

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1893

(ΜΕΤΑ ΔΥΟ ΠΙΝΑΚΩΝ)

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1895

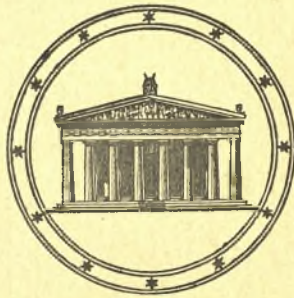
ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1893

(ΜΕΤΑ ΔΥΟ ΠΙΝΑΚΩΝ)

ΑΘΗΝΗΣΙΝ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΕΡΡΗ

1895

αριθμ. 52960 ΙΜΑΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΧΜΗΣ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΘΩΝ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
Η ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΧΑΙΩΝ
Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΝΙΔΗΣ
DUC DE LUYNES
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΝΑΡΔΑΚΗΣ
ΑΡΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΣΙΜΩΝ Γ. ΣΙΝΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΟΡΟΥΛΟΣ
HILARION ROUX
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΡΟΝΤΕ
HEINRICH SCHLIEMANN
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΑΛΛΙΕΡΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΦΑΙΣΤΙΔΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
ΣΟΛΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Ι. ΠΡΩΙΟΣ
ΟΘΩΝ Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ
ΡΑΥΛΟΣ ΡΑΥΛΟΡΟΥΛΟΣ
BENIAMIN ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Ἐν Ἀθήναις ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ τῇ 20 Φεβρουαρίου 1894, ἡμέρα Κυριακῆ ὥρα 10 1/4 π. μ. συνελθόντων ἑταίρων εἴκοσι καὶ τῶν συμβούλων, πλὴν τοῦ Προέδρου Α. Κοντοσταύλου καὶ τῶν Σπ. Δραγούμη καὶ Δ. Τσιβανοπούλου, προήδρευσε ὁ ἀντιπρόεδρος Σπ. Φιντικλῆς, καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα εἶπεν·

Ἀξιότιμοι κ. Ἐταῖροι,

Ὁ σεβαστὸς πρόεδρος Ἀλ. Κοντόσταυλος ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1893 ἐπέστειλε πρὸς τὸ συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας τὴν ἐξῆς ἔγγραφον παραίτησίν του ἀπὸ τῆς προεδρίας· «Ἐνδίδων εἰς τὴν λυπηρὰν ἀνάγκην, εἰς ἣν περιέστην ἕνεκα τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, τὴν ὁποίαν ἀνέλαβον, ὅπως παραιτηθῶ τῆς θέσεως τοῦ Προέδρου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας, ἀνήνεγκον τὰ περὶ αὐτῆς εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο διὰ τοῦ ἀξιότιμου ταμίου τῆς Ἐταιρίας κ. Γ. Νικολαΐδου. Ἐπειδὴ ὁμως εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ τεθῆ πως ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἢ περὶ ἧς πρόκειται παραίτησίς μου, ὡς προφορικῶς μόνον ὑποβληθεῖσα, ἐπαναλαμβάνω αὐτὴν καὶ διὰ τῆς παρουσίας ἐκφράζων ἐνταυτῷ τὴν βαθυτάτην λύπην μου ἐπὶ τῇ οὕτως ἐπερχομένῃ λήξει τῆς μετὰ τῶν ἀξιότιμων μελῶν

τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας, τῶν καὶ ἀτομικῶς πολυτίμων φίλων μου, ἀπὸ μακροῦ ἤδη χρόνου ἐξακολουθούσης συνεργασίας. Παρακαλῶ δὲ ὅπως ἐν καιρῷ ἀνακοινωθῶσι τῇ σεβαστῇ Συνελεύσει τῶν ἐταίρων αἱ ἐγκάρδιοι εὐχαριστίαι καὶ ἡ αἰδiosis εὐγνωμοσύνη μου ἐπὶ τῇ ὑπ' αὐτῶν ἐπανελημμένως ἀπονειμηθείσῃ μοι τιμῇ τῆς ἐκλογῆς μου ὡς προέδρου. Ἐπὶ τούτοις διατελῶ ὁ μέχρι τοῦδε πρόεδρος.

A. A. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ

Τὸ συμβούλιον, Κύριοι, πάραυτα ἐξέφρασεν ὁμοθυμῶς τὴν γνώμην του, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀποδεχθῇ τὴν παραίτησιν καὶ ἀπεφάσισε νὰ γράψῃ πρὸς τὸν κ. Κοντόσταυλον τὸ ἐξῆς ἔγγραφον, ὃ ἀπεστάλη αὐτῷ τῇ 21 Ἰουλίου 1893 :

« Ἀνεγνώσθη ἐν τῇ χθесινῇ συνεδριάσει τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας ἡ ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἐπιστολὴ ὑμῶν δι' ἧς ἐδηλώσατε τὴν ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τῆς προεδρίας παραίτησιν Σας. Σπεύδομεν ν' ἀνακοινώσωμεν Ὑμῖν, ὅτι τὸ συμβούλιον ὁμόθυμον καὶ μετὰ βαθυτάτης λύπης ἤκουσε τὴν ἀπόφασιν ὑμῶν ταύτην ἐν νῷ ἔχον πάντοτε τὰς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας ἐνδελεχεῖς μερίμνας καὶ τὴν κατὰ πάντα ἀγάπης καὶ τιμῆς ἀξίαν μακροχρόνιον ὑμετέραν προεδρίαν. Ἄλλὰ ὡς καὶ Ὑμεῖς ἀναγνωρίζετε, μὴ ὄν τὸ Συμβούλιον ἀρμόδιον ν' ἀποδεχθῇ τὴν παραίτησιν Σας, θέλει τὴν ὑποβάλλῃ ἐν καιρῷ εἰς τὴν Συνέλευσιν τῶν ἐταίρων, καὶ πέποιθεν ὅτι καὶ ἡ Συνέλευσις τῶν ἐταίρων ὑπὸ τῶν αὐτῶν κατεχομένη αἰσθημάτων δὲν θέλει ἀποδεχθῇ ταύτην ». Διὰ ταῦτα ἀναπληρῶν τὸν πρόεδρον σήμερον ἐγὼ ἀναγγέλλω τοῖς ἐταίροις, ὅτι σκοπὸς τῆς σημερινῆς συνελεύσεως εἶναι ἡ ἀκρόασις τῆς λογοδοσίας τοῦ Συμβουλίου, ἣν θ' ἀναγνώσῃ ὁ γραμματεὺς καὶ ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐξελεγκτικῆς τῶν λογαριασμῶν ἐπιτροπῆς ».

Πρὶν ἀνέλθῃ εἰς τὸ βῆμα ὁ γραμματεὺς, ἐν' ἀναγνώσῃ τὴν λογοδοσίαν ὁ ἐταῖρος Π. Παπαναστασίου ζητήσας τὸν λόγον εἶπεν ὅτι κακῶς τὸ Συμβούλιον ἔπραξε μὴ καλέσαν ἀμέσως τότε τὴν συνέλευσιν τῶν ἐταίρων, ἵνα ὑποβάλλῃ

εις αὐτὴν τὴν παραίτησιν τοῦ Προέδρου καὶ ἔμεινεν οὕτως ἡ Ἐταιρία ἀκέφαλος Γενομένων τινῶν ἀντιρρήσεων καὶ προσθέσαντος τοῦ Παπαναστασίου, ὅτι προτείνει νὰ κληθῆ εἰδικὴ συνέλευσις πρὸ τῶν ἀρχαιρεσιῶν, ἵνα ἀποφανθῆ περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ Προέδρου, ὁ Προεδρεύων ἠρώτησε τὴν Συνέλευσιν, ἣτις ἀπεφάνθη ὅτι ἔργον τῆς δευτέρας συνελύσεως εἶναι ἡ ἀπόφασις περὶ τῆς παραιτήσεως τοῦ προέδρου καὶ ὅτι νῦν πρέπει νὰ ἀναγνωσθῆ ἡ λογοδοσία τοῦ Συμβουλίου.

Ἐπὶ τούτοις ὁ γραμματεὺς Στέφανος Α. Κουμανούδης ἀνέγνω τὴν λογοδοσίαν ἔχουσαν ὡς ἑξῆς :

Κύριοι,

Τὸ παρελθὸν ἔτος ἑταῖροι νέοι ἐνεγράφησαν εἰς τὸ μητρώον ἡμῶν δεκαοκτώ, ἐξ ὧν οἱ δύο Γάλλοι τὸ γένος, εἰς Οὐγγρος.

Ἐξέλιπον δὲ διὰ τοῦ θανάτου δύο ἐκ τῶν παλαιῶν ἑταίρων, οἱ ἱατροὶ καὶ καθηγηταὶ τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν πανεπιστημίου Θεόδωρος Ἀρεταῖος καὶ Θεόδωρος Ἀφεντούλης.

Συνδρομὴν τακτικὴν διὰ τὸ ἔτος μέχρι τῆς 20 Δεκεμβρίου 1893, ὅτε ἔκλεισαν οἱ λογαριασμοί, κατέβαλον ἑταῖροι 97, ἐξ ὧν ἡ τοῦ Ν. Ι. Κοντογιαννάκη ἦτο δραχμῶν ἑκατόν, ἡ συνήθης αὐτῆ ἀπὸ πενταετίας

Μετ' εὐχαριστίας δὲ ἀναφέρομεν καὶ μίαν ἑκτακτον ἐκ δραχμῶν δύο χιλιάδων προσφορὰν τοῦ ἐν Μασσαλίᾳ ὁμογενοῦς Στεφάνου Ζαφειροπούλου, τοῦ καὶ πρὸ ἐτῶν εὐεργετήσαντος τὴν Ἐταιρίαν καὶ ἀναγεγραμμένου ἕκτοτε ἐν τῇ στήλῃ τῶν αὐτῆς εὐεργετῶν.

Τὰ τῆς ἐν γένει χρηματικῆς καὶ κτηματικῆς καταστάσεως τῆς Ἐταιρίας διαλαμβάνει ὁ ὑπ' ὄψιν σας ἔντυπος ἰσολογισμὸς καὶ ὁ ταμίας περὶ αὐτῶν μετ' ὀλίγον τὰς δεούσας θὰ δώσῃ πληροφορίας.

Ἔργα ἀρχαιολογικὰ χρήμασι τῆς Ἐταιρίας διεξήγαγε τὸ Συμβούλιον, πρῶτον ἀνασκαφὰς εἰς 7 διάφορα μέρη τοῦ βασι-

λείου, 2 μὲν ἐν Πελοποννήσῳ, 4 δὲ ἐν Ἀττικῇ, 1 ἐν Θήβαις. Πλὴν τῶν ἐν Ἀττικῇ αἱ ἄλλαι ἐγένοντο κατ' ἐξακολούθησιν ἐκ προτέρων ἐτῶν, καὶ ἔδαπανήθη εἰς αὐτάς ἐν τῷ ἔτει τὸ ὀλικὸν ποσὸν δραχμῶν 44,908,15. Προστιθεμένου δὲ καὶ ἐνὸς κονδυλίου 2400 δραχμῶν, ὅπερ ἐν τῷ ἐντύπῳ τοῦ ἔτους ἰσολογισμῷ εἶναι σημειωμένον ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «γενικαὶ ἀνασκαφαὶ» καὶ εἶναι ὁ ἐτήσιος μισθὸς τοῦ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐργεπιστάτου Ἑλ. Καμπάνη, τοῦ πότε' ἐδῶ καὶ πότε' ἐκεῖ μεταβαίνοντος κατὰ τὰς ἐκάστοτε χρείας, ἀναβαίνει τὸ ὄλον ποσὸν εἰς δραχ. 47,308,15.

Πρῶτῃ τῶν ἐν Πελοποννήσῳ ἀνασκαφῶν ἦτο ἡ τῶν *Μυκηνηῶν*. Ὁ ἐπιστατῆσας αὐτῆς ἔφορος Χρ. Τσουντας ὑπέβαλεν εἰς τὸ Συμβούλιον τὴν ἐξῆς ἐκθεσιν·

Ἐπὶ πέντε σχεδὸν μῆνας, ἦτοι ἀπὸ τῆς 22 Ἰουλίου μέχρι τῶν μέσων Δεκεμβρίου, ἐσκάψαμεν ἐν Μυκῆναις ἔν τε τῇ ἀκροπόλει καὶ ἔξω αὐτῆς. Ἐν τῇ ἀκροπόλει ἐκαθαρίσθησαν ἰδίως τὰ περὶ τὴν βορείαν πύλην μέρη εἰς ἰκανὴν ἔκτασιν, ἀνεκαλύφθη δὲ αὐτόθι ὁδὸς ἀνηφορικὴ ἄγουσα ἀπὸ τῆς πύλης πρὸς τὰ ἐνδότερα μεταξὺ τοῦ τείχους τῆς ἀκροπόλεως καὶ ἐνὸς ἀναλήμματος ἐξ ὀγκολίθων· ἐπίσης ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐρείπια πολλῶν οἰκημάτων μυκηναίας ἐποχῆς. Εὐρήματα εἰς τὰ μέρη ταῦτα δὲν εἶχομεν πολλά· πλὴν τῶν συνήθων πηλίνων ἀγγείων εὐρέθησαν δύο τεμάχια μαρμάρων μετὰ ποικίλων γεγλυμμένων κοσμημάτων, κεφαλὴ μικρὰ βοῶς ἐκ κυάνου καὶ μικρὸν πῆλινον εἰδῶλιον πιθήκου.

Ἐξω τῆς ἀκροπόλεως ἔσκαψα διαφόρους τάφους, ὧν εἰς, θολωτός, ἦτο ἤδη γνωστός, οἱ δ' ἄλλοι ἀνεκαλύφθησαν ὑφ' ἡμῶν διὰ δοκιμῶν. Ὁ θολωτός εἶχε συληθῆ ἤδη ὑπὸ τῶν ἀρχαίων, ὥστε δὲν εὖρομεν ἡμεῖς ἐν αὐτῷ ἢ τεμάχια ἀγγείων καὶ εἰδωλίων ὑστερωτέρων χρόνων· ὡς μνημεῖον ὅμως ἀρχιτεκτονικὸν εἶναι ὁ τάφος ἀξιόλογος, ἂν καὶ δὲν διατηρεῖται καλῶς· διότι ἡ κορυφὴ τῆς θόλου ἔχει πρὸ πολλοῦ καταπέσει. Οἱ νῦν δὲ πρῶτον ἀνεκαλυφθέντες τάφοι, δεκαεξ' ἐν ὄλῳ, εἶναι πάντες ἐσκαμμένοι ἐν τῷ βράχῳ, μεγεθῶν δὲ διαφόρων· τοῦ μεγίστου ὁ θάλαμος ἔχει ἐμβαδὸν τεσσαράκοντα περίπου τετραγωνικῶν μέτρων. Εὐρήματα

ἐν αὐτοῖς ἐγένοντο ποικίλα, ἤτοι ἀγγεῖα πῆλινα, κοσμήματα χρυσᾶ καὶ ἐξ ὑελώδους μάζης, φύλλα χρυσᾶ καὶ τὰ τοιαῦτα· πλὴν τούτων ὅμως ἀνεκαλύφθησαν καὶ πέντε λίθοι ἐγγεγλυμμένοι, ἐφ' ὧν παριστῶνται ἄνθρωποι καὶ ζῶα, ἔπειτα δύο δακτυλίοι χρυσοῖ, ὧν ὁ μὲν φέρει γεγλυμμένους δύο γρῦπας, ὁ δὲ γυναῖκα καθήμενὴν ἐπὶ θρόνου καὶ πρὸ αὐτῆς ἄνδρα κρατοῦντα δόρυ· πρὸς τούτοις σφενδόνη ἄλλου δακτυλίου ἐπιχρῦσου, ἐφ' ἧς εἰκονίζονται τρεῖς γυναῖκες προσερχόμεναι πρὸς ναόν. Ἄλλα ἄξια μνείας εἶναι μικρὸν χρυσοῦν εἰδῶλιον λέοντος, ὁμοῖον εἰδῶλιον βοός, ἀπὸ τῶν κεράτων τοῦ ὁποίου ἐκρέμαντο (καὶ κρέμανται ἀκόμη τινὰ) χρυσᾶ δισκάρια, καὶ τρίτον ἐπίσης χρυσοῦν εἰδῶλιον γυναικὸς φορούσης χιτῶνα, οὗ αἱ συνήθεις ἐν τῇ ἐσθῆτι τῆς μυκηναίας ἐποχῆς στολίδες δηλοῦνται διὰ κοκκιδωτῶν γραμμῶν. Τέλος ἀναφέρω πλάκα πωρίνην, ὕψους 0,90 μ., ἐφ' ἧς σώζονται λείψανα γραφῶν πολυχρῶμων διατεθειμένων εἰς δύο, ὡς φαίνεται, ζώνας, δὲν διακρίνεται ὅμως σήμερον εἰμὴ ζῶν, ἴσως ἕππος, εἰς τὴν κάτω ζώνην· ἀλλ' ἐὰν καθαρισθῇ ἐπιμελῶς ἡ πλάξ, ὑπάρχει ἐλπίς ὅτι θ' ἀναφανῶσι καὶ ἄλλαι μορφαί. Ἡ πλάξ αὕτη εἶναι ἀναμφιβόλως ἐπιτυμβία, ἔνεκα τούτου μοναδική, διότι αἱ ἄλλαι μέχρι τοῦδε ἐκ Μυκηνῶν γνωσταὶ ἔχουσι πᾶσαι τὰς παραστάσεις γλυπτάς.

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

Ἐδαπανήθησαν εἰς ταύτην τὴν ἀνασκαφὴν δρ. 5,548,80.

Ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τῷ ἐν τῇ Ἐπιδαυρίᾳ τῇ Ἀργολικῇ, ἔχοντος μὲν κυρίως τὴν ἐπιστασίαν τοῦ Π. Καββαδία, γενικοῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ μεταβαίνοντος ἐκ διαλειμάτων ἐκεῖσε, ἐπιτηροῦντος δὲ διαρκῶς ἐπὶ τόπου τὰς ἐργασίας τοῦ Ἐπαμ. Κορομάντζου. Ἡ ἔκθεσις τοῦ Π. Καββαδία ἔχει ὧδε·

Περὶ τῶν ἐν Ἐπιδαυρίᾳ ἀνασκαφῶν.

Αἱ ἐν Ἐπιδαυρίᾳ, ἐν τῷ Ἱερῷ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἀνασκαφαὶ ἐξηκολούθησαν ὁλόκληρον τὸ λῆξαν ἔτος 1893. Ἀπεκαλύφθη

δὲ διὰ τῶν ἐργασιῶν τούτων ὀλόκληρον τὸ δάπεδον καὶ ὁ περίξ
χώρος τοῦ πέρυσιν ἀνακαλυφθέντος Προπύλου, δι' οὐ εἰσῆρχοντο
εἰς τὸ Ἱερὸν οἱ ἀπὸ τῆς πόλεως Ἐπιδαύρου ἀνιόντες. Τῶν εὐ-
ρεθέντων δὲ τοῦ οἰκοδομήματος τούτου ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν
ἐνδιαφέροντα εἶνε κορινθιακὰ κιονόκρανα ἐκ πωρίνου λίθου καὶ
μαρμάρου λεοντοκεφαλαὶ ἐκ τῆς ὑδρορροῆς. Τὰ κιονόκρανα καὶ
αἱ λεοντοκεφαλαὶ αὗται ὁμοιάζουσι ταῖς τῆς θόλου τοῦ Πολυκλεί-
του, ὥστε φαίνεται ὅτι κατ' ἀπομίμησιν τούτων ἐποιήθησαν.

Δευτέρα σκαφή ἐγένετο ἐν τῷ χώρῳ τῷ ἀπέναντι τοῦ θεάτρου.
Ἐνταῦθα ἀπεκαλύφθη μέγα τετράγωνον οἰκοδόμημα περικλει-
στοῦς καὶ δωμάτια καὶ ὁμοιάζον ἐν γένει ὡς πρὸς τὸ μέγεθος
καὶ τὴν ἐσωτερικὴν διαίρεσιν τῷ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἀπο-
καλυφθέντι παρὰ τὸ Στάδιον μεγάλῳ Γυμνασίῳ.

Ἐγένετο δὲ καὶ τρίτη σκαφή βορειοανατολικῶς τοῦ ναοῦ τοῦ
Ἀσκληπιοῦ δι' ἧς ἀποκαλύπτεται μέγα καὶ περίεργον ὑδραυλι-
κὸν οἰκοδόμημα, ὃ δυνατόν νὰ ἐξακριβωθῇ διὰ τῆς περαιτέρω
κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος γινομένης ἀνασκαφῆς. Καὶ βάρη δὲ
ἀγαλμάτων πολλὰ ἀπεκαλύφθησαν ἐκεῖ κατὰ χώραν κείμενα.

Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις εὐρέθη μεγάλη πλάξ ἐν ἣ εἶνε
ἀναγεγραμμένα δεκαπέντε περίπου τιμητικὰ ψηφίσματα τῶν
τῆς Δ'. π.Χ. ἑκατονταετηρίδος χρόνων· θὰ ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ
ὅτι ἐπὶ τῆς πλακῆς ταύτης εἶνε ἀναγεγραμμένη περίληψις τῶν
Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς τῶν Ἐπιδαυρίων ὀνομαζούσης πόλιτας
διαφόρων πόλεων προξένους ἑαυτῆς καὶ θεαροδόκους τοῦ Ἀσκλη-
πιοῦ. Εὐρέθησαν πρὸς τούτοις καὶ πολλαὶ ἀναθηματικαὶ ἐπιγρα-
φαί, δι' ὧν μανθάνομεν ὅτι πρὸς τοῖς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ
ἔτους 1892 μνημονευομένοις θεοῖς ἐλατρεύοντο ἐν τῷ Ἱερῷ καὶ
ὁ Μαχάων, ὁ Σέραπις, ἡ Ἴσις, ὁ Ἄμμων, ὁ Ἡρακλῆς καὶ ὁ
Ἡφαιστος.

Τῆ 9 Φεβρουαρίου 1894

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

Ἐδαπανήθησαν δραχ. 8,465,50.

Ἐν Ἐλευσίνι, ἐπιστατοῦντος τοῦ συμβούλου Δ. Φιλίου ἄνευ ἀμοιβῆς χρηματικῆς ὡς καὶ ἀπὸ ἐπτὰ ἤδη ἐτῶν. Ἡ ἔκθεσις του ἔχει ὡδε.

Ἀνασκαφαὶ Ἐλευσίνος.

Καὶ ἐν Ἐλευσίνι εἰργάσθημεν καθ' ὅλον τὸ λῆξαν ἔτος καὶ ἂν δὲν ἐκωλυόμεθα ἐκ τῶν μήπω ἀγορασθέντων οἰκῶν τὸ ἔργον θὰ εἶχεν ἤδη προχωρήσει ἐπὶ πολὺ καὶ θὰ ἐπλησίαζεν εἰς τὸ τέλος του. Ἐσκάψαμεν οὐδὲν ἤττον οὐ μόνον τὰ ἐπικληθέντα παρ' ἐμοῦ *Βυζαντινὰ χαλάσματα* εἰς τὸ προσήκον βάθος, ἀλλὰ καὶ τὰ οἰκήματα ἐκεῖνα τὰ πρὸς δυσμὰς τῶν μεγάλων Προφυλαίων, ἔνθα αἱ Ῥωμαϊκαὶ τοιχογραφίαι, ἐκαθαρίσαμεν δὲ τέλεον ἤδη τὸ Καλλίχορον φρέαρ ἀναδείξαντες πανταχοῦ, ὅπου σφίζεται, καὶ τὸν ἀρχαῖον τοῖχον τοῦ ἐξωτερικοῦ Περιβόλου, περὶ οὗ καὶ πέρυσιν ἐγένετο λόγος. Ἐπίσης τὰ κατὰ τὸν Φραγκικὸν Πύργον ἐρείπια ἀνεσκάψαμεν ὡς ἔδει καὶ περὶ τῶν ἐκεῖ σφζομένων κτισμάτων θὰ γίνῃ μακρότερος λόγος ὅταν ἐκπονηθῇ καὶ τούτων τὸ ἀναγκαῖον διάγραμμα· ἀνεζητήσαμεν δὲ καὶ αὐθις τὸ θέατρον, ὅπου ἐνομιζομεν ὅτι ἠδύναντο νὰ σφζωνται αὐτοῦ λείψανα, ἀλλ' εἰς μάτην καὶ ἴσως ἦτο καὶ τοῦτο ἐξ ὕλικου εὐθραύστου καὶ οὐδὲν ὑπελείφθη αὐτοῦ ἔχνος· ἠρευνήσαμεν δὲ καὶ τὰ τοῦ τείχους τοῦ Περιβόλου ἀναδείξαντες ἔτι μᾶλλον τὸν κατὰ τὴν μεσημβρινοανατολικὴν γωνίαν στρογγύλον Πύργον καὶ ἐν γένει ἀνεσκάψαμεν σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν τὸν τόπον, ὃν ἠδυνάμεθα ἀκωλύτως νὰ ἐρευνήσωμεν, καὶ νέα τινὰ ἀνεύρομεν ἀρχαῖα λείψανα ἐκεῖ, ἔνθα δὲν ἠλπίζομεν, περὶ ὧν ὁμως ὁ προσήκων θὰ γίνῃ λόγος ὅταν ἐκπονηθῇ καὶ τὸ διάγραμμα αὐτῶν. Ἀλλὰ, περιττὸν καὶ νὰ τὸ εἴπω, τὸ ἔργον ὅπως ἀποπερατωθῇ ἀνάγκη νὰ ἐξαγορασθῶσι καὶ ὅσοι πρὸ πολλοῦ ἐκρίθησαν ἐξαγοραστέοι οἰκίσκοι καὶ οἰκόπεδα.

Πλὴν δὲ τῶν κυρίως ἀνασκαφικῶν ἔργων, πολλοὺς ἀπησχόλησεν ἐργάτας καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ τακτοποιήσις καὶ διευθέτησις τῶν πολλῶν καὶ ὀγκωδῶν ἀρχιτεκτονικῶν λίθων, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐτέθησαν καὶ οὗτοι εἰς τὸν προσήκοντα τόπον, ὥστε νὰ ὦσι νῦν εὐληπτα καὶ εἰς τοὺς ἀπλουστέρους τὰ σφζόμενα λεί-

ψανα τοῦ ἐν Ἐλευσίνοι ἱεροῦ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων μέχρι τῶν ἐσχάτων Ρωμαϊκῶν χρόνων.

Εὐρήματα δὲν ἔσχομεν ἢ ὀλίγα, ἀλλ' ὄχι καὶ εὐκαταφρόνητα· ἄξιον ἰδίως λόγου εἶναι ἀνάγλυφον εἰκονίζον τὰς δύο θεάς, εὐρεθὲν δὲ κατὰ τὰ Βυζαντινὰ χαλάσματα ὡς σκέπασμα ὑδραγωγοῦ· περὶ αὐτοῦ ἐκδοθησομένου καὶ μετ' εἰκόνας θὰ γίνῃ ἀλλαχοῦ ὁ προσήκων λόγος. Ἐπίσης καὶ τῶν εὐρεθέντων ἐνεπιγράφων λίθων εἶναι τινες λόγου ἄξιοι, οἱ μὲν συμπληροῦντες ἄλλους πρότερον ἤδη εὐρεθέντας, ἄλλοι δὲ νέα τινα διδάσκοντες περὶ τῶν κτισμάτων τοῦ ἱεροῦ ἢ ἄλλας προσπορίζοντες ἡμῖν καθόλου γνώσεις περὶ τῶν χρόνων εἰς οὓς ἀνάγονται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Φεβρουαρίου 1894

Δ. ΦΙΛΙΟΣ

Ἐδαπανήθησαν δραχ. 17,234,95.

Ἐν Ἐφορῇ Βραυρῶνι καὶ Πρασιαῖς ἐπιστατοῦντος τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Βαλ. Στάη, οὗ ἡ ἐκθεσις ἔχει ὧδε·

Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἐφορῇ.

Ἡ ἀνακάλυψις πρό τινων ἐτῶν προϊστορικοῦ τινὸς τάφου θολωτοῦ ἐν Ἐφορῇ, καὶ δὴ πλησίον τῆς κορυφῆς τοῦ κωνοειδοῦς ὁμωνύμου ὄρους (νῦν Βελλετοῦρι καλουμένου) ἐγένετο ἡ ἀφορμὴ ἵνα μοι χορηγηθῇ ἡ αἰτηθεῖσα ἄδεια τῆς ἀναλώμασι τῆς Ἐταιρίας ἐνεργηθείσης ἐκεῖ κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἐπὶ τριμηνίαν καὶ πλέον ἀνασκαφῆς. Πρώτη φυσικῶς τῶν ἐργασιῶν ἦτο ἡ ἔρευνα τοῦ γνωστοῦ τάφου, ὃν τυμβωρύχοι εἶχον ἀνασκαλεύσει, ἡ γενικὴ ἐφορεία δὲ ἄλλοτε (κατὰ τὸ 1888) δι' ἐμοῦ προχειρῶς μόνον ἐξετάσει. Ἀνεσκάφη δ' οὗτος τὰ νῦν καὶ ἄλιν οὐχὶ καθ' ὀλοκληρίαν, διότι οἱ πλάγιοι κτιστοὶ αὐτοῦ τοῖχοι ἐπεκρέμαντο οὕτως, ὥστε πᾶσα ἀπόπειρα πρὸς ἀφαίρεσιν τοῦ κατὰ τὸ μέσον αὐτοῦ ὑπάρχοντος χώματος θὰ συνεπέφερε πάντως τὴν κατὰπτωσιν τῶν τοίχων, εἰ μὴ προηγίτο ἡ διὰ σιδηρῶν δοκῶν ὑποστή-

ριζις αὐτῶν· πρὸς τοῦτο ὁμῶς ἐδεόμεθα μηχανικῶν μέσων, ὧν δυσχερὴς ἦτο ἡ προμήθεια. Ἀνεσκάψαμεν ὁμῶς τὰ δύο τρίτα τοῦ τάφου, μείναντος κατὰ τὸ μέσον τοῦ ἐνὸς τρίτου ἀνεξερευνητοῦ, κατεδείχθη δὲ καὶ ἐκ τούτου ὅτι ὁ τάφος ἦτο σεσυλημένος κατ' ἀρχαιοτέρους χρόνους, οὐδὲν δὲ ἄλλο εὑρέθη ἢ τεμάχια ἀγγείων τῆς νεωτέρας μυκηναίας περιόδου. Τὸ ἀξιομνημόνευτον τοῦ τάφου τούτου εἶνε τὸ σχῆμά του. Διότι παραδόξως δὲν εἶνε κυκλικόν, ὅπως πάντες οἱ μέχρι τοῦδε γνωστοὶ θολωτοὶ τάφοι, ἀλλ' ἔλλειψοειδὲς μήκους 9 μέτρων καὶ πλάτους 3 1/2. Τοιοῦτοτρόπως ἡ κορυφή αὐτοῦ ἀπετέλει σάγμα ἐπίμηκες, κατεσκευασμένον διὰ συσφηνώσεως, οὕτως εἶπεῖν, μεγάλων λίθων. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὁμοιάζει τοὺς λοιποὺς γνωστοὺς τάφοις τοῦ εἶδους τούτου.

Ἡ ὕπαρξις τοῦ τάφου τούτου ἤγαγέ με εἰς ἀναζήτησιν ἐτέρων τάφων τῆς αὐτῆς περιόδου, ἀνεῦρον δὲ ὄντως καὶ ἕτερον τοιοῦτον κατὰ τὴν ἀνατολικὴν κλιτὸν τοῦ ὄρου, ἄγνωστον τέως. Ὁ τάφος οὗτος (Πιν. Β) εἶνε σχήματος κυκλοτεροῦς ὁμοίος τοῖς ἐν Μενιδίῳ καὶ Δημινίῳ ἀνασκαφεῖσι κατὰ τὴν κατασκευὴν, κτιστὸς ἦτοι κατὰ κυψελοειδῆ τρόπον δι' ἀργῶν λίθων σχετικῶς μικρῶν.

Ἡ κορυφή τοῦ τάφου εἶχε καταπέσει, ἡ τοῦ δρόμου δὲ εἰς αὐτὸν εἴσοδος (α) καὶ ἡ θύρα (α') εὑρέθησαν ἐμπεφραγμέναι διὰ τοίχου ἐξ ἀργῶν λίθων, ὡς εἴθιστο κατὰ τὴν χρονικὴν ἐκείνην περίοδον. Ὁ τάφος ὁμῶς ἀνασκαφεῖς εὑρέθη σεσυλημένος κατὰ παλαιοτέρους χρόνους, πιθανῶς ῥωμαϊκούς. Ἡ σύλλησις δὲ τούτου ἐγένετο, ὡς φαίνεται, δι' ὁπῆς ἐκ τῆς κορυφῆς, πρὸ τῆς καταπτώσεως ταύτης, διότι, ὡς εἴπομεν, ἡ εἴσοδος καὶ ἡ θύρα (α, α') τοῦ τάφου ἦσαν πεφραγμέναι διὰ τοίχου. Τὸ παράδοξον τοῦ θολωτοῦ τούτου μνημείου εἶνε ὅτι ἐπὶ τοῦ κυκλικοῦ αὐτοῦ βραχῶδους δαπέδου ὑπάρχουσιν ἐκτισμένοι δύο τετράγωνοι μικροὶ τάφοι, ὑπερκείμενοι τοῦ ἐδάφους, ἀνά εἰς ἑκατέρωθεν τῆς θύρας (β καὶ β'). Τοῦτο ἐν οὐδενὶ τῶν γνωστῶν μέχρι τοῦδε παρεμφερῶν μνημείων παρατηρήθη. Πλὴν τῶν τάφων τούτων ὑπῆρχον ἐπὶ τοῦ δαπέδου τρεῖς λάκκοι (γ. δ. ε.) λελαξευμένοι ἐν τῷ βράχῳ, κεκαλυμμένοι δὲ διὰ μεγάλων πλακῶν. Ἐν τῷ

θολωτῶ λοιπὸν κτίσματι τούτῳ, τῷ προωρισμένῳ εἰς ταφὴν προνομιοῦχου τινὸς οἰκογενείας τῆς μυκηναίας χρονικῆς περιόδου, ὑπῆρχον πέντε τάφοι, δύο κτιστοὶ καὶ τρεῖς ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένοι.

Τῶν πέντε τούτων τάφων οἱ τέσσαρες εἶχον συληθῆ ἔπομένως οὐδὲν εὐρέθη ἐν αὐτοῖς. Ἦσαν δὲ οἱ μὲν κτιστοὶ κατρηρειπωμένοι, οἱ ἐν τῷ βράχῳ δὲ λάκκοι ἀφηρημένοι ἐν μέρει τὰς στεγαζούσας πλάκας αὐτῶν. Ὁ εἰς μόνον τῶν τριῶν λάκκων (ε') διέφυγε τὴν σύλησιν, ἅτε κείμενος κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὸ τὸν ἕτερον τῶν κτιστῶν. Αἱ πλάκες τοῦ τάφου τούτου ἦσαν ἐν τῇ θέσει των, εὐρέθη δὲ καὶ ὁ ἐν αὐτῷ σκελετός, διατηρημένος ἄριστα, εἰς τὴν θέσιν ἀκριβῶς ὁ νεκρὸς εἶχε τεθῆ. Παραδόξως ὅμως οὐδὲν κτέρισμα περιείχεν ὁ τάφος οὗτος. Ἐπειδὴ δὲ καὶ αἱ διαστάσεις τούτου εἶνε πολὺ μικρότεραι τῶν λοιπῶν τάφων τοῦ θολωτοῦ μνημείου, εἰκάζομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐτάφη δούλος τις τῆς οἰκογενείας, προσφιλὴς αὐτῇ. Ἡ θέσις τοῦ τάφου τούτου κειμένου κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπὸ τὸν κτιστόν, μαρτυρεῖ ὅτι οἱ κτιστοὶ τάφοι κατεσκευάσθησαν μετὰ τοὺς ἐν τῷ βράχῳ λελαξευμένους λάκκους, ἐν ᾧ φυσικὸν ἦτο νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι τὸ θολωτὸν κτίριον προώριστο κυρίως διὰ τοὺς ἐν τοῖς κτιστοῖς ταφέντας. Αἱ διαστάσεις τῶν τάφων τούτων ἔχουσιν οὕτω: Τάφος β 2 1/2 μ. μῆκος, 1,30 πλ. ὕψ. 1; Τάφος β' 2,70 μ. μῆκος πλ. 1,10 ὕψ. 1 μετρ.; Τάφος γ. δ. 2,10 μηκ. πλ. 1, ὕψ. 1. Τάφος ε, μῆκος 1,40, πλ. 0,60 ὕψ. 0,40.

Πλησίον τῶν κτιστῶν τάφων ἐπὶ τοῦ κυκλικῷ δαπέδῳ ἐσπαρμένα εὐρομεν τὰ ἐξῆς ἀντικείμενα, ὧν τινὰ μὲν διέφυγον πάντως τὴν ἔρευναν τῶν συλητῶν, τινὰ δὲ ἀπερρίφθησαν, ἅτε ἄχρηστα αὐτοῖς· ἦτοι τέσσαρα ἀγγεῖα (συγκολληθέντα ἐκ τεμαχιῶν) ὧν τὸ ἓν, τὸ μέγιστον τῶν εὐρεθέντων μέχρι τοῦδε ἀγγεῖαν τῆς μυκηναίας χρονικῆς περιόδου, εἶνε πολλοῦ ἄξιον. Χρυσοῦν πῶμα πυξίδος διπέταλον. Χρυσοῦν δακτύλιον ἀπλοῦν. Ὅρμους τινὰς περιδεραιοῦ ὀστεινοῦς καὶ λιθίνους. Χαλκοῦν κάτοπτρον. Δίσκον μολύβδινον περιηλειμμένον γάνωμα λευκὸν μετ' ἐρυθρῶν κύκλων καὶ στιγμῶν. Τὸ ἥμισυ κυκλοτεροῦς πυξίδος ἐξ ἑλεφαντόδοντος μετ' ἐγγεγλυμμένων κοσμημάτων σπειροειδῶν. Ρόδακας ἐξ ὑα-

λίνης μάζης, λίθινα βέλη και έτερα ήττονος λόγου άξια άντικείμενα. Αί διαστάσεις του θολωτου τουτου μνημείου έχουν ούτω· Διάμετρος του κύκλου 9 μ, 15, ύψος 6. Πλάτος θύρας 1,55. Μήκος δρόμου 8,20 πλάτος 2,80. Παράδοξον είναι εν τω μνημείω τούτω ότι ο δρόμος δέν κατεσκευάσθη καθέτως επί τής κλιτύος, ως συνήθως, άλλ' όριζοντίως, ούτως ώστε ή είσοδος του τάφου είναι προσιτή μόνον εκ του αύτου ύψους του δαπέδου τής θόλου και δή έξ άρκτου μάλλον ή έξ ανατολών, ως έχει ή θέσις του τάφου επί τής κλιτύος του όρους.

Μετά την άποπεράτωσιν τής εκσκαφής του τάφου τουτου έπεχειρήσαμεν επί τής κορυφής του όρους, ένθα όρατά ήσαν ίχνη παναρχαιου φρουριου, έρεύνας προς εύρεσιν τυχόν λειψάνων οικημάτων ή και μεγάρου συγχρόνου τινός τοίς τάφοις έποχής. Άλλ' ή κορυφή του όρους Πιν. Β'. Κ άπολήγουσα εις άπότομον κωνοειδή βράχον, μικρόν σχετικώς παρείχε χωρον προς οικοδομήν μεγάρων ή πολυτελών οικημάτων. Ευθύς έξ αρχής όμως άπεκαλύφθησαν τοίχοι οικοδομημάτων αρχαιοτάτων, εν οις πλείστα εύρίσκοντο λειψανα τής μυκηναίας χρονικής περιόδου, τεμάχια άγγείων ιδίως του μυκηναίου ρυθμου. Έξηκολουθήσαμεν τότε την άποκάλυψιν των οικημάτων τουτων επί εκτάσεως μήκους 20 μέτρων και πλάτους 25 ενιαχου, βάθους δέ 2-4 μέτρων. Τα έξαγόμενα τής σκαφής ταύτης, άτινα άλλαχου θά εκθέσωμεν λεπτομερέστερον, έχουν εν όλίγοις ως εξής. Έν τοίς έρειπίοις τουτοις έβεβαιώθησαν ίχνη δύο οικήσεων, μιās παναρχαιας, και έτέρας σχετικώς νεωτέρας, τής συγχρόνου τή μυκηναία, εις ήν πάντως άνήκον οι επί τής κλιτύος ανασκαφέντες θολωτοι τάφοι. Ου μόνον δέ εκ των γενομένων εύρημάτων πιστουται ή διπλή αυτη οικησις τής κορυφής του Θορικου, άλλά και εκ των λειψάνων των οικοδομημάτων, άτινα εύχερω, ως εκ του τρόπου τής τοιχοδομίας, διακρίνονται εις δύο κατηγορίας (ιδ. σχ. Π. Β.) την αρχαιοτέραν, δηλουμένην εν τω σχ. δια ταινίας απλής, καθ' ήν έχρησιμοποιήθησαν και όγκώδεις λίθοι, ών τινες μάλιστα και προσφύονται τω βράχω μη αποσπασθέντες, και την σχετικώς νεωτέραν, δηλουμένην εν τω σχεδ. δια σταυροειδους ταινίας, καθ' ήν δια μικροτέρων λίθων εκτιζον, όμοίως ως εν τή τοιχοδομία

τῶν θολωτῶν τάφων. Τὰ ἀρχαιότερα οἰκήματα ἐρειδόμενα ἐπὶ κυκλοτεροῦς τείχους ἢ κρηπιδώματος (Τ. Τ. Τ.) κατὰ τρεῖς περιόδους κτισθέντος ἢ ἐπιδιορθωθέντος, κατεστράφησαν οὕτως, ὥστε ἀδύνατος εἶνε ἢ καὶ κατὰ φαντασίαν ἔστω ἀναπαράστασις αὐτῶν. Ἐνιαχοῦ μόνον ἐσώθη ἢ διὰ μεγάλων πλακῶν ἐπίστρωσις αὐτῶν (τὸ δάπεδον) ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἀπεκαλύφθησαν λάκκοι (Λ) κυκλοτερεῖς ἢ καὶ τετράγωνοι, χρησιμεύσαντες ὡς τάφοι τῶν οἰκούντων ἐν αὐτοῖς. Ἐν τοῖς κυκλοτερεσὶ εὐρομεν πολλαχοῦ μεγάλα πιθοειδῆ ἀγγεῖα (τεθραυσμένα) φέροντα κύκλιφ ζώνας ἀναγλύπτου ζητοειδοῦς κοσμήματος, ὅμοια τοῖς ὁποίοις εὐρέθησαν ἐν Κρήτῃ καὶ Τίρυνθι καὶ τὰ ὅποια πάντως ἐχρησίμευσαν εἰς ταφήν ἐν αὐτοῖς τῶν νεκρῶν, διότι ἐντὸς αὐτῶν εὐρομεν βέβαια ἔχνη ἀνθρωπίνων ὀστέων, πλησίον δὲ αὐτῶν, καὶ συνήθως ἐντὸς ὀπῶν ὑπὸ τὸν βράχον, μικρὰ χειροποίητα ἀγγεῖα, ἅτινα δι' οὐδένα ἄλλον λόγον ἠδύναντο νὰ ὦσι κεκρυμμένα ὑπὸ τοῦς βράχους ἢ ὅπως ἀνήκωσιν ὡς δῶρα εἰς τὸν νεκρὸν, πλησίον τοῦ ὁποίου ἦσαν τεθειμένα. Ἐκτὸς τῶν μεγάλων τούτων πιθοειδῶν ἀγγείων εὐρέθησαν τεμάχια πλεῖστα ἀγγείων μονοχρῶν μελάνων στιλπνῶν, οἷς ὅμοια εὐρέθησαν ἐν Ὀρχομενῷ τῆς Βοιωτίας, ἐν Κρήτῃ καὶ ἄλλαις νήσοις τοῦ ἀρχιπελάγους.

Τῆς νεωτέρας οἰκήσεως τὰ οἰκήματα σώζονται σχετικῶς καλύτερον, ἀλλὰ καὶ ταῦτα δυστυχῶς οὕτως, ὥστε ἀδύνατος εἶνε ἢ ἀναπαράστασις ὅλου τινός, καθόσον τὰ σωζόμενα μέρη τῶν οἰκοδομῶν ἀποτελοῦνται κυρίως ἐξ ὑπογείων, κρημισθέντος ἐντελῶς τοῦ ἄνω ὀρόφου, ὅστις δυνατὸν εἶνε νὰ εἶχε καὶ τὸ σχῆμα τῶν γνωστῶν ἡμῖν παναρχαίων μεγάρων. Τὰ εὐρήματα ἐν τῇ νεωτέρᾳ ταύτῃ οἰκίσει, ἀποτελούμενα κυρίως ἐκ τεμαχίων ἀγγείων, ἀνήκουσιν εἰς τὰς μυκηναίας περιόδους, βεβαιοῦντα τὴν σχέσιν τῆς οἰκήσεως ταύτης χρονικῶς πρὸς τοὺς ἀποκαλυφθέντας θολωτοὺς τάφους τῆς κλιτύος.

Μετὰ τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην ἐπεχειρήσαμεν τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ καὶ ἄλλοτε ἀνασκαφέντος ἐν μέρει μεγάλου οἰκοδομήματος τοῦ κειμένου ἐν τῇ πεδιάδι τοῦ Θορικοῦ κάτωθεν τοῦ θεάτρου, τὸ ὅποσον τινὲς μὲν ὀνομάζουσι στοᾶν ἕτεροι δὲ ἀγοράν, ναὸν κττ. Τὸ οἰκοδόμημα ὅπερ πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς ἡμῶν οὐδὲ ὄλως ἐφαίνετο

ἔνεκεν ἐντελοῦς αὐτοῦ νέας ἐπιχώσεως, ἐδημοσιεύθη ἄλλοτε ἐν τῷ συγγράμματι τῶν *Dilettanti* (*Antiqu. of Athens* cap. 9) μεθ' ἱκανῆς ἀκριβείας. Εἶνε ἐπίμηκες κτίριον ἔχον περίστασιν ἐκ 38 κιόνων δωρικοῦ ρυθμοῦ (14×7) ἄνευ ραβδώσεων (ἐξαίρεσει τῶν ἄκρων αὐτῶν πρὸς τὴν βάσιν καὶ τὸ κιονόκρανον) ἔχει δὲ δύο εἰσοδοὺς κατὰ τὸ μέσον τῶν μειζόνων αὐτοῦ πλευρῶν! Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἰκοδομήματος δὲν ἦτο ἐστρωμένον διὰ πλακῶν, ἄγνωστον δὲ εἶνε ἂν εἶχε σηκόν, διότι, τοῦ χώρου ἀνήκοντος εἰς πολλοὺς ἰδιοκτῆτας, δὲν μοι ἐπετράπη ἢ ἐν τῷ μέσῳ ἀνασκαφῇ τοῦ κτιρίου. Τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο δὲν ἔχει βεβαίως τὸ σχῆμα ναοῦ τῶν χρόνων εἰς οὓς ἀνήκει (τῶν ἀρχῶν τοῦ ε'. π. Χ. αἰῶνος) πάντως ὅμως ἦτο ἱερόν τι, διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους. Πρῶτον ἀπεκαλύφθη ἑκατέρωθεν τῆς ἀνατολικῆς αὐτοῦ εἰσόδου κατὰ χώραν ἀνά ἐν βάθρον ἀγάλματος (B B) ὧν τὸ ἕτερον φέρει ἐφθαρμένην μὲν ἀλλ' ὅμως βεβαίαν τὴν ἐπιγραφὴν: «ἀνέθηκεν». Δεύτερον εὐρέθη πλησίον τοῦ ἑτέρου τῶν βάθρων τούτων τεμάχιον γυναικείου ἀρχαίου ἀγάλματος (ὁμοίου τοῖς ἐν Ἀκροπόλει τῶν κορῶν) τὸ ὁποῖον βεβαίως ἴδρυτο ποτὲ ἐπὶ τοῦ βάθρου τούτου. Τρίτον εὐρέθη πρό τινων χρόνων ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτῆτου Ἄντ. Γ. Λούτση ἐκ Κερατέας πλησίον ἐκεῖ ἐπιγραφὴ ἔχουσα οὕτω: **HOPOS TEMENONS TOIN THEOIN**. Ἡ ἐπιγραφὴ δὲ αὕτη σχετίζεται βεβαίως πρὸς τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, ἐπειδὴ δὲ ἀναφέρει αὕτη τέμενος θεῶν καὶ οὐχὶ θεοῦ, εἰκάζομεν, ἐν συνδυασμῷ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθειμένων λόγων, ὅτι τὸ κτίριον τοῦτο θὰ ἦτο ἱερόν τι τῆς Δήμητρος καὶ Κόρης, αἵτινες γνωστὸν εἶνε καὶ ἐκ παραδόσεως ὅτι ἐλατρεύοντο ἐν Θορικῷ. Τὸ οἰκοδόμημα ἔχει μῆκος 31,96 καὶ πλάτος 14,70.

Τελευταῖον ἀνεσκάψαμεν κατὰ τὴν ἀρχαίαν Βραυρωῶνα πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς βραυρωνίας Ἀρτέμιδος (νῦν Ἀγ. Γεώργιος) καὶ ἐν Πρασιαῖς (πλησίον τοῦ λιμένος Ράφτη) περὶ τοὺς δώδεκα προϊστορικοὺς σπηλαιοειδεῖς τάφους, ὁμοίους τοῖς ἐν Ναυπλίῳ καὶ ἀλλαχοῦ ἀνασκαφῆσαι, ἐν οἷς εὔρομεν περὶ τὰ τριάκοντα ἀγγεῖα ἓνα χρυσοῦν δακτύλιον μικρόν, ἓν χαλκοῦν ξυρὸν καὶ διάφορα μικρὰ ἀντικείμενα, ἅτινα κατεθέσαμεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον μετὰ τῶν ἐκ Θορικοῦ εὐρημάτων.

B. ΣΤΑΗΣ

Ἐδαπανήθησαν ἐν Θορικῷ μὲν 3,922,30, ἐν Βραυρῶνι δὲ καὶ Πρασιαῖς δραχ. 326,35. Ἐν τοῖς τρισὶ τόποις ὁμοῦ δραχ. 4,248,65.

Ἐν Θήβαις, ἐπιστατοῦντος τοῦ φιλαρχαίου δικηγόρου Εὐστρ. Καλόπαιδος, ἄνευ ἀμοιβῆς χρηματικῆς, ὡς καὶ πρότερον. Ἡ ἔκθεσις αὐτοῦ ἢ ἐπιδοθεῖσα εἰς τὸ Προεδρεῖον, ἔχει ὧδε:

Κύριε Πρόεδρε,

Κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 378 τῆς 30 Νοεμβρίου 1892 ὑμέτερον ἔγγραφον, μεθ' οὗ μοι ἀπεστείλατε τὰς κατὰ τὸ 1892 δαπανηθεῖσας εἰς σκαφὰς δραχ. 323 καὶ 50/00, ἐξηκολούθησα τὰς σκαφικὰς ἐρεύνας. Καὶ πρῶτον εἰς τὸ παρὰ τὸν οἰκοδομηθόσημον σιδηροδρομικὸν σταθμὸν μέρος, ἢ ἀνασκαφῇ τοῦ ὁποίου ἀπεκάλυψε θεμέλια τοίχου ἐξ ἀπλῆς σειρᾶς κανονικῶν καὶ ἰσοῦσῶν ὀγκολίθων, πλάτους 80 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, τεθειμένων κατὰ μῆκος ἐπὶ μικρὸν λελαξευμένου βραχύδους ἐδάφους, χωροῦντος ἐκ δυσμῶν πρὸς ἀνατολὰς εὐθέως ἐπὶ 32 μέτρα· καὶ πρὸς ἀνατολὰς μὲν ἄδηλον ἐπὶ πόσον ἔτι ἐχώρει, διότι ἐλλείπουσιν οἱ λίθοι, πρὸς δυσμὰς δὲ σχηματίζων γωνίαν μικρὸν ἀμβλείαν στρέφει πρὸς νότον καὶ χωρεῖ κατὰ τὸ αὐτὸ πᾶχος καὶ ὕψος σχεδὸν εὐθέως καὶ πως τοξοειδῶς, ἐπὶ δέκα μέτρα, μεθ' ἧς ἀνευρέθη φρέαρ ἐσκαμμένον ἐν τῷ βράχῳ καὶ πλήρες χύματος, ὅμοια τῷ ὁποίῳ τρία ἄλλα, βάθους 8—10 μέτρων, κενά, εἶχεν ἀποκαλύψει ὀλίγον ἀπωτέρω πρὸς νότον ἢ παρὰ τῆς Ἑταιρίας τοῦ Σιδηροδρόμου πρὸ πολλοῦ γενομένη ἐκχωμάτωσις. Τὸ κτίριον αὐτὸ ἐμμένον νομίζων, ὡς περιέγραφον Ὑμῖν, ὅτι ἀπετέλει μέρος τῆς βάσεως στοᾶς τινος τῶν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἀγορᾷ, πιθανώτατα ἡμικυκλίου. Μετὰ δὲ τὴν σκαφὴν ταύτην, ἣν ἀτυχῶς ἐνεκα τῆς παρεμπιπτούσης ὁδοῦ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐπεκτείνω πρὸς νότον, ἀνέσκαψα ἱκανὸν μέρος ἐκ τῆς βορείας πλευρᾶς τῶν τειχῶν τοῦ ἀρχαίου περιβόλου μικρὸν πρὸς δυσμὰς τῆς νῦν κοίτης τοῦ Ἴσμηνοῦ. Ἡ πλευρὰ αὕτη διέρχεται εἰς τὸ μέρος αὐτὸ 115 μέτρα ἀκριβῶς πρὸς βορρᾶν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς, τὰ δὲ τείχη

αὐτῆς ἀνευρέθησαν εἰς βάθος μέτρου ἔχοντα πάχος τριῶν καὶ ἡμίσεος μέτρων καὶ ἀποτελούμενα ἐξ ὀγκωδεστάτων, κανονικῶν καὶ σκληρῶν λίθων, οὔτινες εἰς τὸ μέρος αὐτὸ εἶναι αὐτοὶ οἱ θεμέλιοι τεθειμένοι ἐπὶ λελαξευμένου βραχώδους ἐδάφους· τὸ μέρος δ' αὐτό, 15 περίπου μέτρων μήκους, ἐκατέρωθεν μέχρι τοῦ βραχώδους ἐδάφους σκαφὴν ἠναγκάσθηεν νὰ ἐπιχώσω μετ' οὐ πολὺ, ἄτε κείμενον ἐν κήπῳ ἰδιοκτήτῳ, οὐ ἐπέκειτο ἢ καλλιέργεια. Ἀνεσκάψα δὲ καὶ τὸ ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ Ἰσμηνοῦ διερχόμενον τμήμα τῆς αὐτῆς πλευρᾶς, ὅπερ φαίνεται βαθύτερον καὶ πολλῶν πλατύτερον τοῦ πρώτου, διότι ἕως ἴστατο ἐκεῖ πύργος ἢ ἐσχηματιζέτο στροφὴ τοῦ τείχους· καὶ τὸ μέρος δ' αὐτό ἐκαλύφθη κατόπιν ὑπὸ ἄμμου μετὰ πολυομβρίαν. Ἀνασκάψας εἶτα περὶ τὰ δέκα μέτρα πλησίον καὶ πρὸς βορρᾶν τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τὴν ἀνατολικὴν ὄχθην τοῦ Ἰσμηνοῦ ἀνεῦρον τὸ διὰ τεμαχίων κεράμων ἐστρωμένον καὶ κονιατὸν ἐδαφος δωματίου χωροῦντος ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον περὶ τὰ τρία μέτρα, ἐν ᾧ εἶναι κεχωσμένος παχὺς ἐκ σκληροῦ λίθου κύλινδρος, ὡς σπόνδυλος στύλου, διαμέτρου μὲν 80 ἑκατοστῶν, ἐξέχων δὲ τοῦ ἐδάφους 50 ἑκατοστά τοῦ μέτρου, οὔτινος ἢ ἄνω ἐπιφάνεια φέρει ἐν τῷ κέντρῳ τετράγωνον κοιλότητα πλάτους καὶ βάθους 15 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου· πιθανῶς ἦτο ἐκεῖ μυλῶν ἢ ἐλαιοτριβεῖον. Δὲν ἠρεύνθησα δὲ εἰσέτι καὶ τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ δωματίου, ἵνα μὴ καταστρέψω τὴν ἐπ' αὐτοῦ διερχομένην κοινοτάτην ἀγροτικὴν καὶ ἀμαξιτὸν ὁδόν. Εἶτα χωρῶν πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἰσμηνοῦ ἠρεύνθησα διάφορα σποράδην σημεῖα, ὅπου μοι ἐπετρέπετο ἢ σκαφὴ ἄνευ βλάβης κτημάτων καλλιεργημένων, πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς συνεχείας τῆς γραμμῆς τοῦ περιβόλου καὶ τῆς πρὸς νότον στροφῆς αὐτῆς· ἔνεκα δὲ τοῦ πρᾶνοῦς τοῦ ἐδάφους ὑπάρχει βαθὺ ἐπιχώμα καὶ τὰ τεῖχη ἐνιαχοῦ ἀνευρίσκονται τρία ὑπὸ τὸ ἐδαφος μέτρα.

Μετὰ δὲ τὰ ἀνωτέρω μέρη καὶ μετὰ μείζονος ἐπιμονῆς ἀνεσκάψα εὐρύτατον χωρὸν (περὶ τὰ 25 μέτρα κατὰ μῆκος καὶ περὶ τὰ 15 κατὰ πλάτος) μέχρις αὐτοῦ τοῦ βραχώδους ἐδάφους καὶ εἰς βάθος πολλαχοῦ ὑπὲρ τὰ τρία μέτρα, ἐκ τοῦ νοτιοανατολικοῦ ἄκρου τοῦ περιβόλου, ἐνθα, ὡς ἔγραφον Ἰμῖν κατὰ τὸ

παρελθόν ἔτος, πρὸ πολλοῦ πέπεισμαι ὅτι ἴσταντο αἱ Ὀμοιω-
δες πύλαι. Εὐτυχῶς δὲ ἡ σκαφή, καίπερ ἀτελής εἰσέτι καὶ μέ-
χρι τοῦδε σχεδὸν τὰ πάντα κατεστραμμένα δεικνύουσα, οὐχ ἦτ-
τον κυροῖ τὴν περὶ τῆς θέσεως τῶν πυλῶν αὐτῶν πεποιθη-
σίν μου.

Τῆς σκαφῆς ταύτης ἠρξάμην ἀπὸ τοῦ πρὸς ἕω χθαμαλωτέρου
καὶ ὀμαλοῦ ἐδάφους χωρῶν βορειοδυτικῶς καὶ ἀποκομιζῶν διὰ
χειραμαξίων τὰ ἀνασκαπτόμενα χώματα καὶ πολλὰ συντρίμ-
ματα λίθων εἰς τὰς πρὸς ἀνατολὰς καὶ νότον κλιτύας. Καὶ πρῶ-
τον ἀπεκαλύφθη συνεχὲς στρῶμα βραχῶδες, πλάτους 5 μέτρων,
καθέτως καὶ εἰς βάθος ἐκατέρωθεν λελαξευμένον, ὀμαλῶς δὲ καὶ
ἐπιεικῶς ἀνιὸν βορειοδυτικῶς, οἷα ἀνάπτης καὶ εὐθεία πρὸς τὸν
περιβόλον ὁδός, ἐπὶ 15 μέτρα διήκον, πρὸς δὲ τὸ τέρμα ἡμιό-
λιον μέτρου ἐξέχον τοῦ λοιποῦ ἐδάφους. Ἐκεῖ δὲ τὸ μὲν πεντά-
μετρον πλάτος τελευτᾷ, τὸ δὲ βραχῶδες στρῶμα ἐξακολουθεῖ
συνεχές, καθέτως καὶ ἰσοβαθῶς λελαξευμένον καὶ ὑπὸ ὀρθᾶς γω-
νίας ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ ταύτης ἐκτεινόμενον εὐθέως, ἐπιεικῶς
δὲ καὶ ὀμαλῶς ἀνερχόμενον μὲν πρὸς νότον, κατερχόμενον δὲ
πρὸς βορρᾶν, καὶ οἰοεὶ ἀποτελοῦν τὰς βάσεις ἢ ἀνάλημμα τοῦ
περιβόλου. Εἶτα δὲ βαθμηδὸν πρὸς τὰ ἔνδον χωρούσης τῆς σκα-
φῆς ἀπεκαλύφθησαν πρὸς νότον μὲν οὐδὲν ἄλλο ἢ συντρίμματα
κανονικῶν ὀγκολίθων ἀτάκτως ἐρριμμένων ἐπὶ τοῦ βραχῶδους,
ὀμαλῶς λελαξευμένου καὶ ἡρέμα νοτιοδυτικῶς ἀνιόντος ἐδάφους·
ἐνδοτέρω δὲ καὶ ἀπέναντι τῆς ὁδοῦ ἔδαφος βραχῶδες, κανονικῶς
λελαξευμένον κατὰ διαφόρους διευθύνσεις, καὶ οἰοεὶ πρὸς θεμε-
λίωσιν, ὀγκόλιθοι κανονικοὶ ἐκ τῶν τειχῶν ἀτάκτως ἐρριμμένοι,
οἱ πλεῖστοι δὲ καὶ τεθραυσμένοι καὶ τεμάχια μεγάλων κεράμων.
Πρὸς βορρᾶν δὲ ἐκτὸς μὲν τοῦ λελαξευμένου βράχου ἀτάκτως
ἐκεῖσε ἐρριμμένοι τρεῖς μεγάλοι, ἰσοπαχεῖς, εὐθρυπτοὶ καὶ κυρτῶς
λελαξευμένοι λίθοι, ἀνήκοντες βεβαίως εἰς τὰς ἀψίδας τῶν πυ-
λῶν· ἐντὸς δὲ πρὸς μὲν τὸ ἄκρον καὶ περὶ τὰ δέκα μέτρα βο-
ρειότερον τῆς ὁδοῦ, φρέαρ κανονικῶς ἐν τῷ βράχῳ ἐσκαμμένον,
περὶ τὰ 7 μέτρα βαθύ, κενοῦ ὑπογείου ὑδραγωγείου χωροῦντος
βορειοδυτικῶς. Ἐσωτέρω δὲ καὶ πρὸς δυσμὰς περὶ τὰ ἑπτὰ μέ-
τρα, ὑπὸ σωρούς ἀτάκτως ἐρριμμένων κανονικῶν ὀγκολίθων, τῶν

πλειστων τεθραυσμένων και εις βάθος περι τὰ τρία μέτρα ἐπι βραχώδους ἐδάφους ἐξωμαλισμένου μέγα κυκλοειδὲς λάξευμα, μήπω ὄλον ἀνασκαφέν, βάθους μέχρις ἡμίσεος και πλάτους ἐνὸς και ἡμίσεος μέτρου, ἐν ᾧ πιθανώτατα ἐθεμελιούτο κυκλικῶς ὁ ἕτερος τῶν πυλῶν πύργος, τεμάχια παχειῶν κεράμων κιτρινή κεχρωματισμένων βαφῆ, πρὸς δὲ τρεῖς ἤλοι και δύο τεμάχια σκληρῶν λίθων ἐκ παραστάδων βεβαίως τῶν πυλῶν και ταῦτα διότι φέρουσιν ἐντομὰς και κοιλότητας τῶν ἐλλειπόντων στροφείων.

Ἐκ τῆς ἄχρι τοῦδε γενομένης ἐκεῖσε σκαφῆς και τῶν εὐρεθέντων λίθων οὐδεμία μὲν ἀπομένει ἀμφιβολία περι τῆς ἐκεῖ στάσεως τῶν πυλῶν· ἐκ δὲ τῆς ἀταξίας και τῶν θέσεων ἐν αἷς ἀνευρίσκονται οἱ λίθοι και τὰ περιβάλλοντα αὐτοὺς στρώματα χωμάτων τε και συντριμμάτων ἀναμίξ, φαίνεται πρῶτον μὲν ὅτι οὗτοι ἐρρίφθησαν ἐκεῖ ἀποκιλυνθηθέντες ἐκ τοῦ μικρὸν (δύο ἢ τρία τὸ πολὺ μέτρα) ἐσωτέρω πρὸς δυσμὰς και ἀσκάφου ἔτι μέρους, ὅφ' ὃ καλύπτονται ἔτι αἱ βάσεις τῶν τε πυλῶν και τῶν τειχῶν, εἶτα δὲ ὅτι μετὰ τὰς πρώτας καταστροφὰς και τὸ μέρος αὐτὸ ἀνεσκάφη και οἱ πλείστοι τῶν ἐκεῖ ἐρριμένων λίθων και μάλιστα οἱ στερεώτεροι και εὐχρηστότεροι ἀφῆρηθησαν κατὰ καιροὺς, πολλοὶ δὲ δυσμετακόμιστοι, ἐν οἷς και τινες εἰς τόξα ἀνήκοντες, ἐθραύσθησαν.

Ἐν ἀρχῇ τῆς εἰς τὸ μέρος αὐτὸ σκαφῆς και μάλιστα μετὰ τὴν ἀποκάλυψιν τῆς ὁδοῦ και τοῦ μετ' αὐτὴν ἐκατέρωθεν ἐξακολουθοῦντος λελαξευμένου βραχώδους ἐδάφους, ἤλπιζον ὅτι τὰς βάσεις τῶν πυλῶν ἤθελον ἀνεῦρει ἐνδοτέρω μὲν πάντοτε, πλὴν κατ' εὐθείαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ χωρῶν· διὸ και πρῶτον τοιαύτην εἶχε φορὰν ἢ σκαφὴ μέχρι τῆς βραχώδους βάσεως· εἶτα δὲ ἐτρέπη ἀριστερᾶ πρὸς νότον και τελευταῖον δεξιᾶ πρὸς βορρᾶν και πολὺ βαθύτερον και εὐρύτερον, ὅπου ἀνεῦρον και τὸ μήπω ὄλον ἀνασκαφέν εὐρὺ κυκλοειδὲς λάξευμα· διὸ και ἀνεσκάφη εὐρύτερος τοῦ ἀρχῆθεν ὑπολογισθέντος χώρος μέχρι τοῦ βραχώδους ἐδάφους, ἢ δὲ ἐργασία ἐξηκολούθησε μέχρι τῆς πέμπτης ὑπερμεσοῦντος, διότι και ὁ καιρὸς ἔτυχεν ἕως τότε εὐνοϊκὸς και εὐκαιρία μοι ἐδόθη· τούτων δ' ἕνεκα και τοῦ ζήλου τῆς ἀνευρέ-

σεως τῶν πυλῶν ἀυξομένου καὶ αἱ δαπάναι ὑπερέβησαν τὸ διπλάσιον τῆς παρ' ἐμοὶ προκαταβολῆς.

Ἐν τέλει παρακαλῶ θερμῶς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας ἵνα εὐαρεστούμενον ἐγκρίνη μὲν τὴν ἐπὶ πλέον τῆς προκαταβολῆς γενομένην δαπάνην, ἐξακολουθήσῃ δὲ τὰς ἐνταῦθα σκαφικὰς ἐρεῦνας, καὶ κυρίως συμπληρώσῃ τὰς τοῦ τελευταίου μέρους πρὸς ἀποκάλυψιν τῶν βάσεων τῶν πυλῶν.

Ἐν Θῆβαις, τῇ 16 Δεκεμβρίου 1893.

ΕΥΣΤ. ΚΑΛΟΠΑΙΣ

Ἐδαπανήθησαν δραχ. 633,35.

Τέλη Μαΐου τοῦ 1893 ἐλήφθη ἄδεια τοῦ Ὑπουργείου, ἣν ἤτησεν ἡ Ἑταιρία ἵνα δι' ἀνασκαφῆς ἐξετάσῃ τὴν κοίτην τοῦ Ἰλισσοῦ κατὰ τὴν θέσιν τὴν καλουμένην κοινῶς Καλλιρρόην, δηλ. ὑπὸ τὸν ἐκεῖ ἀποτόμως καταπίπτοντα βράχον καὶ κάτωθεν τοῦ ἐκκλησιδίου τῆς ἀγίας Φωτεινῆς. Τοῦ ἔργου τούτου, ἐφορευούσης καὶ ἐπιτροπῆς ἐκ συμβούλων, ἐπεστάτησεν ἰδίως ὁ ἐν τῇ ὕπηρεσίᾳ τῆς Ἑταιρίας διατελών Ἀ. Σκιαῆς, ὅστις συνέταξεν ἐκθεσιν (1).

Ἐδαπανήθησαν εἰς τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην δρ. 8,576,90.

Ἐπισκενὴ ἀρχαίου μνημείου, κριθεῖσα πρὸ πολλοῦ ἀναγκαία, ἐξετελέσθη τὸ ἔτος τοῦτο· ἐστερεώθη τοῦ ἐν *Μυκῆναις* λεγομένου τάφου τῆς Κλυταιμῆστρας τὸ θύρωμα ἀσφαλῶς, κατὰ σχέδιον ἐκπονηθὲν ὑπὸ τοῦ νομομηχανικοῦ Ἀργολίδος Α. Πετσάλη, δαπανηθεισῶν εἰς τὸ ἔργον δρ. 2,507,15, ἐν ᾧ ποσῶ συμπεριλαμβανονται καὶ τὰ ἔξοδα τὰ γενόμενα διὰ μεταβάσεις ἐκεῖσε τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Μούση καὶ ἐπιτροπῶν ἐκ τοῦ Συμβουλίου πρὸς ἐπιθεώρησιν. Ἐν τούτῳ τῷ ἔτει ἐπληρώθη καὶ ἡ τελευταία δό-

(1) Ἀντὶ τῆς ἐν τῇ συνελεύσει τῶν ἐταίρων ἀναγνωσθείσης συντόμου ἐκθέσεως δημοσιεύεται ἕτερα διεξοδικώτερα ἐν τέλει τοῦ παρόντος τεύχους.

σις εἰς τὸν ἐργολάβον τῆς ἐπισκευῆς τοῦ ἐπιστυλίου τοῦ Ὀλυμπείου, δρ. 2,599,54.

Καὶ ἄλλο δὲ ὁμοίον ἔργον ἀνέλαβε τὸ Συμβούλιον τὸ ἔτος τοῦτο, τὴν ἐπισκευὴν εἰκόνων τινῶν ψηφιδωτῶν τοῦ ναοῦ τῆς μονῆς *Δαφνίου*, ἀφοῦ ὁ πέρυσιν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως μετακληθεὶς ἐξ Ἰταλίας εὐδόκιμος ψηφοθέτης Νονο ἐκτελέσας τινὰς ἐν τῷ τρούλλῳ ἐπισκευάς, ἔμελλε, λήξαντος τοῦ χρόνου τῆς μετ' αὐτοῦ συμφωνίας, ν' ἀπέλθῃ εἰς τὴν πατρίδα του, ἐνῶ ἔμειναν ἀνεπισκεύαστοι καὶ ἀπειλούμενοι ὑπὸ φθορᾶς ἀνεπανορθώτου ἄλλαι τινὲς ἔτι εἰκόνες τοῦ ναοῦ, πολὺ πλέον, κατὰ τὴν κρίσιν εἰδημόνων, διασώσεως ἄξιαι διὰ τὴν εὐτεχνίαν των. Ὅθεν τὸ Συμβούλιον δι' ἐπιτροπῆς του ἦλθεν εἰς συμφωνίαν νέαν μετὰ τοῦ Νονο καὶ ἐπανελήφθησαν αἱ διακοπεῖσαι ἐργασίαι. Ὡρίσθη δι' αὐτὰς τὸ πρῶτον ἡ δαπάνη εἰς τέσσαρας περίπου χιλιάδας δραχμῶν, ὕστερον ηὐξήθη δὲ καὶ μέχρι ἑπτὰ χιλιάδων. Προχωρήσαντος οὕτω τοῦ ἔργου ἐδαπανήθησαν εἰς αὐτὸ μέχρι τῆς 20 Δεκεμβρίου 1893 δραχμαὶ 4,716,40.

Ἄγοραὶ ἀρχαίων ἔργων τέχνης καὶ ἐπιγραφῶν ἐγένοντο κατὰ τὸ ἔτος μέτρια, δαπανηθεισῶν εἰς αὐτὰς δραχμῶν 4,241,30. Ἐκ τούτων αἰ 1,503,50 ἐδόθησαν διὰ νομίσματα.

Τῶν ἀγορασθέντων πάντων ὡς καὶ τῶν ὀλίγων δωρηθέντων τῇ Ἐταιρίᾳ ἀρχαίων μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν δωρητῶν θὰ προστεθῇ κατάλογος ἐν τῷ τυπωθησομένῳ τεύχει τῆς λογοδοσίας ταύτης.

Πάντα δὲ τὰ ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1858 ἀναβιώσεως τῆς Ἐταιρίας κτηθέντα ἀρχαῖα, πλὴν τινῶν κοινοτάτων καὶ ἀσημάντων, εἶναι καταγεγραμμένα ἐν χειρογράφοις καταλόγοις, τηρουμένους ἐν τῷ Μετσοβίῳ καὶ προσιτοῖς εἰς τὸν βουλούμενον νὰ λάβῃ αὐτῶν γινῶσιν. Ὁ γενικὸς ἀριθμὸς τῶν καταγεγραμμένων συμποσῶνται νῦν εἰς 21,361 (1). Ἡ καταγραφή αὕτη γίνεται ἀπὸ

(1) Σύγκριται ὁ ἀριθμὸς οὗτος ἐκ τῶν ἐξῆς καθ' ὕλην εἰδικῶν ἀριθμῶν: Λιθίνων 5026, χαλκῶν 1507 (ἐξ ὧν 119 σταθμά), σιδηρῶν 97, μολυβδίνων 3225 (ἐξ ὧν 1412 σύμβολα, 445 σταθμά, 803 μολυβδόβουλλα), ἀργυρῶν 90, χρυσῶν 293, ὀστεινῶν 160, βαλίνων 429, διαφόρων ὕλων 349, πηλίνων ἀγγείων 5938, πηλίνων μορφῶν 2140, πηλίνων λύχνων 1409, πηλίνων μητρῶν 242, πηλίνων σκευῶν

ἐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ τοῦ Μουσείου τῆς Ἑταιρίας Ἀθανασίου Σ. Κουμανούδη, βοηθουμένου καὶ ὑπὸ τοῦ πρὸ τετραετίας ἐπὶ τούτῳ προσληφθέντος Ἰω. Γιαννικάκη διδάκτορος τῆς φιλολογίας.

Ἡ εἰς τὸ Ἐθνικὸν κεντρικὸν Μουσεῖον παράδοσις τῶν ἐν μιᾷ τῶν αἰθουσῶν τοῦ Μετσοβίου ἀποκειμένων ἀρχαίων τῶν Μυκηνῶν, Σπάτα, Μενιδίου, Ναυπλίου, Βαφειοῦ, περὶ ἧς ἐγένετο λόγος ἐν τῇ περυσινῇ λογοδοσίᾳ ὡς ἀρξαιμένης, λέγομεν σήμερον ὅτι συνετελέσθη τῇ 4 Σεπτεμβρίου 1893.

Τέλη δὲ Ἰουλίου μᾶς ἦλθεν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου παιδείας περὶ παραδόσεως πάντων τῶν ἀρχαίων τῆς Ἑταιρίας εἰς τὸν ἔφορον ἀρχαιοτήτων Β. Ι. Λεονάρδον, ἵνα συμφώνως τῷ ἰγ' ἄρθρῳ τοῦ τῆς Ἑταιρίας ὀργανισμοῦ κατατεθῶσιν εἰς τὸ Ἐθνικὸν κεντρικὸν Μουσεῖον, οὗ ἡ οἰκοδομὴ συνετελέσθη. Ἀπεφασίσθη λοιπὸν νὰ γίνη ἡ παράδοσις καὶ ἐγράψαμεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι καὶ τὰς θήκας μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῶν καὶ ἄλ-

305, πηλίνων πυραμιδοειδῶν 119, πηλίνων ἀρτοειδῶν 28, πηλίνων λαβῶν ἀμφορέων ἐνεπιγράφων 4. — Ἰστέον δὲ ὅτι αἱ λαβαὶ ἀμφορέων αἱ ἐνεπιγράφοι (ἐκ Ῥόδου, Θάσου, Πάρου, Κνίδου, Κολοφῶνας καὶ ἄλλων τόπων) συμποσύνται νῦν ὑπὲρ τὰς 10 χιλιάδας, ἀποκείμεναι ἐν τοῖς ὑπογείοις τοῦ Βαρβακείου, ἐξ ὧν μὲγα μέρος ἐξεδόθη ὑπὸ Alb. Dumont ἐν τῷ βιβλίῳ *Inscriptions céramiques de Grèce*. Paris, 1871.

Νομίσματα δὲ ὑπάρχουσι (Ἑλληνικά, Ῥωμαϊκά, Βυζαντινά, Μεσαιωνικά καὶ Νεώτερα):

Χρυσᾶ.....	4
Ἄργυρᾶ.....	73
Χαλκᾶ (ἐν οἷς καὶ τὰ ἐκ κράματος).....	2660
Τουρκικοὶ παράδες.....	508
Τὸ ὅλον.....	3245

καὶ εἶνε πάντα ἀκριβῶς καταγεγραμμένα ἐν ἰδίῳ καταλόγῳ. Ἐτι σημειοῦμεν, ὅτι τῶν πηλίνων ἀγγείων τῆς Ἑταιρίας ὑπάρχει Γαλλιστὶ ἐκδεδομένος κατάλογος ὑπὸ Μ. Collignon, τυπωθεὶς ἐν Παρισίοις τῷ 1878, τῶν δὲ πηλίνων μορφῶν ὡσαύτως Γαλλιστὶ ὑπὸ J. Marthā, ἐν Παρισίοις 1880. Ἐν δὲ τῷ βιβλίῳ τοῦ L. von Sybel τῷ ἐπιγραφομένῳ *Katalog der Sculpturen zu Athen*. Marburg, 1881, καὶ τὰ τῆς Ἑταιρίας ὅσα ἕως τότε εἶχε λίθινα γλυπτὰ, περιεγράφησαν σχεδὸν πάντα. Ἀναφέρομεν καὶ τὸν ἐξῆς ἐπίτομον κατάλογον τῶν Ἀθηναίων Μουσείων *Die Museen Athens*, von Arthur Milchhöfer. Athen, K Wilberg, 1881.

λων μικροτέρων σκευῶν, χρησίμων πρὸς ἔκθεσιν τῶν ἀρχαίων δωρεΐται τῇ Κυβερνήσει ἢ Ἑταιρία. Αἱ θῆκαι αὗται πολυτελεῖς οὐσαι (ἀρμάρια, τράπεζαι καὶ βάρθρα) ἐκτείνονται εἰς μῆκος 148 μέτρων, καὶ ἔδαπανήθησαν εἰς αὐτὰς πλέον τῶν 55 χιλ. δραχμῶν. Ἀφοῦ δὲ ὑπὸ ἐπιτροπῆς τοῦ Συμβουλίου ἐκανονίσθη καὶ ὁ τρόπος τῆς παραδόσεως, ἤρχισεν τῇ 24 Σεπτεμβρίου 1893, γενομένης ἀρχῆς ἀπὸ τῶν ἀγγείων, ἐξ ὧν παρεδόθησαν μέχρι σήμερον 6452. Συντάσσονται δέ, ὡς εἰκός, ἐκάστοτε πρωτόκολλα ὑπὸ τοῦ παραδίδοντος Ἀθ. Σ. Κουμανούδη καὶ τοῦ παραλαμβάνοντος Β. Ι. Λεονάρδου.

Εἰς τὰ διάφορα κυρίως εἰπεῖν Μουσειακὰ ἔργα ἔδαπανήθησαν δραχ. 3,675,80.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἑταιρίας ηὔξηθη κατὰ τὸ ἔτος διὰ δαπάνης δραχ. 3009,80, ἐν αἷς καὶ τὰ δετικά τῶν ἀγορασθέντων βιβλίων. Πίναξ ἐμφαίνων τὰ τε ἀγορασθέντα καὶ τὰ δωρηθέντα ἢ κατ' ἀνταλλαγὴν τῶν δημοσιευμάτων τῆς Ἑταιρίας εἰσελθόντα βιβλία θὰ προστεθῇ, ταύτῃ τῇ ἐκθέσει. Πάντων δὲ τῶν ἀπ' ἀρχῆς τῆς Ἑταιρίας κτηθέντων βιβλίων ὑπάρχει κατάλογος ἀκριβῆς ἐν δελτίοις. Ἦδη δὲ καὶ ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ ἀντιγράφεται κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν τῶν ὀνομάτων τῶν συγγραφέων.

Ἐτροποποίησε τὸ Συμβούλιον τὸν τοῦ 1885 κανονισμόν ἐκδόσεως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος. Ἀντὶ τῆς πρῶν τριμελοῦς ἐξελέχθη πενταμελὴς ἐπιτροπὴ ἐπιμελουμένη τὰ τῆς ἐκδόσεως, ἐκ συμβούλων συγκειμένη τῶν κ.κ. Σ. Φιντικλέους, Π. Καββαδία, Γ. Νικολαΐδου, Δ. Μακκᾶ καὶ Κ. Μυλωνᾶ, τελούντων τὸ ἔργον τῶν ἄνευ χρηματικῆς ἀμοιβῆς, ἐκδότης δὲ τῆς Ἐφημερίδος ἐκ τῶν πέντε ὀνομάσθη ὁ κ. Μυλωνᾶς. Ὁ κανονισμὸς ὁ νέος ἀνεγράφη ὀλόκληρος ἐν τοῖς χειρογράφοις πρακτικοῖς τῆς συνεδριάσεως τῆς 30 Ἰουλίου 1893. Ἔτι ἐδέχθη τὸ Συμβούλιον νὰ καταρτισθῇ γραφεῖον τῆς Ἐφημερίδος ἐν τινι τῶν ἰσογειῶν δωμάτων τῆς Ἀκαδημίας, ὃ καὶ κατηρτίσθη μετὰ θηκῶν, ἐπίπλων καὶ σκευῶν.

Κατὰ τὸν εἰρημένον κανονισμόν ἐξεδόθησαν τὰ τοῦ ἔτους 1893 τέσσαρα τεύχη.

Τῆς Ἐφημερίδος ὑπάρχουσιν ἐν μὲν τῇ ἀποθήκῃ σώματα 1681 τῶν ἐτῶν 1883—1893, παρὰ δὲ τῷ βιβλιοπώλῃ πρὸς πώλησιν 220 (28 τῶν ἐτῶν 1883—1892, καὶ 192 τοῦ ἔτους 1893), ἤτοι ἐν ὄλῳ σώματα ἀπώλητα κατὰ τὴν σημείωσιν τοῦ κ. Μυλωνᾶ, ἥτις ἔμελλε μὲν νὰ διανεμηθῇ ἔντυπος μετὰ τοῦ νῦν ὑπ' ὄψιν σας ἰσολογισμοῦ, ἀλλ' ἔνεκα βραδύτητος, προελθούσης ἐξ ἀσθενείας τοῦ βιβλιοπώλου, δὲν ἐτυπώθη ἐγκαίρως. Θὰ καταχωρισθῇ ὁμως ἐν τοῖς Πρακτικοῖς καὶ νῦν ἐν χειρογράφῳ θὰ ὑποβληθῇ μετὰ τῶν ἄλλων λογαριασμῶν εἰς τὴν ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν.

Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ βασιλείου ἐπληρώοντο ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας καθ' ὅλον μὲν τὸ ἔτος φύλακες ἀρχαιοτήτων ἐν Ἐλευσίνι, Ῥαμνοῦντι, Ἀμφιαρείῳ τῷ Ὠρωπίῳ, Θεσπιαῖς, Τανάγρα, Ἐπιδαύρῳ τῇ Ἀργολικῇ, Μυκῆναις, Τύρινθι καὶ Ἀμυκλαίῳ τῆς Λακωνικῆς, ἐν δὲ τῷ ἐνταῦθα Διπύλῳ ἀπὸ τῆς 25 Νοεμβρίου 1893 ἡ Ἐταιρία ἔπαυσε τοῦ νὰ πληρῶνῃ ἀρχαιοφύλακα καὶ ἐγνωστοποίησε τοῦτο εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς παιδείας. Ἐπιδόματα δὲ μισθοῦ καὶ ὀδοιπορικὰ τὰ συνήθη ἐδόθησαν κατὰ τὸ ἔτος εἰς δύο ἐφόρους ἀρχαιοτήτων τῆς Κυβερνήσεως ἐπιστατήσαντας εἰς τὰς τῆς Ἐταιρίας ἀνασκαφάς, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὸν ἐπιτηρητὴν τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφῆς Ἐπ. Κορομάντζον

Ἠγοράσθησαν χρήμασι τῆς Ἐταιρίας ἀγροὶ δύο ὀλιγότιμοι ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως Ἐλευσίνος, ὁ εἰς τοῦ Ἀναστ. Παπανικολάου, ὁ ἄλλος τῆς Σωτήρας Στάθῃ, ὡς κριθέντος ἀναγκαίου νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν ἐκεῖ ἀνασκαπτόμενον χῶρον. Τίμημα καὶ ἔξοδα τῶν δύο ὁμοῦ δρ. 119.

Ἐγγράψαμεν δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον παιδείας δι' ἐν ἄλλο κτῆμα τοῦ ἐν Ἐλευσίνι Ἰω. Σ. Βασίλη, παρακαλοῦντες νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ κατὰ τὸν περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως νόμον.

Ὡσαύτως διεβιβάσαμεν εἰς τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον ἀναφορὰς δύο τῶν ἐδῶ κατοίκων, τοῦ Σταμ. Ἀθ. Βασιλείου καὶ τοῦ Ν. Γενήσαρλη, αἰτούντων νὰ ἐξαγορασθῶσι κτήματά των, τοῦ μὲν Σ. Α. Βασιλείου ἀγρὸς 4 στρεμμάτων κατὰ τὴν θέσιν Πνύκα, ἐνθα ἔσκαψεν ὁ καθηγητὴς κ. Δοῦρπελδ, τοῦ δὲ Γενήσαρλη ἐρ-

γαστήριον ἐπὶ τοῦ χώρου τοῦ ἀσκάπτου ἔτι τῆς μεγάλης Ῥωμαϊκῆς οἰκοδομῆς, ἥτοι τῆς παλαιᾶς πυρποληθείσης ἀγορᾶς καὶ συνεστήσαμεν τὰς αἰτήσεις τῶν δύο τούτων πολιτῶν.

Ἐγράψαμεν ἔτι εἰς τὸ αὐτὸ Ὑπουργεῖον ἐν μηνὶ Μαίῳ, παρακαλοῦντες νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἐνταῦθα Ὀλυμπεῖου τόπον ἀπὸ τῶν ἐκεῖ ὑπαρχόντων τριῶν καφείων, ἵνα ἐξακολουθήσωμεν καὶ φέρωμεν εἰς τέλος τὴν ἀπὸ ἐτῶν ἐκεῖ ἀρξαμένην καὶ διακοπεῖσαν ἀνασκαφὴν.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς παιδείας δι' ἐγγράφου του τῆς 11 Ἰουνίου 93 ἐγνωστοποίησε τῇ Ἐταιρίᾳ, ὅτι, «ἐπειδὴ τὸ κράτος δὲν δύναται τώρα ἕνεκα τῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, νὰ διαθέτῃ τὰ ἀναγκαῖα ποσὰ διὰ τὰς ἐργασίας τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας ἐξ ἰδίων πόρων, δέον νὰ ληφθῶσιν οὗτοι οἱ πόροι ἐκ τῶν τοῦ ἀρχαιολογ. Λαχείου, οὕτως ὥστε περιορίζουσα ἡ Ἐταιρία κατὰ τι τὰς ἐργασίας της νὰ δύναται νὰ θέτῃ εἰς διάθεσιν τοῦ Ὑπουργείου τὸ ἥμισυ τῶν ἐκ τοῦ Λαχείου καθαρῶν ἐσόδων, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο θὰ εἶναι προσωρινόν». Διὰ πέντε ψήφων κατὰ τριῶν δὲν ἐδέχθη τὸ Συμβούλιον τὴν ὑπουργικὴν ταύτην πρότασιν καὶ ἐστάλη ἀπάντησις τοιάδε· ὅτι «ἡ Ἐταιρία πάντοτε μὲν ἦλθεν ἐπίκουρος εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους καὶ ἀπόδειξις, ὅτι καὶ νῦν ἔτι ἔχει νὰ λαμβάνῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως δρ. 83 χιλ. προκαταβληθείσας ἀπὸ ἐτῶν ἀτόκως, ἐξακολουθεῖ δὲ καταβάλλουσα εἰς μισθοὺς διαφόρων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διοριζομένων φυλάκων τῶν ἐπαρχιακῶν μουσείων καὶ ἀρχαιολογικῶν τινῶν τόπων καὶ ἐν αὐτῇ ἔτι τῇ πρωτευσούσῃ ποσὸν οὐκ εὐκαταφρόνητον ἐτησίως, καὶ ἠναγκασμένη εἶναι ἕνεκα αὐτῶν τούτων τῶν οἰκονομικῶν δυσχερειῶν τοῦ Κράτους οὐ μόνον Μουσεῖα νὰ κτίζῃ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ὡς ἐν Τανάγρα, Ἐλευσίνι καὶ Ἐπιδαύρῳ, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἰδίων νὰ ἐξαγοράζῃ αὐτὴ καὶ τόπους τινὰς ἔνθα ἀπὸ ἐτῶν ἐνεργοῦνται ἀνασκαφαί, αἵτινες ἀνάγκη εἶναι νὰ ἀποπερατωθῶσιν. Πρὸς τούτοις οἱ ἄλλοι πόροι τῆς Ἐταιρίας οἱ ἐκ συνδρομῶν καὶ τόκων οὐσιωδῶς ἠλαττώθησαν ἕνεκα τῆς ἐπικρατησάσης οἰκονομικῆς κρίσεως. Ὅθεν τὸ Συμβούλιον ἀναγκάζεται νὰ μὴ ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως. Ἄλλως δέ, καὶ ἂν

δεν ὑπῆρχον οἱ ἀνωτέρω λόγοι, πάλιν τὸ Συμβούλιον θεωρεῖ ἑαυτὸ ἀναρμόδιον ν' ἀποφασίσῃ περὶ ἐκχωρήσεως μέρους τῶν πόρων τῆς Ἑταιρίας».

Ἐν μηνὶ Ἀπριλίῳ τὸ Ὑπουργεῖον τῆς παιδείας ἔπεμψεν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑταιρίας (ἐπειδὴ οὕτως ἦτο ἐπιγεγραμμένον) ἕν δέμα ἐνσφράγιστον, σταλὲν ἐξ Αἰγύπτου, ὅπερ ἀφοῦ ἠνοιχθῆ, εἶδομεν ὅτι περιεῖχε νομίσματα τῆς συλλογῆς τοῦ μακαρίτου Ἰω. Δημητρίου τοῦ ἐκ Λήμνου, καὶ ἦσαν ταῦτα ἕν ἀργυροῦν καὶ τρία χρυσᾶ. Ἐπέμψαμεν δὲ αὐτὰ πάλιν εἰς τὸ αὐτὸ ὑπουργεῖον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81 τῆς Ἑταιρίας ἐγγράφου μετὰ περιγραφῆς καὶ δηλώσεως τοῦ βάρους τῶν χρυσῶν.

Ἐχει ἔτι τὸ Συμβούλιον νὰ ἀναφέρῃ καὶ περὶ τῶν ἐξῆς: Ἐν ταῖς συνεδριάσεσι τῆς α' καὶ τῆς ιγ' Μαρτίου 1893 ἐξήτασε τὸ Συμβούλιον τὰς παρατηρήσεις καὶ προτάσεις τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς τῶν τοῦ ἔτους 1892 λογαριασμῶν καὶ τινὰς μὲν τούτων παρεδέχθη καὶ ἀπεφάσισε νὰ βληθῶσιν εἰς ἐνέργειαν, ὡς τὸ νὰ συντάσσεται τοῦ λοιποῦ ἀναλυτικώτερον ὁ ἰσολογισμὸς καὶ τινὰ ἄλλα, εἰς τινὰς δὲ παρατηρήσεις ἔκρινεν ὀρθὸν καὶ δίκαιον νὰ κάμῃ ἀντιπαρατηρήσεις, καὶ συγχρόνως ἀπεφάσισε τὰ ἐν ταῖς εἰρημέναις δυσὶ συνεδριάσεσι διεξετασθέντα νὰ τυπωθῶσιν ἐν τῷ τεύχει τῶν Πρακτικῶν τοῦ 1892, ὅπως καὶ ἐγένετο ἤδη ἐν τῷ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν δημοσιευθέντι τεύχει σελ. 81—84. Περὶ δύο δὲ τῶν τότε παραδεκτῶν γενομένων, ἧτοι περὶ κατασκευῆς κτηματολογίου τῆς Ἑταιρίας καὶ περὶ δαπανηθέντος ὀλικῶς ποσοῦ εἰς ἀγορὰν βιβλίων ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεως τῆς Ἑταιρίας, τὸ Συμβούλιον ὕστερον ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 2 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους τούτου διασκεφθὲν ἐκ νέου, ἀπεφάσισε νὰ ῥηθῆ ἐν τῇ σημερινῇ λογοδοσίᾳ, ὅτι «ἡ τοῦ κτηματολογίου κατασκευὴ ἀπαιτεῖ χρόνον καὶ ἐγένετο μὲν προκαταρκτικὴ ἐργασία δι' αὐτό, θὰ συνεχισθῆ δὲ ἀπὸ τὸ προσεχὲς Συμβούλιον», ἔτι δέ, ὅτι «ἡ σημείωσις τοῦ διὰ βιβλία ποσοῦ τῶν προτέρων ἐτῶν ἀναβάλλεται», ὃ δὴ καὶ λέγομεν σήμερον ἐνώπιόν σας.

Τὸ Συμβούλιον ἔδωκε συνδρομὴν εἰς τὸν Π. Καββαδίαν διὰ 40 σώματα τοῦ Γαλλιστὶ ἐκδοθέντος συγγράμματός του «Fouilles d'Épidaure» δραχμὰς 4677.

Ἐσαύτως εἰς τὸν Χρ. Τσουνταν διὰ 50 σώματα τοῦ Ἑλληνιστὶ ἐκδοθέντος συγγράμματός του «Μυκηναῖος πολιτισμὸς» δρ. 2000.

Ἐσαύτως εἰς τὸν Γερ. Μαυρογιάννην διὰ 30 σώματα τοῦ περὶ Βυζαντινῆς τέχνης Ἑλληνιστὶ ἐκδοθέντος συγγράμματός του, δραχ. 300.

Τὰ βιβλία ταῦτα, ὡς καὶ τὰ ὑπολειπόμενα ἔτι ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Ἑταιρίας ἀντίτυπα τοῦ περὶ τῶν τῆς Κρήτης νομισμάτων βιβλίου τοῦ Ἰω. Σβορώνου ἔκρινε τὸ Συμβούλιον καλὸν νὰ τὰ διανείμῃ δωρεὰν εἰς τινὰ τῶν ἐν τῷ βασιλείῳ καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ Ἑλληνικὰ καθιδρύματα καὶ σωματεῖα ὡς καὶ τινὰς λογίους ἀρχαιολογοῦντας καὶ διενεμήθησαν οὕτως ὅπως ἀνεγράφησαν λεπτομερῶς καὶ ὀνομαστὶ ἐν τοῖς τηρουμένοις χειρογράφοις Πρακτικοῖς τοῦ Συμβουλίου καὶ δὴ ἐν τῇ συνεδριάσει αὐτοῦ τῆς 16 Σεπτεμβρίου 1893.

Ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου εἰς τὸν ἀπολυθέντα συγκαλητὴν τοῦ τῆς Ἑταιρίας Μουσείου Ἰω. Χαρωνιάκην ἐφάπαξ ὡς ἀμοιβὴ διὰ τὴν πολυετῆ ὑπηρεσίαν του τὸ ποσὸν δραχμῶν διακοσίων.

Εἰς δὲ τὸν ὑπάλληλον τοῦ Ὑπουργείου παιδείας διδάκτορα Δ. Σταυρόπουλον ἐνέκρινε τὸ Συμβούλιον τῇ 13 Ἀπριλίου 1893 νὰ δίδεται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἑταιρίας χρηματικὴ βοήθεια δραχμῶν 90 κατὰ μῆνα, ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ, ἕνεκα τοῦ ἀνεπαρκοῦς του μισθοῦ, νὰ καταλίπη τὰς ἀρχαιολογικὰς του μελέτας καὶ δίδεται ἔκτοτε.

Παραλείποντες νῦν ὅσα συνήθως ἐπαναλαμβάνει τὸ Συμβούλιον ἐν τέλει τῶν λογοδοσιῶν του, εὐχὰς καὶ ἐκείσας πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ὅποιαι πέρυσιν ἐξηνέχθησαν πολλαί, ἀναφέρομεν μετὰ δυσφορίας ἰδίως τὸ ὅτι εἰς τὰς δύο αὐτοῦ ἐγγράφους διαμαρτυρίας κατὰ τῆς ἐν μηνὶ Μαίῳ τοῦ 1892 κακῶς ἀνοιχθείσης ὁδοῦ διὰ ἐπιχώσεως ἀνεσκευασμένου ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας χώρου ἐν τῷ καλουμένῳ ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων τετραγώνῳ τοῦ Ἀδριανοῦ οὐδεμίαν ἐδόθη προσοχή, καὶ ἡ τῶν τόπων ἐκείνων κατάστασις διατελεῖ μένουσα, ὅπως τότε, ἐλεεινὴ. Τόσον. Νομίζομεν, ὅτι εἴπομεν τὰ κυριώτερα τῶν ἐν τῷ ἔτει πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Συμ-

βουλίου, ἐξ ὧν ἡ ὀλομέλεια τῶν ἐταίρων καὶ σήμερον ἀκούσασα τὰ ρηθέντα καὶ μεθ' ἡμέρας δεκαπέντε πάλιν τὴν ὑποβληθησομένην αὐτῇ ἔκθεσιν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς, θὰ δυνηθῆ νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ πῶς διεχειρίσθῃ τὰ τῆς Ἑταιρίας τὸ τοῦδιανυθέντος ἔτους Συμβούλιον.

Ἀναγνωσθεῖσης τῆς λογοδοσίας ὑπὸ τοῦ γραμματέως καὶ ὑποβληθέντων τῶν ἰσολογισμῶν ὑπὸ τοῦ ταμίου, οἱ ἐταῖροι προέβησαν εἰς ἐκλογὴν τῆς τριμελοῦς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς. Ἐξελέγησαν δὲ οἱ Π. Παπαναστασίου, Ι. Μαρκόπουλος καὶ Γ. Κεφάλας.

Ἡ συνεδρίασις διελύθη περὶ μεσημβρίαν.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ					
ΚΥΡΙΑ ΕΣΟΔΑ					
A. ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ. Τακτικά	Δρ.	4,024	—		
» » Έκτακτοι	»	2,021	90		
» » Είδικαί	»	960	—	7,005	90
B. ΤΟΚΟΙ ΕΚ ΧΡΕΩΓΡΑΦΩΝ Έξ 64 όμολογιών του Παγίου δανείου και 10 λαχειοφόρων τής Έθνικής Τραπέζης (α)	»			800	—
Γ. ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ Έκ μετοχών Έθνικής Τραπέζης 56	»			9,240	—
Δ. ΛΑΧΕΙΟΝ. Τής Β' εξαμηνίας του 1891	»	60	—		
» » Β' » 1892	»	4,485	—		
» » Α' » 1893	»	101,463	62		
» » Β' » 1893	»	97,542	28	203,350	90
E. ΑΡΧΑΙΟΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΣ Έκ πωλήσεως τευχών τής άρχ. εφημερίδος. Έκ πωλήσεως τευχών των ετησίων πρακτικών τής άρχαιολογικής εταιρίας	»	2,922	50		
	»	251	60	3,174	10
Ζ. ΕΝΟΙΚΙΑ	»			200	—
Ζ. ΔΙΑΦΟΡΑ Έκ νομισματικής διαφοράς	»	334	40		
» Έκ προστίμων	»	45	—		
» Έκ πωλήσεως όλικού έξ Έλευσίνας	»	34	—	413	40
				224,384	30
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ					
H. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Απόληψις άτόκων καταθέσεων	»			28,500	—
Θ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ Έξ άλληλοχρέου λογαριασμού	»			30,500	—
I. ΑΠΟΛΗΨΙΣ. Προκαταβολών Δημόσιου	»			3,040	—
» » Εταιρίας	»			4,600	—
ΙΑ. » Χρέους Γιαννοπούλου	»			280	—
				291,304	30
Τό όλον των εισπραξέων	»			2,506	78
ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ ΤΑΜΕΙΟΥ. Τήν 31 Δεκεμβρίου 1892	»				
				293,811	08
	Δρ.				

(α) Δέν εισεπράχθη ό τόκος τής Β' εξαμηνίας των 64 όμολογιών του Παγίου Δανείου.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1893.

Π Λ Η Ρ Ω Μ Α Ι

ΚΥΡΙΑ ΕΞΟΔΑ

Α. ΓΡΑΦΕΙΟΝ. Προσωπικόν.	Δρ.	6,300	—		
» Γραφική ὄλη, χάρτης, τυπωτικά, ταχυδρομικά κλπ.	»	2,233	40		
» Βιβλιοθήκη, αγορά βιβλίων και δετικά.	»	3,009	80	11,543	20
Β. ΜΟΥΣΕΙΑ. Προσωπικόν.	»	5,245	—		
» Ἀρχαιοθῆκαι, συγκολλήσεις και ἀπεικονίσεις ἀρχαίων	»	3,675	80		
» Ἀγορά ἀρχαίων	»	4,241	30	13,162	10
Γ. ΑΝΑΣΚΕΦΑΙ. Γενικά. (μισθός γενικοῦ ἐπιστάτου)	»	2,410	—		
» Ἐλευσίνος	»	17,033	10		
» Ἐπιδαύρου	»	8,667	25		
» Μυκηνῶν	»	5,548	80		
» Ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ Ἰλισσοῦ	»	8,776	90		
» Ἐθρικοῦ	»	3,922	30		
» Ἐθρῶν	»	633	35		
» Βαυρῶνος και Πρασιῶν	»	326	35	47,308	05
Δ. ΑΚΙΝΗΤΑ. Δαπάναι διὰ τὸ Μουσεῖον Ἐλευσίνος και ἀγορά ἀγρῶν ἐν Ἐλευσίνῃ	»			1,674	—
Ε. ΕΠΑΡΧ. ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ. Προσωπικόν ἐφόρων και φυλάκων	»	10,036	—		
» Ἐπιμισθία ἐφόρων	»	1,231	90		
» Ἀντιμισθία ἐπιστάτου ἐν Ἐπιδαύρῳ	»	1,759	80	13,027	70
Ζ. ΕΠΙΣΚΕΥΑΙ και ἀνασθηλώσεις ἀρχαίων οἰκοδομημάτων	»	6,220	39		
» τῶν ψηφοθημάτων τῆς ἐν Δαρνίῳ Μονῆς	»	4,716	30	10,936	69
Ζ. ΔΙΑΦΟΡΑ Συνδρομὴ συγγραμμάτων	»	6,977	—		
» Βοήθεια.	»	200	—		
» Ποσοστά και ἐτήσιον δῶρον εἰσπράκτορος	»	201	20		
» Φόροι οἰκοδομῶν	»	45	65	7,423	85
Η. ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ	»			14,007	50
Θ. ΤΟΚΟΙ. Εἰς Βιομηχανικὴν Τράπεζ. ἀπέναντι ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ.	»			208	60
1. ΛΑΧΕΙΟΝ. τῆς Β' ἑξαμηνίας τοῦ 1892 (ἐξόφλησις κερδισάντων λαχείων και δικαίωμα και ἐξόδα τῶν πωλησ. τὰ λαχεία).	»	1,789	16		
» τῆς Α' ἑξαμηνίας 1893 (ὄρα λεπτομέρειαν εἰς λογ/σμόν τοῦ λαχείου)	»	48,402	63		
» τῆς Β' ἑξαμηνίας 1893 (ὁμοίως)	»	48,113	67	98,305	46
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ					
ΙΑ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Εἰς ἀλληλόχρεων λογαριασμόν	»			217,597	15
ΙΒ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Εἰς ἄτοκον κατάθεσιν	»			11,000	—
ΙΓ. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ. Λογαριασμοῦ Δημοσίου	»	3,040	—	55,500	—
» » Ἐταιρίας	»	4,700	—	7,740	—
Τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων					
	»			291,837	15
ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ τοῦ ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1893 μεταφερόμενον εἰς τὰ βιβλία τοῦ 1894.	»			1,973	93
				293,811	08

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧ.

ΜΕΡΙΔΕΣ	Υπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1892		Πράξεις κατά τὸ 1893	
	Χρέωσις	Πίστωσις	Χρέωσις	Πίστωσις
Α. ΑΚΙΝΗΤΑ. Οικόπ. οἰκίαι κλπ. ἐν Ἀθήναις, Κηφισίᾳ, Ἐλευσίνι, κλπ. καὶ μουσεῖα ἐν Ἐλευσίνι, Τανάγρα, Ἐπιδαύρῳ	65,603	34	1,674	—
Β. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Μετοχαὶ αὐτῆς 56 (α)	194,593	10	—	γ) 63,273
Γ. » » Λαχειοφ. ὁμολ. αὐτῆς 10(β)	5,120	—	ζ) 660	—
Δ. ΔΗΜ. ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ. Ὁμόλογα Παγίου δο- νείου 125 ἑκαταμμυρίων 64 (6)	24,960	—	—	δ) 11,200
» Ὁμόλογα τοῦ Πατριωτικοῦ δανείου 42 (μένουν εἰς χεῖρας τοῦ Ταμ. τῆς ἑταιρ.).	420	—	—	ε) 315
Ε. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. Καταθέσεις ἄτοκοι.	—	—	55,500	—
Ζ. ΒΙΟΜΗΧ. ΤΡΑΠ. Ἀλληλόχρ. λο/σμός.	19,750	—	11,000	—
Ζ. ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ. Λογαριασμοὶ Δημοσίου	82,390	57	3,040	—
» » » Ἐταιρίας	1,300	—	4,700	—
Η. ΧΡΕΟΣ Γιαννοπούλου	32,590	75	—	—
ΤΑΜΕΙΟΝ τοῦ 1892.	426,727	76	76,574	—
	2,506	78	291,304	30
	429,234	54	367,878	30
			429,234	54
			797,412	84
			433,545	25
			363,567	59
				ἰσοῦγιον

α) Αἱ 56 μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐξ ὧν αἱ 10 προέρχονται ἐκ τῆς κληρονομίας Ρώμα εἶναι κατατεθειμέναι, αἱ μὲν 46 εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν αἱ δὲ 10 εἰς τὴν Βιομηχανικὴν χάριν τοῦ ἀλληλοχρέου μετ' αὐτῆς λογαριασμοῦ

β) Αἱ 10 λαχειοφόροι ὁμολογίαι τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ αἱ 46 ὁμολογίαι τοῦ Παγίου δανείου εἶναι ἐπίσης κατατεθειμέναι εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

γ) Τὸ ποσὸν τῶν κονδυλίων ὑπὸ τὰ στοιχεῖα γ) δ) καὶ ε) ἀνερχόμενον ἐν ὅλῳ εἰς δραχ. 74,788.10 ἐξεπέσθη ἐκ τοῦ υπολοίπου τῆς περιουσίας τῆς ἑταιρίας τῆς 31 Δεκεμβρίου 1892 διότι κατὰ τοσοῦτον ἠλαττώθη ἡ ἀξία τῶν ἀπαρτίζοντων αὐτὴν χρεωγράφων, σημειωθείσα ἐν τῷ υπολοίπῳ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1893 μὲ τὴν τιμὴν εἰς ἣν ἐσημειοῦντο εἰς τὸ ἐπίσημον δελτίον τοῦ Χρηματιστηρίου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1893 τ' ἀπαρτίζοντα αὐτὴν χρεώγραφα.

δ) Τὸ ποσὸν τοῦ ὑπὸ τὸ στοιχεῖον ζ) κονδυλίου προσετέθη αὐξηθέντος τοῦ υπολοίπου τῆς περιουσίας τοῦ 1892 κατὰ δραχ. 660· διότι ἠξήθη ἡ τιμὴ τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ χρεωγράφων· συμφῶνως μὲ τὸ ὡς ἀνωτέρω δελτίον τοῦ Χρηματιστηρίου.

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1893.

Υπόλοιπα 31 Δεκεμ. 1893		ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ			
Χρέωσις	Πίστωσις				
67,277	34 (α)			<i>Διαφορά</i>	
131,320	(β)			'Επί πλέον	'Επί ἔλαττον
5,780	(γ)				
13,760	(δ)	(α) Λογαριασμός τοῦ 1892 Δο.	65,603.34		
105	(ε)	" " 1893 " "	67,277.34	1,674	
27,000	(ς)	(β) " " 1892 " "	194,593.10		
250	(ζ)	" " 1893 " "	131,320.—		63,273
82,390	57 (η)	(γ) " " 1892 " "	5,120.—		10
1,400	(θ)	" " 1893 " "	5,780.—	660	
32,310	75 (ι)	(δ) " " 1892 " "	24,960.—		
361,593	66	" " 1893 " "	13,760.—		11,200
1,973	93 (κ)	(ε) " " 1892 " "	420.—		
363,567	59	" " 1893 " "	105.—		315
		(ς) " " 1832 " "			
		" " 1893 " "	27,000.—	27,000	
		(ζ) " " 1892 " "	19,750.—		19,500
363,567	59	" " 1893 " "	250.—		
		(η) " " 1892 " "	1,300.—		
		" " 1873 " "	1,400.—	100	
		(θ) " " 1892 " "	32,590.75		
		" " 1893 " "	32,310.75		280
		(ι) " " 1892 " "	2,506.78		
		" " 1893 " "	1,973.93		532
					85
				29,434	95
		'Ελάττωσις τῆς περιουσίας τῆς εταιρίας			95
		κατὰ δραχμάς.		29,434	
					65,666
					95
ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ					
		Λογαριασμός τοῦ ἔτους 1892 Δρ.	429,234.54		
		" " 1893 " "	363,567.59		
		Διαφορὰ ἐπί πλέον, ὡς ἀνωτέρω. Δρ.	<u>65,666.95</u>		

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ

Α'. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	1858 - 1892		1893		Όλον	
ΚΥΡΙΑ ΕΣΟΔΑ						
ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ Ἑτήσιοι Δρ.	200,915	10	4,024	—	204,939	10
» Ἑκτακτοί »	76,739	11	2,021	90	78,761	01
» Εἰδικαί »	61,905	53	960	—	62,865	53
ΤΟΚΟΙ καὶ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ Ἐν γένει »	504,133	71	10,040	—	514,173	71
ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ	432,961	52			432,961	52
ΜΟΥΣΕΙΑ Ἐξ εἰσιτηρίων	22,690	25			22,690	25
ΑΚΙΝΗΤΑ Πώλησις ακινήτων	10,258	93			10,258	93
» Ἐνοίκια	8,130	08	200	—	8,330	08
ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ	19,920	72			19,920	72
ΔΙΑΦΟΡΑ	24,444	84	413	40	24,858	24
ΑΡΧΑΙΟΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΣ (παλαιά) καὶ καταλόγοι τῶν ἐν τοῖς Μουσείοις ἀρχαίων	4,845	58			4,845	58
» » Νέα τῆς Γῆς Περιόδ.	21,779	20	3,174	10	24,953	30
ΕΠΙΤΡΟΦΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	1,720	09			1,720	09
ΛΑΧΕΙΟΝ	1,686,686	55	203,550	90	1,890,237	45
	3,077,131	21	224,384	30	3,301,515	51
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ						
ΔΑΝΕΙΑ καὶ ἀπόληψις καταθέσεων	211,827	24	28,500	—	240,327	24
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ Ἀποληφθεῖσαι	713,730	93	7,640	—	721,370	93
ΒΙΟΜΗΧ. ΤΡΑΠΕΖΑ Ἀλληλόχρεος λογαριασμός	951,116	92	30,500	—	981,616	92
ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ Πώλησις μετοχ. τῆς	22,220	—			22,220	—
ΑΠΟΛΗΨΙΣ ΧΡΕΟΥΣ Γιαννοπούλου	36,801	43	280	—	37,081	43
ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ	12,722	59			12,722	59
	5,025,550	32	291,304	30	5,316,854	62
ΤΑΜΕΙΟΝ Ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβρίου 1892			2,506	78	2,506	78
	5,025,550	32	293,811	08	5,319,361	40

ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1858-1893.

Β'. ΠΛΗΡΩΜΑΙ	1858 - 1892		1893		Όλον	
ΚΥΡΙΑ ΕΞΟΔΑ						
ΓΡΑΦΕΙΟΝ. Προσωπικόν, τυπωτικά, έξοδα διάφορα και Βιβλιοθήκη. Δρ.	443,100	19	11,543	20	154,643	39
ΜΟΥΣΕΙΑ. Προσωπικόν, αρχαιοθηκαι, φυλακεία, έπισκευαι και συγκολλησεις αρχαιών . . . »	208,666	59	8,920	80	217,587	39
ΑΓΟΡΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ »	278,763	14	4,241	30	283,004	44
ΑΡΧΑΙΑ. Άνασκαφαι έν γένει . . . »	797,258	16	47,308	05	844,566	21
» Έπισκευαι και αναστηλώσεις μνημείων »	28,150	71	10,936	69	39,087	40
ΕΠΑΡΧ. ΑΡΧΑΙΟΤ. Προσωπ. εφόρων και φυλάκων επαρχ. Μουσείων και μνημείων »	127,139	23	13,027	70	140,166	93
» Περισυναγωγή και μεταφορά αρχαιών »	3,305	83			3,305	83
ΤΟΚΟΙ. Έν γένει »	31,841	22	208	60	32,049	82
ΑΚΙΝΗΤΑ »	61,360	76	1,674	—	63,034	76
ΔΙΑΦΟΡΑ. Ποσοστά εισπράκτορ., εκμαγεΐα αρχαιών κτλ. »	23,850	34	7,423	85	31,274	19
» Προτομαί προέδρ. Έταιρ. »	1,696	43			1,696	43
» Συνδρομαί εις ξένους προς συντέλεσιν ανασκαφών »	446	43			446	43
ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ »	1,886	18			1,886	18
ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ »	276,132	30			276,132	30
ΜΕΤΟΧΑΙ ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΗΣ και λαχειοφόροι όμολογιαί αυτής . . . »	185,002	43			185,002	43
ΔΑΧΕΙΟΝ »	717,497	46	98,305	46	815,802	92
ΑΚΙΝΗΤΑ. Έπισκευαι »	671	15			671	15
ΑΡΧΑΙΟΛ. ΕΦΗΜ. (Νέα Γη: Περιοδ.) »	80,846	45	14,007	50	94,853	95
	2,967,615	—	217,597	15	3,185,212	15
ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ						
ΔΑΝΕΙΑ. »	65,625	—			65,625	—
ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ. Άποληπτέαι. . . »	848,287	14	7,740	—	856,027	14
ΒΙΟΜΗΧ. ΤΡΑΠΕΖΑ. »	970,866	92	11,000	—	981,866	92
ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ »	10,928	57			10,928	57
ΛΑΘΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ »	267	87			267	87
ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ. Καταθέσεις . . . »	147,095	10	55,500	—	202,595	10
ΤΑΜΕΙΟΝ. Υπόλ. του Ταμ. του 1893 »			1,973	93	1,973	93
	5,010,685	60	293,811	08	5,304,496	68

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΥΠΕΡ
ΤΗΣ Α΄. ΕΞΑ

Χ Ρ Ε Ω Σ Ι Σ					
Δυνάμει του από 24 'Ιουνίου 1889 Β. Διατάγματος εξεδόθησαν γραμμάτια του Λαχείου	50,000	δρ.	100,000	—	
ανά δραχ. 2 έκαστον φέροντα					
'Εκ τῶν ἀνωτέρω γραμματίων τ' ἀποσταλέντα εἰς τὸν Σχολάρχην Καλαβρύτων 100 γραμμάτια ἐκάησαν κατὰ τὴν πυρπόλησιν τοῦ Γυμνασίου Καλαβρύτων	Γραμ. 100				
'Ἐπεστράφησαν μετὰ τὴν κλήρωσιν	» 79 179 »		358	—	
Διετέθησαν γραμμάτια	49,821 »		99,642	—	99,642
'Ἐκ διαφορᾶς νομισμάτων εἰσεπράχθησαν	»				2,065
Λίτινες εἰσήχθησαν εἰς τὸ ταμεῖον ὡς ἑξῆς :					101,707
διὰ διπλοτύπου ὑπ' ἀριθ. 12 δρ. 2,000.—					
» » 17 » 6,456.61					
» » 19 » 2,550.25					
» » 20 » 18,894.46					
» » 21 » 9,097.55					
» » 22 » 12,532.50					
» » 24 » 45,386.63					
» » 30 » 1,100.—					
» » 32 » 1,967.47					
» » 39 » 760.—					
» » 55 » 98.15					
» » 58 » 620.—					
			101,463	62	
'Ὁφείλοντο ὑπὸ ἀνταποκριτῶν τὴν 31 Δεκεμβρίου 1893	»		244	—	101,707
					62
					διαφορὰ μηδὲν

ΤΗΣ Β΄. ΕΞΑ

'Εξεδόθησαν ἐπίσης ὡς ἀνωτέρω Γραμμάτια φέροντα	50,000	δρ.	100,000	—	
'Ἐκ τούτων ἐπεστράφησαν ὑπὸ διαφόρων ἀνταποκριτῶν μετὰ τὴν κλήρωσιν	γραμ. 125				
Καθυστέρησαν οἱ κληρονόμοι τοῦ ἀποβιώσαντος ἑλληματιῶ Ταμίου Φθιώτιδος	» 21				
'Απωλέσθησαν κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν των	» 60 206 »		412	—	
Διετέθησαν γραμμάτια	49,794 »		99,588	—	99,588
Εἰσεπράχθησαν ἐκ διαφορᾶς νομίσματος	»				1,409
Λίτινες εἰσήχθησαν εἰς τὸ ταμεῖον ὡς ἑξῆς :					400,997
διὰ διπλοτύπου ὑπ' ἀριθ. 42 δρ. 7,628.95					
» » 43 » 7,271.93					
» » 46 » 9,707.10					
» » 46 » 10,384.80					
» » 49 » 13,696.60					
» » 57 » 48,852.90					
			97,542	28	
'Ὁφείλοντο ὑπὸ ἀνταποκριτῶν τὴν 31 Δεκεμβρίου 1891	»		2,050	—	
'Υπῆρχον εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦ Λαχείου πρὸς πληρωμὴν κερδῶν	»		1,405	27	100,997
					55
					55
					διαφορὰ μηδὲν

ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1893

ΜΗΝΙΑΣ 1893.

ΠΙΣΤΩΣΙΣ

α) Μισθός τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα ὑπ' ἀριθ. 28, 52, 85, 123, 159, 190 καὶ 229 Δρ.	1,940	—		
β) Ἀμοιβὴ τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὸ ἔνταλμα 237 »	200	—		
γ) Προμήθεια καὶ ἔξοδα τῶν πωλησάντων τὰ Γραμμάτια καὶ ποσοστὰ διαχειριστοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα 192, 233, 236, 316 καὶ 426 »	10,646	08		
δ) Ἔξοδα διάφορα. εἰς λιθογράφειαν, τύπων, χάρτην καὶ δετικά τῶν γραμματίων, ἀποστολὴν γραμματίων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ὕλικόν τοῦ Τραφείου κλ. ὡς τὰ ἐντάλματα 34, 35, 38 καὶ 193 »	1,716	55		
ε) Ἐξαργύρωσις 58 ἐκ τῶν κερδησάντων γραμματίων ὡς τὰ ἐντάλματα ὑπ' ἀριθ. 191, 232 καὶ 354 »	23,900	—	48,402	63
ς) Προμήθεια κρατηθσομένη ἀπὸ τοὺς πωλητὰς τῶν γραμματίων ὧν καθυστερεῖται τὸ τιμημα »			24	40
ζ) Κέρδη τῆς Ἑταιρίας ἐκ τοῦ λαχείου τῆς Α' ἑξαμηνίας τοῦ 1893· ἦτοι ἐκ τῶν μὴ παρουσιασθέντων ἐμπροθέσμως πρὸς πληρωμὴν 5 γραμματ. Ἐκ τῶν διατεθέντων 49,821 γραμματίων »	1,100	—	48,427	03
	52,180	59	53,280	59
Ἰσοζύγιον. »			101,707	62

ΜΗΝΙΑΣ 1893

α) Μισθός τοῦ προσωπικοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα ὑπ' ἀρ. 228, 267, 302, 346, 382 καὶ 418. Δρ.	2,340	—		
β) Προμήθεια καὶ ἔξοδα τῶν πωλησάντων τὰ γραμμάτια καὶ ποσοστὰ διαχειριστοῦ ὡς τὰ ἐντάλματα 431, 439. »	10,528	32		
γ) Διάφορα ἔξοδα. Εἰς λιθογράφειαν, τύπων, χάρτην καὶ δετικά τῶν γραμματίων, εἰς ἀποστολὴν γραμματίων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, εἰς κατασκευὴν νέας κληρωτίδος καὶ νέων κλήρων, εἰς γραφικὴν ὕλην κλπ. ὡς τὰ ἐντάλματα ὑπ' ἀριθ. 197, 198, 235, 248, 329 καὶ 427 »	2,245	35		
δ) Ἐξαργύρωσις 52 κερδησάντων γραμματίων ὡς τὸ ἔνταλμα ὑπ' ἀρ. 432. »	33,000	—	48,113	67
ε) Τὰ μὴ παρουσιασθέντα μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1893 ἐκ τῶν κερδησάντων γραμματίων πρὸς εξαργύρωσιν ἦτοι: 1 τῶν δραχ. 500 δρ. 500 2 » 300 » 600 9 » 400 » 900 »	2,000	—		
ς) Προμήθεια κρατηθσομένη ἀπὸ τοὺς πωλητὰς τῶν καθυστερουμένων. »	205	—	2,205	—
			50,318	67
Κέρδη τῆς Ἑταιρίας ἐκ τῆς πωλήσεως 49,794 γραμματίων »			50,678	88
Ἰσοζύγιον. »			100,997	55

Μετά τρεῖς ἐβδομάδας (ἐπειδὴ οἱ ἐλεγκταὶ ἐβράδυναν νὰ τελέσωσιν τὸ ἀνατεθὲν αὐτοῖς ἔργον) τῇ 13 Μαρτίου 1894 ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρα 10 $\frac{1}{4}$ π. μ. ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ συνελθόντων ἐταίρων περὶ τοὺς ἑκατὸν προήδρευσε τῆς συνελεύσεως ὁ ἀντιπρόεδρος Σπ. Φιντικλῆς καὶ προσεκάλεσε τὸν εἰσηγητὴν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς Παναγ. Παπαναστασίου ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἔκθεσιν, ἣν ἀναγνοὺς οὗτος δὲν κατέθεσεν, ὡς εἴθισται, ὑπογεγραμμένην ἀμέσως εἰς τὸ προεδρεῖον, ἀλλ' ὑπεσχέθη ὅτι θὰ τὴν παραδώσῃ μεθαύριον.

Ἡ ἔκθεσις περιεῖχε πολλὰς ἐπικρίσεις καὶ μομφὰς τῆς ὄλης διοικήσεως τοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ τρόπου τῆς τηρήσεως τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ ταμείου καὶ τοῦ λαχείου. Ἐν ἐπιλόγῳ δὲ ὁ εἰσηγητὴς ἐκ μέρους μὲν τῶν δύο μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς προέτεινε τὴν ἔγκρισιν τῶν λογαριασμῶν καὶ ὀρισμὸν ἡμέρας ἄλλης πρὸς συζήτησιν τῶν ἐν τῇ ἐκθέσει παρατηρήσεων καὶ ἀποδοχὴν ἢ ἀπόρριψιν αὐτῶν, ἐκ μέρους δὲ ἑαυτοῦ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐγκρίσεως καὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν, παράτασιν τῆς ἐντολῆς τοῦ νῦν συμβουλίου καὶ σύγκλησιν ἐτέρας συνελεύσεως, μετὰ προηγουμένην τύπωσιν καὶ διανομὴν τῆς ἐκθέσεως εἰς τοὺς ἐταίρους, ὅπως ἐν αὐτῇ συζητηθῇ ἡ ἔκθεσις καὶ ἀναθεωρηθῇ ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ἑταιρίας, εἴτα δὲ γείνωσιν αἱ ἀρχαιρεσίαι.

Ἐπὶ τούτοις ἄλλοι μὲν τῶν ἐταίρων (πολλοὶ δὲ ἔλαβον τὸν λόγον) ἐζήτησαν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως καὶ τῶν ἀρχαιρεσιῶν (ἐν οἷς ὁ Δ. Φίλιος, Π. Καββαδίας καὶ Δ. Μακκᾶς) μετὰ τὴν τύπωσιν τῆς μακρᾶς καὶ πολλὰ περιχοῦσης ἐκθέσεως, ἄλλοι δὲ (ὡς ὁ κ. Δραγούμης) ἐγνωμάτευσαν στηριζόμενοι εἰς τὸ 10^{ον} ἄρθρον τοῦ Ὄργανισμοῦ, νὰ ἐγκριθῶσι μὲν νῦν οἱ λογαριασμοί, καθ' ἃ καὶ οἱ δύο τῶν ἐλεγκτῶν ἐπρότειναν, καὶ νὰ προβῇ ἡ συνέλευσις εἰς

τὴν ἐκλογὴν τοῦ νέου Συμβουλίου, νὰ ὀρισθῆ δὲ ἀπὸ τοῦδε ἡμέρα πρὸς συζήτησιν τῆς Ἐκθέσεως καὶ μεταρρυθμισιν τοῦ τῆς Ἐταιρίας ὀργανισμοῦ. Πρῶτερον δὲ ὁ κ. Στ. Δραγούμης ἐδήλωσεν ὅτι πρὸ πολλοῦ ἀπέσχε τῶν συνεδριάσεων τοῦ Συμβουλίου παραιτηθεὶς διὰ τὴν μὴ γενομένην τροποποίησιν τοῦ ὀργανισμοῦ, δὲν ἐννοεῖ δὲ νὰ συμμετάσχη καὶ τοῦ λοιποῦ καὶ παρακαλεῖ τοὺς ἐταίρους νὰ μὴ τὸν ἐκλέξουν.

Ἡ συζήτησις διήρκεσε πολὺ ἄνευ ἀποτελέσματος, ὁ δὲ Προεδρεύων καίπερ πλεονάκις κηρύξας τὴν λῆξιν αὐτῆς καὶ καλέσας τὴν συνέλευσιν κατὰ τὸ 10^{ον} ἄρθρον τοῦ Ὄργανισμοῦ νὰ ἀποφανθῆ ἐὰν ἀποδέχεται ἢ μὴ τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ νὰ προβῆ ἢ μὴ εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας καὶ μὴ ἀκούσιμος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὧραν δωδεκάτην τῆς μεσημβρίας.

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπείας ἐπὶ τῶν πεπραγμένων
ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῇ Ἐταιρίᾳ
κατὰ τὸ 1893, ἀναγνωσθεῖσα τῇ 13 Μαρτίου 1894.

Ἀξιότιμοι ἐταῖροι,

Ψῆφῳ ὑμετέρᾳ κληθέντες πρὸς ἔλεγχον τῶν κατὰ τὸ λῆξαν (1893) ἔτος πεπραγμένων ἐν τῇ Ἐταιρίᾳ ἡμῶν κατενοήσαμεν ὅτι ἀναλαμβάνομεν ἔργον ὀχληρόν. Ἡ ἔρευνα καὶ γνῶσις τέως ἀγνώστων πραγμάτων γεννᾷ ἀληθῶς χαρὰν παρὰ τῷ ἐρευνητῇ, λαμβάνοντι ἀφορμὴν νὰ μάθῃ πολλὰ καὶ χρήσιμα. Ὁ ἔλεγχος ὁμῶς πεπραγμένων ὑπ' ἀνδρῶν ἐπὶ μακρὸν ἀσχολουμένων ἔν τι

ἔργῳ καὶ αἱ πιθαναὶ ἐλλείψεις ἢ καὶ κατάδηλοι παραβάσεις οὐ μόνον τὸν ἔρευνητὴν λυποῦσιν ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑταίρους, τοὺς δ' ἐλεγχομένους καθιστῶσι δυσμενεῖς. Ἀληθῆ ταῦτα, εἵχομεν ὁμως καθῆκον νὰ ἀναδεχθῶμεν τὸ τοῦ ἐλέγχου ἔργον ἐφ' οἴφθῃποτε κινδύνῳ, διότι, ἂν πᾶς ἑταῖρος διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀπεῖχε τοῦ ἔργου, ἠδύναντο νὰ μένωσιν ἀνεξέλεγκτα τὰ τῆς ἑταιρίας ἡμῶν.

Τὸν ἐλεγχον ἠδυνάμεθα καὶ ἡμεῖς νὰ περιστείλωμεν, ὡς συνήθως ἐγίνετο κατὰ τὸ παρελθόν, ἐν τοῖς ἐτησίοις λογαριασμοῖς τῆς ἑταιρίας, ὅπερ καὶ ἀκοπώτερον καὶ μᾶλλον ἀκίνδυνον, ἀλλ' ὁ ἀπλοῦς καὶ ξηρὸς τῶν λογαριασμῶν ἐλεγχος δὲν ἄγει ἀσφαλῶς εἰς τὴν ἀλήθειαν. Οἱ λογαριασμοὶ τῆς ἑταιρίας, ὡς προτίθενται ἡμῖν, δὲν ἔχουσι θεμελιώδη τινὰ βάσιν καὶ ἀφετηρίαν, δὲν στηρίζονται ἐπὶ καθορισμοῦ τινος ἐσόδων καὶ ἐπὶ προϋπολογισμοῦ ἐξόδων, εἶνε ἀπλῆ ἀντιγραφὴ ἀπὸ τῶν λογιστικῶν βιβλίων, ἡ δὲ παραβολὴ τῶν λογαριασμῶν πρὸς τὰ βιβλία δὲν ἀποδεικνύει πραγματικὴν ἀλήθειαν, εἶνε ἀπλῆ σύγκρισις πρὸς ἑαυτὸ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος. Ἄν τὰ ἔσοδα καὶ ἐξόδα ἦσαν καθωρισμένα, τότε βεβαίως ἠδύνατο νὰ ἐξευρεθῇ ἡ ἀλήθεια διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν λογαριασμῶν καὶ τῶν βιβλίων πρὸς ἐκεῖνα. Διὰ τοῦτο ἡ ἀπλῆ τῶν λογαριασμῶν ἔρευνα δὲν ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐπομένως ἡμεῖς τὴν ἀλήθειαν ζητοῦντες ἀνεσκάψαμεν εἰς τὸ δυνατόν βάθος τὰ γενόμενα δι' ὄλου τοῦ ἔτους καὶ μετὰ προσοχῆς ἔρευνησαντες συνελέξαμεν τὰ ἀνευρεθέντα καὶ δὴ τὰ μᾶλλον σπουδαῖα, ἃ προσάγομεν ὑμῖν σήμερον, ἵνα τὴν δυνατὴν ἀλήθειαν μαθόντες ἀποφασίσσητε ὅ,τι ἂν κρίνητε λυσιτελές τῇ ἑταιρίᾳ.

*Ὁ ἰσολογισμὸς, ὡς ὑπεβλήθη ἡμῖν, δὲν εἶνε πιστὸν καὶ ἀκριβὲς ἀπεικόνισμα τῆς ἀληθοῦς τῆς ἑταιρίας καταστάσεως. Τοιοῦτοι ἰσολογισμοὶ εἶχον σπουδαιότητα ἐν παλαιοῖς χρόνοις, ὅτε ἡ ἡμετέρα ἑταιρία ἐν νηπιώδει καταστάσει διατελοῦσα ὑλικῶς ἦν λίαν εὐέλεγκτος, σήμερον ὁμως, ὅτε καὶ ἡ ἑταιρία ἠνδρώθη ὑλικῶς διὰ τοῦ λαχείου, ἐπιβάλλεται ἐν τοῖς ἰσολογισμοῖς πλήρης, ἀκριβῆς καὶ ἐπιστημονικὴ ἐκθεσις. Πᾶσα ἑταιρία σχετιζομένη μετὰ χρηματικῆς διαχειρίσεως διακρίνει ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐνεργητι-

κόν και παθητικόν και ἀφ' ἑτέρου ἀναλελυμένας τὰς μερίδας τῶν ἐσόδων και ἐξόδων, οὕτω δὲ διὰ τῆς ἐξισώσεως ἐκάστης δεόντως καταφαίνεται ἡ ἀλήθεια. Εἰς τὸν στοιχειώδη τοῦτον κανόνα ὀφείλει νὰ ὑποβληθῆ και ἡ ἡμετέρα ἐταιρία ὡς πρὸς τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος, ἀφοῦ ἑκατοντάδας χιλιάδων δραχμῶν ἑτησίως εἰσπράττει και δαπανᾷ κατὰ τὸν ἰσολογισμόν. Διὰ τοιοῦτου ἰσολογισμοῦ οὐ μόνον ἡ ἀληθὴς τῆς ἐταιρίας περιουσία δηλοῦται και ἐν τῷ ὄλῳ και ἐν τῷ μέρει, ἀλλὰ και αἱ δαπάναι καταφαίνονται πρὸς ἀληθῆ λογοδοσίαν τῶν ὑπολόγων, ἄλλως ἡ ἀλήθεια μένει κεκρυμμένη και δυσεύρετος. Τοιοῦτο ἐλάττωμα περιβάλλει τὸν προσαχθέντα ἰσολογισμόν και δὲν δύναται δι' αὐτοῦ και μόνον νὰ ἐξευρεθῆ εὐχερῶς ἡ ἀλήθεια. Τὰ ἀμέσως λεχθησόμενα θὰ δικαιώσωσι τὸν ἰσχυρισμὸν ἡμῶν.

Κάτωθι τοῦ ἰσολογισμοῦ τῶν ἐσόδων και ἐξόδων εὐρίσκετε ἀναγεγραμμένην τὴν κατάστασιν τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας τὴν 31 Δεκεμβρίου 1893. Ἐν τῇ ἀναγραφῇ ταύτῃ ἅπασα ἡ ἀκίνητος τῆς ἐταιρίας περιουσία φέρεται ἐν σωρῷ ἀτάκτως ἐρριμμένων πραγμάτων, ὥστε οὐδὲν διακρίνεται· διότι τί νὰ διακρίνη τις, ὅταν βλέπη « οἰκόπεδα, οἰκίαι κ.λ.π. ἐν Ἀθήναις, Κηφισία κ.λ.π. ; » οὐδὲν· ἐν τοῖς λογιστικοῖς ἀπαγορεύονται τὰ κ.λ.π. κ.λ.π., πρέπει τὰ πάντα νὰ εἶνε σαφῆ, πλήρη και συγκεκριμένα. Τὰ ἀκίνητα ἀνάγκη νὰ ἀναγράφωνται και ἐν τῷ καθολικῷ και ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ἐν ἑκάστον ἰδίῳ μετὰ τῆς ἀξίας, ἵνα συγχρόνως δίδῃ λόγον τῆς διὰ τὸ ἀκίνητον δαπάνης ὁ ὑπόλογος και ἵνα γνωρίζωνται τοῖς ἐταίροις συγκεκριμένως τὰ ἀκίνητα, φυλαττομένων ἐν ἰδίῳ φακέλλῳ τῶν τίτλων. Ταῦτα εἶνε τὰ κανονικὰ ἡ ἐταιρία ὁμως ἡμῶν ἐξαιρεῖται τοῦ κανόνος, φαίνεται ἀγνοοῦσα τὴν ἑαυτῆς ἀκίνητον περιουσίαν και τὴν δαπάνην τῆς προσκλήσεως ταύτης, δι' ὃ οὐδαμοῦ ἐν βιβλίῳ τινὶ καταγράφει τὰ κτηθέντα και κτώμενα και ἔχει πρὸ αὐτῆς τοιαύτην πλημμελῆ ἀναγραφὴν τῶν ἀκινήτων, ἐξ ἧς οὐδὲν δύναται νὰ νοήσῃ τις οὐδὲ νὰ ἐξελέγξῃ. Τὴν σπουδαίαν ταύτην ἔλλειψιν διέγνω και ἡ τοῦ παρελθόντος ἔτους 1892 ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία και συνέστησε τὴν σύνταξιν ἀκριβοῦς κτηματολογίου, τὸ

δὲ συμβούλιον ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς α' Μαρτίου 1893 (Πρακτικῶν 1892 σελ. 81) ἀποδεξάμενον τὴν σύστασιν ἀπεφάσισεν ἐπὶ λέξει τὰδε « α' νὰ συντάσσηται τοῦ λοιποῦ ἀναλυτικώτερος ὁ ἰσολογισμός, σημειουμένων διακεκριμένως τῶν κτημάτων, νὰ γίνῃ δὲ καὶ κτηματολόγιον ἐν γένει, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν οἰκοδομῶν τῶν μουσείων ». Αὕτη ἡ ληφθεῖσα καὶ δημοσιευθεῖσα ἀπόφασις· ἀλλ' ἔμεινε χάρτης, διότι αὐτὸ τὸ οὕτως ἀποφάσισαν συμβούλιον μετέβαλε γνώμην καὶ ἄλλα μετὰ μῆνας ἕνδεκα ἀπεφάσισεν· ἀκούσατε· τῇ β' Φεβρουαρίου 1894 τὸ αὐτὸ συμβούλιον παρασκευαζόμενον πρὸς λογοδοσίαν ἀπεφάσισεν ἐπὶ λέξει τὰ ἐξῆς· « Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Νικολαΐδης εἶπε· τὸ προσεχὲς Σάββατον θὰ εἶνε ἔτοιμος ὁ ἰσολογισμός, ἵνα ὑποβληθῇ εἰς τὸ συμβούλιον καὶ ὕστερον τυπωθῇ. Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰ ἀκίνητα κτήματα τῆς ἐταιρίας θὰ σημειωθῶν ἐν αὐτῷ περιληπτικῶς, ὅπως μέχρι τοῦδε ἐγίνετο, ἀλλὰ κατάλογος κτημάτων ὑπὸ τοῦ ταμίου δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ, διότι δὲν γνωρίζει τὰ κτήματα ὁ ταμίαις. Ἐρρήθησαν ἐπὶ τούτων πολλά. Ὁ γραμματεὺς εἶπεν, ὅτι οὔτε νὰ ἀναιρέσῃ τὴν γνώμην τοῦ ταμίου δύναται ἐντελῶς, οὔτε τὴν παραδέχεται, ὅτι δηλ. εἶνε τοῦ γραφείου τῆς ἐταιρίας τοῦτο ἔργον. Μετὰ πολλὰ ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ συμβουλίου νὰ ρηθῇ ἐν τῇ ὑπὸ τοῦ γραμματέως συντασσομένη νῦν ἐπετείῳ λογοδοσίᾳ ὅτι ἢ τοῦ κτηματολογίου κατασκευὴ ἀπαιτεῖ χρόνον καὶ ἐγένετο μὲν προκαταρκτικὴ ἐργασία δι' αὐτὸ θὰ συνεχισθῇ δὲ ἀπὸ τὸ προσεχὲς συμβούλιον ». Ἐκ τούτου φαίνεται ὅτι τὸ συμβούλιον ἀνέθηκεν, ὡς προσῆκε, τῷ ταμίᾳ τὴν σύνταξιν τοῦ κτηματολογίου, οὗτος δὲ μετὰ πάροδον ἐνὸς ἔτους εἶπεν ὅτι ἀγνοεῖ τὰ κτήματα καὶ ἀρμόδιος πρὸς σύνταξιν τοῦ κτηματολογίου εἶνε ὁ γραμματεὺς, ὃς οὔτε ἀνήρσεν οὔτε ἐδέχθη τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ ταμίου, συνεφώνησεν ὅμως καὶ ἀνέγραψεν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς λογοδοσίας τὰς ἀνωτέρω δικαιολογίας καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ὅτι οὔτε κτηματολόγιον ἔχομεν καὶ ἀγνοοῦμεν τὰ κτήματα τῆς ἐταιρίας, οὔτε ἰσολογισμόν ἀναλελυμένον.

Ἄλλη τῆς ἐταιρίας σπουδαία περιουσία, ἡ βιβλιοθήκη, δι' ἣν δεκάδες ὄλαι χιλιάδες δραχμῶν ἐδαπανήθησαν, παραλείπεται ὅλως ἀπὸ τοῦ ἰσολογισμοῦ. Τὴν σπουδαιότητα τῆς περιουσίας

ταύτης διέγνω και ἡ τοῦ 1892 ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπεὶα καὶ ἠτή-
σατο τὴν ἀναγραφὴν ταύτης ἐν τῷ ἰσολογισμῷ, ἀπεδέξατο τοῦτο
τὸ συμβούλιον καὶ διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς α' καὶ ιγ' Μαρτίου
1892 ὤρισεν ἐπὶ λέξει «*να ἀναγράφηται ἐν τῷ ἰσολογισμῷ τὸ
διὰ τὴν βιβλιοθήκην ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς ἐταιρίας δαπαρηθὲν
ποσὸν εἰς ἀγορὰν βιβλίων καὶ δετικά, διακρινομένων τῶν ἀπὸ
δωρεᾶς προερχομένων*» Ἡ ἀπόφασις αὕτη, χαρακτηρισθεῖσα ἀξία
πολλοῦ λόγου, ἐδημοσιεύθη ἐν τῷ τεύχει τῶν πρακτικῶν τοῦ
1892 πρὸς χαρὰν τῶν ἐταίρων καὶ ἡσυχίαν τῶν μεταρρυθμίσεις
ζητούντων μεμψιμοίρων. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁμως μεταβάλλονται
πάντα, δι' ὃ καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ τοῦ συμβουλίου τῆς β'. Φε-
βρουαρίου 1894 εὐρίσκομεν ἐπὶ λέξει τάδε, «*προτάσει τοῦ κ.
Νικολαΐδου, Ε', ἐπειδὴ ἡ ἐξέυρεσις τοῦ ποσοῦ τοῦ δαπαρηθέντος
δι' ἀγορὰν βιβλίων, ἀφ' ἧς ἐποχῆς εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἀπαι-
τεῖ χρόνον, νὰ ρηθῆ ἐν τῇ λογοδοσίᾳ, ὅτι ἀναβάλλεται ἡ ση-
μειώσις τοῦ ποσοῦ τῶν προτέρων ἐτῶν ἐν τῷ ἰσολογισμῷ*». Ἀρ-
κούμεθα εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην, ἧς ἀποτέλεσμα εἶνε ὅτι
ἀπλῆ σημειώσις τῆς δαπάνης δὲν κατωρθώθη νὰ συνταχθῆ ἐντός
ἐνὸς ἔτους καὶ οὐδὲν γινώσκομεν περὶ βιβλιοθήκης.

Ἡ τοῦ 1892 ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπεὶα εὐλόγως παρετήρησε τότε
ὅτι καὶ τὰ ἀπομένοντα τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος τεύχη ἀ-
ποτελοῦσι μέρος τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας καὶ πρέπει νὰ ἀνα-
γράφωνται ἐν τῷ ἔτησίῳ ἰσολογισμῷ. Ἡ παρατήρησις καὶ σύ-
στασις αὕτη τῆς ἐπιτροπεΐας ἐκείνης ἔμεινεν ἀνεκτέλεστος, ἐνῶ
καὶ τὰ ἀπομένοντα τεύχη ἔπρεπε νὰ ἀναγραφῶσιν ἐν τῇ περιου-
σίᾳ καὶ αἱ ἀποκείμεναι ἐκεῖ δεσμίδες χάρτου πρὸς τύπωσιν τῆς
ἐφημερίδος ἐν τῷ ἀρξαμένῳ ἔτει καὶ πολλαὶ εἰκόνες οὐ μικρᾶς
ἀξίας προπαρασκευασθεῖσαι διὰ τὰ δημοσιευθησόμενα τῆς ἐφη-
μερίδος τεύχη. Δὲν εἶνε δὲ μικρὰ ἢ διὰ τὴν ἐφημερίδα δαπάνη,
ὥστε νὰ παροραῖται καὶ νὰ μὴ ἀναγράφηται τὸ ἐκ ταύτης μένον
ἀπώλητον, ἀρκεῖ νὰ μάθωμεν ὅτι διὰ τὴν τῆς Γ'. περιόδου μό-
νον ἐδαπανήθησαν δρ. 94,853,95. ἑκατὸν περίπου χιλιάδες
δραχμῶν, ἀνθ' ὧν οὐδὲν σημειοῦται ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς ἐταιρίας.
Πλὴν τούτων τὰ πρὸ πολλοῦ δαπάνη τῆς ἐταιρίας ἀγορασθέντα
ἀντὶ χιλίων δραχμῶν τυπογραφικὰ στοιχεῖα ἀρχαίου τύπου διὰ

τὰς δημοσιευομένας ἐπιγραφὰς παρεδόθησαν τῷ τυπογράφῳ καὶ δὲν φαίνονται οὐδαμοῦ, καὶ ταῦτα εἶνε περιουσία τῆς ἐταιρίας καὶ πρέπει νὰ ἀναγράφωνται.

Καὶ τὰ ἐπιπλα καὶ σκευή, καὶ αἱ προσκτώμεναι ἀρχαιότητες δι' ἀνευρέσεως ἢ ἀγορᾶς ἢ δωρεᾶς, τὰ νομίσματα καὶ πάντα τὰ σκευή εἶνε περιουσία ἢ μᾶλλον τὸ σπουδαιότερον τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας μέρος. Πάντα ταῦτα ἔπρεπεν ἀπ' ἀρχῆς νὰ ἀναγράφωνται ἐν τῇ περιουσίᾳ, ἵνα φαίνηται ἡ πρόοδος καὶ ἡ σπουδαιότης τῆς ἐργασίας, διὰ δὲ τῆς παραδόσεως καὶ δωρεᾶς τούτων πρὸς τὸ ἐθνικὸν μουσεῖον νὰ καταφανῇ ὅποια καὶ ὅποσα προσήνεγκεν ἡ ἐταιρία ἡμῶν, ἀνθ' ὧν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ Κράτους συνδρομῶν ἠθικῶν ἢ ὑλικῶν.

Ταῦτα κεφαλαιώδη περὶ τῆς περιουσίας τῆς ἐταιρίας, ἡ ὅποια ἔλλιπέστατα καὶ ἀορίστως ἀναγράφεται ἐν τῷ ἰσολογισμῷ καὶ οὐδαμοῦ ἐν ἰδίῳ τῆς περιουσίας βιβλίῳ ἢ τῷ καθολικῷ, ὥστε ἀπομένει ὄλως ἄγνωστος αὕτη, ὅπερ οὐχὶ ὀρθόν. Προβαίνομεν νῦν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἐν τῇ ἐρεύνη ταύτῃ παρετηρήσαμεν ὅτι τὰ λογιστικὰ τῆς ἐταιρίας βιβλία, ἅτινα εἶνε δύο, διακρινόμενα κατ' εἶδος ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς, εἶνε γεγραμμένα κατὰ μέθοδον ἰδίαν μὴ διπλογραφικὴν, δι' ἧς καὶ μόνης οὐδὲν λανθάνει καὶ τὰ πάντα εὐχερῶς ἀνευρίσκονται. Τὸ καθολικὸν τῆς ἐταιρίας βιβλίον μόνον τὸ ὄνομα φέρει καθολικοῦ, διότι οὔτε κατ' ἐπιστημονικὴν τινὰ τάξιν καὶ ἀκριβείαν εἶνε κατανενημεμέναι αἱ μερίδες, οὔτε κατέχει ἐκάστη μερίς ἴδιον φύλλον δι' ἕκαστον ἔτος, ἀλλὰ καὶ ἀτάκτως εἶνε ἀναγεγραμμένα αἱ μερίδες καὶ ἔλλιπῶς καὶ τὸ σπουδαιότατον πάντων ἀναγράφονται ἐν τῇ αὐτῇ σελίδι μερίδες τριῶν ἐτῶν, ὅπερ πρωτότυπον καὶ πρωτοφανές. Τὸ ἡμερολόγιον, τὸ καὶ καθημερινὸν λεγόμενον, ἀναπληροῖ καὶ τὸ βιβλίον ταμείου, δὲν γράφεται κατὰ τὴν ὀρθὴν διπλογραφικὴν μέθοδον καὶ ἄλλας πλημμελείας παρουσιάζει. Τριῶν βιβλίων ἔχομεν ἀνάγκην, διπλογραφικῶς καὶ ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ τηρουμένων, α'.) τοῦ ταμείου, ἐν ᾧ τὸ πρῶτον ἀναγράφονται πᾶσα εἰσπραξίς καὶ πᾶσα πληρωμὴ, β.) τοῦ ἡμερολογίου, ἐν ᾧ διπλογραφικῶς ἀναγράφονται ἐκ τῶν στοιχείων πᾶσαι αἱ δοσοληψίαι ἀντιπαραβαλλόμεναι πρὸς τὰ ἐν

τῷ βιβλίῳ ταμείου καὶ γ'.) τοῦ καθολικοῦ, ἐν ᾧ δι' ἐπιστημονικῆς διαιρέσεως καὶ κατανομῆς τῶν μερίδων πασῶν γίνεται καθ' ὠρισμένον χρόνον ἢ ἀναγραφῆ. Διὰ τῶν τριῶν τούτων βιβλίων, κλειομένων κατ' ἔτος, γίνεται ὁ ἰσολογισμός, ἐξακριβοῦται πᾶσα εἰσπραξις καὶ πᾶσα πληρωμὴ, γίνεται ἡ ἐπαλήθευσις καὶ συντάσσεται ὁ ἐτήσιος ἰσολογισμός. Ἄνευ τοιούτων βιβλίων, διπλογραφικῶς τηρουμένων, ἀδύνατον νὰ ἐξακριβωθῇ εὐχερῶς καὶ ἀσφαλῶς ἡ διαχείρισις.

Πρὸ δὲ τῆς ἐπὶ μέρους ἐρεύνης τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τάσσομεν τὰς ἐπομένους γενικὰς παρατηρήσεις. Γνωστὸν τοῖς πᾶσιν ὅτι πρὸ τῆς ἀρχῆς ἔτους τινὸς οἱ διευθύνοντες ἐταιρίαν τινὰ ἢ διαχείρισιν καθόλου ἔχουσι καθήκον νὰ βεβαιώσωσι τὰ ἔσοδα τοῦ ἐπομένου ἔτους καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων νὰ προϋπολογίσωσι τὰ ἔξοδα· ὁ ἀκριθὴς ὑπολογισμὸς τῶν ἐσόδων φέρει εἰς δαπάνας ὀρθὰς καὶ λελογισμένας, ἄνευ τοῦ ἀκριβοῦς συσχετισμοῦ καὶ τῆς βεβαιώσεως ἐσόδων καὶ ἐξόδων εἰσπράττεται ὅ,τι ἂν δοθῇ καὶ πληρόνεται ὅ,τι ἂν ζητηθῇ. Ὁ πίναξ τῶν ἐσόδων καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων εἶνε ἡ βᾶσις, ἐφ' ἧς δύναται νὰ γίνῃ ὑπὸ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας ἢ πραγματικῆ ἐξέλεγχξις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἔτους, ἄνευ τῶν δύο τούτων δὲν ὑπάρχει βᾶσις, δὲν ὑπάρχει ἀφειτηρία, δὲν ὑπάρχει ὄρος συγκρίσεως, ὡς εἴπομεν, καὶ ὁ ἔλεγχος εἶνε τυπικός. Ἐὰν ἔχωμεν προϋπολογισμὸν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, δυνάμεθα νὰ ἐξακριβώσωμεν τί εἰσπράχθη καὶ τί καθυστερεῖται, διὰ τί ἡ καθυστέρησις καὶ ἂν θὰ εἰσπραχθῇ ἢ διαγραφῇ ἀπὸ τῶν εἰσπρακτέων τοῦ ἐπομένου ἔτους· ἐπίσης θὰ ἀνεύρωμεν τί ὀρθῶς ἔδαπανήθη καὶ εἶνε ἐγκριτέον καὶ τί κατὰ παράβασιν καὶ ὑπέρβασιν καὶ τίς ὁ καταλογιστέος. Ὁ προϋπολογισμὸς ὁ ἀληθὴς ρυθμίζει πᾶσαν δαπάνην, διακωλύει πᾶσαν ὑπέρβασιν καὶ τηρεῖ οἰκονομικὴν εὐρωστίαν, ἄλλως ἐπέρχεται νόσος καὶ..... θάνατος, ἂν μὴ καταβληθῇ ἡ προσήκουσα θεραπεία.

Ἐν πάσῃ διαχειρίσει, δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῇ, κατὰ τὴν λῆξιν ἐκάστου ἔτους γίνεται ἔλεγχος τοῦ ταμείου καὶ βεβαιοῦται ὑπὸ τῶν πρὸς τοῦτο τεταγμένων τῶν ὑπόλοιπων, κλειομένων τῶν βι-

βλίων τοῦ ἔτους, οὕτω καὶ ἐπαλήθευσις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων γίνεται καὶ αἱ διαχειρίσεις διακρίνονται κατὰ τὰ ἔτη.

Ἐναντίον τῶν καθολικῶν τούτων κανόνων, τῶν παντὶ διαχειριστῇ ἐπιβεβλημένων, δὲν ἔχομεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐταιρίᾳ οὔτε προϋπολογισμόν τινα οὔτε ἐπίσημόν τινα τοῦ ὑπολοίπου τῆς 31 Δεκεμβρίου βεβαίωσιν. Αἱ εἰσπράξεις γίνονται ἄνευ βάσεως καὶ αἱ δαπάναι ἄνευ ὑπολογισμοῦ, τοῦτο εἶνε ἀληθῶς ἀκατανόητον καὶ κατ' εἶδος πρωτότυπον. Οὔτε ὑπὸ τῆς συνελεύσεως οὔτε ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐγένετο ὑπολογισμὸς καὶ προϋπολογισμὸς, τὰ ἔσοδα λαμβάνονται ὅταν δοθῶσι καὶ αἱ δαπάναι ἐγκρίνονται ὅταν συντελεσθῶσι. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπεύθυνος οὐδεὶς φαίνεται. Πλάνη καὶ μεγίστη πλάνη εἶνε τὸ λεγόμενον ὅτι ἐν τῇ ἐταιρίᾳ ἡμῶν δὲν χωρεῖ προϋπολογισμὸς, τοῦτο δύνανται νὰ τὸ λέγωσιν οἱ διατελοῦντες ἐν τελείᾳ ἀγνοίᾳ τῶν διαχειρίσεων. Ὁ προϋπολογισμὸς εἶνε δυνατὸς καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ ἐταιρίᾳ καὶ ἀπαραίτητος, ἵνα τεθῇ φραγμὸς καὶ κώλυμα πάσης υπερβασίας. Πολλάκις καὶ ὑπὸ πολλῶν ὑπεδηλώθη ἡ ἀνάγκη προϋπολογισμοῦ ἀλλ' ἀπεκρούσθη ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς ἄνευ προϋπολογισμοῦ διαχειρίσεως θὰ ἴδωμεν ἐν τοῖς ἐπομένοις.

Κεφάλαιον ἐσόδων. Τὰ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ἀναφερόμενα ποσὰ ἐσόδων δὲν ἠδύναντο νὰ διαφέρωσιν ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις ἀναγεγραμμένων, δὲν δηλοῦται ὅμως καὶ ἂν ταῦτα ἦσαν τὰ εἰσπρακτέα ἢ καὶ ἄλλα καὶ διὰ τί δὲν εἰσπράχθησαν. Πρῶται ἀναγράφονται αἱ τακτικαὶ τῶν ἐταίρων συνδρομαὶ τοῦ 1893, ἀνερχόμεναι εἰς δρ. 4024, τούτων αἱ χίλια δραχμαὶ εἶνε συνδρομὴ τοῦ Ἐθνικοῦ μας Πανεπιστημίου καὶ ἔπρεπε νὰ γράφωται διακεκριμένως ἀπὸ τῶν ἄλλων, προερχομένων ἀπὸ συνδρομὰς τῶν ἐταίρων, ἀλλὰ καὶ τούτων δρ. 45.90 (ἀποδ. 14, 89, 92 καὶ 95) προσέρχονται ἐκ πωλήσεως τευχῶν τῆς ἐφημερίδος τῆς Β' περιόδου καὶ ἐξ ἐπιστροφῆς δικαιωμάτων ἐταίρου γράψαντος διατριβὴν τινα ἐν τῇ ἐφημερίδι, αἱ δραχμαὶ αὗται πρέπει νὰ ἀφαιρηθῶσιν ἀπὸ τῶν τακτικῶν συνδρομῶν καὶ νὰ προστεθῶσιν εἰς τὰ ἀπὸ τῆς ἐφημερίδος, οὕτω δὲ ἀπομένουσιν ἐκ τακτικῶν συνδρομῶν τῶν ἐταίρων δρ. 2978.10. Εἰς ταύτας πρέπει νὰ προστεθῶσι δραχμαὶ δεκαπέντε, ἐτήσια συνδρομὴ τοῦ

εταίρου και νῦν ἐλεγχοῦ κ. Ἰ. Μαρκοπούλου, ἧς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 176 τῆς 16 Δεκεμβρίου 1893 ἀποδείξεως κατέβαλε τὴν ἐτησίαν συνδρομὴν, ἀλλὰ δὲν εἰσῆχθη εἰς τὸ ταμεῖον οὐδ' ἐνεγράφη ἐν τῷ ἡμερολογίῳ αὕτη. Αἱ συνδρομαὶ αὗται νῦν 2993.10 ἐν ὄλθῳ καθὼς ἀναγράφονται ὡς συνδρομαὶ τοῦ 1893, διότι τοιαῦται εἶνε μόνον δρ. 1704.15, αἱ ἄλλαι δὲ εἶνε τοῦ 1892, μία συνδρομὴ τοῦ 90, μία τοῦ 91, μία τεσσάρων ἐτῶν και μία τοῦ 1899, ἐν ἄλλαις ἀποδείξεσι δὲν σημειοῦται ἔτος και ἄλλαι εἶνε ὄλως ἀχρονολόγητοι. Πλὴν τῶν ἀταξιῶν τούτων παρατηροῦμεν ὅτι γίνεται παράβασις ἀσύγγνωστος τῶν θεμελιωδῶν λογιστικῶν διατάξεων. Πᾶς ὑπόλογος ὀφείλει νὰ εἰσάγη ἀμέσως εἰς τὸ ταμεῖον πᾶν ἔσοδον ληφθέν, ὁ κανὼν οὗτος ὁ θεμελιώδης, ἡ παράβασις τοῦ ὁποίου συνεπάγεται ἄμεσον ἔκπτωσιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς και καταδιώξιν ποινικὴν, δὲν τηρεῖται. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1 ἀπόδειξις, δηλοῦσα τὴν ἀρχὴν τῆς εἰσπράξεως, φέρει χρονολογίαν 28 Δεκεμβρίου 1892, αἱ ἐκ συνδρομῶν εἰσπράξεις τῆ 21 Ὀκτωβρίου 1893, ὅτε τὸ πρῶτον παρεδόθησαν χρήματα τῷ ταμίᾳ, ἀνῆλθον εἰς δραχμὰς 1635, τούτων παρεδόθησαν τότε διὰ μιᾶς δρ. 1000 (ἀπόδ. 40), ἐκρατήθησαν ἐπομένως ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος δρ. 635, ἐνῶ ὄφειλεν ὁ ταμίας τοῦλάχιστον τότε νὰ θεωρήσῃ τὸ βιβλίον τοῦ εἰσπράκτορος και νὰ λάβῃ ἅπαν τὸ εἰσπραχθέν. Τὸ ὑπόλοιπον μετὰ τῶν μετὰ ταῦτα εἰσπραχθέντων παρεδόθη τῇ τελευταίᾳ τοῦ ἔτους ἡμέρᾳ. Τοῦτο και ἔκτροπον και ἐπικίνδυνον εἶνε.

Ἄλλο ἄτοπον εἶνε ὅτι αἱ ἀποδείξεις τοῦ 1892 διακόπτονται τῇ 27 Δεκεμβρίου, τῇ 28 Δεκεμβρίου ἄρχονται εἰσπράξεις ἀπὸ ἀριθμοῦ πρῶτου και ἀναγόμεναι εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ 1893, ἐνῶ τὸ ὀρθὸν εἶνε τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ τοῦ ἔτους νὰ παραδίδηται τὸ στέλεχος τῶν ἀποδείξεων, ὅπερ θεωρούμενον νὰ φυλάττηται ὡς λογιστικὸν στοιχεῖον ἐν τῷ ἀρχεῖῳ, και ἐν νέῳ βιβλίῳ και διὰ νέου ἀριθμοῦ νὰ γίνηται ἀρχὴ εἰσπράξεων ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἔτους, αἱ δὲ εἰσπράξεις τοῦλάχιστον καθ' ἑβδομάδα νὰ παραδίδωνται τῷ ταμίᾳ. Πᾶσα ἄλλη ἐνέργεια εἶνε ἀσύγγνωστος και ἐπικίνδυνος πλὴν τῆς ἐκ τοῦ τόκου ζημίας.

Ἡ ἔκτακτος συνδρομὴ εἶνε ἐνὸς μόνου τοῦ Ζαφ. Ζαφειροπού-

λου ἐκ δρ. 2000 καὶ ἔπρεπε νὰ ἀναγράφηται διακεκριμένως καὶ πρὸς τιμὴν καὶ πρὸς εὐγνωμοσύνην, αἱ δὲ 21.90 εἶνε ἐπιστροφή δικαιομαμάτων συγγραφείως διὰ διατριβὴν ἐν τῇ ἡφμερίδι, ἐπομένως κακῶς χαρακτηρίζονται ὡς ἔκτακτος συνδρομῆ καὶ ἀναγράφονται ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ, κανονικὸν εἶνε νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἡφμερίδος, ἵνα ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τῶν ἐξόδων ταύτης ὡς μὴ πληρωθεῖσαι.

Ἡ εἰδικὴ συνδρομὴ τῶν 960 δραχμῶν, οὕσα τοῦ δημοσίου ἀπέναντι προκαταβαλλομένων ὑπὸ τῆς ἐταιρίας διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν Πειραιεὶ ἀρχαιοτήτων, ἔπρεπε νὰ ἀναγράφηται ἐπίσης διακεκριμένως καὶ ἀντιστοίχως πρὸς τὰ τοιαῦτα ἔξοδα. Ἀγνοοῦμεν δὲ διὰ τί βραδέως τόσον (τὸν Νοέμβριον λήγοντα) εἰσεπράχθη ἡ συνδρομὴ αὕτη.

Ἡ ἀναγραφὴ τῶν ἀπὸ τῶν χρεωγράφων τόκων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Τραπεζῆς μερισμάτων πρέπει νὰ γίνηται μετὰ διακρίσεως τῆς ἐξαμηνίας, τὸ ὅποῖον δὲν γίνεται οὐδ' ἐν τῷ ἡμερολογίῳ πλὴν τῶν διὰ τὰς λαχειοφόρους. Οὕτω καὶ διάκρισις ἐσόδων κατὰ τὰ ἔτη γίνεται καὶ ἐξακριβωσις τοῦ χρόνου τῆς εἰσπράξεως. Πλὴν τούτου ὁ ταμίης ἔχει παρ' ἑαυτῷ πεφυλαγμένην ὁμολογίαν (σκριπ) εἴκοσι λιρῶν, ἐκ τόκου τοῦ παγίου δανείου, ἀλλ' αὕτη δὲν σημειοῦται ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς ἐταιρίας οὐδὲ ἐν τοῖς ἐσοδοῖς, διὰ τῆς ὑποσημειώσεως ὅτι δὲν εἰσεπράχθη ὁ τόκος τῆς Β' ἐξαμηνίας τοῦ 1893 δὲν αἶρεται ἡ ἔλλειψις αὕτη. Καὶ οἱ τῶν λαχειοφόρων ὁμολογιῶν ἀριθμοὶ πρέπει νὰ ἀναγραφῶσιν ἐν τοῖς βιβλίοις καὶ ἐν τῷ δημοσιευμένῳ ἰσολογισμῷ, δὲν ἀρκεῖ ἡ σημείωσις μόνον ἐν τῇ παρὰ τῷ ταμίᾳ ἀποδείξει τῆς Τραπεζῆς.

Τῶν 56 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς πρέπει νὰ ἀναγραφῶσι διακεκριμένως αἱ ἐκ δωρεᾶς τοῦ Ρώμα δέκα ἀναπαλλοτρίωτοι μένουσαι.

Τὰ χρεώγραφα εἶνε κατατεθειμένα παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἐπιδειχθεισῶν ἡμῖν ἀποδείξεων.

Τὸ λαχεῖον διαχειρίζεται ὁ βοηθὸς τοῦ ταμίου λαμβάνων διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ἐργασίαν ἴδιον μισθὸν καὶ ποσοστὰ ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἀπὸ τῶν πωλουμένων γραμματίων. Τὸ λαχεῖον εἶνε ὁ σπουδαιότατος τῆς ἐταιρίας πό-

ρος, ἂν μὴ ὁ μόνος, διότι δι' αὐτοῦ εἰσάγονται εἰς τὸ ταμεῖον καθαρὰ ἑκατὸν περίπου χιλιάδες δραχμῶν ἐτησίως, δίκαιον ἐπομένως καὶ ὀρθὸν ἢ διαχειρίσις τοῦ λαχείου νὰ ἐπισπᾶται σύντονον τὴν προσοχὴν καὶ τοῦ συμβουλίου καθόλου καὶ τοῦ ταμίου ἰδίᾳ καὶ τῆς ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπείας. Καὶ ὅμως ὁ ταμίαις ἰσχυρίζεται ὅτι οὐδεμίαν ὑπέχει εὐθύνην διὰ τὴν διαχειρίσιν ταύτην ἀλλ' εὐθύνεται ὁ διαχειριστὴς μόνος. Τὸν τοιοῦτον ἰσχυρισμὸν δὲν εὐρίσκομεν ὀρθὸν καὶ ἔχομεν γνώμην ὅτι ὁ ταμίαις εὐθύνεται διὰ πᾶσαν τῆς ἐταιρίας χρηματικὴν διαχειρίσιν καὶ δὴ τὴν τοῦ λαχείου, ὁ διαχειριστὴς εἶνε ὑπάλληλος τῆς ἐκλογῆς τοῦ συμβουλίου, ἐὰν οὗτος φέρῃ μόνος τὴν εὐθύνην, τότε πρέπει νὰ κανονισθῶσι τὰ καθήκοντα τούτου καὶ νὰ ζητηθῆ ἀνάλογος ἐγγύησις. Ἐκτὸς τῶν γενικῶν τούτων παρατηροῦμεν καὶ τὰ ἐξῆς. Διὰ τὴν διαχειρίσιν τοῦ λαχείου ὑπάρχει ἓν καὶ μόνον βιβλίον, ἐν ᾧ ἀναγράφονται ἄνω μὲν ἐκάστου φύλλου ἢ διαχειρίσις τῶν δύο ἐξαμηνιῶν τοῦ 1892, καὶ κάτω ἢ τῶν τοῦ 1893, ἢ δὲ ἀναγραφή περιορίζεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν σταλέντων γραμματίων καὶ εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς παραλαβῆς, πότε καὶ διὰ τίνος τρόπου ἐστάλησαν τὰ χρήματα, πότε εἰσπράχθησαν καὶ εἰσῆχθησαν εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐταιρίας, ταῦτα δὲ ἀναγράφονται, συνάγονται ἐκ τῶν φακέλων τῆς ἀλληλογραφίας καὶ ἐκ τῶν ἀποδείξεων τῆς παραδόσεως πρὸς τὸν ταμίαν. Ἐκ τῆς ἐξετάσεως τούτων φαίνεται ὅτι ἡ ἀποστολὴ χρημάτων ἐκ πωλήσεως γραμματίων τῆς Α' ἐξαμηνίας ἤρξατο ἀπὸ Ἰανουαρίου 1893, καὶ ὅτι τὸ πλεῖστον ἀπεστάλη πρὸς τὸν διαχειριστὴν τὸν Μάρτιον καὶ Ἀπρίλιον, μέρος δὲ καὶ τὸν Μάιον, τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ Α' κλήρωσις, τὸ δὲ μεγαλῆτερον ποσὸν τῶν εἰσπράξεων τούτων ἐκ δρ. 45,286.63 εἰσάγεται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς ἐταιρίας τῇ 1 Ἰουλίου ὁμοίως καὶ αἱ ἀπὸ τῶν γραμματίων τῆς Β' ἐξαμηνίας εἰσπράξεις ἄρχονται ἀπὸ Ἰουλίου μηνὸς καὶ περατοῦνται τὸν Νοέμβριον, τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ὁποίου γίνεται ἡ Β' κλήρωσις, εἰς δὲ τὸ ταμεῖον τῆς ἐταιρίας εἰσάγεται τὸ ἡμισυ σχεδὸν τῶν ὅλων εἰσπράξεων, δρ. 48,852.90 τῇ 30 Δεκεμβρίου. Ἐκ τούτων ἀποδεικνύεται ὅτι τὰ χρήματα τοῦ λαχείου δὲν εἰσάγονται ἅμα τῇ λήψει εἰς τὸ ταμεῖον ἀλλὰ πολὺ βραδύτερον,

ὅπερ ἔκτροπον, ἐπιζήμιον καὶ κινδυνῶδες. Ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι πρέπει νὰ ἀρθῶσι τὰ ἔκρυθμα ταῦτα, ὅπερ εὐχερέστατον. Δι' ἐκάστην ἐξαμηνίαν ἢ τὸ πολὺ δι' ἕκαστον ἔτος νὰ κρατῆται ἴδιον βιβλίον μετὰ μερίδων ἰσαριθμῶν πρὸς τοὺς καταναλωτὰς τῶν γραμματίων· ἐν ἐκάστη μερίδι νὰ σημειῶνῃται 1) πόσα γραμμάτια στέλλονται, 2) πόσα διετέθησαν, 3) πότε καὶ εἰς τί νόμισμα ἀπεστάλη τὸ ἀντίτιμον (ἵνα διευκρινίζηται ἡ νομισματικὴ διαφορά τῶν ἀπὸ τοῦ ἐξωτερικοῦ), 4) πότε ἐγένετο ἡ εἰσπραξις καὶ πότε ἡ εἰσαγωγή εἰς τὸ ταμεῖον καὶ 5) πόσα ποσοστὰ ἐκρατήθησαν ὑφ' ἐκάστου πωλητοῦ, ἐπιστρέφοντος τῷ διαχειριστῇ ἀποδείξιν ἀποκεκομμένην ἀπὸ στελέχους ἰδίου καὶ ἀπεσταλμένην μετὰ τῶν γραμματίων. Διὰ τοῦ ἀπλουστάτου τούτου τρόπου ἐπέρχεται πλήρης τάξις καὶ ἀκριβεία, τὸ χρῆμα δὲν μένει ἀργὸν καὶ ἐν χερσὶ τρίτου καὶ ὁ ἔλεγχος ἀληθής.

Τὰ λοιπὰ ἔσοδα εὐρομεν σύμφωνα πρὸς τὰς ἀποδείξεις, πρὸς ἃς ἐγένετο ἡ παραβολή.

Κεφάλαιον ἐξόδων. Καὶ ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ εὐρίσκομεν τὰς αὐτὰς καὶ μεγαλειτέρας ἀταξίας. Αἱ δαπάναι συνήθως δὲν βασιζονται εἰς προϋπολογισμόν τινα ὑπὸ τῆς συνελεύσεως ἢ ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐψηφισμένον, ἀλλὰ γίνονται ἄνευ διακανονισμοῦ τινος καὶ γενόμεναι καὶ τετελεσμέναι πλέον διὰ τῶν προκαταβολῶν προσάγονται καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου.

Καὶ ἄλλοτε προὔταθη καὶ ἐγένετο ἀποδεκτὸν νὰ ἀναγράφωνται ἀναλελυμένως τὰ ἔξοδα, ὥστε νὰ καθορᾶται πᾶσα δαπάνη. Τοῦτο καὶ ἀλλαχοῦ εἶνε ἐπιβεβλημένον ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ ἐταιρίᾳ, τῇ ἑστερημένῃ παντὸς προϋπολογισμοῦ, εἶνε ἀπαραίτητον, ἀλλὰ δὲν γίνεται δυστυχῶς. Ὀδοιπορικὰ π.χ. καὶ ἄλλαι δαπάναι τίθενται ἐν ταῖς τῶν ἡμερομισθίων καταστάσεσι τῶν σκαφῶν, τὰ ἐπιμίσθια τῶν ἐπιτηρούντων ἐφόρων καὶ οἱ μισθοὶ τῶν ἐφόρων καὶ ἐπιστατῶν ἀποχωρίζονται τῆς εἰδικῆς δαπάνης, αἱ διὰ μουσεῖα δαπάναι συγχωνεύονται μετ' ἀγορᾶς ἀγρῶν, συνεπτυγμένως γράφεται δαπάνη τῆς ἐφημερίδος δρ. 14,007.50 καὶ πᾶς ὑπολαμβάνει ὅτι ἀφορᾷ εἰς δαπάνην χάρτου καὶ τυπωτικῶν, τοῦτο ὅμως δὲν εἶνε ἀκριβές, διότι περιέχεται τριακοντάδραχμον ἐπιμίσθιον μηνιαῖον ἐνὸς ὑπαλλήλου, χιλιοδραχμος περίπου δαπάνη δι' ἐπι-

πλα καὶ σκεύη τοῦ ἰδιαιτέρου γραφείου τῆς ἐφημερίδος. Ἴδου τὰ ἄτοπα ἐκ τῆς ἀναλύσεως τῶν ἐξόδων καὶ τῆς μὴ καταλλήλου τοποθετήσεως. Ἐν τούτῳ ἀνακοινοῦμεν ὅτι ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐφημερίς ἐξεδόθη τακτικῶς τὸ 1893 καὶ ἡ διαχειρίσις ταύτης ἦν ἐν τάξει, κρίνομεν ὁμῶς ὀρθὸν νὰ συντάσσεται ὑπὸ τοῦ ἐκδότου ἐτησίᾳ ἔκθεσις περὶ τῆς ἐφημερίδος καὶ νὰ δημοσιεῖται ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς ἐταιρίας. Ἐν τῇ τελείᾳ προσαρτᾶται πίναξ τῆς διαχειρίσεως τῆς ἐφημερίδος τῆς Γ' περιόδου.

Τὰ τοῦ μισθολογίου ὡς πρὸς τοὺς ἐν ἀδείᾳ ἀπουσιάζοντας, τοὺς ἄνευ ἀδείας, τὰ ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημιώσεις τῶν ἐκτὸς τοῦ τόπου τῆς ὑπηρεσιακῆς διαμονῆς τῶν ἀποστελλομένων μᾶλλον συμφέρει νὰ κανονίζονται συμφώνως πρὸς τὰ περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων κεκανονισμένα. Τηρουμένων τοιούτων διατάξεων δὲν θὰ ἐλάμβανον πλήρη μισθὸν ὑπάλληλοι ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντες ἐπὶ μακρόν, δὲν θὰ ἐδίδοτο ἐπιμίθια δυσανάλογα πρὸς τοὺς μισθοὺς καὶ ὁδοιπορικὰ ὑπερβολικά, δὲν θὰ ἐδίδοτο εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον μισθός, ἐπιμίθιον καὶ ποσοστά, εἰς ἄλλο μισθός, ποσοστά καὶ ἀμοιβή, εἰς ἄλλο μισθός καὶ ἐνδύματα κ.τ.τ. Διὰ τοῦτο κρίνομεν ἀναγκαιότατον νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν τῇ ἐταιρίᾳ ἡμῶν αἱ διατάξεις αἱ ἐπιβεβλημέναι ὡς πρὸς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

Αἱ ἀνασκαφαί, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, γίνονται ἄνευ προτέρας ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου καὶ ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἔργου καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ὄρου τοῦ ἡμερομισθίου. Ἄντι τούτων οἱ ἐπὶ τῶν ἀνασκαφῶν λαμβάνοντες χιλιοδραχμον προκαταβολὴν ἀπὸ τοῦ ταμίου ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀποφάσεως ἀπέρχονται εἰς τὴν ὀρισμένην χώραν, ἀνασκάπτουσι δι' ὅσων θέλουσιν ἐργατῶν καὶ μὲ οἰονδήποτε ἡμερομισθίου καὶ μεθ' ἡμέρας συντάσσουσι καταστάσεις, λαμβάνουσι ἀποδείξεις, προσερχόμενοι ζητοῦσι τὴν πληρωμὴν ἐν ἰδίῳ ὀνόματι καὶ λαμβάνοντες ἀπέρχονται. Τοῦτο ἐπαναλαμβάνεται. Ἐνεκα τοῦ μὴ καθορισμοῦ τῶν ἀνασκαφῶν συνέβη ὥστε διὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Ἐλευσίνος ἐδαπανήθησαν τὸ ἔτος τοῦτο μετὰ τοῦ ἐπιστάτου κ.λ.π. ἐξόδων εἴκοσι χιλιάδες δραχμῶν καὶ πλέον, ἥτοι τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου τῶν δι' ἀνασκαφὰς δαπανῶν τοῦ ἔτους ἔνεκα τούτου

προς τῶ ὑπάρχοντι ἐκεῖ ἀγραμμάτω ἐπιστάτῃ μὲ μισθὸν δραχμῶν διακοσίων μεταβαίνει καὶ εἰς σύμβουλος, συντάσσει ἐν ἰδίῳ ὀνόματι τὰς καταστάσεις καὶ ἐπανερχόμενος μετέχει τῆς ἐγκρίσεως λαμβάνων καὶ ὁδοιπορικὰ πεντήκοντα σχεδὸν δραχμὰς τὸν μῆνα· διὰ τοῦτο πάντα σχεδὸν τὰ ἐντάλματα ἐκδίδονται ἐπ' ὀνόματι οὐχὶ τῶν δικαιοῦχων καὶ ἐξοφλοῦνται ὑπὸ τρίτων ἄνευ πληρεξουσίου· διὰ τοῦτο οὐδ' ἐξετάζεται διὰ τίνα λόγον τὰ ἡμερομίσθια ἐν μὲν Ἐλευσίνι ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς τέσσαρας, εἰς Ἴλισσὸν 3,50, εἰς δὲ τὴν Ἐπίδαυρον καὶ τὰς Μυκῆνας εἰς ποσὸν κατώτερον τῶν τριῶν δραχμῶν, πρόκειται δὲ περὶ χιλιάδων ἡμερομισθίων. Ὅτι προσήκων ἔλεγχος δὲν γίνεται τῶν καταστάσεων ἀποδεικνύεται ἐκ δύο γεγονότων τῶν ἐξῆς· πρῶτον αἱ ἀποδείξεις εἶνε γεγραμμέναι ἐπὶ χαρτοσήμου ἀκαταλλήλου, αἱ ὑπογραφαὶ τῶν ἀγραμμάτων ἐργατῶν ὑπ' οὐδενὸς κυροῦνται, μόνον τῆς ἐν Ἐπιδαύρῳ πᾶσαι αἱ ἀποδείξεις εἶνε κεκυρωμέναι ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς· δεύτερον ἐν δυσὶν ἀνασκαφαῖς, τῇ ἐν Ἐλευσίνι καὶ τῇ ἐν Ἴλισσῷ, καὶ ἐν τρισὶ καταστάσεσιν ἐκάστης φέρεται ἐργάτης ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐργασθεὶς τὰς αὐτὰς ἡμέρας ἐν ἀμφοτέραις ταῖς ἀνασκαφαῖς (ὄρα ἐντάλματα 250, 251, 270, 274, 280, 283 καὶ τὰς συνημμένας καταστάσεις) μόνη διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύο ἀνασκαφῶν εἶνε ὅτι ἀγράμματος ὢν ὁ ἐργάτης οὗτος ὑπογράφεται δι' ἄλλου ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ ἐνὸς καὶ δι' ἄλλου ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦ ἑτέρου τόπου. Ἐὰν ἐγένετο ἔλεγχος τῶν καταστάσεων, βεβαίως θὰ ἀνεκαλύπτετο πῶς συνέβη ἢ ταυτότης ὀνόματος καὶ ἐπιθέτου.

Πλὴν τούτων εὐρίσκομεν οὐχὶ ὀρθὸν καὶ τὸ ὅτι μισθοὶ φυλάκων τοῦ 1892 πληρόνται δι' ἐντάλματος εἰς ὑπάλληλον τῆς ἐταιρίας καὶ οὐχὶ τὸν δικαιοῦχον· δι' ἐνὸς ἐντάλματος πληρόνται εἰς φύλακά τινα μισθοὶ τριῶν τοῦ 1892 μηνῶν καὶ ἐνὸς τοῦ 1893, ἐν δὲ τῷ ἡμερολογίῳ ἀναγράφονται μισθοὶ τριῶν μηνῶν τοῦ 1892. Τοιαῦται τυπικαὶ ἀταξία εἶνε καὶ ἄλλαι, ἃς παραλείπομεν, ἵνα μὴ καταπονήσωμεν ὑμᾶς.

Ἐπιζημίους λίαν διὰ τὴν ἐταιρίαν εὐρίσκομεν καὶ τὰς διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου προκαταβολάς, αἱ ὁποῖαι κατὰ μικρὸν αὐξήθεισαι ἀνῆλθον εἰς τὸ σεβαστὸν ποσὸν τῶν 82,390,57, ἀνα-

γραφόμεναι μάλιστα ἐν τῷ ἰσολογισμῷ ὡς περιουσία τῆς εταιρίας, ἐνῶ εἶνε γνωστὸν ὅτι οὐδὲν θέλομεν λάβη, μὴ ὑπάρχοντος νόμου περὶ τούτων. Διὰ τῶν προκαταβολῶν τούτων, τῶν ἄνευ λόγου γενομένων, κατὰ τὸ πλεῖστον ἡγοράσθησαν οἰκίαι ὧν μία ἢ τοῦ Τυπάλδου ἀντὶ τεσσαράκοντα χιλιάδων δραχμῶν, καὶ οἰκόπεδα, ἐπὶ τούτων οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ἡ εταιρία οὐδὲ ἐνήργησέ τι χρήσιμον τῷ ἑαυτῆς σκοπῷ. Μόνος ὁ προϋπολογισμὸς τῶν δαπανῶν, ὑπὸ τῆς συνελεύσεως ψηφιζόμενος, θὰ κλείσῃ διὰ παντὸς καὶ ἐρμητικῶς τὰς πύλας τῆς ἐξόδου ἀνεπιστρεπτὴ χρημάτων τῆς εταιρίας, τὰ ὅποια κατὰ δραχμὴν εἰσέρχονται καὶ κατὰ χιλιάδας ἐξέρχονται.

Καὶ αἱ ἐπισκευαὶ καὶ ἀναστηλώσεις ἐγένοντο κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν οὐχὶ μετὰ τῆς προσηκούσης προσοχῆς καὶ φειδοῦς.

Ἠγοράσθησαν βιβλία χιλιάδων τινῶν δραχμῶν ἄνευ οὐδεμιᾶς τοῦ συμβουλίου ἀποφάσεως οὔτε πρὸ τῆς ἀγορᾶς οὔτε μετ' αὐτῆν· ἡ βεβαίωσις τοῦ ἐπιμελητοῦ ὅτι παρελήφθησαν καὶ ἡ θεώρησις ὑπὸ τοῦ γραμματέως οὐδὲν κῦρος λογιστικὸν ἔχουσιν οὐδὲ δικαιολογοῦσι τὴν δαπάνην. Κακῶς δὲ τὰ ἐντάλματα ἐξεδόθησαν ἐπ' ὀνόματι ὑπαλλήλων τῆς εταιρίας, ἀφοῦ οἱ βιβλιοπῶλαι εὐρίσκονται ἐν Ἀθήναις. Δηλοῦμεν δ' ὅτι τὴν βιβλιοθήκην εὐρομεν ἐν τάξει ὡς καὶ τὰ ἀγορασθέντα τὸ λῆξαν ἔτος βιβλία· εἰς οὐδὲν ὅμως χρησιμεύει ἡ σπουδαία αὕτη βιβλιοθήκη εὐρισκομένη ἐκεῖ μακρὰν ἐν τῷ πολυτεχνείῳ ἀπρόσιτος καὶ τοῖς ἐταίροις καὶ παντὶ ἄλλῳ.

Ἡ ἀγορὰ ἀρχαίων ὑφ' ἐνὸς ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως ὑπὸ τοῦ συμβουλίου στηρίζεται ἐφ' ἐνὸς πρακτικοῦ τοῦ 1887. Ἀλλὰ τὸ πρακτικὸν τοῦτο ἰσχύει κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν μόνον τὸ ἔτος ἐκεῖνο, πλὴν δὲ τούτου μετὰ τὰς γενομένας ἐν τῷ συμβουλίῳ συζητήσεις καὶ παρατηρήσεις δίκαιον καὶ ὀρθὸν πᾶσα ἀρχαίου ἀγορὰ νὰ γίνηται μόνον μετ' ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου. Ἀνακοινοῦμεν δ' ὅτι ἡ πρὸς τὸ ἐθνικὸν μουσεῖον παράδοσις τοῦ μουσεῖου τῆς εταιρίας περατοῦται ἐντὸς ὀλίγου καὶ οὕτως ἐλλείπει τὸ μουσεῖον τῆς εταιρίας.

Ὡς πρὸς τὰ ἐξόδα τοῦ λαχείου παρατηροῦμεν α') τὰ ποσὰ τῶν κερδησάντων ἀριθμῶν πρέπει νὰ πληρόνωνται πρὸς αὐτοῦς

τοὺς κερδήσαντας καὶ οὐχὶ δι' ἐντάλματος ἐπ' ὀνόματι τοῦ διαχειριστοῦ· β') ἀνάγκη κατὰ τὰ ρηθέντα νὰ κρατῶνται βιβλία κανονικῶς καὶ νὰ λαμβάνωνται ἀποδείξεις διὰ τὴν προμήθειαν· γ') αἱ εἰσπράξεις νὰ εἰσάγωνται ἄνευ ἀναβολῆς· δ') αἱ ἀπώλειαι νὰ βεβαιῶνται ἐπισήμως καὶ νὰ ἐπιβαρύνωσι τὸν ὑπαίτιον· τοῦτο λέγομεν διότι εἶδομεν ἐν πρακτικῷ τινι ἀναφέροντα τὸν ταμίαν πρὸς τὸ συμβούλιον ὅτι ἀπωλέσθησαν γραμματῖα ἐν Γυθείῳ καὶ ἐν Λαμῖᾳ χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ καὶ τὸ ποσὸν καὶ τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἀπολεσθέντων, ἐπίσης ὅτι ἀπωλέσθη μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Κορίνθου φάκελλος καὶ δὲν ἀναφέρει οὔτε τὸ ποσὸν τῶν ἐν τῇ φακέλλῳ γραμματίων, οὔτε τοὺς ἀριθμοὺς, οὐδὲ ποία ἐνέργεια ἐγένετο ὥστε νὰ εὐρεθῇ ὁ ὑπαίτιος τῆς ἀπωλείας καὶ ὑποχρεωθῇ εἰς τὴν πληρωμὴν, ἀλλ' ἀπλῶς ἀνακοινοῦται τοῦτο πολὺ μετὰ τὴν κλήρωσιν καὶ ἅπαντα τὰ οὕτως ἀπολεσθέντα πίπτουσιν ἐπὶ τῆς ἐταιρίας (ὄρα πρ. Ζ', 14 Δεκεμβρίου 1893).

Ἰδίας μνείας κρίνομεν ἀξίαν καὶ τὴν δαπάνην εἰς συνδρομὰς συγγραμμάτων, ἀνελθοῦσαν τὸ ἔτος τοῦτο εἰς δραχμὰς 6977 καὶ εἰς τρεῖς ἐν προτέρῳ ἔτει. Ἀσχέτως πρὸς τὸ δικαίωμα ταιαύτης συνδρομῆς ἐπὶ τοῦ καταστατικοῦ στηριζόμενον δυνάμεθα πρὸς στιγμὴν νὰ δεχθῶμεν ὅτι δύναται νὰ παρασχεθῇ συνδρομὴ ἀνάλογος πρὸς ἔκδοσιν συγγραμμάτων ὠφελίμων τῇ ἀρχαιολογίᾳ, ἀλλ' ἐπιθυμοῦμεν ἢ ταιαύτη συνδρομὴ νὰ δοθῇ ὄχι ὡς ἀντάλλαγμα ἰσαξίων ἀντιτύπων, τὸ συμβούλιον ὅμως εἶχεν ἄλλοιαν γνώμην, ἥτοι ἀντὶ τῶν δεκακισχιλίων δραχμῶν ἔλαβεν ἰσάξια ἀντίτυπα, ὧν τινὰ ἐτιμῶντο ἑκατὸν καὶ πλέον δραχμῶν ἕκαστον. Μετὰ τὴν πληρωμὴν καὶ τὴν παραλαβὴν τῶν ἀντιτύπων τὰ βιβλία ἦσαν πλέον ἀναφαίρετος τῆς ἐταιρίας περιουσία καὶ ἔπρεπε νὰ φυλάσσηται ἀσφαλῶς, δυναμένη νὰ ἀπαλλοτριωθῇ μόνον ἀποφάσει τῆς συνελεύσεως δι' ἀνταλλαγῆς βιβλίων ἢ δι' ἄλλου τρόπου. Τοῦτο τὸ κατὰ πάντα ὀρθὸν καὶ νόμιμον δὲν ἐγένετο ἀλλὰ τὸ συμβούλιον διένειμε δι' ἰδίας ἀποφάσεως ἅπαντα τὰ ἀνήκοντα πλὴν δύο ἐξ ἑκάστου.

Ἀντὶ τῶν ἐν Τραπεζῇ ἀτόκων καταθέσεων φρονοῦμεν ὅτι συμφέρει μᾶλλον τῇ ἐταιρίᾳ ἢ δι' ἐντόκων τοῦ δημοσίου γραμματίων

διάθεσις, τὰ ὅποια καὶ προεξοφλοῦνται ἐν ἀνάγκῃ, οὕτω δὲ μένουσι κεφάλαια ἄγωνα.

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβρίου βεβαιοῦται μόνον ὑπὸ τοῦ διαχειριζομένου τὰ τῆς ἐταιρίας, ἡμεῖς δὲν εἶχομεν τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον πρὸς ἐξακρίβωσιν. Ἐκ τούτου λαμβάνοντες ἀφορμὴν συνιστῶμεν τὴν ὑπαρξίν ἐλεγκτικῆς ἐπιτροπείας μονίμου δι' ὅλου τοῦ ἔτους, ἀσκούσης διαρκῆ ἔλεγχον, βεβαιούσης τὸ ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβρίου ἐκάστου ἔτους καὶ κλειούσης τὰ βιβλία καὶ τὰ στελέχη τῶν ἀποδείξεων καὶ ἐνταλμάτων.

Πλὴν τῶν ἐν τῇ διαχειρίσει ἀταξιῶν δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποσιωπήσωμεν καὶ τινα εἰς τὴν διοίκησιν ἀποβλέποντα. Οὐδέποτε ἐν οὐδεμιᾷ συνεδρίᾳ, τῶν δεκαεννέα γενομένων δι' ὅλου τοῦ ἔτους, παρίστανται πάντες οἱ τὸ συμβούλιον ἀποτελοῦντες, ἀλλὰ τὸ πολὺ ὀκτώ καὶ συνηθέστατα ἔξ ἀποτελοῦσι τὴν ἀπαρτίαν ἐπ' ἑνδεκα, τινὰ δὲ πρακτικὰ φέρουσι τὰς ὑπογραφὰς πέντε μόνον μελῶν. Σπουδαιότατον εἶνε ὅτι ὁ πρόεδρος ἀπὸ τῆς 26 Νοεμβρίου 1892, ὅτε προέτεινεν οἰκονομίας καὶ δὲν ἐγένοντο δεκταί, ἀπέσχε τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων καθ' ὅλον τὸ 1893, εἰς δὲ σύμβουλος ἐν ἀγνοίᾳ τῆς συνελεύσεως παρητήθη καὶ δὲν μετεῖχε τοῦ συμβουλίου ἀπὸ τριετίας, οὕτω τὸ συμβούλιον ἀπὸ ἑνδεκαμελοῦς ἐγένετο πράγματι ἑνεαμελές. Τὸ ἄτοπον τοῦτο προέρχεται καὶ ἐκ τῆς ἀτελείας τοῦ καταστατικοῦ, διότι δὲν προβλέπεται τοιαύτη περίπτωσις οὐδὲ ὀρίζεται τὸ πρακτέον οὐδὲ ἐκλέγονται ἀναπληρωματικὰ μέλη, ὅπως ἐν παντὶ τοιοῦτῃ σωματείῳ. Εὐχόμεθα νὰ ἀρθῶσι τὰ κωλύματα ταῦτα καὶ αἱ συνεδρία νὰ γίνωνται συχναὶ καὶ πλήρεις καὶ νὰ ἐρευνῶνται μετὰ τῆς προσηκούσης σοβαρότητος τὰ εἰς τὴν προκοπὴν τῆς ἐταιρίας καὶ τῆς ἐπιστήμης συντελοῦντα.

Αὕτη ἡ τῆς ἐταιρίας ἡμῶν κατάστασις, ἐξεθήκαμεν ταύτην ἐν πιστῇ ἀκριβείᾳ κατὰ τὸ δυνατόν. Καταλήγοντες δὲ ἀπὸ κοινῆς μὲν ψήφου προτείνομεν νὰ τεθῆ ἐπὶ τέλους τελεία εἰς τὰς

παρατηρηθείσας ἀνωμαλίας καὶ δὴ α') νὰ συνταχθῆ ἄνευ ἀναβολῆς πλήρες καὶ ἀκριβὲς κτηματολόγιον· β') νὰ καταρτισθῶσι τὰ τρία ὑποδειχθέντα λογιστικὰ βιβλία καὶ νὰ τηρῶνται διπλογραφικῶς καὶ ἐν πάσῃ ἀκριβείᾳ καὶ κανονικότητι· γ') νὰ ἀνευρεθῆ καὶ ἀναγραφῆ τὸ ὅλον τῶν δαπανηθέντων διὰ τὴν βιβλιοθήκην εἰς ἀγορὰν βιβλίων καὶ δετικά· δ') νὰ μὴ συγχέωνται αἱ δαπάναι κατὰ τὴν ἀναγραφὴν ὥστε νὰ συμφύρῳνται τὰ ἀνόμοια καὶ νὰ ἀποχωρίζωνται τὰ συμφυῆ· ε') νὰ καταρτισθῶσι τὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ λαχείου βιβλία ὡς διετυπώσαμεν σαφῶς ἐν τοῖς ἔμπροσθεν· ς') ἐπὶ τῶν μισθῶν, ἐπιμισθίων καὶ ὁδοιπορικῶν νὰ ἐφαρμόζωνται αἱ περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων διατάξεις· ζ') νὰ μὴ παρέχεται οὐδεμία δωρεὰ ἢ διανομὴ οἰασδῆποτε περιουσίας τῆς ἐταιρίας ἄνευ ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως· η') νὰ ὀρίζεται πρότερον ἢ ἐκτέλεσις πάσης ἀνασκαφῆς ἢ ἐργασίας καὶ πάσης δαπάνης· θ') πᾶσα πληρωμὴ νὰ γίνηται πρὸς αὐτοὺς τοὺς δικαιοῦχος καὶ οὐδέποτε πρὸς ὑπαλλήλους τῆς ἐταιρίας· ι') πᾶν ἔσοδον νὰ εἰσάγηται ἀμέσως εἰς τὸ ταμεῖον καὶ νὰ διατίθεται ὡς τάχιστα ἀπὸ ὠρισμένου ποσοῦ· ια') αἱ ἀποδείξεις νὰ εἶνε κανονικαὶ καὶ νὰ συνάπτωνται καὶ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά· ιβ') νὰ μισθωθῆ ἰδία οἰκία, ἐν ἣ νὰ τεθῶσι καὶ τὰ γραφεῖα καὶ ἡ βιβλιοθήκη καὶ τὸ ἀρχεῖον, τοῦτο νῦν εὐκόλον, ὅτε θὰ παύσῃ ἢ διὰ τὸ μουσεῖον δαπάνη· ιγ') νὰ συντάσσεται προϋπολογισμὸς πλήρης, ἄνευ τοῦ ὁποίου νὰ μὴ ἐπιτρέπηται μηδὲ νὰ ἐκτελῆται πληρωμὴ· καὶ ιδ') νὰ ἐκτελεσθῶσιν οἰκονομίαι προσήκουσαι ἐν πᾶσιν.

Μετὰ τὴν ὁμόφωνον ταύτην γνώμην οἱ δύο μὲν τῶν ἐλεγκτῶν, οἱ κκ. Ἰ. Μαρκόπουλος καὶ Γ. Κεφάλας προτείνουσι α') τὴν ἔγκρισιν τῶν ὑποβληθέντων ἐτησίων λογαριασμῶν καὶ β') τὴν σύστασιν ἐπιτροπείας μετὰ τῆς ἐντολῆς νὰ συντάξῃ ἐν τακτῶ χρόνῳ νέον καταστατικὸν τῆς ἐταιρίας, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἀποβαίνουσιν, ὡς ἀπεδείχθη, μάταιαι αἱ καθ' ἕκαστον ἔτος παρατηρήσεις καὶ συστάσεις τῶν ἐπιτροπῶν. Ὁ τρίτος δὲ τῶν ἐλεγκτῶν, ὁ καὶ εἰσηγητῆς, φρονεῖ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται αὐτῶ μετὰ τὰ λεχθέντα νὰ προτείνῃ ἔγκρισιν λογαριασμῶν οὐδὲ ἔχει δικαίωμα νὰ πράξῃ ἄλλο τι, ἀφίνει νὰ πράξῃ ἢ συνέλευσις ὅ,τι ἂν κρίνῃ ὀρ-

θὸν καὶ συμφέρον μετὰ τὰ ἐκτεθέντα. Ὁ αὐτὸς ἐλεγκτὴς καὶ εἰσηγητὴς, τὸ παρελθὸν ἔχων ὁδηγόν, καθ' ὃ μετὰ τὰς ἀρχαιρεσίας ἀναβαλλομένων τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων δὲν καθωρθῶθη νὰ ἐπιτευχθῆ ἀγαθόν τι οὐδὲ νὰ γείνη τροποποιήσις τις, πιστεύων δ' ἀδιστακτικῶς ὅτι καὶ τώρα, ἐὰν προταχθῶσιν αἱ ἀρχαιρεσῖαι, δὲν θὰ γείνη τι, προτείνει νὰ μὴ προβῶμεν εἰς ἀρχαιρεσίας σήμερον ἀλλ' ἐπιτρέποντες εἰς τὸ συμβούλιον νὰ διοικῆ μέχρι νέων ἀρχαιρεσιῶν νὰ ἐκλέξωμεν ἀμέσως σήμερον τριμελῆ ἢ πενταμελῆ ἐπιτροπεῖαν πρὸς σύνταξιν νέου ὀργανισμοῦ τῆς ἐταιρίας, ὀρίζοντες χρόνον τῆς συντάξεως καὶ ἐπιψηφίσεως τούτων ὑπὸ τῆς συνελεύσεως, ὁπότε μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ νέου ὀργανισμοῦ νὰ προβῶμεν εἰς ἀρχαιρεσίας. Ἐὰν σήμερον προβῆ ἢ συνελθούσιν εἰς ἀρχαιρεσίας, δὲν πρέπει νὰ προσδοκῶμεν τι πλέον, ἢ ἐταιρία θὰ βαδίζῃ ὡς ἐδείχθη ἐν τῇ ἐκθέσει, τὰ πάντα θὰ εἶνε κυκεῶν ἀνεξηρεύνητος καὶ μάταιος πᾶς ἐν τῷ μέλλοντι ἔλεγχος, διότι πάντα γενήσονται ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1894.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπεῖα

Π. Ι. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

Ι. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΚΕΦΑΛΑΣ.

Διαχειριστής της Δοχειαολογικής βιβλιοθήκης κατά την Γ' περίοδον 1883-1893

Αρ. βιβλ. ἀριθ.	Λογισμικῶν ημερομηνία	Πωληθέντα κατ' ἔτη											"Όλον σωμάτων	Εισ- πραχθέντα		μέσθ τιμῆ										
		1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893		δραχ.	λ.	δραχ.	λ.									
1	1884	123																							
2	Ματίου	1885	21	120																20	14	40				
3	16-Οκτωβρίου	1886	10	20	137															80	"					
4	Τουτίου	1887	25	26	26	171														60	"					
5	"	1888	7	8	11	11	171													40	"					
6	27 Δεκεμβρίου	1889	5	5	5	5	11	172												40	14.40-12	80				
7	"	1890	5	5	6	6	4	4	172	164										20	"	12	80			
8	"	1891	5	5	5	5	4	4	4	17	171									20	"					
9	28 "	1892	5	5	5	5	4	4	3	9	10	10								20	"					
10	26 Δεκεμβρίου	1893	5	3	4	3	3	5	3	3	3	8								70	"	"	"			
11	Όμ. άνωλεγτα παρα Μπέκ.		7	4	5	5	4	1	0	2	1	1									28	"	"			
		216	204	204	212	208	195	195	195	190	180	180								1984	25972	30			
																					17				
																					25955	30		13	26
12	Πωληθέντα.....	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60						
13	παρα τῷ Κ. Μόλωνε.....	212	222	134	123	133	144	143	147	158	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	160	1576				
14	ἐν τῇ ἀποθήκῃ τῆς ἐταιρίας.....																					160				
15	παρα Μπέκ.....																					180				
																					180				
																					4560				
																					4600				
																					40				
																					11				
																					29				

διαφορὰ σὺμμ.
ἐκτίθενται τὰ 44 τεύχη τὰ παραθέντα τῷ Μόλωνε τῇ 23 Ἀπριλίου ἢ σὺμματα...
τελὴς διαφορά μεταξὺ τωπωθέντων ἀπ' ἑνὸς καὶ διατεθέντων ἀπ' ἑτέρου σὺμματα.....

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1894.

Ἡ ἐλεγκτικὴ ἐπιτροπὴ
Π. Ι. Παπαναστασίου
Ι. Μαγκρόπουλος

Ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς παρεδόθη εἰς τὸ Συμβούλιον τῆ 15 Μαρτίου, τοῦτο δὲ αὐθημερόν συνελθὸν εἰς συνεδρίαν ἀπεφάσισε νὰ ἀποταθῆ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἐξαιτούμενον παρ' αὐτοῦ νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν, ἣτις νὰ ἐξελέγξῃ τὰ τῆς Ἐταιρίας, νὰ συντάξῃ δὲ καὶ αὐτὸ τὸ Συμβούλιον ἀπάντησιν εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ὑποβάλλῃ αὐτὴν εἰς τὴν προσεχῆ συνέλευσιν τῶν ἐταίρων, ἀφοῦ πρῶτον διανεμηθῆ εἰς αὐτοὺς ἔντυπος ἢ ἔκθεσις ἐκείνη. Τὸ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ἔγγραφον συνετάχθη καὶ ἐνεκρίθη ἐν τῇ αὐτῇ συνεδριάσει τῆς 15 Μαρτίου, ἀπεστάλη δὲ τῇ ἐπομένῃ ἡμέρᾳ, ἢ δὲ ἀπάντησις εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς κατηρτίσθη καὶ ἐνεκρίθη ἐν τῇ κς' συνεδριάσει τῆ 30 Μαρτίου.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολ. Ἐταιρίας
εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπείας.

Ἀξιότιμοι συνάδελφοι,

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας κατὰ τὴν δευτέραν ἡμῶν γενικὴν συνέλευσιν τὴν γενομένην τὴν 13^{ην} λήξαντος μηνὸς ἐγεννήθη, ὡς γινώσκετε, ἀμφιβολία ἂν ἠδύνατο πλέον ἢ συνέλευσις τῶν ἐταίρων νὰ προβῆ εἰς τὰς νέας ἀρχαιρείας, ὡς κελεύει ὁ ὀργανισμὸς, ἢ ἔπρεπε νὰ ἀναβληθῶσιν αὐταί, μέχρις οὐ τὸ συμβούλιον ἀποκρούσῃ τὰς κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας ἐπιρριφθείσας μομφὰς καὶ παράσχῃ εἰς τὴν συνέλευσιν ἐξηγήσεις, εἴπου τοιαῦται ἦσαν ἀναγκαῖαι, ἵνα οὕτω καὶ ἡ συνέλευσις ἐν πλήρει γνώσει τῶν

πραγμάτων εξενέγκη τὴν κρίσιν τῆς. Ἐφάνη δὲ ἐκνικήσασα ἡ δευτέρα γνώμη καὶ ἡ συνέλευσις ἐκείνη διελύθη ἄπρακτος.

Τὸ συμβούλιον ἐμφανιζόμενον καὶ αὐθις ἐνώπιόν σας ἠδύνατο, ἀφοῦ ἀπλῶς σᾶς ὑπεμίμησεν, ὅτι ἀνέκαθεν καὶ πάντοτε εἰς τὰ τῆς Ἐταιρίας μας πράγματα ἐπεχύθη ἄπλετον φῶς διὰ τε τῶν λογοδοσιῶν τοῦ συμβουλίου καὶ τῶν ἐπακολουθησασῶν ἐξελέγξων, σᾶς παρέπεμπε δὲ ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχειρίσιν τῶν τῆς Ἐταιρίας μας κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος εἰς τὴν λεπτομερῆ περι τῶν πεπραγμένων ὑπ' αὐτοῦ λογοδοσίαν, τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ γραμματέως κατὰ τὴν πρώτην συνέλευσιν, καὶ τὴν ἐξέλεξιν τῶν λογαριασμῶν, τῶν εὐρεθέντων συμφῶνων πρὸς τὰ βιβλία κατὰ τὴν ὁμόφωνον μαρτυρίαν αὐτῆς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας, σᾶς ὑπεμίμησε δὲ προσέτι καὶ τὸν διέποντα ἡμᾶς ὀργανισμὸν τὸν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν ἰσχύϊ, ἀπορριφθείσης τῆς περι μεταβολῆς αὐτοῦ προτάσεως ὑπὸ τῆς συνέλευσεως, ἠδύνατο, λέγομεν, τὸ συμβούλιόν σας ταῦτα καὶ μόνον ἀπλῶς ποιῆσαν νὰ ἀφίση εἰς ὑμᾶς τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀνασκευὴν αἰτιάσεων καὶ μομφῶν, ἐφ' αἷς οὐδεμίαν ὑπέχει τὸ συμβούλιον εὐθύνην.

Καὶ τῷ ὄντι περὶ τίνος ἐπὶ τέλους πρόκειται, ἀξιοίτιμοι συνάδελφοι, ὥστε τόσος νὰ ἐγερθῆ πάταγος; Ἐχετε ἤδη τετυπωμένην ὑπ' ὄψιν σας τὴν ἐκθεσιν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας καὶ θὰ συνομολογήσητε ἡμῖν πάντες, ὅτι μεθ' ὅλον τὸ φλογερὸν αὐτῆς προοίμιον δι' οὗ, πάσης κατὰ τοῦ συμβουλίου σας διεγειρομένης εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὑπονοίας, προαγγέλλεται ἡ ἀποκάλυψις οὐχὶ μόνον νέων καὶ πρωτοφανῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν χρησιμότητα τῆς διαχειρίσεως ἀναφερομένων ἐλλείψεων, ἐν τοῖς μετέπειτα πᾶσαι αἱ κακιζόμεναι ἐλλείψεις εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀφορῶσιν ἢ εἰς καθαρὰ ζητήματα τάξεως καὶ τύπων, περὶ ὧν οὐχὶ νῦν τὸ πρῶτον ἐγένετο λόγος, ἀλλὰ καὶ πρότερον πολλάκις ἐν ταῖς γενικαῖς συνέλευσεσιν, ὥστε περιττὴ πάντως ἀπέβαιναν ἡ εἰς ἣν ἐπεδόθη ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία, εἰς βάθος ἀνασκαφῆν τῶν γενομένων κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν ἐν λόγῳ ἐλλείψεων.

Καὶ ἀληθῶς οὐδεμία εἰς βάθος ἀνασκαφῆ ἦτο ἀναγκαία, ἵνα ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία ἀνακαλύψῃ ὅτι ἡ Ἐταιρία μας, σύμφωνα

ἄλλως πρὸς τὸν ἐν ἰσχύϊ ὀργανισμὸν αὐτῆς, δὲν ἔχει προϋπολογισμὸν δαπανῶν καὶ ἐσόδων· καὶ ὁμως ἡ κυριωτάτη τῶν ἐλλείψεων καὶ ἡ βάσις πασῶν τῶν ἄλλων, ἐφ' αἷς κατακρινόμεθα, εἶναι ἡ ἔλλειψις τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἄλλὰ τὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ ζήτημα ἀπὸ ἐτῶν πολλῶν καὶ πολλάκις προταθὲν ἐν ταῖς γενικαῖς συνελεύσεσι τῶν ἐταίρων καὶ συζητηθὲν δὲν ἔτυχε μέχρι τοῦδε λύσεως καταφατικῆς παρ' αὐτῶν, ὥστε οἰανδῆποτε καὶ ἂν εἶχεν ἢ ἔχει περὶ αὐτοῦ τὸ συμβούλιον γνώμην, ἀδίκως καταλογίζεται εἰς βᾶρος αὐτοῦ ἡ ἔλλειψις αὕτη, ἀποτελοῦσα δέ, ὡς ἐρρήθη, τὴν βάσιν καὶ ὄλων σχεδὸν τῶν ἄλλων ἐλλείψεων ἀποδεικνύει καὶ τὴν ὡς πρὸς ταύτας μομφὴν ὄλως ἀδικαιολόγητον. Ἀδύνατον νὰ ἀναζητηθῆ καὶ εὐρεθῆ ἡ ἀλήθεια εἰς τὴν παραβολὴν τῶν λογαριασμῶν πρὸς τὰ βιβλία, λέγει ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεῖα· προϋπολογισμοῦ μὴ ὑπάρχοντος τὰ τῆς διαχειρίσεως διατελοῦσιν ἐν τῷ σκότει, καὶ πᾶσα πρὸς ἐξέλεξις προσπάθεια τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπεῖας ματαιοῦται. Ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν εἶναι ἡμῖν πάνυ σαφῆς ἡ ἔννοια, ἣν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεῖα ἀποδίδει εἰς τὴν ἀπαύστως ὑπ' αὐτῆς ἐπιζητουμένην ἀλήθειαν. Λέγομεν δὲ ταῦτα, διότι ἡμεῖς πιστεύομεν, ὅτι ἐνῶ ἀφ' ἐνὸς μόνου ἡ αὐστηρὰ καὶ ἀκριβῆς ἐξέλεξις τῶν λογαριασμῶν εἶναι ἰκανὴ νὰ ἀποδείξῃ τῶν δαπανῶν τὴν ἀλήθειαν, διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀφ' ἐτέρου μόνου αἱ ὑπερβασίαι τῶν πιστώσεων οὐχὶ δὲ καὶ ἡ πιστὴ αὐτῶν χρῆσις θὰ ἠδύνατο νὰ βεβαιωθῆ. *Περὶ τούτου δὲ κυρίως πρόκειται.*

Ταῦτα ἠδύνατο, ἐπαναλαμβάνομεν, νὰ εἶπη πρὸ ὑμᾶς τὸ συμβούλιον καὶ αὐθις ἐνώπιόν σας ἐμφανιζόμενον καὶ νὰ σιωπήσῃ, νὰ ἀφίση δέ, ὡς ἐρρήθη, εἰς ὑμᾶς τὴν κρίσιν· ἀλλὰ λόγοι γενικωτέρου συμφέροντος ἐπιβάλλουσι τῷ συμβουλίῳ νὰ ἀποκρούσῃ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὰς κατ' αὐτοῦ, ἐξ ἀταλαιπώρου τῆς ἀληθείας ζητήσεως, ἐπιρριφθεῖσας ἀδίκους ὄλως μομφὰς καὶ αἰτιάσεις. Ἐπειδὴ δὲ αὐταὶ ἀναφέρονται αἱ μὲν εἰς τὴν χρηματικὴν διαχείρισιν καὶ τὰ τοῦ ταμείου ἐν γένει, αἱ δὲ εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ λαχείου, ἄλλαι δὲ εἰς τὴν ὄλην διοίκησιν τοῦ συμβουλίου, θὰ ἐξετάσωμεν καὶ ἡμεῖς τὰ πράγματα τὴν αὐτὴν ἀκολουθοῦντες τάξιν.

Ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν. Περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐρρήθη-

σαν τὰ δέοντα ἀνωτέρω· μέμφεται ὁμως ἡμῖν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία, ὅτι καὶ τὰ βιβλία τοῦ ταμείου δὲν κρατοῦμεν διπλογραφικῶς· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἀπαιτεῖ τοῦτο ὁ ὑπάρχων ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν (ἀπὸ τοῦ 1862, ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν μὴ μεταβληθεῖς) ὄργανισμός, τὰ διπλογραφικῶς κρατούμενα βιβλία εἶναι δυσεξέλεγκτα καὶ μόνον τῷ εἰδότη διπλογραφίαν προσιτά, ἐνῶ τὰ ἀπλογραφικῶς κρατούμενα εἶναι καὶ τῷ μὴ περὶ τὰ λογιστικὰ ἐμπειρῶ εὐνόητα· διπλογράφοι δὲ καὶ λογιστικοὶ ἄνθρωποι δὲν ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Ἑταιρίᾳ μας πολλοί. Ταῦτα δὲ ἂν εἶχε ὑπ' ὄψιν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία καὶ πρὸς τούτους καὶ τὸ ἄρθρ. 143 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου δὲν ἤθελε ζητεῖ καὶ βιβλίον ταμείου, διότι τὸ καθημερινὸν εἶναι καὶ βιβλίον ταμείου. Κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον οἱ δημόσιοι ταμίαι πρέπει νὰ κρατῶσι τὰ ἐξῆς βιβλία·

α') Βιβλίον πρωτοσημειώσεων, ὅπερ χρησιμεύει εἰς τὸν ταμίαν, ἵνα μὴ τοῦ διαφύγη εἰσπραξίς τις ἢ πληρωμὴ κατὰ τὴν ἔγγραφὴν αὐτῆς εἰς τὸ καθημερινόν.

β') Καθημερινόν, ὅπερ εἶναι καὶ βιβλίον ταμείου.

γ') Καθολικὸν καὶ

δ') Βοηθητικὰ βιβλία ὅσα ἡ ὑπηρεσία τοῦ διαχειριζομένου θεωρήσῃ ἀναγκαῖα.

Τὰ ἀνωτέρω δύο κύρια βιβλία, τὸ καθημερινόν καὶ τὸ καθολικὸν κρατοῦνται ὑπὸ τῶν δημοσίων ταμιῶν καθ' ὃν τρόπον καὶ τὰ ἐξελεγχθέντα ὑπὸ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας βιβλία τῆς Ἑταιρίας μας καὶ εὐρεθέντα πλημμελῆ. Κρατοῦνται δὲ τὰ βιβλία τοῦ ταμείου τῆς Ἑταιρίας μας παρ' ἀνδρὸς οὐκ ἀγνώστου τῇ κοινωνίᾳ καὶ περὶ τὰ λογιστικὰ ἐμπειροτάτου, ὃν τὸ συμβούλιον ταῖς εὐχαῖς τῶν ἐξελεγκτικῶν ἐπιτροπειῶν ἐπόμενον παρέλαβεν ἔμμισθον τοῦ ταμίου βοηθὸν ἀπὸ ἐτῶν, ἀφοῦ ὁ παντελής τῆς ταμιακῆς διαχειρίσεως χωρισμὸς προταθεῖς καὶ οὗτος ἄλλοτε δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῶν συνελεύσεων.

Πλημμελὲς ὁμως εὐρεν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία καὶ τὸ ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν σελίδα τοῦ καθολικοῦ σημειοῦνται δύο καὶ τριῶν ἐτῶν ἔγγραφαὶ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου. Ἐρωτᾶται ὁμως ποῖον πρόσκομμα ἐπήνεγκε τοῦτο εἰς τὴν ἐξέλεξιν, ἀφοῦ ἐκάστου

ἔτους αἱ ἐγγραφαὶ φέρουν ἰδίαν ἄθροισιν καὶ ἐγγράφονται εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους· τοῦτο δὲ ἐγένετο πρὸς οἰκονομίαν βιβλίων καθ' ὅσον εἰς πολλὰς σελίδας αἱ ἐγγραφαὶ εἰσὶν ἀσήμαντοι.

Τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου λήξαντος ἔτους πολὺ εὐχερῶς ἠδύνατο ἢ ἐξελεγκτικῆ ἐπιτροπεῖα νὰ ἐξακριβώσῃ, ἂν ἤθελε, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰς εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς τοῦ ἀρξαμένου ἔτους μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐξελέξεως, ὡς τοῦτο καὶ παρ' ἡμῖν ἄλλοτε ἐγένετο, εἴθισται δὲ νὰ γίνηται εἰς πάσας τὰς ἐταιρίας.

Ἄλλὰ καὶ εἰς τὰ τῆς εἰσπράξεως εὐρεν ἀνωμαλίας ἢ ἐπιτροπεῖα· καὶ ὅτι μὲν ὁ εἰσπράκτωρ εἰσήγαγεν εἰς τὸ ταμεῖον ὡς τακτικὴν συνδρομὴν μικρά τινα κονδύλια (δρ. 24 τὸ ὄλον) προερχόμενα ἐκ πωλήσεως τευχῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος Β' περιόδου εἶναι ὄντως ἀνωμαλία ἐξ ἀπλῆς παραδρομῆς προελθοῦσα, οὐχὶ ὁμως καὶ τὸ λεχθὲν ὅτι κακῶς ἐνεγράφη εἰς τὰς ἐκτάκτους συνδρομὰς ὡς δωρεὰ ἢ ἐκ δραχμῶν 21. 90 ἀμοιβῆ ἐταίρου γράψαντος διατριβὴν εἰς τὴν Ἐφημερίδα· ἢ ἀμοιβῆ ἐπληρώθη καὶ ἐλήφθη παρὰ τοῦ δικαίουχου, ἐπεστράφη δὲ κατόπιν ὡς δωρεὰ πρὸς τὴν Ἐταιρίαν καὶ ὀρθῶς ἐσημειώθη εἰς τὰς ἐκτάκτους συνδρομὰς. Ὡς δὲ πρὸς τὴν μὴ τακτικὴν εἰσαγωγὴν ὀλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσπράξεων ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος εἰς τὸ ταμεῖον παρατηροῦμεν, ὅτι τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος ἐκδίδει, ἀτόπως τὸ ὁμολογοῦμεν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἰδίᾳ αὐτοῦ ζήμια πολλάκις, ἰκανὰ διπλότυπα διὰ συνδρομὴν ἐταίρων, παρ' ὧν δὲν εἰσπράττει εὐθὺς ἀμέσως καὶ τὸ τίμημα, ἀλλὰ πολὺ βραδύτερον καὶ παράδειγμα αὐτῆ ἢ συνδρομῆ τοῦ ἐνὸς τῶν κυρίων ἐλεγκτῶν, τοῦ κ. Μαρχοπούλου, ἠτις ἐπληρώθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν εἰσπράκτορα τὸν Ἰανουάριον τρέχοντος ἔτους (1894) ἐνῶ τὸ διπλότυπον ἐξεδόθη τῇ 16ῃ Δεκεμβρίου 1893 ὑπὸ τοῦ εἰσπράκτορος καὶ καλῇ τῇ πίστει ἐδόθη εἰς τὸν κύριον ἐταῖρον. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1892 ὁπότε ὁ κ. Μαρχόπουλος ἐπλήρωσε τὴν συνδρομὴν του τὴν 29ῃν Δεκεμβρίου ὁ δὲ εἰσπράκτωρ τὴν προτεραίαν, ἤτοι τὴν 28ῃν, εἶχε κλείσει τοὺς λογαριασμούς του μὲ τὸν ταμίαν, τότε δὲ ἐλεγκτῆς καὶ πάλιν ὧν ὁ κ.

Μαρκόπουλος οὐδεμίαν ἔκαμε παρατήρησιν· ἀναφέρομεν τοῦτο ἐκ τῶν πολλῶν παραδειγμάτων, ἅπερ ὁμολογοῦμεν ὅτι δὲν δικαιολογοῦν, ἐξηγοῦν ὅμως τὰ γινόμενα. Ἐπειτα δὲ συμβαίνει νὰ κρατῆ εἰς χεῖράς του ὁ εἰσπράκτωρ μέρος τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσπράξεων, διότι εἶναι ἠναγκασμένος νὰ προκαταβάλλῃ μικρά τινα ἔξοδα τοῦ γραφείου τῆς Ἑταιρίας καὶ τοῦ μουσείου. Κλείει δὲ τοὺς λογαριασμούς του ὁ εἰσπράκτωρ μὲ τὸν ταμίαν δύο ἕως τρεῖς ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, ἤτοι πρὸ τῆς 31ης τοῦ Δεκεμβρίου, διότι ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ὅλων τῶν λογαριασμῶν τοῦ ταμείου τὸ κλείσιμον, πρέπει δὲ ὁ ταμίαις κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου νὰ ἔχῃ αὐτοὺς κεκλεισμένους.

Πλανᾶται ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία φρονοῦσα ὅτι αἱ 960 δρ. τοῦ Δημοσίου δοθεῖσαι ἀπέναντι προκαταβολῆς τῆς Ἑταιρίας ὑπὲρ τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν ἐν Πειραιεῖ καὶ Ἀθῆναις ἀρχαιοτήτων καὶ τῶν συλλογῶν αὐτῆς, ἐκεῖ ἔπρεπε καὶ νὰ σημειωθῶσι. Τὸ Ὑπουργεῖον λόγῳ μὲν συνδρομῆς εἰς τὴν Ἑταιρίαν ὑπεσχέθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10960 τῆς 31ης Αὐγούστου 1890 ἐγγράφου του νὰ ἀποδίδῃ εἰς τὴν Ἑταιρίαν τὰ ὅσα αὐτὴ δαπανᾷ εἰς μισθοὺς ἀρχαιοφυλάκων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, λόγῳ δὲ τῆς ἐν Ἀθῆναις καὶ Πειραιεῖ ἐπιτηρήσεως τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ τῶν συλλογῶν αὐτῆς ἐξέδοτο τὸ ὑπ' ἀριθ. 4969 ἔνταλμα ἐκ 4000 δρ. Ἡμεῖς ὀρθῶς, ὡς νομίζομεν, κατελογίσσαμεν εἰς τὸ κεφάλαιον «ἀπόληψις προκαταβολῶν» τὰς δαπανηθείσας 3040 δρ. πρὸς ἐπιτήρησιν τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ ἐν Πειραιεῖ ἀρχαιοτήτων καὶ τῶν συλλογῶν αὐτῆς, εἰς τὰς ἐκτάκτους δὲ συνδρομὰς τὰς ἐναπολειφθείσας δρ. 960. Βεβαίως τὸ ποσὸν δὲν εἶναι ἀρκετὸν νὰ καλύψῃ τὰς δαπάνας τῆς Ἑταιρίας, τὰς εἰς μισθοδοσίας φυλάκων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, ἀλλὰ τόσον εἶναι καὶ τόσον ἐσημειώθη. Εἰσπράχθη δὲ τὴν 24ην Νοεμβρίου λήξαντος ἔτους τὸ ποσὸν τῶν 4000 δραχ.· διότι τότε ἐξεδόθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τὸ ἔνταλμα. Νὰ ἀφίση δὲ τὸ συμβούλιον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιτηρήσεως τὰς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀρχαιότητας δὲν ἐθεώρησε φρόνιμον. Ἐλπίζει δ' ἄλλως τὸ συμβούλιον νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ κράτους ἡ Ἑταιρία καὶ ταῦτα καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα ὑπὲρ ἀγορᾶς τόπων ἀρχαιολογικῆς σημασίας ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου προκατέβαλε. Οὐδὲν

ἤττον παρατηροῦμεν ὅτι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, περὶ οὗ ἡ ἐξέλεγκξις, οὐδεμία τοιαύτη ἐγένετο προκαταβολὴ ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας.

Ἡ ἀναγραφὴ τῶν ἀπὸ τῶν χρεωγράφων τόκων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς Τραπεζῆς μερισμάτων γίνεται ἐν τῷ ἡμερολογίῳ καθ' ἑξαμηνίαν· ἐπίσης αἱ ἐκ δωρεᾶς τοῦ Ῥώμα 10 μετοχαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἀναγράφονται διακεκριμένως καὶ ἐν τῷ ἰσολογισμῷ. Ὁ δὲ τόκος τῆς Β' ἑξαμηνίας τῶν ὁμολογιῶν τοῦ παγίου δανείου δὲν εἰσεπράχθη ἐντὸς τοῦ λήξαντος ἔτους (1893)· διότι εἶχεν ἀναβληθῆ ἡ πληρωμὴ, μετεβλήθη δὲ τὸ τοκομερίδιον αὐτοῦ εἰς Σχρίπ· δὲν ἐσημειώθη δὲ ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς Ἑταιρίας, διότι ἡ ἀξία αὐτοῦ ἦτο ἄγνωστος, μηδεμίας Τραπεζῆς ἐξοφλοῦσης αὐτό· ἐγένετο ὁμως περὶ αὐτοῦ λόγος ἐν τῷ ἰσολογισμῷ καὶ ἐδόθη εἰς τὴν συνέλευσιν καὶ προφορικῆ ὑπὸ τοῦ ταμίου ἐξήγησις καὶ πρότερον εἰς τὴν ὀλομέλειαν τοῦ συμβουλίου, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν πρακτικῶν. Φέρονται δὲ καὶ αἱ λαχειοφόροι ὁμολογίαι τῆς Τραπεζῆς ὡς καὶ πάντα τὰ λοιπὰ χρεώγραφα, καὶ τὰ πρὸ πολλοῦ ἤδη ἐξαργυρωθέντα, μὲ τοὺς ἀριθμούς των καταγεγραμμένα εἰς βοηθητικὸν βιβλίον, ὅπερ ἠδύναντο οἱ κ. ἐλεγκταὶ νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν, ἂν ἤθελον· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἀπόδειξις τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, εἰς ἣν κατετέθησαν καὶ αὐταὶ πρὸς ἀσφάλειαν εὐθὺς μετὰ τὴν ἀγορὰν των, ἀπόδειξις, εἰς ἣν εἰσὶ καταγεγραμμένα κατ' ἀριθμὸν αἱ ὁμολογίαι καὶ ἥτις ἐπεδείχθη τοῖς κυρίοις ἐλεγκταῖς, εἶναι ἱκανὴ ἐγγύησις καὶ ἀσφαλίζει τὴν Ἑταιρίαν ἀπὸ παντὸς κινδύνου, ἀφοῦ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν εἶναι κατατεθειμένα καὶ αὐταὶ ὡς καὶ πάντα τὰ λοιπὰ χρεώγραφα, ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἑταιρίας, ὃ δὲ ταμίας οὐδὲν δύναται νὰ ἀποσύρῃ ἐκεῖθεν ἄνευ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐντολῆς τοῦ ὅλου συμβουλίου. Ἡ δ' ἄτοκος παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ κατάθεσις χρημάτων (ἐφ' ἣ ἐπίσης κακίζει ἡμᾶς ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία) φέρει μὲν τινα ἀπώλειαν τόκου, ἔστω καὶ μικροῦ, καὶ περὶ τούτου ἐγένετο λόγος καὶ ἄλλοτε πολλάκις ἄλλων ἄλλα προτεινάντων, ἀλλ' ἐν τοῖς νῦν καιροῖς τὸ συμβούλιόν σας τοῦτο τὸ μέτρον ἔκρινεν ἀσφαλέστατον· ἡ ἀγορὰ ἐντόκων γραμματίων τοῦ Δημοσίου, ἣν συμβουλεύει ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπι-

τροπεία, θὰ ἦτο διὰ τὴν Ἑταιρίαν βάσανος, μὴ δυναμένην νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ τὰ χρήματά της ἢ κατὰ τὴν τακτικὴν αὐτῶν προθεσίαν καὶ τοῦτο μετὰ δυσκολιῶν, ἢ δὲ προεξόφλησις τῶν γραμματιῶν (ἐν τῷ χρηματιστηρίῳ καὶ διὰ μεσιτῶν βεβαίως) ἀνάγκης ἐπιστάσης, ἤθελεν ὑποβάλλει ἡμᾶς εἰς πολλῶ μείζονας ζημίας.

Καὶ ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα εὐρέ τινας ἀνωμαλίας ἢ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία. Ἄτοπον λέγει δι' ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἐντάλματος νὰ πληρώνονται μισθοὶ δύο διαφόρων ἐτῶν τοῦ παρελθόντος καὶ τοῦ τρέχοντος. Τοῦτο ὅμως ἤθελεν εἶναι ὄντως ἄτοπον ἂν αἱ δαπάναι ἐκάστης χρήσεως ἐστηρίζοντο ἐπὶ προϋπολογισμοῦ· ἀλλ' ἢ Ἑταιρία μας, ὡς ἐρρήθη προϋπολογισμὸν δὲν ἔχει, διατηρεῖ δὲ ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα καὶ τὰ ἔσοδα οὐχὶ χρήσιν ἀλλὰ διαχειρίσιν.

Ἄλλὰ λέγει ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία (καὶ αὕτη εἶναι μία τῶν κυριωτάτων κατὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ συμβουλίου αἰτιάσεων) ἐν τῷ ἰσολογισμῷ δὲν σημειοῦται ἡ κτηματικὴ περιουσία τῆς Ἑταιρίας διακεκριμένως, ἀλλὰ δι' ἐνὸς ἀορίστου κονδυλίου πάντα τὰ κτήματα αὐτῆς. Παραλείποντες νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι ἐν τοῖς ἰσολογισμοῖς πάντων σχεδὸν τῶν καθιδρυμάτων οὕτω συνήθως γίνεται τὸ πρᾶγμα, παρατηροῦμεν ὅτι ἡ κτηματικὴ περιουσία τῆς Ἑταιρίας μας ἀποτελεῖται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῶν μουσειῶν Τανάγρας, Ἐπιδαύρου καὶ Ἐλευσίνος, ἔπειτα ἐκ μιᾶς οἰκίας ἐν Κηφισίᾳ ἀποφερούσης ἐτήσιον ἐνοίκιον δρ. 200 καὶ ἐτέρας ἐν Ἐλαιοτριβείοις Ἀθηνῶν ἐνφικιασμένης ἀντὶ 60 δραχμῶν ἐτησίως καὶ διαφόρων οἰκοπέδων καὶ ἀγρῶν, ἐν οἷς ἐγένοντο ἢ πρόκειται νὰ γίνωσιν ἀνασκαφαί. Κατ' οὐσίαν οὔτε τὰ οἰκόπεδα καὶ οἱ ἀγροί, ἀγορασθέντες πρὸς ἀνασκαφικὸν σκοπὸν, οὔτε τὰ μνημονευθέντα μουσεῖα, ἅπαξ πληρωθέντα ἀρχαιοτήτων, δύνανται πλέον νὰ λογίζωνται κτήμα τῆς Ἑταιρίας. Καὶ ὅμως τὸ συμβούλιον λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν περὶ τούτου ἐκφρασθεῖσαν εὐχὴν καὶ τῆς τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας εἶχεν ἀποφασίσει νὰ καταστρώσῃ ἀκριβὲς κτηματολόγιον καὶ δὲν τὸ ἔπραξε, διότι τὸ πρᾶγμα παρεῖχε τινας δυσκολίας, συνέπεσε δὲ νὰ ἀσθενήσῃ μὲν ἐπὶ τινα χρόνον ὁ βοηθὸς τοῦ ταμίου, νὰ ἦναι δὲ ἀπησχολημένος σχεδὸν καθ' ὅλον τὸ ἔτος ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ

μουσείου μας, ὁ καὶ ἐπιμελητὴς τοῦ γραφείου συγχρόνως, εἰς τὴν παράδοσιν καὶ μετακόμισιν τῶν ἀρχαιοτήτων ἐκ τοῦ ἡμετέρου εἰς τὸ Ἐθνικὸν Μουσεῖον. Οὐδὲν ἦττον ὁμως ἐμφανίζεται σήμερον τὸ συμβούλιόν σας μὲ πλῆρες κτηματολόγιον ἐν χερσὶν πρὸς καθυσύχασιν τῆς συνειδήσεως τῶν τὰ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας φρονούντων. Ἄλλην δὲ περιουσίαν ἀξίαν λόγου (τὰ σκευὴ τῆς εἶναι ἀνάξια λόγου, ἀφοῦ τὰς ἀρχαιοτήτας τῆς παρεχώρησεν μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς ἀρχαιοτήτων εἰς τὸ δημόσιον) δὲν ἔχει ἡ Ἐταιρία, ἢ τὴν βιβλιοθήκην τῆς καὶ τὰ ἐναπομένοντα ἀπώλητα τεύχη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος.

Καὶ περὶ μὲν τῆς βιβλιοθήκης, ἣν καὶ ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία εὗρεν ἐν τάξει ὡς καὶ πάντα τὰ ἀγορασθέντα κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος βιβλία καὶ τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἀκριβὴς χειρόγραφος κατάλογος, ἐσκέφθη τὸ συμβούλιον ἐπίσης καὶ ἠθέλησεν ἀναδιφῶν τὰ διάφορα βιβλία καὶ ἔγγραφα ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς Ἐταιρίας νὰ καταστρώσῃ ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν μέχρι τοῦδε δαπανηθέντων εἰς ἀγορὰν καὶ δέσιμον βιβλίων (ἀγοράζονται δὲ βιβλία τινὰ μὲν μετὰ ἀπόφασιν τοῦ συμβουλίου, τινὰ δὲ, ἀναγκαῖα πάντως, ὡς ἔθος ἐκράτησε, τῇ ἐγκρίσει τοῦ γραμματέως, εἰς ὃν εἶναι ἰδίως κατὰ τὸν ὀργανισμὸν ἀνατεθειμένη ἡ ἐπιμελητεία αὐτῆς καὶ τοιαῦτα ἠγοράσθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἰκανά· ἐξεδόθησαν δὲ τὰ ἐντάλματα τῆς πληρωμῆς εἰς ὀνόματα ὑπαλλήλων τῆς Ἐταιρίας, διότι, προκειμένου νὰ γίνῃ ἡ πληρωμὴ εἰς χρυσόν, ἐγένετο τις οἰκονομία ἂν ἠγοράζετο οὗτος ἐν τῇ ἀγορᾷ ὑπὸ ὑπαλλήλων τῆς Ἐταιρίας καὶ ἐδίδοτο τῷ βιβλιοπώλῃ, ἢ ἂν ἐπληρόνετο οὗτος ἀπ' εὐθείας κατὰ τὴν συναλλαγματικὴν διαφορὰν εἰς χαρτονόμισμα· οὐδὲν ἦττον εἰς τὸ ἔνταλμα εἶναι προσηρητημένος ἐξωφλημένος ὁ λογαριασμὸς τῶν βιβλιοπωλῶν. Εἰσὶ δὲ καὶ τινὰ αὐτῶν ὁμως, ἅπερ ὡς συνέχεια συγγραμμάτων περιοδικῶς ἀπὸ ἐτῶν ἐκδιδομένων οὐδεμιᾶς δέονται νεωτέρας ἐγκρίσεως· δημοσιεύεται δὲ ἐκάστοτε ἀκριβὴς κατάλογος ἐν τοῖς Πρακτικοῖς, πάντων τῶν κατ' ἔτος εἴτε δι' ἀγορᾶς εἴτε ἄλλως προσκτωμένων βιβλίων) περὶ τούτου λέγομεν τῆς ἀνευρέσεως δηλ. τοῦ ὄλου δαπανηθέντος ποσοῦ εἰς ἀγορὰν καὶ δέσιμον βιβλίων ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς βιβλιοθήκης, ἐσκέφθη τὸ συμβούλιον ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὐ-

κατόρθωτον ὡς μακροῦ χρόνου δεόμενον· οὐδὲν ἦττον, καίπερ μὴ φέροντες μόνου τῆς παραλείψεως ταύτης τὴν εὐθύνην, ὁμολογοῦμεν καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ὅτι τὸ πρᾶγμα δεόν νὰ γίνῃ ὡς τάχιστα καὶ ἐλπίζομεν ὅτι τὸ μεθ' ἡμᾶς συμβούλιον θὰ φέρῃ τὸ ἔργον εἰς πέρας.

Ὡς δὲ πρὸς τὰ μένοντα ἀπώλητα τεύχη τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος παρατηροῦμεν, ὅτι δὲν σημειοῦνται ἐν τῷ ἰσολογισμῷ διὰ τὸν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἡ ἀξία αὐτῶν εἶναι ἄγνωστος, ἀφοῦ εἰς ἄλλην μὲν τιμὴν πωλεῖται ἢ ἐφημερίς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ εἰς ἄλλην δὲ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ταύτην πάλιν διάφορον διὰ τοὺς ἑταίρους. Ὁ ἀριθμὸς ὅμως αὐτῶν εἶναι ἀναγεγραμμένος εἰς τὸ παράρτημα τοῦ ἰσολογισμοῦ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐκδότου τῆς ἐφημερίδος καταρτισθὲν καὶ μάρτυς αὐτὸς ὁ πίναξ, ὃν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεὶα κατέστρωσεν. Ἐκ λάθους δὲ λογιστικοῦ προῆλθεν ἢ ἐν αὐτῷ παρατηρουμένη μεταξὺ τυπωθέντων καὶ διατεθέντων σωμάτων διαφορά, τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας ὑπολογισάσης ὡς δωρηθέντα σώματα καθ' ὅλα τὰ ἔτη τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, ὅπερ ὅμως δὲν εἶναι ἀκριβές, διότι κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη ἐδωροῦντο πλείονα ἀντίτυπα ἢ ἐν τοῖς μετέπειτα. Ὁ δὲ ἀγοραζόμενος ἐκάστοτε χάρτης καὶ οἱ προπαρασκευαζόμενοι πίνακες δὲν εἶναι περιουσία, ἀλλὰ δαπάνη γινομένη πρὸς ὠρισμένον σκοπόν. Ὁρθὴ λοιπὸν ἴσως μόνον εἶναι ἡ παρατήρησις τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας, ὅτι δὲν σημειοῦνται ἐν τῇ περιουσίᾳ τῆς Ἐταιρίας τὰ εἰς τὸν τυπογράφον ἐπὶ ἀποδείξει παραδοθέντα ἀρχαῖα στοιχεῖα. Τοῦτο δύναται νὰ γίνηται εἰς τὸ μέλλον, ἂν καὶ ἡ ἀξία αὐτῶν διάφορος κατὰ τὰ διάφορα ἔτη πρέπει νὰ σημειῶται, ὡς φθειρομένων διὰ τῆς χρήσεως καὶ τῶν στοιχείων τούτων.

Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς αἰτιάσεως, ὅτι δὲν σημειοῦνται εἰς τὰ βιβλία τοῦ ταμείου τῆς Ἐταιρίας ὡς περιουσία αὐτῆς αἱ εἰς χεῖράς της περιελθούσαι εἴτε ἐξ ἀνασκαφῶν, εἴτε ἐξ ἀγορᾶς, εἴτε ἐκ δωρεᾶς ἀρχαιότητες; Ἐκτὸς τοῦ ὅτι αὐταὶ δὲν εἶναι κτήμα τῆς Ἐταιρίας ἀλλὰ τοῦ Κράτους, εἰς ὃ καὶ παρεδόθησαν ἤδη αἱ πλειεῖσαι κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ὀργανισμοῦ, ἢ ἀναγραφὴ τριάκοντα χιλιάδων ἀρχαιοτήτων ἐν τοῖς βιβλίοις τοῦ ταμείου εἶναι τι ὅλως ἀνέφικτον, ἢ δὲ ἐκτίμησις τῶν μὴ ἐξ ἀγορᾶς προελθουσῶν ἀδύ-

νατος. Ὑπάρχει ὁμως καὶ τούτων λεπτομερῆς περιγραφικὸς κατά-
λογος ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Ἑταιρίας εἰς τόμους ὀγκώδεις ὀλο-
κλήρους πολλοὺς (16) καὶ εἰς τοῦτον καὶ τὰ μουσεῖα μας δύναται
νὰ προσφύγη πᾶς ὁ βουλούμενος νὰ μάθῃ ὁποίας καὶ ὅποσας ἀνεῦρε
ἢ ἄλλως διέσωσε ἢ ἡμετέρα Ἑταιρία ἀρχαιοτήτας, ἄλλως δὲ εἶ-
ναι καὶ πασίγνωστον, ὅτι αἱ πλείστα τῶν ἐν τοῖς ἐθνικοῖς ἡμῶν
μουσεῖοις ἀρχαιοτήτων πηγάζουσιν ἐκ τῆς ἐξηκονταετοῦς καρπο-
φόρου δράσεως τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας.

Ἐν τέλει δ' ἀναφέρομεν, ὅτι καὶ ἄλλοτε προϋτάθη καὶ ἐγένετο
καὶ παρὰ τοῦ συμβουλίου δεκτόν, ὡς μὴ ἀντιβαῖνον εἰς τὸν ἰσχύ-
οντα ὄργανισμόν, ἢ ἐκλεγομένη ἐκάστοτε πρὸς ἐξέλεγχιν τῶν ἐτη-
σίων λογαριασμῶν ἐπιτροπεῖα νὰ εἶναι διαρκῆς, νὰ παραμένῃ
δηλ. καὶ καθ' ὄλον τὸ ἐπόμενον ἔτος ἔχουσα τὸ δικαίωμα νὰ
ἐξελέγῃ ὅποταν καὶ ὡσάκις θέλει τὰ τοῦ ταμείου. Ἀλλὰ τὸ
πρᾶγμα ἀπεδείχθη ἀνεφάρμοστον· τοῦλάχιστον τὸ συμβούλιον
ἔγραψε πρὸς τὴν ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπεῖαν τὴν κατὰ τὸ προπα-
ρεθλὸν ἔτος ἐκλεχθεῖσαν νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν εὐχὴν ταύτην
τῆς συνελεύσεως, ἀλλὰ δὲν εἰσηκούσθη.

Καὶ ταῦτα μὲν εἶχε νὰ ἀπαντήσῃ τὸ συμβούλιόν σας εἰς τὰς
αἰτιάσεις καὶ μομφὰς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπεῖας ὡς πρὸς τὴν
ταμειακὴν διαχείρισιν.

Ὡς δὲ πρὸς τὴν διαχείρισιν τοῦ λαχείου παρατηρεῖ τὰ ἐξῆς.
Τὸ λαχεῖον εἶναι ξεχωριστὴ ἀπὸ τῆς ταμειακῆς ὑπηρεσίας διαχεί-
ρισις, διαχειρίζεται δὲ αὐτὸ εἰδικὸς διαχειριστής, καθ' ὃν τρόπον
διαλαμβάνει τὸ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1889 κανονιστικὸν βασιλικὸν
διάταγμα. Εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης ἐξαμηνίας παραδίδονται τῷ
διαχειριστῇ πενήτηντα χιλιάδες γραμμᾶτια διὰ τὰ ὅποια ὀφείλει
νὰ δώσῃ ἐν καιρῷ λόγον. Ὁ διαχειριστής παραλαβὼν τὰ γραμμᾶ-
τια ἀποστέλλει ἐξ αὐτῶν ὅσα νομίζει ὅτι δύνανται νὰ πωληθῶσιν
εἰς τοὺς ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ δημοσίους ὑπαλλή-
λους τοὺς κατωνομασμένους ἐν τῷ μνημονευθέντι βασιλικῷ δια-
τάγματι, κρατεῖ δὲ βιβλίον διηρημένον εἰς μερίδας καθ' ὑπάλλη-
λον, εἰς ἃς σημειοῦνται τὰ ἀποσταλέντα γραμμᾶτια καὶ οἱ ἀριθ-
μοὶ αὐτῶν· μετὰ τὴν πώλησιν ὅλων ἢ μέρους τῶν ἀποσταλέν-
των γραμματίων μέχρι τῆς 15ης τοῦ μηνός, καθ' ὃν θὰ γίνῃ ἢ

ἐκκυβευσις (ἤτοι τῆς 15ης Μαΐου καὶ τῆς 15ης Νοεμβρίου ἐκάστου ἔτους καθ' ὅσον ἡ 15ῃ εἶναι ὠρισμένη καὶ ἐν τῇ ἐντύπῳ ἐγκυκλίῳ τῇ συνοδευούσῃ τὴν ἀποστολὴν τῶν γραμματίων ὡς ἔσχατον ὄριον ἐπιστροφῆς τῶν μὴ πωληθέντων ἐξ αὐτῶν καὶ τοῦ τιμήματος τῶν πωληθέντων) μέχρι τῆς 15ης λέγομεν τοῦ μηνός, καθ' ὃν ἡ κλήρωσις, οἱ ἀνταποκριταὶ ὀφείλουσι νὰ ἀποστέλλωσι καὶ ἀποστέλλουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ (διότι ἐπέρχονται ἐνίοτε καὶ καθυστερήσεις ἔνεκα διαφόρων προσκομμάτων) τὰ τε μὴ πωληθέντα γραμμάτια καὶ τὸ τίμημα τῶν πωληθέντων δι' ἐγγράφου των ἐν ᾧ ἐμφαίνονται τὰ πωληθέντα καὶ μὴ πωληθέντα καὶ ἐπιστρεφόμενα γραμμάτια, τὸ ἀποστελλόμενον ποσὸν καὶ τὰ κρατηθέντα λόγῳ δικαιώματος (10 τοῖς $\frac{0}{10}$) ἢ ἐξόδων ἐπιταγῶν κτλ. πιστομένης τῆς μερίδος ἐκάστου αὐτῶν ἀναλόγως, τὰ δὲ ἐγγραφα ταῦτα διατηροῦνται κατὰ σειρὰν ὅπως χρησιμεύσωσιν ἐν καιρῷ ὡς στοιχεῖα ἐξελέγξεως· τὸν μῆνα δὲ τῆς κληρώσεως ἰδίως καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἡμέρας ἐνεργεῖται καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ καὶ τῷ Πειραιεὶ ζωνρὰ πώλησις γραμματίων, καθ' ἣν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξοδεύονται τὰ τυχὸν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐπιστρεφόμενα γραμμάτια. Τὴν ἡμέραν τῆς κληρώσεως συνέρχεται ἡ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου διατάγματος κατονομαζομένη ἐπιτροπεῖα καὶ παραλαμβάνουσα τὰ μὴ τυχὸν πωληθέντα γραμμάτια σφραγίζει ἐν ἰδιαιτέρῳ κιβωτίῳ, συντασσομένου καὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ ἀναγκαίου πρωτοκόλλου, ἐν ᾧ σημειοῦνται καὶ οἱ ἀριθμοὶ τῶν μὴ τυχὸν πωληθέντων γραμματίων.

Εὐρίσκει ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεῖα ἄτοπον τὸ ὅτι εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν σελίδα σημειοῦνται πράξεις τεσσάρων κληρώσεων, ἀλλὰ τοῦτο οὐδὲν ἐνέχει τὸ ἄτοπον, ἀφοῦ ἐκάστη σελὶς περιλαμβάνει ἓνα καὶ μόνον ἀνταποκριτὴν, αἱ δὲ κληρώσεις διακρίνονται διὰ τῆς μεσολαβήσεως ἀποστάσεως καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἐπιγραφῆς· ἀπασαὶ δὲ αἱ μερίδες ἐκάστης κληρώσεως συγκεντροῦνται εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου εἰς εἰδικὸν πίνακα, ἐν ᾧ ἐμφαίνεται ἀναλελυμένως καὶ κατ' ἄτομον τὸ ποσὸν τῶν πωληθέντων γραμματίων, τὸ τίμημα αὐτῶν, τὰ πληρωθέντα ἀπέναντι, τὰ κρατηθέντα λόγῳ δικαιώματος καὶ ἐξόδων καὶ τὰ εἰσπραχθέντα ἐκ νομισματικῆς διαφορᾶς, ἀποστελλόντων τινῶν τῶν ἐν τῷ ἐξωτε-

ρικῶ ὑπαλλήλων τὸ τίμημα εἰς χρυσόν. Ἐὰν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία ἐνήργει πραγματικὸν ἔλεγχον τῶν βιβλίων καὶ τῶν ὑπ' ὄψιν τῆς ὑποβληθέντων ἐγγράφων ἤθελε πληροφορηθῆ ὅτι ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ λαχείου τῆς Α' καὶ Β'. ἐξαμηνίας τοῦ λήξαντος ἔτους (1893), τὸ τίμημα τοῦ ὁποίου ἀνέρχεται μετὰ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν εἰς χρυσόν εἰσπραχθέντων εἰς 200 χιλιάδας δραχμῶν καὶ ἄνω, οὐδὲν καθυστερεῖται ἐκτὸς τοῦ τιμήματος 100 γραμματίων τῆς Α'. ἐξαμηνίας ὀφειλομένων ὑπὸ τοῦ πρώην Σχολάρχου τοῦ Δ'. ἐν Πάτραις ἔλλην. Σχολείου ἀπολυθέντος κατὰ Μάιον π. ἔ. ἀλλὰ καὶ μετὰ τούτου διατελοῦμεν εἰς ἀλληλογραφίαν διανεκῆ καὶ ἐλπίζομεν ἐπὶ τέλος νὰ λάβωμεν τὰ ὀφειλόμενα· ἐάν, λέγομεν, ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία ἐνήργει πραγματικὸν ἔλεγχον ἀντὶ μομφῆς ἔπαινον ἤθελεν ἐξενέγκῃ διὰ τὰ εὐχάριστα ὄντως ἀποτελέσματα. Ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ καὶ τῇ αὐτῇ σελίδι ἐσημειώθησαν τεσσάρων κληρώσεων πράξεις, τοῦτο ἐγένετο καὶ πρὸς οἰκονομίαν βιβλίων καὶ πρὸς εὐχερέστερον ἔλεγχον.

Ἐπλανήθη δὲ ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία γράψασα ὅτι αἱ εἰσπράξεις ἐκ πωλήσεως γραμματίων τῆς μὲν Α' ἐξαμηνίας ἤρξαντο τὸν Ἰανουάριον τῆς δὲ Β' τὸν Ἰούλιον, ἀφοῦ τὰ γραμμάτια τῆς μὲν Α' ἐξαμηνίας κατηρτίσθησαν καὶ ἀπεστάλησαν περὶ τὰ τέλη Φεβρουαρίου, τὰ δὲ τῆς Β' περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου, πλὴν τῶν εἰς τοὺς Γυμνασιάρχας, ἅτινα ἀπεστάλησαν ἔτι βραδύτερον περὶ τὰ τέλη Σεπτεμβρίου, ὅτε ἐβεβαιώθη ὅτι οὗτοι ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰς θέσεις των. Ἡ δὲ ἀποστολὴ τοῦ τιμήματος παρὰ τῶν ἀνταποκριτῶν, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, γίνεται τὸν Μάιον καὶ Νοέμβριον καθ' ὅσον, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐρρήθη ἡ 15^η τῶν μηνῶν τούτων ὀρίζεται ὡς τελευταία προθεσμία πωλήσεως γραμματίων ἔξω τῶν Ἀθηνῶν· ἀλλ' ἡ ἀποστολὴ χρημάτων ἐξακολουθεῖ καὶ καθ' ὅλον ἐνίοτε τὸν μῆνα τῆς κληρώσεως καὶ τὸν ἐπόμενον κᾶποτε, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ βραδύτερον, ὅπερ ἠδύνατο νὰ πληροφορηθῆ ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία ἂν εἶχε τὴν ὑπομονὴν νὰ ἀναγνώσῃ τὰ ἐγγράφα· ἡ πλάνη δ' αὕτη τὴν παρήγαγεν εἰς τὸ ὅλως ἄτοπον συμπέρασμα ὅτι αἱ εἰσπράξεις δὲν εἰσάγονται εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Ἐταιρίας ἐμπροθέσμως καὶ εἰς ἀπόδειξιν φέρει ὡς παράδειγμα τὰ διπλότυπα ὑπ' ἀριθ. 24 τῆς 1^{ης} Ἰουλίου (ἐκ

δραχμῶν 45, 386. 63) καὶ ὑπ' ἀριθ. 57 τῆς 30ης Ὀκτωβρίου (ἐκ δραχ. 48,852.90) ἐνῶ ἂν ἐνήργει ἀκριβῆ ἔλεγχον ἤθελε πληροφορηθῆ, ὅτι ὁλόκληρον τὸ ποσὸν καὶ τῶν δύο διπλοτύπων προέρχεται ἐκ τοῦ συμψηφισμοῦ ἐνταλμάτων, ἅτινα ἐπλήρωσεν ὁ διαχειριστὴς κατ' ἐντολὴν καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ ταμίου εἰς τοὺς κατόχους κερδησάντων λαχνῶν, εἰς τακτοποίησιν τῶν κρατηθέντων λόγῳ δικαιώματος ὑπὸ τῶν πωλητῶν γραμματίων καὶ διαφοροῦς ἄλλας ἀνάγκας τῆς Ἐταιρίας καὶ τοῦτο οὕτω γινόμενον γίνεται, διότι τὸ εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀνάγκας πληρωθὲν ποσόν, ἂν μὴ τὸ ὅλον, κατὰ τὰ $\frac{4}{5}$ ἀναμφιβόλως, ἀποτελεῖται ἐκ μονοδράχμων καὶ διδράχμων χαρτονομισμάτων καὶ χαλκοῦ προερχομένων ἐκ τῆς ἐνταῦθα πωλήσεως γραμματίων, ὑπὸ τῶν γνωστῶν τῆς πρωτεύουσας ἀγιοπαιδῶν· τὰ δὲ νομίσματα ταῦτα οὔτε εἰς κατάθεσιν παρὰ τῇ Τραπεζῇ εἶναι δεκτά, οὔτε εὐκόλως καὶ ἄνευ ζημίας δύνανται νὰ ἀνταλλαχθῶσι πρὸς ἄλλα κατ' ἐκείνας μάλιστα τὰς ἡμέρας· ἄλλως δὲ τὸ ὑπ' αὐτῶν ἀντιπροσωπευόμενον ποσὸν ἀνάγκη νὰ μένη παρὰ τῇ διαχειριστῇ ὑποχρεωμένῳ, ὡς ἐρρήθη, νὰ ἐξοφλῆ ἅμα τῇ προσαγωγῇ τὰ κερδήσαντα γραμμᾶτια κατ' ἐντολὴν καὶ ὑπ' εὐθύνην τοῦ ταμίου. Ἐννοεῖται δ' οἰκοθεν ὅτι ἐκράτησεν ἡ ἀρχὴ οὐ μόνον νὰ ὑποβάλλωνται οἱ προσάγοντες κερδήσαντας λαχνούς εἰς τὸ νόμιμον τοῦ χαρτοσήμου τέλος, ἀλλὰ καὶ νὰ προσυπογράψωσι τὸ ἐξοφλούμενον γραμμᾶτιον, κρατεῖται δὲ πῖναξ τῶν ἐξωφλημένων λαχνῶν, ἐμφαίνων τὸν τόπον τῆς πωλήσεώς των, τὸν ἀριθμὸν των, τὸ πρόσωπον εἰς ὃ, οὗτος ἐπληρώθη, τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ καὶ τὸ πληρωθὲν ἔτι ποσόν, ἀπόσπασμα δὲ τοῦ πίνακος τούτου μετὰ τῶν κερδησάντων λαχνῶν προσαρτᾶται εἰς τὸ ἐκδιδόμενον κατόπιν ἐντάλμα, ὅπερ εἶναι ἐντάλμα οὐχὶ πληρωμῆς διὰ τοὺς κερδήσαντας λαχνούς, ἀλλ' ἀπλῶς ἐντάλμα τακτοποιήσεως τῶν λογαριασμῶν μεταξὺ ταμίου καὶ διαχειριστοῦ τοῦ λαχείου καὶ ταῦτα τὰ ἐντάλματα ἀνάγκη νὰ ἐκδίδωνται εἰς ὄνομα ἐκείνου, ὅστις ἔκαμε τὴν πληρωμὴν τῶν κερδησάντων λαχνῶν, ἀνάγκη δὲ εἶναι κατόπιν νὰ συμψηφίσῃ τὸ ποσόν. Ὁ τρόπος οὗτος εὐκολίαν παρέχων εἰς τὰ τῆς διαχειρίσεως τοῦ λαχείου ἐπεκράτησεν ἀνέκαθεν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ.

Ἀποδείξεις τῆς χορηγουμένης τοῖς πωληταῖς προμηθείας διὰ

τοὺς ἀνταποκριτὰς ὑπάρχουσιν αὐτὰ τὰ ἐγγραφεῶν ἄλλα τίνι τρόπῳ ἀξιοῖ ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία νὰ λαμβάνωνται ἀποδείξεις καὶ παρὰ τῶν ἀγιοποιίδων τῶν πωλούντων ἐν τούτοις τὰ πλείονα γραμμάτια καὶ τοῦτο κατὰ τὰς ὀλίγας πρὸ τῆς κληρώσεως ἡμέρας; Ἄς ἐπισκεφθῇ ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία, παρακαλοῦμεν, κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Μαΐου τὸ γραφεῖον τοῦ λαχείου καὶ ἐσμὲν βέβαιοι ὅτι καὶ μόνη τῆς θὰ ἀπορῆση πῶς τοιαύτην προὔβαλλεν ἀξίωσιν. Χάριν δὲ τοῦ κατ' ἐκείνας τὰς ἡμέρας θορύβου καὶ τῆς ζάλης καὶ τῶν ἐνδεχομένων ζημιῶν τὸ συμβούλιον ἐνέκρινε νὰ λαμβάνη καὶ ποσοστὰ ὁ διαχειριστής, ὡς τοῦτο ἄλλως εἶησται πανταχοῦ ἐν ὁμοίαις περιστάσεσιν.

Ὡς δὲ πρὸς τὰ ἀπολεισθέντα γραμμάτια ἐὰν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία ἐλάμβανε τὸν κόπον νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἐν τῷ βιβλίῳ μερίδας ἤθελε πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ τοῦ Γυθείου 21 γραμμάτια δὲν ἀπωλέσθησαν κυρίως, ἀλλὰ πωληθέντα παρὰ τοῦ λαβόντος αὐτὰ ταμίου, τοῦ καὶ ἀπολυθέντος κατόπιν, δὲν ἐπληρώθησαν εἰς τὸν διάδοχον αὐτοῦ, εἰς ὃν ὁμως παρεδόθησαν τὰ μὴ πωληθέντα ἔτερα 79. Ἐπίσης τὰ τοῦ ταμίου Φθιώτιδος 21 γραμμάτια δὲν ἀπωλέσθησαν, ἀλλ' ἐπωλήθησαν καὶ ταῦτα καὶ μόνον τὸ τίμημα αὐτῶν δὲν ἐπληρώθη παρὰ τῶν κληρονόμων τοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἀποθανόντος ταμίου εἰς τὸν διάδοχον του, εἰς ὃν ὁμως παρέδωκαν οἱ κληρονόμοι τὰ λοιπὰ 179 γραμμάτια τὰ μὴ πωληθέντα· σημειωθῆτω δ' ἐν παρόδῳ, ὅτι ἀμφότεροι οἱ ταμίαι οὗτοι ἀπεδείχθησαν ἐλλειματῆται, ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ ἐλπίζομεν νὰ μὴ κακίσῃ ἡμᾶς ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία. Μόνον λοιπὸν τὰ παρὰ τοῦ ἐν Κορίνθῳ ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐπιστραφέντα 60 γραμμάτια ἀπωλέσθησαν· πιστοῦται δὲ καὶ τοῦτο τὸ γεγονός, ὡς καὶ τὰ ἀνωτέρω, ὑπὸ ἐπισήμων ἐγγράφων.

Ὡς δὲ πρὸς τὴν διοίκησιν μέμφεται ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία σας τῷ συμβουλίῳ πρῶτιστα πάντων, ὅτι παρανόμως συνεδρίαζε καὶ ἀπεφάσιζε παρόντων πλειστάκις ἔξ μόνον μελῶν αὐτοῦ. Ἄλλ' ὁ ἐν ἰσχύϊ ὄργανισμός δὲν ὀρίζει ποσῶς πόσων συμβούλων ἀπαιτεῖται ἡ παρουσία, ἵνα ἔχῃ κύρος ἡ ἀπόφασις τοῦ συμβουλίου. Τοῦ ὄργανισμοῦ δὲ σιωπῶντος ἐπεκράτησεν ἀνέκαθεν, ἦτοι ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἑταιρίας, ἡ πλειοψηφία τοῦ συμβουλίου νὰ θεω-

ρῆται ἰκανὴ πρὸς νόμιμον αὐτοῦ ἀπαρτισμόν, διότι πᾶς σύλλογος ἐκφράζεται διὰ τῆς πλειοψηφίας, κατὰδηλον δὲ ὅτι ἐξ μέλῃ ἐπὶ ἑνδεκα ἀποτελοῦσι τὴν πλειοψηφίαν τοῦ συμβουλίου. Ὅτι δὲ οὐδέποτε ἐλήφθη ἀπόφασις μὴ παρόντων ἐξ τοῦλάχιστον μελῶν τοῦ συμβουλίου, μάρτυρες τὰ πρακτικὰ ἀναγράφοντα ἐν ἀρχῇ ἐκάστης συνεδρίας ὀνομαστί πάντα τὰ ἀπόντα μέλη· ἂν δὲ πρακτικὰ τινα φέρωσι κάτωθεν πέντε ὑπογραφὰς τοῦτο προέρχεται κυρίως ἐκ τοῦ ὅτι οὐχὶ τὰ αὐτὰ πάντοτε πρόσωπα εἰς πάσας τὰς συνεδρίας λαμβάνουσι μέρος, ἀλλ' ἄλλοτε ἄλλα (ἐννοεῖται ὅμως οἰκοθεν κατ' ἐλάχιστον ὄρον πάντοτε ἐξ), ὑπάρχει δὲ γνώμη ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπογράψωσι τὰ πρακτικὰ τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου, ὅσα τυχὸν δὲν ἦσαν παρόντα κατὰ τὴν προηγουμένην συνεδρίαν, εἰσὶν ὅμως παρόντα κατὰ τὴν ἐπομένην, ὅπότεν ἀναγινώσκονται καὶ πρόκεινται εἰς ὑπογραφήν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδρίας· ἀλλ' ἀδύνατον δὲν εἶναι νὰ προῆλθῃ ποτε τὸ πρᾶγμα καὶ ἐξ ἀπλῆς παραδρομῆς. Τὸ δὲ λεγόμενον ὅτι ὁ πρόεδρος μας ἀπέσχε τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του καθ' ὅλον τὸ 1893, διότι προέτεινεν οἰκονομίας καὶ αὐταὶ δὲν ἐγένοντο δεκταί, εἶναι τῇ ἀληθείᾳ οὐχὶ μόνον ἡμῖν ἀλλὰ καὶ ὑμῖν πιστεύομεν ἀκατάληπτον. Ἐνώπιον καὶ τῶν μελῶν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας παρόντων ἀνεγνώσθη ἡ περὶ παραιτήσεως τοῦ προέδρου ἐπιστολή, ἐν αὐτῇ δὲ ῥητῶς ἐλέγετο ὅτι ὡς ἐκ τῶν πολιτικῶν αὐτοῦ καθηκόντων δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξακολουθῇ ὡς πρόεδρος καὶ οὐδὲν πλέον.

Ἄλλὰ μέμφεται ἔτι ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεῖα τῷ συμβουλίῳ ὅτι ἐνηργήθησαν ἀνασκαφαὶ καὶ προκατεβλήθησαν χρήματα τοῖς ἀνασκάφασιν ἄνευ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ καὶ ὅτι δὲν καθορίζονται ἐκ τῶν προτέρων οὔτε αἱ ἀνασκαφαὶ κατ' εἶδος καὶ ἔκτασιν οὔτε τὸ ἡμερομίσθιον καὶ ἐκ τούτου μύρια ὅσα ἐπῆλθον ἄτοπα, ἃ καὶ ἀπαριθμοῦνται· καὶ ὅμως τὰ χειρόγραφα πρακτικὰ τῶν συνεδριῶν τοῦ συμβουλίου, ἅτινα εἶχεν ὑπ' ὄψιν τῆς ἡ ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας, πιστοῦσι διαρρήδην τὰ ἐναντία ὅτι δηλ. οὔτε ἀνασκαφὴ οὐδεμία (οὔτε κἂν ἐπανάληψις ἀνασκαφῆς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν κατ' ἐξακολούθησιν γινομένης) ἐγένετο, οὔτε προκαταβολὴ ἐδόθη ἄνευ γνώσεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀποφάσεως τοῦ

συμβουλίου. Ὑπολαμβάνει δὲ τὸ συμβούλιον ἀναγκαίαν τὴν χιλιόδραχμον προκαταβολὴν εἰς τοὺς ἐφορευόντας ἔξω τῶν Ἀθηνῶν ἀνασκαφᾶς πρὸς ὀμαλὴν καὶ εὐστοχον διεξαγωγὴν τοῦ ἀνασκαφικοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρίας ἐν ταῖς ἐπαρχίαις. Οἱ ἐργάται πρέπει νὰ πληρόνωνται κατὰ δεκαπενθημερίαν τοῦλάχιστον, πᾶσα δ' ἄλλη ἀναγκαία εἰς τὸ ἀνασκαφικὸν ἔργον δαπάνη νὰ ἐκτελεῖται ἄνευ ἀναβολῆς· τοῦτο δὲ δὲν ἐννοεῖ τὸ συμβούλιον πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἄνευ τῆς προκαταβολῆς, οὐδὲ τίνι τρόπῳ θὰ ἐξεδίδοντο τὰ ἐντάλματα ἐν Ἀθήναις εἰς ὄνομα τῶν δικαιοῦχων, ἐργατῶν ἢ ἄλλων, ἄνευ πληρεξουσίων ἐπισήμων καὶ μυρίων ἄλλων δυσυπερβλήτων τύπων, οἵτινες, πλὴν τῶν εἰς τὸ ἔργον δυσχερειῶν, ὡς ἐκ περισσοῦ ἀπώλειαν χρόνου καὶ ζημίαν ἤθελον ἐπιφέρει, καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς δικαιοῦχους. Τούτων δ' ἕνεκα καὶ ἐκράτησεν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Ἑταιρίᾳ ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς μέχρι σήμερον τὸ σύστημα τῶν προκαταβολῶν. Νόμος δέ, ὅσον ἡμεῖς ἤξεύρομεν, ἀπαιτῶν τὴν κύρωσιν τῶν ὑπογραφῶν τῶν ἐργατῶν ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς (πράγματος ἄλλως ἐν πολλοῖς τῶν ἀνασκαπτομένων τόπων ὄλως ἀνεφίκτου) δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνον ἀπαιτεῖται ἡ πιστοποιήσις τῆς ταυτότητος τῶν ἀγγραμμάτων ἐργατῶν διὰ τριπλῆς ὑπογραφῆς ἐγγραμμάτων, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἀνελλιπῶς γίνεται· ἂν δὲ τυχὸν εὐρέθησαν καὶ τινες ἀποδείξεις ἐπὶ χαρτοσήμου, οὗ τὸ χρῶμα δὲν ἦτο πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας ζητούμενον ὅμοιον, εἶναι τοῦτο ἀπόδειξις ὅτι αἱ καταστάσεις δὲν ἐξελέγχονται προσηκόντως; Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς αἰτιάσεως τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας, ὅτι δὲν καθορίζονται ἐκ τῶν προτέρων οὔτε τὸ ἡμερομίσθιον, οὔτε αἱ ἀνασκαφαὶ κατ' εἶδος καὶ ἔκτασιν; Τῇ ἀληθείᾳ ἀποροῦμεν πῶς ἄνδρες τῶν τοῦ κόσμου οὐκ ἄπειροι, ἀπὸ πολλῶν δ' ἐτῶν ἑταῖροι τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας ἀγνοοῦσιν ὅτι πᾶσα ἀνασκαφὴ (πλὴν ἴσως ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, οἵαι εἶναι λόγου χάριν αἱ ἐν Ἀκροπόλει γινόμεναι) ἀδύνατον νὰ ὀρισθῇ ἐκ τῶν προτέρων κατ' ἔκτασιν, οὐδὲ κατὰ προσέγγισιν πολλακίς, ἀλλὰ καθόσον τὸ ἔργον προχωρεῖ αὐτὸ τοῦτο καθορίζει ἑαυτὸ καὶ ὁδηγεῖ τὸν ἀνασκάπτοντα πῶς πρέπει νὰ σκάψῃ, μέχρι ποίου βάθους, ὅποιον καὶ ὀπόσον νὰ ἀποκομίσῃ χῶμα καὶ ὅποιον καὶ ὀπόσον ὄχι καὶ ὡς ποῦ πρέ-

πει νὰ ἐκταθῇ. Ὁ δὲ καθορισμὸς κατ' εἶδος ἀνασκαφῆς τινος, ἂν μὴ ἦναι κενὴ φράσις, εἶναι τι ἡμῖν ὄλως ἀσαφὲς καὶ ἀκατάληπτον· πῶς δ' ἄξιόι ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία νὰ καθορίζηται ἐκ τῶν προτέρων καὶ τὸ ἡμερομίσθιον μὴ ἀγνοῦσα, ὅτι οὔτε αἱ συνθήκαι τοῦ βίου εἶναι πανταχοῦ καὶ πάντοτε αἱ αὐταί, οὔτε πανταχοῦ οἱ ἐργάται οἱ αὐτοί, οὔτε τὰ ἐκτελούμενα ἔργα τὰ αὐτὰ πάντοτε, ἀλλὰ ποικίλα, δεόμενα ἐμπείρων καὶ δεξιῶν σκαφέων, οἵτινες, ὡς εἰκός, δὲν εὐρίσκονται πολλάκις ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀνασκαφῆς, ἀλλαχόθεν δὲ μετακαλούμενοι δέον καὶ νὰ πληρώνωνται μείζον ἡμερομίσθιον; Τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο πολλάκις ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας, ἐν Ἐπιδαύρῳ, ἐν Κορίνθῳ, ἐν Γυθείῳ, ἐν Βαφειῳ, καὶ ἀλλαχοῦ καὶ ἐν Ἐλευσίνι. Ἐννοεῖται ὅμως οἰκοθεν ἐν γνώσει τοῦ Συμβουλίου, ὅπερ οὐδέποτε ἤθελεν ἐπιτρέψει ὑπερβασίας ἀδικαιολογήτους. Ἄν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν πάντα ταῦτα καὶ πρὸς τούτοις ὅτι ἡ Ἑταιρία μας, ἀνασκάπτουσα εἰς ἀνεύρεσιν καὶ διάσωσιν τῶν κειμηλίων τῆς προγονικῆς μας εὐκλείας καὶ δόξης, δέον νὰ καταβάλλῃ πᾶσαν φροντίδα περὶ τὴν εὐρεσιν δεξιῶν, ἐμπείρων καὶ τιμίων σκαφέων καὶ ἂν εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ ἐπισκεφθῇ καὶ τὰ γενόμενα ἔργα, τοῦλάχιστον τὰ ἐν μέσαις Ἀθῆναις παρὰ τὸν Ἰλισσόν, δὲν ἤθελε βεβαίως κακίσει τὸ συμβούλιον, ὅτι διατηρεῖ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ μὲ μισθὸν δραχμῶν 200 κατὰ μῆνα ἐπιστάτην, ὅστις ἀγράμματος μὲν εἶναι, σπανίας ὅμως φυσικῆς νοημοσύνης, ἀπὸ τριάκοντα δὲ ἐτῶν μετ' ἀπαραδειγματίστου τιμιότητος ὑπηρετῶν τῇ Ἑταιρίᾳ μας ἀπέκτησε πείραν πολύτιμον. Τί δὲ ἐγένετο τὸ ψεκτόν, ἂν, ὑπαρχόντων εὐτυχῶς χρημάτων, ἔδαπανήθησαν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐν Ἐλευσίνι περὶ τὰς 17,000 δραχ. ἀφοῦ τὰ γενόμενα ἐκεῖ καλῶς, μετὰ σκέψεως καὶ μετὰ τῆς δυνατῆς φειδοῦς καὶ οἰκονομίας ἐγένοντο, αἱ δὲ τῆς Ἐλευσίνος ἀνασκαφαί, ἔργον οὔσαι καὶ αὐταί, ἴσως οὐχὶ τῶν ἀσημοτάτων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας, πρέπει ἐπὶ τέλος νὰ ἀποπερατωθῶσιν πρὸς τιμὴν οὐχὶ τοῦ ἐποπτεύοντος τὰς ἀνασκαφὰς συμβούλου ἀλλὰ αὐτῆς τῆς ἀνασκαπτούσης Ἑταιρίας; Τίς ἐσκέφθη ποτὲ νὰ μεμφθῇ τὸ συμβούλιον ὅτι ἐν ἐνὶ και τῷ αὐτῷ ἔτει (κατὰ τὸ 1888) ἔδαπάνησεν ὑπὲρ τὰς 58,000 δραχμῶν,

ἵνα ὡς τάχιστα ἀποπερατωθῇ τὸ ἐν Ἀκροπόλει Ἀθηνῶν ἀνασκαφικὸν τῆς Ἑταιρίας μας ἔργον; Ὅτι δὲ ἀσύγνωστος εἶναι ἡ πλάνη, εἰς ἣν ὑπέπεσεν ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία, προκειμένου περὶ τοῦ ἐφορευόντος τὰς ἐν Ἐλευσίνοι ἀνασκαφὰς συμβούλου, θὰ συνομολογήσητε ἡμῖν πάντες, ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν πᾶσιν ὑμῖν ὅτι δὲν μετέβαινεν ἐκεῖσε ὁ ἐποπτεύων τὰς ἐν Ἐλευσίνοι ἀνασκαφὰς σύμβουλος ἐξ Ἀθηνῶν, ἀλλὰ παραμένει ἐκεῖ καθ' ὄλον τὸν χρόνον τῆς ἀνασκαφῆς ἐφορευῶν τὰ ἔργα καὶ τὰς εἰς τὸ ἐκεῖ Μουσεῖον ταξινομῶν καὶ καταγράφων ἀρχαιότητος, δωρεὰν δὲ τὰς ὑπηρεσίας παρεχόμενος ἀπὸ ἐξ ἡδὴ ἐτῶν καὶ ἔχων ἀνάγκην νὰ κατέρχηται εἰς τὴν πόλιν 3^{ῆς} ἢ 4^{ῆς} τοῦ μηνός, καὶ τοῦτο χάριν ὑπηρεσίας, δὲν ἔπρεπεν οὐδὲ τὰ ὁδοιπορικὰ του νὰ πληρόνηται ἐξ ὅδα; Ἡ εἶναι ταῦτα ὑπέρογκα 50 δραχμαὶ κατὰ μῆνα ὅσας δηλ. ὑπελόγησε ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία, εἰ καὶ ἴσως οὐδὲ τόσα δὲν εἶναι; Ὅμολογοῦμεν ὅμως ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀναγράφωνται ταῦτα συγκεχυμένως μετὰ τῶν ἄλλων τῆς ἀνασκαφῆς δαπανῶν· ἀλλ' ὡς βλέπετε ἡ παρατυπία αὕτη οὐδόλως ἠμπόδισε τὴν ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπείαν νὰ ἀνεύρῃ τὴν ἀλήθειαν. Τὸ δὲ ῥηθέν, εἰς ἀπόδειξιν καὶ τοῦτο τῆς μὴ προσηκούσης ἐξελέγξως τῶν καταστάσεων, ὅτι ἐν δυσὶ τούτων δύο διαφόρων ἀνασκαφῶν, τῆς ἐν Ἐλευσίνοι καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις παρὰ τὸν Ἴλισσόν, φέρεται ἀναγεγραμμένος ὡς τὰς αὐτὰς ἐργασθεῖς ἡμέρας ἐργάτης τὸ αὐτὸ φέρων ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, εἶναι τῇ ἀληθείᾳ ἀνάξιον ἀνασκευῆς. Ὀλίγη καλὴ θέλησις καὶ θὰ ἠδύνατο κάλλιστα καὶ ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία νὰ ἐνόησῃ ὅτι πρόκειται περὶ ἀπλῆς ταυτωνυμίας δύο Θηραίων ἐργατῶν, πρωτεξαδέλφων ἄλλως, τοῦ μὲν ἐν Ἐλευσίνοι τοῦ δὲ ἐν Ἀθήναις ἐργασθέντος.

Ἀλλὰ καὶ ἡ μομφὴ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας περὶ παροχῆς συνδρομῆς εἰς ἐκδοσιν ἀρχαιολογικῶν συγγραμμάτων καὶ τῆς διανομῆς τῶν ἀντὶ τῆς παρασχεθείσης συνδρομῆς ληφθέντων ἀντιτύπων τῶν ἐν λόγῳ συγγραμμάτων, τῆς γενομένης, ὡς αὕτη ἐγένετο, εἶναι ὅλως ἀβάσιμος. Κατὰ τὸ ἄρθρον 1^{ον} τοῦ ὄργανισμοῦ ἡ Ἑταιρία ἔχει σκοπὸν νὰ συντελῇ εἰς τὴν ἀνεύρεσιν καὶ ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τῶν ἀρχαιοτήτων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 8^{ον} τὸ συμβούλιον χορηγεῖ χρηματικὸν ποσὸν εἰς ὄντινα ἐγχεῖναι

χάριν ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ δὲ τῶν ἄρθρων τούτων ἐναργῶς προκύπτει, ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὸ συμβούλιον νὰ κάμῃ δωρεὰς πρὸς τὸν ἐν τῷ ὄργανισμῷ ἀναγεγραμμένον σκοπὸν ἢ δύνατο λοιπὸν νὰ παράσχη συνδρομὴν πρὸς ἐκδοσιν συγγραμμάτων ὠφελίμων τῇ ἀρχαιολογίᾳ (ἀπαλλάττον τοὺς συγγραφεῖς ζημιῶν ὡς ἐκ τοῦ στενοῦ κύκλου τῶν ἀγοραστῶν τοιοῦτου εἶδους συγγραμμάτων)· διότι αἱ ἀρχαιολογικαὶ ἐρευναι, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ ὄργανισμός, ἤτοι ὁ νόμος, δὲν περιορίζονται μόνον εἰς τὰς ἀνασκαφὰς πρὸς εὔρεσιν ἀρχαιοτήτων, ἀλλὰ περιλαμβάνουσιν ἀναντιρρήτως καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἐπεξεργασίαν διὰ καταλλήλων συγγραμμάτων καὶ τοιαῦτα ἐκρίθησαν παρὰ τοῦ συμβουλίου τὰ περὶ Μυκηνῶν, Ἐπιδαύρου καὶ ἀρχαίων νομισμάτων τῆς Κρήτης, τὰ βραβευθέντα καὶ ὑπὸ ξένων ἐπιστημονικῶν ἰδρυμάτων. Ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεΐα, εἶναι ἀληθὲς, οὔτε ἀπορρίπτει, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀποδέχεται ὠρισμένως τὰ ἀνωτέρω, ἰσχυρίζεται δὲ ἰδίως ὅτι μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν ἀντιτύπων δὲν ἠδύνατο νὰ διατεθῶσι ταῦτα ὑπὸ τοῦ συμβουλίου, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως. Τὸ νόμιμον ὁμῶς τῆς διαθέσεως αὐτῶν προκύπτει ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὄργανισμοῦ ἐπιτρέποντος τὴν δωρεάν. Ὅθεν μένει νὰ ἐξετασθῇ ἂν ὀρθῶς διετέθησαν τὰ ἀντίτυπα ταῦτα (ἅτινα ἀνωφελῶς θὰ ἐφυλάσσοντο εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἑταιρίας) ὑπὸ τοῦ συμβουλίου διανείμαντος τὰ πλεῖστα μὲν αὐτῶν εἰς κοινωφελῆ καὶ γνωστὰ τῆς τε ἐλευθέρας καὶ τῆς δούλης Ἑλλάδος καθιδρύματα, οὐ μόνον πρὸς χαρὰν τῶν δούλων μάλιστα Ἑλλήνων, μανθανόντων οὕτως ὅτι σφίζονται καὶ ἐπαναβλέπουσι καὶ πάλιν τὸ φῶς πολλὰ τῆς προγονικῆς ἡμῶν δόξης κειμήλια, καὶ πρὸς ἄμιλλαν καὶ ἐνθάρρυνσιν εἰς ἀρχαιολογικὰς μελέτας καὶ σπουδὰς, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐνδειξιν τῆς εὐγνωμοσύνης μας καὶ μικρόν, οὕτως εἰπεῖν, ἀντάλλαγμα τῶν ὅσων παρ' ἐκείνων λαμβάνομεν, ἀφοῦ ὡς γνωστὸν ὁ τε ἔσω καὶ ὁ ἔξω ἑλληνισμὸς ἀποστέλλει εἰς τὴν Ἑταιρίαν μας τὸ χρῆμά του καὶ ἀλλέως καὶ διὰ τοῦ λαχείου, τινὰ δὲ καὶ εἰς ἄνδρας λογίους περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ καταγινόμενους καὶ δυναμένους διὰ τῆς μελέτης τῶν ἐν λόγῳ ἔργων καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν κρίσεως νὰ συντελέσωσιν εἰς

διευκρίνησιν τῶν γενομένων ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν, ἥ εἰς πρόσωπα ὠφελήσαντα τὴν ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρίαν καὶ εἰς τὴν ἐν τῷ μέλλοντι συνδρομὴν τῶν ὁποίων δικαίως ἐλπίζει αὕτη. Μὴ τάχα διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους καὶ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος, τῆς καθ' ὀλοκληρίαν δαπάνη τῆς Ἑταιρίας ἐκδιδομένης, δὲν διανεμόνται δωρεὰν εἰς καθιδρύματα καὶ πρόσωπα ἱκανὰ ἀντίτυπα καὶ οὐδέποτε ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ οὐδεμιᾶς κατεκρίθη τὸ συμβούλιον ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας; Ὅπως δὲ ταύτης, τῆς Ἀρχαιολογικῆς δηλ. Ἐφημερίδος, λαμβάνουσιν οἱ σύμβουλοι ἀντίτυπον δωρεὰν, οὕτως ἔλαβον καὶ τῶν ἐν λόγῳ συγγραμμάτων ἕκαστος ἀνὰ ἓν ἀντίτυπον, διότι ἀληθῶς, εἴπερ τις καὶ ἄλλος οἱ σύμβουλοι πρέπει νὰ γινώσκωσι τὸ περιεχόμενον τοιούτων βιβλίων, οἷα τὸ περὶ νομισμάτων τῆς Κρήτης, τὸ περὶ Ἐπιδαύρου, τὸ περὶ Μυκηνῶν κ.τ.λ. ἵνα ἐν γνώσει ἀποφαίνωνται γνώμην περὶ τῶν προτεινομένων εἰς ἀγορὰν νομισμάτων ἢ ἀκριβῶς γινώσκωσι τί ἐγένετο καὶ τί δεόν ἐτι γενέσθαι ἐν τόποις ἐνθα ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀνασκάπτει ἡ Ἑταιρία μας. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας, ὅτι ἡ Συνέλευσις ἔπρεπε νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τῶν ἐν λόγῳ ἀντιτύπων εἶναι ἀβάσιμος, ἀφοῦ τὸ συμβούλιον λαμβάνει ὑπαρξίν διὰ τῆς ψήφου τῶν ἐταίρων· ἀπαξ δ' οὗτοι ἐκλέξαντες τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας, τὸ ἀντιπροσωπεῦον αὐτοῦς, ἐξήντησαν τὸ δικαίωμα τῆς ἐνεργείας τῶν ὡς πρὸς τὴν διοίκησιν καὶ δὲν συνέρχονται εἰς γενικὰς συνελεύσεις πρὸς σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν περὶ λεπτομερειῶν ἀναγομένων εἰς τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν τῆς Ἑταιρίας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 8^{ον} τοῦ ὄργανισμοῦ.

Καὶ ἡ μομφὴ ὅτι καὶ ἡ ἀγορὰ ἀρχαίων ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ συμβουλίου, ἀλλὰ τῇ ἀπλῇ τοῦ γραμματέως ἐγκρίσει, στηριζομένη ἐπὶ μιᾶς ἀποφάσεως αὐτοῦ τούτου τοῦ συμβουλίου γενομένης κατὰ τὸ 1887, δὲν εἶναι νόμιμος, διότι ἡ ἀπόφασις ἐκείνη δὲν ἠδύνατο νὰ ἰσχύη κατὰ τὴν ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπεῖαν ἢ κατ' αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ἔτος μόνον, οὔτε δικαία, οὔτε ὀρθὴ εἶναι· πᾶσα τοῦ συμβουλίου ἀπόφασις ἔχει ἰσχύον ἐνόσω δὲν καταργηθῇ ὑπὸ ἄλλης νεωτέρας· εἶχε δὲ προβῆ τὸ συμβούλιον εἰς τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην, (μετὰ περιορισμοῦ ἐννοεῖται ἐξουσιο-

δοτήσαν τὸν γραμματέα νὰ ἀγοράζη ἀρχαῖα ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ συμβουλίου μέχρι χιλίων δραχμῶν) πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς τῆς Ἐταιρίας, ἵνα μὴ δηλ. φυγαδεύωνται ἄξια λόγου πολλάκις ἀρχαιοτῆτες ἕνεκα τῆς βραδύτητος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀγορᾶς. Καὶ ὅμως τὸ ζήτημα τοῦτο εἶχεν ἀνακινήθη καὶ αὐθις ἐν τῷ συμβουλίῳ καὶ ἐλήφθη ἀπόφασις, νομίσματα τοῦλάχιστον νὰ μὴ ἀγοράζωνται ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τοῦ συμβουλίου.

Ἐπίσης ὅλως ἄδικος εἶναι ἡ μομφὴ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας περὶ ἀναστηλώσεων καὶ ἐπισκευῶν ἀρχαίων κτιρίων. Τὴν τῶν ἐπιστυλιῶν τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐξετέλεσε τῆ παρακλήσει τῆς Ἐταιρίας μας ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Τμήματος τῶν δημοσίων ἔργων καὶ διὰ μειοδοσίας· ἡ Ἐταιρία μὴ δυναμένη ὡς ἐκ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἔργου νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην ἀπετάθη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπλήρωσε δὲ τὴν δαπάνην, ἣν εἶχεν ὑποσχεθῆ, μετὰ τὴν ἐπιθεώρησιν καὶ ἔγκρισιν αὐτῆς ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν δημοσίων ἔργων. Τὴν δὲ γενομένην ἐν Μυκῆναις ἐν τῇ πύλῃ τοῦ λεγομένου τάφου τῆς Κλυταιμῆστρας στερέωσιν δὲν εἶδον οἱ κύριοι ἐλεγκταί· πῶς λοιπὸν ἀποφαίνονται γνώμην ὅτι δὲν ἔγινεν ὡς εἶδει καὶ μετὰ τῆς προσηκούσης φειδοῦς; Τὸ ἔργον, εἶναι ἀληθές, πολλὰ παρέσχε τῷ συμβουλίῳ πράγματα, μὴ δυνατῆς οὔσης τῆς κατασκευῆς σιδηρᾶς ἐσχάρας ἐν Ναυπλίῳ, δις δὲ μετέβη ἐκεῖσε ἐπιτροπεία τοῦ συμβουλίου μετὰ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. Μούση, δωρεὰν τὰς ὑπηρεσίας του παρασχόντος, πρὸς ἐξέτασιν καὶ παραλαβὴν τοῦ ἔργου καὶ δὲν τὸ παρέλαβεν ἢ ἀφοῦ ἐβεβαιώθη ὅτι καλῶς ἐξετελέσθη· ἡ δὲ δαπάνη ὑπῆρξε μικροτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ Νομομηχανικοῦ Ἀργολιδοκορινθίας ὑπολογισθείσης.

Γλίσχρον δὲ εἶναι κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συμβουλίου καὶ τὸ νῦν διδόμενον παρὰ τῆς Ἐταιρίας ἐπιμίσθιον εἰς τοὺς Ἐφόρους ἀρχαιοτήτων, ὅσάκις ἐκτελῶσιν ἔργα αὐτῆς, ἀνθρώπους ὑπὲρ πάντας τοὺς ἄλλους δημοσίους ὑπαλλήλους κακοπαθοῦντας ἐν τόποις πολλάκις ἐρήμοις, γλίσχρως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀμειβομένους, προάγοντας ὅμως, εἴπερ τις καὶ ἄλλος, τὴν ἐπιστήμην καὶ πλουτιζοντας τὰ Μουσεῖά μας καθ' ἐκάστην δι' ἔργων τῆς προγονικῆς ἡμῶν δόξης. Αἱ εἰς τὸ κατώτερον προσωπικὸν ἀμοι-

βαί ἐπὶ ἐκτάκτοις ὑπηρεσίαις εἶναι κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ συμβουλίου μικρολόγου μερίμνης ἄξια. Οὐδένα δὲ γινώσκει τὸ συμβούλιον ὑπάλληλον τῆς Ἑταιρίας ἐπ' ἀδείᾳ μακρὸν χρόνον διατελέσαντα καὶ πληρωθέντα τὸν μισθὸν του παρὰ τὰ ἐν τῇ δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ εἰθισμένα.

Τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα εἶχε νὰ εἴπῃ τὸ συμβούλιον εἰς ἀποκρουσιν τῶν κατ' αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπείας ἐπιρριφθεῖσῶν μομφῶν. Τὰ μετέπειτα εἶναι ἰδικόν σας ἔργον. Ἄλλὰ πρὶν ἢ προβῆτε εἰς τοῦτο ἐπιτρέψατέ μας, ἀξιοτίμοι συναδελφοί, νὰ φέρωμεν εἰς γνῶσιν σας καὶ τὰ ἐξῆς.

Τὰ γενόμενα ἐν τῇ συνελεύσει τῆς 13ης Μαρτίου εὔρον, ὡς μὴ ὄφειλε, καὶ ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡχώ, ὁ δὲ τύπος ἐπιλαβόμενος καὶ αὐτὸς ἀταλαιπώρως πάνυ τῆς ἐξετάσεως τῶν πραγμάτων ἐξήνεγκεν ἔτι βαρυτέρας μομφὰς καὶ ἄρθρα ἐγράφησαν ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν, «*Σκάνδαλα καὶ ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἑταιρίᾳ*», ὥστε ὁ πολὺς κόσμος ἤρχισε νὰ κλονίζεται εἰς τὴν ἀγαθὴν ὑποληψιν, ἣν μέχρι τοῦδε πρὸς αὐτὴν πάνυ δικαίως ἔτρεφεν, ἀφοῦ ἐπὶ ἐξηκονταετιᾶν ἐργαζομένη ἡ Ἑταιρία μας ὑπὲρ τῆς ἀνεურέσεως δι' ἀνασκαφῶν καὶ τῆς διασώσεως ἀπὸ καταστροφῆς ἢ ἀπεμπολήσεως δι' ἀγορᾶς τῶν κειμηλίων τῆς προγενεστέρως ἡμῶν δόξης καὶ εὐκλείας πολλὰ ὄντως καὶ καλὰ διέπραξεν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τῆς καὶ τούτου ἕνεκα καὶ παρὰ τῶν ξένων ἀκόμη εὐφήμου ἔτυχε πάντοτε μνείας. Τούτων δὲ οὕτως κατὰ κακὴν μοῖραν γενομένων, τὸ συμβούλιον ὅπως μὴ διασύρηται δωρεὰν ἢ ὑπόληψις τῆς Ἑταιρίας πρὸ πάντων, μὴ τίθηται δ' ὅλως ἀβασανίστως καὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς ἀτόμων, καὶ αὐτὴ ἡ χρηστότης περὶ τὴν διαχείρισιν ἐν ἀμφιβολίᾳ, ὅπως ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐκλείψῃ πᾶσα ὑπόνοια «*περὶ σκανδάλων*», ἀποδειχθῆ δ' ἀριδῆλως ὅτι τὸ πολὺ πολὺ περὶ οὐδενὸς ἄλλου πρόκειται ἢ περὶ παραλείψεων τυπικῶν καὶ τούτων οὐχὶ οὐσιωδῶν καὶ ἀδικαιολογημάτων, τὸ συμβούλιον, λέγομεν, ἔκριεν ἀναγκαῖον νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ν' ἀσκήσῃ τὸ ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμά της, νὰ διορίσῃ δηλ. δημοσίους ἐλεγκτὰς εἰς ἐξέλεξιν τῆς διαχειρίσεώς μας· τοῦτο δὲ καὶ ἐγένετο καὶ οἱ ἐλεγκταὶ διωρίσθησαν.

Ἡ Γ' Γενική συνέλευσις τῶν ἐταίρων ἐγένετο τῇ 10 Ἀπριλίου 1894 ἡμέρα Κυριακῆ, ὥρα 10 πρὸ μεσημβρίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παρόντων τῶν συμβούλων πλὴν τοῦ κ. Στ. Δραγούμη καὶ 46 ἐταίρων. Ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος κ. Σπ. Φιντικλῆς ἀνελθὼν εἰς τὸ βῆμα εἶπεν· «Ἀξιότιμοι ἐταῖροι· Συμφώνως τῇ δημοσίᾳ καὶ ἰδίᾳ ὑμῶν προσκλήσει, σήμερον θὰ ἀναγνωσθῆ ἡ ἀπάντησις τοῦ Συμβουλίου εἰς τὰ τῆς Ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπείας· θ' ἀναγνωσθῆ δὲ ἡ ἀπάντησις κατ' ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τοῦ συμβούλου κ. Φιλίου· ἔπειτα δὲ θέλει ὀρισθῆ ὑφ' ὑμῶν ἡ ἡμέρα πρὸς ἐκλογὴν τοῦ νέου Συμβουλίου».

Ὁ Δ. Φίλιος λαβὼν τὸν λόγον ἀνέγνω τὴν ἀπάντησιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς Π. Παπαναστασίου ζητήσας καὶ λαβὼν τὸν λόγον ἀνταπαντᾷ εἰς τινὰ μέρη τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Συμβουλίου ἰσχυρίζομενος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἠθέλησε νὰ δείξῃ ἀτοπίας μόνον περὶ τὴν διοίκησιν τῶν τῆς Ἐταιρίας προερχομένης ἐκ τῆς ἐλλείψεως προϋπολογισμοῦ, χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸ Συμβούλιον καταχρήσεις περὶ τὴν διαχείρισιν τῶν χρημάτων. Ἐπιμένει εἰς τὸ ὅτι ἐκ τοῦ ἰσχύοντος ὀργανισμοῦ δὲν πηγάζει δικαίωμα τοῦ Συμβουλίου νὰ διανείμῃ βιβλία εἰς ἃ παρεσχέθη χρηματικὴ συνδρομὴ ἐκ χρημάτων τῆς Ἐταιρίας. Ἐπαναλαμβάνει καὶ ἄλλας παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπείας, εἰς ἃς θεωρεῖ τὰς ἀπαντήσεις τοῦ Συμβουλίου ὡς ἀνεπαρκεῖς καὶ ἰδίως ὅτι τὴν ἀπαρτίαν ἐν ταῖς συνεδριάσεσι τοῦ Συμβουλίου δὲν ἔπρεπε νὰ ἀποτελοῦν ἕξ μέλη αὐτοῦ, καθὼς ἐγένετο ἕκτοτε, ἀλλὰ ἐπτὰ τοῦλάχιστον, καὶ καταλήγει ἀναγνώσας ἑγγραφοὺς πρότασιν τὴν ἐξῆς·

«Νὰ ἐκλεχθῆ σήμερον ἐπιτροπεία ἐκ τριῶν ἢ πέντε ἐταίρων ἐκ τῶν παρισταμένων (ἐὰν δηλώσωσιν ἂν ἀποδέ-

χωνται τὴν ἐκλογὴν)· καὶ νὰ δοθῆ τῇ ἐπιτροπείᾳ ταύτῃ ἢ ἐντολὴ νὰ συντάξῃ ἐντὸς τοῦ Ἀπριλίου πλήρη νέον τῆς Ἑταιρείας ὀργανισμόν καὶ παραδώσῃ τοῦτον πρὸς τὸ Συμβούλιον, διοικοῦν τὴν Ἑταιρείαν μέχρι τῶν νέων ἀρχαιρεσιῶν κατὰ τὸν νέον ὀργανισμόν.

Τὸ Συμβούλιον νὰ τυπώσῃ καὶ διανείμῃ κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Μαΐου τοῖς ἐταίροις τὸ σχέδιον τοῦ νέου ὀργανισμοῦ καλοῦν πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὀκτῶ ἡμέρας μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ σχεδίου.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως ἐπιψήφισιν τοῦ σχεδίου νὰ ὑποβάλλῃ τάχιστα τὸ Συμβούλιον τὸ σχέδιον πρὸς ἔγκρισιν διὰ Β. Δ. καὶ μετὰ τὴν κύρωσιν νὰ καλέσῃ τοὺς ἐταίρους πρὸς ἀρχαιρεσίας. Ἐὰν ὅμως ἐπὶ ἓνα τὸ πολὺ μῆνα ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς δὲν ἐκδοθῆ τὸ προσῆκον Β. Δ., τότε καλοῦνται ἐντὸς ὀκτῶ τὸ πολὺ ἡμερῶν οἱ ἐταῖροι πρὸς ἀρχαιρεσίας».

Μετὰ τοῦτο ἐρωτηθεῖσα ἡ Συνέλευσις ὑπὸ τοῦ ἀντιπροέδρου ἐνέκρινε μὲν τοὺς λογαριασμοὺς ὁμοθύμως, ἀλλ' ἀπέρριψε τὴν πρότασιν περὶ ὀρισμοῦ ἡμέρας πρὸς ἐκλογὴν νέου Συμβουλίου. Ἀπεφάσισε δὲ δι' ἀναστάσεως νὰ ἀναβληθῶσι μὲν τώρα αἱ ἀρχαιρεσίαι καὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ παρὸν Συμβούλιον διοικοῦν κατὰ τὸν ἰσχύοντα ὀργανισμόν, νὰ κληθῆ δὲ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Συνέλευσις τῶν ἐταίρων τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, ὅπως ἐκλεχθῆ ἐπιτροπὴ πενταμελῆς πρὸς σύνταξιν σχεδίου νέου ὀργανισμοῦ. Ἡ συνέλευσις διελύθη περὶ ὥραν 12 1/4.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΩΝ ΚΑΤΑΒΑΛΟΝΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ
ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1893 (1)

(Όσων εταίρων τὰ ὀνόματα φέρουσιν ἀποτέριστον, αὐτοὶ πρὸς τῇ ἐτησίᾳ συνδρομῇ καὶ καθυστεροῦσαν ἄλλην κατέβαλον, ἢ τὴν τοῦ προσεχοῦς ἔτους).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΘΗΝΟΓΕΝΗΣ Γ. . . Δρ.	15.—	ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ ΑΝ. . . Δρ.	15.—
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Χ. . . »	15.—	ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ ΝΙΚ. . . »	15.—
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΝΙΚ. . . »	15.—	ΔΑΜΙΡΑΛΗΣ Μ. . . »	15.—
ΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤ. . . »	15.—	ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ ΑΔ. . . »	25.—
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΝΤ. Ι. . . »	15.—	ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ ΘΕΟΔ. . . »	15.—
ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Κ. . . »	15.—	ΔΗΜΙΤΣΑΣ ΜΑΡΓ. . . »	15.—
ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΣ Π. Π. . . »	15.—	ΔΙΓΕΝΗΣ ΜΙΧ. . . »	15.—
		ΔΙΟΣΚΟΡΙΔΗΣ Χ. . . »	15.—
ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ ΙΩ. . . »	15.—	ΔÖRPFELD W. . . »	15.—
ΒΑΡΟΥΧΑΣ ΑΔ. . . »	15.—	ΔΟΥΡΟΥΤΗΣ ΑΘ. . . »	15.—
ΒΑΣΗΣ ΣΠΥΡ. . . »	15.—	ΔΡΑΓΟΥΜΗ ΕΛΙΖΑ Σ. . . »	15.—
ΒΕΚΚ ΚΑΡΛ. . . »	15.—	ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΕΜ. . . »	15.—
ΒΕΔΕΝΤΣΑΣ ΣΠ. . . »	15.—	ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΜΑΡΚ. . . »	25.—
ΒΛΑΓΚΑΛΗΣ Ν. . . »	15.—	ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ ΣΤΕΦ. . . »	15.—
ΒΛΑΣΤΟΣ ΚΩΝΣΤ. . . »	15.—		
ΒΟΡΤΣΕΛΑΣ ΙΩ. . . »	15.—	ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΗΣ Σ. . . »	15.—
ΒΟΥΚΡΑΣ ΔΗΜ. . . »	15.—	ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΔΗΣ Μ. . . »	15.—
ΒΟΥΡΟΣ ΑΝΤ. . . »	25.—	ΕΥΚΛΕΙΔΗΣ ΙΩ. . . »	15.—
ΒΟΥΤΖΙΝΑΣ ΕΜ. . . »	15.—		
		ΖΑΧΑΡΙΟΥ Δ. Π. . . »	15.—
ΓΑΖΕΠΗΣ ΓΕΩΡΓ. . . »	15.—	ΖΕΓΚΙΝΗΣ ΙΩ. . . »	15.—
ΓΙΑΝΝΟΥΔΗΣ ΒΑΣ. . . »	15.—	ΖΗΛΙΩΤΗΣ ΝΙΚ. . . »	15.—
ΓΡΗΓΟΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΑΧ. . . »	15.—	ΖΗΤΟΥΝΙΑΤΗΣ Π. . . »	15.—

(1) Ἐν τῷ καταλόγῳ τούτῳ περιέχονται καὶ τὰ ὀνόματα τῶν μετὰ τὴν κλεί-
 σιν τῶν λογαριασμῶν τοῦ ἔτους καταβαλόντων τὴν συνδρομὴν των εταίρων.

ΖΩΛΩΤΑΣ ΕΜ. . . . Δρ.	15.—	ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ ΔΗΜ. . . Δρ.	15.—
ΖΥΓΟΜΑΛΑΣ ΑΝΤ. . . »	15.—	ΛΙΒΑΣ ΑΘΑΝ. . . . »	15.—
		† LOLLING H. . . . »	15.—
ΘΑΛΗΣ ΜΙΑΤ. . . . »	15.—	ΛΟΝΤΟΣ Α. »	15.—
ΘΕΟΔΩΡΑΚΑΚΗΣ ΣΤ. . . »	15.—	ΛΥΡΗΣ ΙΩ. »	15.—
ΘΕΟΦΙΛΑΤΟΣ ΙΩ. . . . »	15.—	ΛΥΡΗΣ ΝΙΚ. »	15.—
ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ ΠΑΝ. . . . »	15.—	ΜΑΓΓΙΩΡΟΣ Γ. »	15.—
ΚΑΖΑΖΗΣ ΝΕΟΚΛ. . . . »	15.—	ΜΑΚΚΑΣ ΔΗΜ. »	15.—
ΚΑΛΑΠΟΘΑΚΗΣ Μ. . . . »	15.—	ΜΑΚΚΑΣ ΝΙΚ. »	15.—
ΚΑΛΔΙΓΑΣ ΠΑΥΛ. . . . »	15.—	ΜΑΔΙΚΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . . »	15.—
ΚΑΛΔΙΣΠΕΡΗΣ Ν. . . . »	15.—	ΜΑΝΙΑΚΗΣ Κ. »	15.—
ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . »	15.—	ΜΑΝΤΖΑΚΟΣ ΧΡ. »	15.—
ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ Δ. . . »	15.—	ΜΑΡΙΔΟΠΟΥΛΟΣ Α. . . . »	15.—
ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ ΙΩ. . . »	15.—	ΜΑΡΙΔΟΠΟΥΛΟΣ Θ. . . . »	15.—
ΚΑΝΑΚΗΣ ΠΕΤΡ. »	15.—	ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩ. . . . »	15.—
ΚΑΝΕΛΛΗΣ ΑΝΤ. »	15.—	ΜΑΥΡΟΥΑΡΔ L. »	15.—
ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ Γ. »	15.—	ΜΕΛΛΕ ΜΙΧ. »	25.—
ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤ. . . »	25.—	ΜΕΛΙΣΣΟΥΡΓΟΣ Γ. . . . »	15.—
ΚΑΡΟΛΙΔΗΣ Π. »	15.—	ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ ΣΠ. . . . »	15.—
ΚΑΡΤΕΡΑΚΗΣ ΝΙΚ. . . . »	15.—	ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ Γ. »	15.—
ΚΑΣΔΟΝΗΣ ΓΕΩΡΓ. . . . »	15.—	ΜΙΣΥΡΑΝΗΣ ΝΙΚ. »	15.—
ΚΑΣΔΟΝΗΣ ΣΩΚΡ. . . . »	15.—	ΜΟΜΦΕΡΡΑΤΟΣ ΑΝΤ. . . »	15.—
ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ ΠΑΝ. . . . »	15.—	† ΜΟΣΧΑΚΗΣ ΝΙΚ. »	15.—
ΚΑΣΤΡΩΜΕΝΟΣ ΑΔ. . . . »	15.—	ΜΟΣΧΟΒΑΚΗΣ Ν. »	15.—
ΚΑΤΣΑΡΑΣ ΜΙΧ. »	15.—	ΜΟΥΣΗΣ ΙΩ. »	15.—
ΚΕΤΣΕΛΑΣ ΘΕΜ. »	15.—	ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ ΕΓΑΓΓ. . . »	15.—
ΚΕΦΑΛΑΣ ΓΕΩΡ. »	15.—	ΜΠΑΛΤΗΣ ΘΕΟΦ. »	15.—
ΚΟΖΑΚΗΣ ΤΥΠΑΛΛΟΣ Γ. . »	20.—	ΜΠΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥΣ Μ. . . »	15.—
ΚΟΛΥΒΑΣ ΑΔΕΣ. »	15.—	ΜΥΛΩΝΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ. . . »	15.—
ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ Ν. . . »	100.—		
ΚΟΝΤΟΣ ΚΩΝΣΤ. »	15.—	ΝΕΓΡΗΣ ΦΩΚΙΩΝ. »	15.—
ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ ΑΔ. Α. . »	15.—	ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ Γ. »	15.—
ΚΟΠΑΝΙΤΣΑΣ ΣΤ. »	15.—	ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩ. »	15.—
ΚΟΡΟΜΑΝΤΖΟΣ ΘΕΜ. . . . »	15.—	ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΛΟΥΔ. . . . »	20.—
ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ ΣΤ. Α. . »	15.—	ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Π. . . . »	15.—
ΚΟΦΙΝΙΩΤΗΣ ΙΩ. »	15.—	ΝΟΜΙΚΟΣ ΑΝΔΡ. »	15.—
ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓ. »	15.—		
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΚΩΝΣΤ. . . . »	15.—	ΞΑΝΘΑΚΗΣ ΠΕΤΡ. »	15.—
ΚΩΣΤΗΣ Κ. Ν. »	15.—	ΞΥΘΑΛΛΗΣ ΙΩ. »	15.—
ΛΑΚΩΝ ΒΑΣ. »	15.—		
ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΑΔ. . . »	15.—	† ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΒΑΣ. . . . »	15.—
ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΗΣ Μ. »	15.—	ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΠΡΟΚ. . . . »	15.—
ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ Β. Ι. »	15.—	ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ ΑΝΤ. »	15.—

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝΣΤ. . Δρ.	15.—	ΣΒΟΡΩΝΟΣ ΙΩ. . . Δρ.	15.—
ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΠΑΝ. . . »	15.—	ΣΕΜΙΤΕΛΟΣ ΔΗΜ. . . »	15.—
		ΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩ. . . »	15.—
ΠΑΓΑΝΕΛΛΗΣ ΣΠ. . . »	15.—	ΣΚΙΑΣ ΑΝΔΡ. . . . »	15.—
ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ ΑΡ- . . »	15.—	ΣΚΟΥΖΕ ΑΔΕΣ. Γ. . . »	15.—
ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Γ. . . »	15.—	ΣΚΟΥΖΕ ΠΑΥΛ. Γ. . . »	15.—
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. . . »	15.—	ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ ΣΤ. . . »	15.—
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Ν. »	15.—	ΣΟΥΤΣΟΣ ΑΔΕΣ. . . . »	50.—
ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛ. Θ. »	15.—	ΣΤΑΝΗΣ ΒΑΛΕΡ. . . . »	15.—
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Χρ. . . »	15.—	ΣΤΑΝΗΣ ΣΠΥΡ. . . . »	15.—
ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ Κ. . . . »	15.—	ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΛΩΝ . . . »	15.—
ΠΑΠΑΜΑΡΚΟΥ ΧΑΡ. . . »	15.—	ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΥΡ. . . . »	15.—
ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Π. . . »	15.—	ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΤΕΦ. . . »	15.—
ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΣ ΕΥΑΓΓ. . »	15.—	ΣΤΡΕΪΤ ΣΤΕΦ. . . . »	15.—
ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ Γ. . . . »	15.—		
*ΠΑΠΠΟΣ ΔΗΜ. »	60.—		
ΠΑΞΧΑΛΗΣ ΛΕΩΝ. . . . »	15.—	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΟΣ Ν. »	15.—
ΠΑΤΥΧΑΣ ΓΕΩΡΓ. . . . »	15.—	TROUMP EUG. . . . »	15.—
†ΠΑΥΛΙΔΗΣ ΠΑΝ. . . . »	15.—	ΤΣΙΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ Δ. . . »	15.—
ΠΕΡΡΗΣ ΠΕΤΡ. »	15.—	ΤΣΟΥΝΤΑΣ Χρ. . . . »	15.—
ΠΕΡΡΗΣ ΣΠΥΡ. »	15.—		
ΠΟΛΙΤΗΣ Ν. Γ. »	15.—	ΦΕΡΜΠΟΣ ΠΑΝ. . . . »	15.—
ΠΟΣΤΟΛΑΚΑΣ ΑΧ. . . . »	15.—	ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΥΣ ΘΕΜ. Ν. »	15.—
ΠΡΩΤΟΔΙΚΟΣ ΙΩ. . . . »	15.—	ΦΙΛΙΟΣ ΔΗΜ. »	15.—
		ΦΙΛΗΠΠΙΔΗΣ Δ. . . . »	15.—
QUELLENES ED. . . . »	30.—	ΦΙΝΤΙΚΑΝΗΣ ΣΠ. . . . »	15.—
		ΦΩΕΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Κ. . . »	15.—
ΡΑΛΛΗΣ ΚΩΝΣΤ. . . . »	15.—		
ΡΑΛΛΗΣ ΠΑΝΤ. »	15.—	ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ ΜΙΧ. . . »	15.—
ΡΕΝΙΕΡΗΣ ΜΑΡΚ. . . . »	15.—	ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ Γ. . . . »	15.—
ΡΟΪΛΟΣ ΔΑΜΠΡ. . . . »	15.—	ΧΑΤΖΙΔΑΚΙΣ ΙΩ. . . . »	15.—
ΡΩΜΑΪΔΗΣ ΚΩΝΣΤ. . . »	15.—	ΧΩΡΕΜΗΣ ΙΩΑΝ. . . . »	25.—
ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠ. »	15.—	WOLTERS PAUL. . . . »	15.—
ΣΑΜΙΟΣ Κ. »	15.—		
ΣΒΟΡΩΝΟΣ ΑΝΤ. . . . »	15.—	ZILLER ERNST. . . . »	15.—

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΝΔΡ. Δρ.	15.—
ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Χρ. »	15.—
ΔΡΑΓΑΤΗΣ ΙΑΚ. »	15.—
ΚΑΣΤΡΙΩΤΗΣ Χρ. »	15.—
ΚΟΥΜΒΑΣ ΓΕΩΡΓ. »	15.—

ΚΟΝΤΑΡΑΤΟΣ ΑΧ.	Δρ.	15.—
ΣΕΦΕΡΛΗΣ ΝΙΚ.	»	15.—

ΕΝ ΑΙΓΙΝῃ

ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΟΣ ΚΥΡ.	Δρ.	20
--------------------------	-----	----

ΕΝ Τῷ ΕΞΩΤΕΡΙΚῳ

ΒΛΑΣΤΟΣ ΣΤΕΦ. ΕΝ ΜΑΣΣΑΛΙΑ	Δρ.	25.—
*LUDLOW THOM. ΕΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ	»	40.50
ΡΕΪΣΕΙ VICTOR ΕΝ ΟΥΓΓΑΡΙΑ	»	24.25
ROBERT CARL ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ	»	15.—
*ΣΚΕΝΔΕΡΑΝΗΣ Γ. ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ	»	50.—

BIBLIA ΔΩΡΗΘΕΝΤΑ

(Εν τούτοις περιλαμβάνονται καὶ τὰ κατ' ἀνταλλαγὴν ληφθέντα.)

- American journal of archaeology. Vol. VIII. 1893.
Annales de la Société academique d'architecture de Lyon.
Tom. X. Exercice 1889-90. Lyon, 1891.
Antike Denkmäler herausgegeben vom kaiserlich deutschen archaeologischen Institut. Bd. II Heft I (1889-92). Berlin, 1893.
Arch.-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich-Ungarn. XVI. Wien, 1893.
Archaeological Institute of America. Fourteenth annual report, 1892-93. Boston, 1893.
— Eleventh annual report of the managing committee of the amer. School of class. studies at Athens, 1891-92. Cambridge, 1893.
'Αρχεῖα τῆς νεωτέρας ἐλληνικῆς γλώσσης ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ Συλλόγου Κοραῆ. Τόμ. Α. Τεύχ. Α-Δ. Ἐν Ἀθήναις, 1892.

- Architektonische Studien von Sergius Andrejewitsch Iwanoff mit Erläuterungen von R. Bohn, herausgegeben vom kaiserl. deutschen archaeol. Institut. Berlin, 1892.
- 'Αθηνᾶ. Σύγγραμμα περιοδικὸν τῆς ἐν 'Αθήναις ἐπιστημονικῆς Ἑταιρίας. Τόμ. 4 φυλ. 4. Τόμ. 5. 'Αθήνησιν, 1892-93. Berliner philologische Wochenschrift. 1893. Berlin, 1893. Bollettino delle opere moderne straniere acquistate dalle biblioteche governative del regno d'Italia. Vol. VII, 1892. Roma, 1893.
- Bruck, S., Ueber die Organisation der athenischen Heliastengerichte. 1893 (ἀπόσπασμα).
- Bulletin de correspondance hellénique, XVII. Athènes, 1893.
- Bulletino di archeologia e storia dalmata. XVI, 6, 7, 8. Spalato, 1893.
- Cambridge antiquarian Society. Proceedings and Communications. Vol. VII (New Series vol. I) 1888-91. Vol. VIII. 1. 1891-2. Cambridge, 1893.
- Capps, Edw., Vitruvius and the greek stage. Chicago, 1893 (ἀπόσπασμα).
- Cartailhac, Em., L'âge de la pierre en Égypte, 1892 (ἀπόσπασμα).
- Les monuments primitifs des îles Baléares. Toulouse, 1892. Texte et 80 planches.
- Χριστιανικὴ ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία. Δελτίον Α περιέχον τὰς ἐργασίας τῆς Ἑταιρείας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1891. Ἐν 'Αθήναις, 1892.
- Comité de conservation des monuments de l'art arabe. Exercice 1891. Le Caire. 1892.
- Corpus inscriptionum atticarum. Vol. II, 4. Indices. Berolini, 1893.
- inscriptionum graecarum Graeciae septentrionalis. Vol. I. Inscriptiones graecae Megaridis, Oropiae, Boeotiae, consilio et auctoritate academiae litterarum

- regiae borussicae edidit Guil. Dittenberger. Berolini, 1892.
- Danielson, O., De voce αἴζηος quaestio etymologica. Upsala, 1892.
- Δελτίον ἀρχαιολογικὸν ἐκδιδόμενον ὑπὸ τοῦ γενικοῦ ἐφόρου Π. Καββαδία. Τόμ. Η, 1892 σελ. 81-126 (τεύχη Ἰουνίου-Δεκεμβρίου). Ἐν Ἀθήναις 1892.
- Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς Ἑταιρίας τῆς Ἑλλάδος. Τόμ. 4 φυλ. 14. Ἐν Ἀθήναις, 1893.
- Die attischen Grabreliefs herausgegeben im Auftrage der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien. Lieferung IV. Taf. LXXXI-C. Berlin, 1893.
- Ἐκθεσις τῶν κατὰ τὰ σχολικὰ ἔτη 1890-91, 1891-92, 1892-93 πεπραγμένων ἐν τοῖς ὀρθοδόξοις δημοσίοις σχολείοις Χίου. Ἐν Χίῳ, 1893.
- Eranos vindobonensis. Wien, 1893.
- Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον. Τὰ κατὰ τὴν πρυτανεῖαν Γεωργ. Μιστριώτου. 1890-91. Ἐν Ἀθήναις, 1892.
- Τὰ κατὰ τὴν πρυτανεῖαν Παύλου Ἰωάννου. 1891-92. Ἐν Ἀθήναις, 1893.
- Παράρτημα τῶν κατὰ τὴν πρυτανεῖαν Παύλου Ἰωάννου. 1891-92. Ἐν Ἀθήναις, 1893.
- Fehr, Em., Studia in oracula sibyllina. Upsaliae, 1893.
- Forhandlinger i videnskabs-selskabet i Christiania. Aar 1891. 1892. Christiania, 1892-93.
- Frankfurter, S., Graf Leo Thun-Hohenstein, Franz Exner und Hermann Bonitz. Wien, 1893.
- Granit, J. M., De infinitivis et participiis dialectorum graecarum quaestiones syntacticae. Helsingforsiae, 1892.
- Hagfors, Edv., De praepositionum in Aristotelis politicis et in atheniensium politia usu. Helsingforsiae, 1892.
- Jahrbuch des kaiserlich deutschen archaeologischen Institutes. Bd. VIII. Berlin, 1893.
- Journal of hellenic studies (The), Vol. XIII, 1. 1892-93.

- London.—Supplementary papers N° 2. Ecclesiastical sites in Isauria by A. Headlam. London, 1892.
- Καστρομένου, Π., Τὰ μνημεία τῶν Ἀθηνῶν. Ἀθήνησιν, 1893.
- Kinch, K. F., Beretning om en archaeologisk Rejse i Makedonien. Kjøbenhavn, 1893 (ἀπόσπασμα).
- Κοτσοβίλη, Νικ., Χάρτης τῆς νήσου Σύρου. Ἐν Σύρῳ, 1892.
— Χάρτης Ψαρῶν. Ἐν Σύρῳ, 1893.
- Lagerlöf, Erl., Om dialogen sofistens. Lund, 1892.
- Lind, Jos., De dialecto pindarica I. Lundae, 1893.
- Loch, Ed., De titulis graecis sepulcralibus. Regimonti, 1890.
- Mémoires de l'Académie des sciences, inscriptions et belles-lettres de Toulouse. 9me série, tom. III. Toulouse 1891.
- Mémoires de la Société royale des antiquaires du Nord. Nouvelle série, 1892. Copenhague, σελ. 137-224.
- Memorie della regia accademia di scienze, lettere ed arti in Modena. Serie II. Vol. VIII. Modena, 1892.
- Michaelis, Ad., Altattische Kunst. Rede zur Feier des Geburtstages Sr. Majestät des Kaisers. Strassburg, 1893.
- Mittheilungen des kais. deutschen archaeologischen Institutes. Athenische Abtheilung. XVIII. Athen, 1893.
- Mittheilungen des kais. deutschen archaeologischen Institutes. Römische Abtheilung. VIII Rom, 1893.
- Monuments grecs publiés par l'association pour l'encouragement des études grecques en France N° 19-20, 1891-92. Paris, 1893.
- Nordenstam, E., Studia syntactica. I. Syntaxis infinitivi plotiniana. Upsaliae, 1893.
- Nordin, R., Studien in der Themistoklesfrage. Upsala, 1893.
- Nordiske Fortidsminder udgivne af det kgl. nordiske Oldskriftselskab. 2. Hefte. Kjøbenhavn, 1893.
- Nicolson, W., Myth and Religion. Helsingfors, 1892.

- Πανταζίδου, Ίω.. Περὶ τῶν ἐν Ἀθήναις πολιτικῶν ἑταιριῶν.
Ἐν Ἀθήναις, 1892.
- Παρνασσός. Σύγγραμμα περιοδικόν. I-ΙΓ. ΙΕ. Ἐν Ἀθήναις,
1886-1890.
- Φιλαρμονικὴ Ἑταιρεία Κερκύρας. Λογοδοσία τῶν κατὰ τὰ ἔτη
NA καὶ NB γενομένων. Ἐν Κερκύρα. 1893.
- Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ λογοδοσίαι τῶν ἐτῶν 1882/
83-1891/92. Ἐν Ἀθήναις, 1884-1893.
- Philostrati majoris imagines. Recensuerunt seminariorum
vindobonensium sodales. Lipsiae, 1893.
- Πλάτων. Σύγγραμμα περιοδικόν. Τόμ. Β-Δ, ΙΒ, ΙΓ. Ἐν Ἀ-
θήναις, 1880-82, 1890-91.
- Récsei, Victor, Ἐπιγραφαὶ τῆς ἐν Παννονίᾳ ῥωμαϊκῆς ἀποι-
κίας Σκαρβαντίας. Sopron, 1887 (Ὀύγγριστι).
- Revue des études grecques. Tom. V. Paris, 1893.
- Rey-Pailhade, J. de, Essai sur l'unification internationale
de l'heure. Toulouse, 1893.
- Risberg, B., De non nullis locis Agamemnonis Aeschy-
lei scribendis et interpretandis. Upsaliae, 1891.
- Scamozzi, Ottav., L'origine dell' accademia olimpica di
Vicenza con una breve descrizione del suo teatro.
Vicenza, 1822.
- Schriften der Universität zu Kiel aus dem Jahre 1892-93.
Kiel, 1893.
- Sittl, C., Parerga zur alten Kunstgeschichte. Würzburg,
1893.
- Schneider, R. von, Die Erzstatue vom Helenenberge.
Wien, 1893.
- Τσοῦντα, Χρ. Μυκῆναι καὶ μυκηναῖος πολιτισμὸς. Ἀθήνησιν,
1893.
- University Studies. Vol. I N° IV. July, 1892.
- Upsala universitets Arsskrift. 1891. 1892. Upsala, 1892-
1893.
- Virchow Rud., Ueber griechische Schädel aus alter und
neuer Zeit. Berlin, 1893 (ἀπόσπασμα).

- Wählin, L., De usu modorum apud Apollonium Rhodium. Lundae, 1891.
- Wide, Sam., Lakonische Kulte. Leipzig, 1893.
- Om Taciti källor för teckningen af romeska senaten i Annal I-VI. Upsala, 1892.
- Wilhelm, Ad., Zur Geschichte von Thasos. Wien, 1893 (ἀπόσπασμα).

BIBΛΙΑ ΑΓΟΡΑΣΘΕΝΤΑ

- Aegyptische Urkunden aus den königlichen Museen zu Berlin, Griechische Urkunden. Heft 2 - 6. Berlin, 1892 - 93.
- Ancient greek inscriptions in the british Museum. Part IV. Section I. by Gustav Hirschfeld, London, 1893.
- Annuaire de l'association pour l'encouragement des études grecques en France. 6ème année 1872. Paris, 1872.
- Archaeologische Ehren-Gabe zum siebenzigsten Geburtstage de Rossi's herausgegeben von A. de Waal. Roma, 1892.
- Archaeologische Studien ihrem Lehrer H. Brunn dargebracht von Ad. Furtwängler, Gust. Körte, Arthur Milchhöfer. Berlin, 1893.
- Aristotelis Πολιτεία Ἀθηναίων. Edidit Fr. Blass. Lipsiae, 1892.
- Baedeker, K., Griechenland. Handbuch für reisende. Dritte Auflage. Leipzig, 1893.
- Bapst, Germ., Les métaux dans l'antiquité et au moyen âge. L'étain. Paris, 1884.

- Barracco, G.-Helbig, W., La collection Barracco. Munich, 1893. Livr. I-V.
- Belger, Chr., Die mykenische Localsage von den Gräbern Agamemnonns und der Seinen. Berlin, 1893.
- Βενιζέλου, Θεοδ., Περὶ Ἀρείας Ἀθηνᾶς. Ἐν Βερολίῳ, 1854.
- Bendorf, Otto - Niemann, G., Das Heroon von Gjölbaschi-Trysa. Wien, 1889-90.
- Bodensteiner, Ern., Szenische Fragen über den Ort des Auftretens und Abgehens von Schauspielern und Chor im griechischen Drama. Leipzig, 1893.
- Boehlau, J., Quaestionum de re vestitaria graecorum specimen. Vimariae, 1884.
- Brunn, H., Griechische Kunstgeschichte. Erstes Buch. Die Anfänge und die älteste decorative Kunst. München, 1893.
- Brunn, H. - Arndt, P., Griechische und römische Porträts. Lief. 10-14. München, 1893.
- Bürchner, Ludw., Das ionische Samos. Amberg, 1892.
- Bulle, H., Die Silene in der archaischen Kunst der Griechen. München, 1893.
- Busolt, G., Griechische Geschichte bis zur Schlacht bei Chaeroneia. Bd. I. Gotha, 1893.
- Byzantinische Zeitschrift. Bd. II. Leipzig, 1893.
- Cavvadias, P., Fouilles d'Épidaure. Vol. I. Athènes, 1893 (ἐπὶ τοῦ χρωματιστοῦ ἐξωφύλλου) καὶ 1891 (ἐπὶ τοῦ λευκοῦ).
- Cesnola, Al., Salamina. The history, treasures and antiquities of Salamis in the island of Cyprus. London, 1882.
- Χάρτης τῆς νήσου Τήνου ὑπὸ Μ. Εὐγενίου, Ν. Εὐγενίου, Ν. Κλάψη, Π. Μαρκουίζου καὶ Ι. Μοσχονᾶ. 1892.
- Collitz, H., Sammlung der griechischen Dialekt - Inschriften. 2er Bd. IV. Heft (2 Teil). Göttingen, 1892.
- Commentariorum Cyriaci Anconitani nova fragmenta notis illustrata. Pisauri, 1763.

- Curtius, Ernst., Griechische Geschichte. I-III. Berlin, 1887-89.
- Curtius, E.-Kauptert, J. A., Karten von Attika. Bl. XX-XXI. Berlin, 1893.
- Darenberg, Ch.-Saglio, Edm., Dictionnaire des antiquités grecques et romaines. Fasc. 18. Paris, 1893.
- Dissertationes philologicae halenses. Vol. VIII, XII, 1. Halis Saxonum, 1887. 1891.
- Dittenberger, W., Commentatio de inscriptione thisbensi ad emphyteuseos jus spectante. Halis, 1892.
- Dressler, F., Triton und die Tritonen in der Litteratur und Kunst der Griechen und Römer. I-II. Wurzen, 1892-93.
- Eckinger, Th., Die Orthographie lateinischer Wörter in griechischen Inschriften. München, 1892.
- Escher, Jak., Triton und seine Bekämpfung durch Herakles. Leipzig, 1890.
- Etruskische Spiegel herausgegeben von Ed. Gerhard. 5er Bd. bearbeitet von A. Klügmann und G. Körte. 11^{es} Heft. Berlin, 1893.
- Fallmerayer, J., Welchen Einfluss hatte die Besetzung Griechenlands durch die Slaven auf das Schicksal der Stadt Athen und der Landschaft Attika. Stuttgart. 1835.
- Förster, R., Der Raub und die Rückkehr der Persephone. Stuttgart, 1874.
- Foucart, F., Des associations religieuses chez les grecs. Paris, 1873,
- Friederichs, C., De Iride dea veterum artificium monumentis illustrata. Gottingae, 1892.
- Furthwängler, Ad., Meisterwerke der griechischen Plastik. Leipzig, 1893.
- Gaedeckens, Rud., Unedirte antike Bildwerke. Heft 1. Jena, 1873.

- Gilbert, G., Handbuch der griechischen Staatsalterthümer. I Bd. 2° Auflage. Leipzig, 1893.
- Girard, P., L'Asclépieion d' Athènes. Paris, 1882.
- Guhl und Koner, Das Leben der Griechen und Römer. 6e Auflage I-XIII. Berlin, 1893.
- Haggenmüller, Hans., Ueber den Fünfkampf der Hellenen. München, 1892.
- Hamdy bey-Reinach., Une necropole royale à Sidon. Livraison II-III. Paris, 1893.
- Haussoullier, B., La vie municipale en Attique. Paris, 1884.
- Hermes, Bd. XXVII, 1893. Berlin, 1893.
- Hesiodi quae feruntur carmina. Recensuit Joan. Flach. Lipsiae, 1891.
- Hesyhii milesii de viris illustribus. Rec. Jo. Flach. Lipsiae, 1880.
- Hieroclis synecdemus. Rec. Aug. Burckhardt. Lipsiae, 1893.
- Hoffmann, Ern., Sylloge epigrammatum graecorum quae ante medium a. chr. n. seculum tertium incisa ad nos pervenerunt. Halis Saxonum, 1893.
- Jahn, Otto., Ueber Darstellungen griechischer Dichter auf Vasenbildern. Leipzig, 1861.
- Jahresbericht über die Fortschritte der classischen Alterthumswissenschaft. Bd. XXI, 1893. Berlin, 1893.
- Joseph, D., Die Paläste des homerischen Epos. Berlin, 1893.
- Kekulé, R., Hebe. Eine archaeologische Abhandlung. Leipzig, 1867.
- Kietz, G., Der Diskoswurf bei den Griechen. München, 1893.
- Kondakof, N. - Tolstoj, J. - Reinach. S., Antiquités de la Russie méridionale. Paris, 1892.
- Κοφινιώτου, Κ. Ι., 'Ιστορία τοῦ Ἄργους μετ' εἰκόνων. Φυλ. Α - ΙΓ. Ἐν Ἀθήναις, 1892.

- Krause, Ernst., Die Trojaburgen Nordeuropas. Glogau, 1893.
- Kühner, R., Ausführliche Grammatik der griechischen Sprache. 3e Auflage von Fr. Blass. Bd. I-II Hannover, 1890-92.
- Le Bas, Ph., Voyages et recherches archéologiques en Grèce et en Asie mineure. Huitième rapport. Paris 1844 (ἀπόσπασμα).
- Lenormant, Fr., Études sur l'origine et la formation de l'alphabet grec. Paris, 1873 (ἀπόσπασμα).
- Monnaies et médailles. Paris.
- Letronne, M., Observations philologiques et archéologiques sur les noms de vases grecs. Paris, 1833 (ἀπόσπασμα).
- Lobeck, Chr. Aug., Aglaophamus. Vol. I-II. Regimontii, 1829.
- Maass, Ern. De Lenaeo et Delphinio commentatio. Gryphiswaldiae, 1891.
- Martin, F. R., L'âge du bronze au Musée de Minoussinsk. Stockholm, 1893.
- Marquardt, J. - Mommsen, Th., Handbuch der römischen Alterthümer. Bd. I-VII. Leipzig, 1881-87.
- Μαυρογιάννη, Γ., Βυζαντινὴ τέχνη καὶ βυζαντινοὶ καλλιτέχναι. Ἐν Ἀθήναις, 1893.
- Mommsen, Th. - Blümner, H., Der Maximaltarif des Diocletian. Berlin, 1893.
- Mordtmann, A., Esquisse topographique de Constantinople. Lille, 1892.
- Sur les sceaux et plombs byzantins. Constantinople. 1873.
- Muret, Ch. - Λιμπρίτου, Θ., Πίναξ ἔκτυπος Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς. 1884.
- Murr, Jos., Die Pflanzenwelt in der griechischen Mythologie. Innsbruck, 1890.

- Neue Jahrbücher für Philologie und Paedagogik. Bd. 147. Leipzig. 1893.
- Overbeck, Joh., Geschichte der griechischen Plastik. Vierte Auflage. I Bd. Leipzig, 1893.
- Παρίση, Στ., Συλλογή τῶν διαπόντων τὴν ἀνωτέραν καὶ μέσην ἐκπαίδευσιν νόμων, β. διαταγμάτων καὶ ἐγκυκλίων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαίδεύσεως Ὑπουργείου. Τόμ. 3. Ἐν Ἀθήναις, 1893.
- Paris, P., Élatée. La ville, le temple d'Athéna cranaia. Paris, 1892.
- Παρνασσός. Σύγγραμμα περιοδικόν. Τόμ. Η. Ἐν Ἀθήναις, 1884.
- Partsch, Jos., Die Insel Zante. Gotha, 1891.
- Passow, Fr., Handwörterbuch der griechischen Sprache. Leipzig, 1857.
- Pickard, John., Der Standort der Schauspieler und des Chors im griechischen Theater des fünften Jahrhunderts. München, 1892.
- Pridik, Al., De Cei insulae rebus. Berolini.
- Reitz, De praepositionis ὑπὲρ apud Pausanian periegetam usu locali. Friburgi Brisigaviae. 1891.
- Revue archéologique. Troisième série. Tom. XXI-XXII. Paris, 1893.
- Rheinisches Museum für Philologie. Bd. 48. Frankfurt, 1893.
- Richter, Otto., Ueber antike Steinmetzzeichen. Berlin, 1885.
- Robert, Carl., Die Nekyia des Polygnot. Halle a/S. 1892.
- Roscher, W., Ausführliches Lexikon der griechischen und römischen Mythologie. Lief. 24-26. Leipzig, 1893.— Supplement. Epitheta deorum quae apud poetas graecos leguntur. Ed. C Bruchmann. Leipzig, 1893.
- Rüger, Ant., Die Praepositionen bei Pausanias. Bamberg, 1889.
- Schaarschmidt, Ulr., De ἐπι praepositionis apud Pausaniam periegetam vi et usu. Lipsiae, 1873.

- Σχέδιον τῆς νέας πόλεως τῶν Ἀθηνῶν ἐπικυρωμένον ἀπὸ τῆν
ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, διαγραφὴν παρὰ τῶν Ἑδ. Σχάουβερτ
καὶ Κλεάνθους. München.
- Schreiber, Th., Apollon pythoktonos. Leipzig, 1879.
— Die hellenistischen Reliefbilder. Lief. 10. Leipzig,
1893.
- Schulthess, Otto., Vormundschaft nach attischen Recht.
Freiburg i. B. 1886.
- Spratt, T. A. B., Travels and researches in Crete. I-II.
London, 1865.
- Spruner-Sieglin., Atlas antiquus. 1 Lief. Gotha, 1893.
- Sybel, Lud. v., Kritik des aegyptischen Ornaments. Mar-
burg, 1883.
— Wie die Griechen ihre Kunst erwarben. Marburg,
1892.
- Texier, Ch., Phiale ou fontaine de l'Hippodrome à Con-
stantinople. Paris, 1844 (ἀπόσπασμα).
- Thalheim, Th., Zu den griechischen Rechtsalterthümern.
Schneidemühl, 1892.
- Τοπογραφία τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περιχώρων αὐτῆς ἰχνογρα-
φηθεῖσα ἐπὶ τὸ 20000 μόριον ὑπὸ Φερδ. Ἀλδενχόβεν καὶ
λιθογραφήθεῖσα ὑπὸ Α. Φόρστερ. 1837.
- Waldstein, Ch., Excavations of the american School of
Athens at the Heraion of Argos 1892. N° 1. Lon-
don, 1892.
- Weismann, K., Die scenische Aufführung der griechi-
schen Dramen des 5ten Jahrhunderts. München.
1893.
- Wilisch, E., Die altkorinthische Thonindustrie. Leipzig,
1892.
- Zeitschrift für ethnologie. Jhrg. 24-25. Berlin, 1892-93.

ΑΡΧΑΙΑ ΔΩΡΗΘΕΝΤΑ

Κεφαλή γυναικεία μετὰ τοῦ λαιμοῦ, ἔχουσα τὴν κόμην ὀπίσω ἀναδεδεμένην. Ἄκρα ρίς καὶ τὸ ἄνω χεῖλος ἀποκεκρουσμένα. Λίθου λευκοῦ. Ὑψ. 0,17. Κρήτης. Λίθ. 5027. Δῶρον Μιχ. Τσιβουράκη.

Εἰδῶλιον πήλινον Σειρῆνος κατ' ἐνώπιον ἰσταμένης μετὰ τὰς πτέρυγας ἀνεωγμένας. Ἡ ὀπίσω ὄψις ἐπίπεδος. Ὑψ. 0,41. Κρήτης (ἐπαρχίας Σελίνου). Μ. Π. 2138. Δῶρον Μιχ. Τσιβουράκη.

Φακοειδὲς πήλινον σωμάτιον μετὰ δύο τρήματα καὶ σφραγίδα ΙΑΘΟΧ. Διαμ. 0,08 (ἐπαρχίας Σελίνου). Ἄρτ. 29. Δῶρον Μιχ. Τσιβουράκη.

Τεμάχιον ἄνω μέρους πήλινου πυραύνου μετὰ τὴν συνήθη ἔκτυπον γενειοφόρον καὶ πιλοφόρον κεφαλὴν. Ὑψ. 0,12. Κρήτης. Π. Ἄγγ. 5939. Δῶρον Μιχ. Τσιβουράκη.

Νόμισμα χαλκοῦν.

ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑΣΘΕΝΤΑ

Ἀθήνα.

Στήλη ἐπιτυμβία κολοβὴ ἄνω καὶ κάτω μετὰ ἀνάγλυφον παραστάσιν μορφῆς γυναικείας καθημένης πρὸς ἄρ. καὶ δεξιουμένης ἑτέραν πρὸ αὐτῆς ἰσταμένην. Ἄνωθεν τῆς παραστάσεως ἐπι-

γραφὴ δίστιχος : ΠΥΝΕΤΗ | ΤΙΤΘΗ+ΡΗΞΤΗ. Ὑψ. 0,43.
Κριεκούκι (ὁδὸς Θηβῶν). Λιθ. 4983.

Τεμάχιον ἀναγλύφου, ἐφ' οὗ σφίζεται ἄνω ἡμισυ μέρος ἀνδρὸς
καθεστηκυίας ἡλικίας πλὴν τῆς ἀρ. χειρὸς. Ἐκ τῆς διαθέσεως
τῆς δεξ. χειρὸς φαίνεται ὅτι ἐκράτει τι ὡσεὶ δόρυ. Σφίζεται προσέτι
καὶ πρόσθιος ἄκρος ποὺς ἵππου. Ὑψ. 0,45. Ἀθηνῶν (ἐλαιο-
τριβεῖα). Λιθ. 4984.

Ἀνάγλυφον κολοβὸν κάτω, ἀπολήγον ἄνω εἰς τοξοειδῆ προ-
εξοχὴν. Παράστασις ἐν βαθυτέρᾳ ἐπιφανείᾳ περιοριζομένη οἰονεὶ
ἐν πλαισίῳ γυναικὸς καθημένης καὶ δεξιουμένης ἄνδρα πρὸ αὐ-
τῆς ἰστάμενον. Παρὰ τοὺς πόδας τῆς γυναικὸς παῖδιον. Ἐπι-
γραφὴ : Ἀρτίμας Μαρυκα-. Ὑψ. 0,46. Πειραιῶς. Λιθ. 4985.

Ἀνάγλυφον μετ' ἀετώματος ἐπιτύμβιον, κολοβὸν ἄνω καὶ
κάτω. Σφίζεται νῦν κεφαλὴ γυναικεία μετὰ τοῦ στήθους κατ' ἐνώ-
πιον. Ἐπιγραφὴ : Ἀφροδίσιος | Ἐπαφροδίτου | Μελιτεύς. Ὑψ.
0,47. Κηφισίας. Λιθ. 4986.

Στήλη ἐπιτυμβία κολοβὴ ἄνω καὶ κάτω. Σφίζεται κεφαλὴ
γυναικεία πρὸς ἀρ. καὶ ἡ ἑτέρα τῶν χειρῶν, δι' ἧς διανοίγει τὸν
πέπλον (;), ἀντικρὺ δὲ ταύτης τὸ ἄνω ἡμισυ περιίπου μέρος γυ-
ναικὸς κρατούσης ἐν χερσὶ βρέφος. Ἐπιγραφὴ : Π(ραξ)ΑΓΟΡΑ.
Ὑψ. 0,37. Ἀμαρουσίου. Λιθ. 4987.

Ὅκτώ στήλαι ἐπιτύμβιοι μετ' ἐπιγραφῶν ἐκ Πειραιῶς.—*Εὐ-
ξένης Σίρω*. Ὑψ. 0,40. — ΕΥΓΑΛΙΝΟΣ ΟΙΝΟΒΙΟ. |
ΜΑΤΡΙΧΑ. Ὑψ. 0,35. Λιθ. 4988-4989. — Ἀπολλόδω-
ρος | Σμυρναῖος. Ὑψ. 0,50. — Διονύσιος. Ὑψ. 0,99. — Μαλ-
θάκη | Διονύσιο | Χολαργός. Ὑψ. 0,87. — Ἡράκλειος, Ζεύ-
ξιδος | Μεγαρέως. Ὑψ. 0,53. — ΣΑΓΑΡΙΣ. Ὑψ. 0,67. —
Ἀφροδίσις. Ὑψ. 0,63. Λιθ. 4993-4998.

Στήλη ἐπιτυμβία κολοβὴ κάτω. Ἐπιγραφὴ : Ξενόκλεια χρη-
στή. Κάτωθεν ταύτης δύο ἐπιγράμματα ἀναφερόμενα εἰς τὴν αὐ-
τὴν Ξενόκλειαν. Ὑψ. 0,85. Πειραιῶς. Λιθ. 4990.

Ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον κολοβὸν κατὰ τὸ ἡμισυ πρὸς τὰ κάτω.
Σφίζεται κεφαλὴ πρὸς δεξ. γυναικεία καὶ μετ' αὐτὴν ἄνω ἡμισυ
μέρος ἀνδρὸς ἐν ἱματίῳ καταλείποντι γυμνὸν τὸ στήθος, ὅστις
τῇ ἀρ. κρατεῖ ὡσεὶ δόρυ, τῇ δὲ δεξιᾷ δεξιούται γυναῖκα καθη-

μένην. Ἐπιγραφή: Ἡγεσίμαχος Λαμπροκλῆς Εὐ . . . | Καλλιστώ Μηροκλειά. Ὑψ. 0,59. Ἀθηνῶν. Λιθ. 4991.

Ἐπιτύμβιον ἀνάγλυφον ἔχον παράστασιν ἀποχαιρετισμοῦ γυναικὸς καθημένης πρὸς δεξ. καὶ ἀνδρὸς ἱσταμένου. Μεταξὺ αὐτῶν παιδίον ἱστάμενον, ἕτερον δὲ ὑποκάτωθεν τῆς ἔδρας. Ἐπιγραφή: Κλεαρίστη. Ὑψ. 0,56. Ἀθηνῶν. Λιθ. 4992.

Ἀναθηματικὸν ἀνάγλυφον κολοβὸν πρὸς ἀρ. ἐν ᾧ εἰκονίζονται τέσσαρες μορφαὶ ἱστάμεναι καὶ ποδῆρη ἱμάτια φέρουσαι καὶ ἡ κεφαλὴ πέμπτης. Ὑψ. 0,31. Ἀθηνῶν. Λιθ. 4999.

Στήλη ἐπιτυμβία μετὰ χριστιανικῆς ἐπιγραφῆς ἐπταστίχου. Ὑψ. 0,20. Ἀθηνῶν. Λιθ. 5000.

Ἀέτωμα στήλης ἐπιτυμβίας ἔχον ἐπιγραφὴν ἐπὶ μὲν τῆς βάσεως: Ἀριστίων Πρεσβυχάρους Ἀλιμουσίος, κάτωθεν δὲ ὀλίγον ταύτης:

Τιμαγόρα	Ἀριστίων	Καλλιστράτη
Τιμοδήμου	Πείθου	Ἀριστίνου
Ἄλωπεκῆθεν	Ἀλιμουσίου	Ἀλιμουσίου.

Μῆκος 1,70. Ἀττικῆς (Τράχωνες). Λιθ. 5001.

Λήκυθος κολοβὴ τὴν βάσιν. Μορφὴ ἀνδρική πρὸς ἀρ. ἐπὶ ἔδρας καθημένη καὶ δεξιουμένη ἑτέραν πρὸ αὐτῆς ἱσταμένην, ἣτις φορεῖ ἐξωμίδα καὶ κρατεῖ τι διὰ τῆς ἀρ. Ἄνωθεν τοῦ καθημένου Φιλίρος, ἄνωθεν τοῦ ἱσταμένου Σπευσίας. Ὑψ. 0,95. Ἀττικῆς. Λιθ. 5002.

Λήκυθος κολοβὴ τὴν βάσιν καὶ τὸν λαιμόν. Γυνὴ καθημένη ἐπὶ ἔδρας δεξιοῦται ἑτέραν γυναῖκα πρὸ αὐτῆς ἱσταμένην. Ὅπισθεν τῆς καθημένης μορφὴ κατ' ἐνώπιον ὑποβαστάζουσα τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς δεξιᾶς ἐρειδομένης ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς καθημένης. Ὑψ. 0,50. Ἀττικῆς. Λιθ. 5003.

Λήκυθος κολοβὴ τὴν βάσιν καὶ τὸν λαιμόν. Ἄνῃρ καθήμενος ἐπὶ ἔδρας πρὸς ἀρ. δεξιοῦται γυναῖκα φέρουσαν ἱμάτιον καὶ χιτῶνα καὶ ἔχουσαν τὴν κόμην ὄπισθεν εἰς κόμβον δεδεμένην. Ὅ-

πίσω τῆς ἱσταμένης παῖς ἢ παιδίσκη ἱσταμένη. Ὑψ. 0,65. Ἀττικῆς. Λιθ. 5004.

Κεφαλὴ ἀνδρὸς γενειῶντος μετὰ τοῦ λαιμοῦ μικροτέρα τοῦ φυσικοῦ μεγέθους, ἐξεργασμένη δὲ πρὸς ἔνθεσιν εἰς κορμόν. Τέχνη ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἀττικῆς (Βουλιαγμένη;). Λιθ. 5005.

Λήκυθος κολοβὴ τὴν βάσιν καὶ τὸν λαιμόν. Γυνὴ πρὸς δεξ. καθημένη ἐπὶ ἔδρας δεξιούται ἀνδρα πωγωνοφόρον ἐν ἱματίῳ ἐκ δεξιῶν ἱστάμενον. Ἐπιγραφή: Θεοξένη τίθη χρηστή. Ἐπὶ τῆς ῥάχεως ἔχνη γραπτῶν κοσμημάτων. Ὑψ. 0,40. Ἀττικῆς (Μεσόγεια). Λιθ. 5025.

Ἀνάγλυφον κολοβὸν καὶ ἐφαρμένον. Δύο γυναῖκες ἀκέφαλοι φοροῦσαι χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καὶ δεξιούμεναι ἀλλήλας. Βαίνουσιν ἐπὶ τοῦ ἀρ. ποδὸς αἴρουναι μικρὸν τὸν δεξιόν. Ὑψ. 0,45. Λιθ. 5032.

Κεφαλὴ ἀνδρὸς μετὰ τοῦ λαιμοῦ ἐξεργασμένη πρὸς ἔνθεσιν εἰς κορμόν ἀγάλματος. Αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν δεδηλωμένοι. Λιθ. 5034.

Ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον κολοβὸν ναϊδιόμορφον. Ἄνω ἡμισυ μέρος ἀνδρὸς πρὸς δεξ. φέροντος ἱμάτιον. Ἐν τῷ ἐπιστυλίῳ ἐπιγραφή: ΟΚΡΑΤΗΣΦΑΙΝΩ. Ὑψ. 0,34. Λιθ. 5035.

Πλάξ ἐπιτυμβία χριστιανικὴ, ἐφ' ἧς τρεῖς σταυροὶ ἐγκεχαραγμένοι καὶ ὑποκάτωθεν τούτων ἐπιγρ. Ἡρώδης. Ὑψ. 0,14. Λιθ. 5033.

Πλάξ ἐπιτυμβία χριστιανικὴ, ἐφ' ἧς σταυρὸς καὶ γράμματα ΘΕΟΔ|ΩΡΟΥ. Ὑψ. 0,23. Λιθ. 5036.

Στήλη λίθου ὕμηττειοῦ βεβλαμμένη ἄνω μετὰ ἐπιγραφῆς στίχων εἴκοσι καὶ ἕξ συμπληρωτικῆς τοῦ ψηφίσματος τοῦ Φιλιππίδου. Ὑψ. 1 μ. Ἐλευσίνας. (Ἐξεδόθη ἐν Ἐφ. Ἀρχ. 1890 σελ. 69 ἐξ.). Λιθ. 5026.

Τεμάχιον μεγάλης ἐπιγραφῆς καταλόγου κυρίων ὀνομάτων. Σφύζονται πέντε στίχοι. Ὑψ. 0,32. Λιθ. 5030.

Τεμάχιον κιονίσκου μὲ γράμματα τοιαῦτα: Ο|ΑΝΤ. Λιθ. 5031.

Πήλινα.

ΑΓΓΕΙΑ. Κάλπη κυλινδρική άνευ βάσεως μετὰ πώματος. Ύψ. άνευ τοῦ πώματος 0,59. Ἀθηνῶν (Ἐλαιοτριβεῖα). Π. Ἀγγ. 5931.

Κότυλος δίωτος τῶν λεγομένων καθεϊρικῶν μετὰ γραφῶν μελανῶν ἐπὶ ξανθοῦ ἐδάφους. Μορφή γυμνή και ἰθυφαλλική κλάδοις και ταινία ἐστεμμένη και φοροῦσα κωμικὸν προσωπεῖον ὀρχεῖται ἀσέμνωσ πρὸς αὐλόν, ὃν παίζει γυναικεία μορφή γονυκλιῶσ καθημένη. Ύψ. 0,19. Θεῶν. Π. Ἀγγ. 5934.

Λήκυθος. Γραφ. ἐρ. μελ. και ἰώδ. ἐπὶ μελ. ἐδ. Γυνή κατὰ κρόταφον ἰσταμένη πρὸς δεξ. ἐν ποδῆρει και πολυπτύχῳ χιτῶνι και ἱματίῳ κρατεῖ τῆ ἄρ. φιάλην πλήρη ὑπερεκχειλιζοντος ὕγροῦ, ὅπερ ἐκχέει εἰς αὐτὴν δι' οἰνοχόης, ἣν κρατεῖ τῆ δεξ. Ἀπέναντι ταύτης ὀπλίτης φέρων κυνῆν βραχὺν χιτῶνα και θώρακα δόρυ και ἀσπίδα ἐκτείνει τὴν ἐτέραν τῶν χειρῶν, ἵνα λάβῃ τὴν ὑπὸ τῆσ γυναικὸσ προσφερομένην αὐτῶ φιάλην. Ύψ. 0,37. Π. Ἀγγ. 5935.

Ἀγγεῖον μόνωτον σχῆμα ἔχον κεφαλῆσ γυναικείασ μετὰ τοῦ λαιμοῦ ἀρχαϊζούσης τέχνης. Ύψ. 0,145. Ἀττικῆσ (;) (Ἀμαρουσίου;). Π. Ἀγγ. 5936.

Λήκυθος. Γραφ. μελ. ἰώδ. και λευκαὶ ἐπὶ κίρροῦ ἐδάφους. Κένταυρος μετ' ἀνθρωπεῖων τῶν προσθίων ποδῶν φέρων ἱμάτιον και κλάδους ἐπ' ὦμου ἐπιθέτει τὴν ἄρ. χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὦμου παιδὸσ γυμοῦ, παρ' ᾧ ἰσταται πῶλος, κρατοῦντος ἐν ἐκατέρῃ τῆ χειρὶ μεσάγκυλον ἀκόντιον. Ἀντικρὺ τοῦ παιδὸσ ἰσταται σφηνοπώγων ἀνὴρ ἐν ἱματίῳ ἔχων ξίφος και δύο δόρατα. Μετ' αὐτὸν ἔπεται Ἀθηναῖ, και ὀπισθεν αὐτῆσ ὁ Ἑρμῆσ. Ύψ. 0,35. Ἑρετρίας. Π. Ἀγγ. 5937.

Πελίκη μελαμβαφῆσ άνευ γραφῶν. Ύψ. 0,25. Χαλκίδοσ. Π. Ἀγγ. 5938.

Εἰδῶλια. Νέοσ ἰστάμενοσ κατ' ἐνώπιον, οὗ τὸ ἱμάτιον καταπίπτει ἀπὸ τῶν νώτων καταλείπον γυμνὸν τὸ πρόσθιον μέρος.

Κρατεί τῇ μὲν ἀρ. ἀλεκτρούνα, τῇ δὲ δεξιᾷ βαλάντιον. Ὑψ. 0,37. Θηβῶν. Π. Μορφ. 2135.

Δύο πρόσωπα Μεδούσης ὀπίσω ἐπίπεδα. Μ. 0,055. Ἀσπένδου τῆς Παμφυλίας. Π. Μορφ. 2136-2137.

Εἰδῶλιον ἀρχαϊκὸν γυναικείας μορφῆς ἱσταμένης φέρον καὶ γάνωμα μέλαν καὶ ἔχον τὴν ὀπίσω ὄψιν ἐπίπεδον. Ὑψ. 0,16. Εὐρέθη ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου Σκιλλοῦντος ἐν Πελοποννήσῳ. Π. Μορφ. 2139.

Ὅμοιον ἀρχαϊκὸν εἰδῶλιον ἀμελεστέρας ἐργασίας ἄνευ βαφῆς. Ὑψ. 0,18. Εὐρέθη ἔνθα καὶ τὸ ἀνωτέρω. Π. Μορφ. 2140.

Χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ.

Ζευῆος ἐνωτίων. Ἐλκει γραμ. 3. Κρήτης (Ῥοδοβάνι, ἐπαρχία Σελίνου, ἀρχαία Ἐλυρος). Χρ. 284.

Τρία κοσμήματα ἐκ πετάλων, ἐφ' ὧν ἔκτυπος λέων βαδίζων πρὸς ἀρ. Μ. 0,02, πλ. 0,105. Ἀσπένδου τῆς Παμφυλίας. Χρ. 290.

Ἐπτὰ κοσμήματα ἐκ πετάλων, ἐφ' ὧν ἔκτυπος κεφαλή λέοντος. Μ. 0,018, πλ. 0,015. Ἀσπένδου τῆς Παμφυλίας. Χρ. 291.

Ζευῆος ἐνωτίων ἐχόντων σχῆμα πυραμίδος ἀνεστραμμένης. Ἐλκουσι γρ. 3. Θεσσαλίας. Χρ. 292.

Δακτύλιος μετὰ σφενδόνης, ἐφ' ἧς ἐγγεγλυμμένη ἔλαφος βαινουσα πρὸς ἀρ. ἐπὶ γραμμῆς παριστώσης τὸ ἔδαφος. Ἐλκει γρ. 1,7. Θεσσαλίας. Χρ. 293.

Ἀλάβαστρον ἀργυροῦν ἔχον κατὰ τὸ στόμιον ἀντὶ λαβῆς δύο κεφαλὰς κύκνου ἐκτύπους. Μῆκ. 0,11. Ἀσπένδου τῆς Παμφυλίας. Εὐρέθη ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, ἐφ' οὗ καὶ τὰ ἀνωτέρω ἀναγεγραμμένα χρυσᾶ κοσμήματα. Ἀργυρ. 90.

Χαλκᾶ καὶ μολύβδινα.

Δύο ὕδρια χαλκαῖ ἔχουσαι ἐν ταῖς λαβαῖς κοσμήματα. Ὑψ. τῆς μὲν 0,38, τῆς δὲ 0,39. Αἰγίου. Χαλκ. 1503-1504.

Λαβὴ σκεύους μετὰ συμφοῦς προεξοχῆς, ἐφ' ἧς παρίσταται ἐν

ἐκτύπω μορφή ἀνδρική γυμνή μετὰ πτερῶν (;) περιέργων. Μῆκ. 0,11, ὕψ. 0,11. Κρήτης (Χώρες ἢ Ἄγ. Ἀντώνιος τῆς ἐπαρχίας Μιραμπέλου ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Δρήρῳ). Χαλκ. 1505.

Κάτοπτρον ἐκ δίσκου ἀπλοῦ συγκείμενον καὶ λαβῆς ἀπεσπασμένης νῦν ἀλλὰ συγκολλημένης, ἐφ' ἧς ἔκτυπος σφιγξ κατ' ἐνώπιον μὲ ἀνοικτὰς τὰς πτέρυγας. Διάμ. 0,20. Ἀσπένδου τῆς τῆς Παμφυλίας. Χαλκ. 1506.

Τρεῖς πεσσοὶ σφενδονῶν μετὰ ἐκτύπων ἐπιγράφων ὁ μὲν ΝΕ-
ΑΡΧΟΥ ὁ δὲ ΤΡΩΓ|ΑΛΙΟΝ ὁ δὲ ΠΕΡΔΙΚΚΑΣ. Μολ. 3189-3191. ^E

Ἐλασμα ἐπίμηκες μὲ ἐπιγραφὴν ἀρχαϊκὴν ΜΕΝΕΚΡΑΤΕΣ|
ΣΤΡΑΤΟΚΛΕΟΥΣΧΑΙΡΕ. Μ. 0,15, πλ. 0,07. Ἀττικῆς. Μολ. 3192.

Εἴκοσι ἐπτὰ τετράγωνα μολύβδινα ἐλάσματα συνεπτυγμένα περιέχοντα πολυστίχους ἐπιγραφὰς καταρῶν. Ἀθηνῶν. Μολ. 3194-3196.

Ἦπὲρ τὰ δέκα τεμάχια ὁμοίων ἐλασμάτων συνεπτυγμένων ἐνεπιγράφων περιεχόντων κατάρας. Ἀθηνῶν. Μολ. 3222.

Μνᾶ τετράγωνος ἔχουσα ἔκτυπον δελφίνα καὶ τὰ γράμματα
Ξ Δ — Ο Μ. Μ. 0,06, ἔλκει γρ. 448 1/2. Μολ. 3221.

Σύμβολα μολύβδινα δέκα πέντε. 1) Ἐν ἐγκοίλῳ τετραγωνικῷ σύμπλεγμα δύο ἀνδρῶν γυμνῶν βαινόντων μετὰ σπουδῆς πρὸς ἀρ. (Ἀρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων). — 2) Κέρας ἀμαλθείας τετανωμένον ἐντὸς στεφάνου. — 3) Τὸ γράμμα Δ. — 4) Ἀσπίς στρογγύλη. — 5) Γοργόνειον)(Ἀνθέμιον. — 6) Κύων τρέχων πρὸς δεξ. — 7) Σφιγξ ὀκλάζουσα πρὸς δεξ. — 8) Στέφανος ἐλαίας ἐντὸς ἐγκοίλου τετραγωνικοῦ. — 9) Γοργόνειον. — 10) Γράμματα ΦΙ. — 11) Μορφή γυναικεία πρὸς ἀρ. κρατοῦσα κέρας ἀμαλθείας, ἐν δὲ τῷ πεδίῳ Α. — 12) Μορφή γυναικεία μὲ περικεφαλαίαν κρατοῦσα κέρας ἀμαλθείας καὶ δόρυ πρὸς ἀρ., ἐν δὲ τῷ πεδίῳ ἀρ. μέλισσα. — 13) Πίλοι Διοσκούρων)(τροχός. — 14) Μορφή γυναικεία καθημένη πρὸς δεξ. — 15) Ἐκατέρωθεν ζῶον τετράποdon πρὸς δεξ. ἐπὶ γραμμῆς παριστώσης τὸ ἔδαφος, ἴσως κύων. Μολ. 3223, 3227-3240.

Μολυβδόβουλα βυζαντινὰ τρία: 1) Θεοτόκος ὀρθία κατ' ἐνώ-

πιον, ἑκατέρωθεν δὲ λαμπάς)(Μονογράφημα. — 2) Προτομή ἀγίου ἑκατέρωθεν. — 3) Παναγία ὀρθία)(. . . .|ΘΕΙΤΩCΩ|
///ΛΩΝΙΚΗΤ/// | ΡΔCΙΛΕΙΚΩ | CΠΔΘΔΡΟ///.

Διάφορα.

Ψηφιδωτὸν ἔδαφος ἐκ Πειραιῶς παριστάνον κεφαλὴν Μεδούσης. (Ἐξεδόθη ἐν Ἐφ. Ἀρχ. 1894 σελ. 99 ἐξ. πίν. 4).

Νομίσματα.

Χρυσοῦν ἐν Σατῆρ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ. 19. Γραμ. 8,57. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μὲ κράνος πρ. δεξ.)(ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ | ΒΑ|ΞΙΛΕΩΞ. Νίκη ἰσταμένη πρ. ἄρ. τῇ δεξιᾷ κρατοῦσα στέφανον καὶ τῇ ἀριστερᾷ στυλίδα. Ἐν τῷ πεδίῳ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς μονογραφήματα.

Ἄργυροῦ δέκα ὀκτώ. 1) Ῥόδου δραχμὴ μὲ ΡΟΔΙΟΝ Δ καὶ σύμβολον κεραυνόν. — 2) Ῥόδου δραχμὴ, ΜΝΑΞΙΜΑΧΟΞ καὶ σύμβολον Ἀθηνῶν. — 3) Καμείρου πόλεως δίδραχμον, φύλλον συκῆς καὶ ὀπίσω ἔγκοilon τετρ. εἰς δύο διηρημένον. — 4) Πιζωδάρου βασιλέως Καρίας δραχμὴ, Ζεὺς Λαβρανδεὺς ἰστάμενος πρ. δεξ. — 5) Κωνσταντίνου Ε' καὶ Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας. — 6) Ῥόδου τριώβολον, ΤΙΜΟΞΤΡΑΤΟΞ. — 7) Βυζαντίου τετραδράχμον. Γρ. 14,55. ΓΥ ἄνωθεν βοὸς βαδιζούσης ἐπὶ δελφίνος πρ. ἄρ. Μεταξὺ τῶν προσθίων ποδῶν αὐτῆς μονογράφημα. — 8) Βυζαντίου κλάσμα τετραδράχμου. Γρ. 5,02. Ὁ αὐτὸς τύπος ἄνευ μονογραφήματος. — 9) Δίδραχμον ἀρχαῖκόν Αἰγίνης, Θήρας ἢ Δήλου. Δύο δελφῖνες ἀντιθέτως)(τετραγῶνων ἔγκοilon. — 11) Ἔτερον ὅμοιον. Γρ. 0,62. — 12) Ἔτερον ὅμοιον. Γρ. 0,30. — 13) Δίδραχμον Ἀνακτορίου Ἀκαρνανίας. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς μὲ κράνος κορινθιοργῆς καὶ ὀπίσω αὐτῆς τρίπους)(Πήγασος πρ. δεξ. καὶ ὑπ' αὐτὸν Β. — 14) Δίδραχμον Ἀμβρακίας Ἠπείρου. Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρ. ἄρ. μὲ κράνος κορινθιοργῆς καὶ ὀπίσω αὐτῆς ἀσπίς)(Πήγασος πρ. ἄρ. καὶ ὑπ' αὐτὸν Α. — 15) Ἐρυθρῶν Ἰωνίας. Ἴππεὺς γυμνὸς κρα-

τῶν ἀπὸ τοῦ χαλινῶ τὸν ἵππον πρ. ἀρ.) (Ῥόδαξ ἐν ἐγκοίλῳ τετραγώνῳ. — 16) Κιστοφόρος Περγάμου. — 17) Δραχμὴ Κῶ νήσου μετὰ τοῦ ὀνόματος ΝΙΚΩΝ. — 18) Νόμισμα μικρὸν «Ἀριοβαρζάνου βασιλέως φιλορωμαίου» τῆς Καππαδοκίας.

Χαλκᾶ πεντήκοντα ἐννέα· 1-3) Ῥόδου χαλκᾶ νομίσματα μεγάλα 24-26 χιλιοστ.—α'. ΡΟ|ΞΦΑΙΡΟΞ.—β'. ΕΠΙΔΙ-ΟΔΩΡΟΥ-ΡΟΔΙΩΝ.—γ'. Νίκη πρὸς δεξ. καὶ ἐπιγραφή.—4) Καρίας Ἀντιόχεια. Κεφαλὴ Δήμου πρ. δ.) (Διόνυσος πρὸς ἀρ.—5) Ἀφροδισιάς. Κεφαλὴ Ἰερᾶς Βουλῆς πρ. δεξ.) (Πήγασος πρ. δεξ.—6) Κεφαλὴ Αὐγούστου πρ. δεξ.) (Ἄρτεμις Ἐφεσία.—7) Κεφαλὴ Αὐγούστου πρ. δεξ.) (Ἄρτεμις Ἐφεσία καὶ ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΣΥΙΟΣ.—8) ΓΑΙΟΞ—ΚΑΙΞΑΡ. Κεφαλὴ αὐτοῦ πρ. δεξ.) (Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρ. δεξ.—9) Γορδιανοῦ Γ' προτομὴ πρ. δ.) (Εἶδωλον Ἀφροδίτης πρ. δ.—10) Νῦσα. Κεφαλὴ γυναικεία πυργοστεφῆς. πρ. δ., ΝΥΣΑ-ΕΩΝ) (Δέσμη σταχῶν ΚΟ—ΡΟΣ.—11) Κεφαλὴ Διονύσου πρ. δ.) (Πλούτων ἐπὶ τεθρίππου πρ. δ. ἀπάγων τὴν Περσεφόνην, ΣΙΜΩΝ.—12) Πλάρασα καὶ Ἀφροδισιάς. Προτομὴ Νεμέσεως πρ. δ.) (Πέλεκυς διπλοῦς ΠΛΑ—ΡΑ|ΑΦ—ΡΟ.—13) Ἰωνίας. Μαγνησίας. Ἴππεὺς πρ. δ.) (ταῦρος κερατίζων πρ. ἀρ. ΛΥΚΟΜΗΔ.—14) Φρυγίας. Μητρόπολις. Προτομὴ Γορδιανοῦ Γ' μὲ ὑστερόσημον Ε) (Τύχη πρ. ἀρ.—15) Συρίας. Κεφαλὴ Ἀπόλλωνος πρ. δ.) (ΑΧΑΙΟΥ—ΒΑΣΙΛΕΩΣ. Ἄετός πρ. δ.—16-45) Νομίσματα χαλκᾶ τριάκοντα. Τούτων ἐν Κλαζομενῶν — Κεφαλὴ Ἀθηνᾶς πρὸς δεξ.) (Κεφαλὴ κριοῦ ΚΛΑ — τὰ δὲ λοιπὰ Ἐρυθρῶν Ἰωνίας, ἦτοι α'. 17 μὲ κεφαλὴν Ἡρακλέους ἀφ' ἐνὸς καὶ ὀνόματα ἀρχόντων ἀφ' ἐτέρου, β'. 4 μὲ κεφ. Ἀθηνᾶς καὶ ὀνόματα ἀρχόντων, γ'. 1 μὲ μορφὴν καθημένην πρ. ἀρ. ἐντὸς στεφάνου καὶ ὀνόματα ἀρχόντων, δ'. 1 μὲ κεφαλὴν Ἀπόλλωνος (;) καὶ ὄνομα ἄρχοντος, ε'. 1 μὲ κεφ. Ἥλιου κατ' ἐνώπιον καὶ ὄνομα ἄρχοντος, ς'. 2 μὲ ρόπαλον καὶ ὄνομα ἀρχόντων, ζ'. 1 μὲ κεφ. Ἐρυθραίας πυργοστεφῆ πρ. δ. καὶ Σφίγγα πρ. ἀρ., η'. 1 μὲ κεφαλὴν Ἡρακλέους καὶ ὀπίσω φαρέτραν ρόπαλον καὶ τόξον χιαστί, θ'. 1 μὲ κεφαλὴν Αὐγούστου πρ. δ. καὶ ὀπίσω εἶδωλον πρ. δ.—46) Ἀπολλωνιάδος. Κε-

φαλή Ἀπόλλωνος πρ. δ.) (ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΤΩΝ, κηρύ-
κειον. — 47) Ὅμοιον με Ἀρτέμιδα Ἀγροτέραν πρ. δ. κοπὲν
ἐπὶ καίσαρος Οὐήρου. — 48) Φιλιππουπόλεως Προτομή Φαυ-
στείνας πρ. δεξ.) (Ἀθηνᾶ ἰσταμένη πρ. δ. ΦΙΛΙΠΠΟ-ΠΟ-
ΛΕΙΤΩΝ. — 49 Ἀθηνῶν, 25. Κεφαλή Ἀθηνᾶς με κράνος
κορινθιουργῆς πρ. δ.) (. . ΗΝΑΙ. . Διόνυσος καθήμενος πρ.
δεξ. — 50 - 59) Συμβολικὰ κέρματα χαλκᾶ ἑνέα, — α'. κε-
φαλή Ἀθηνᾶς (Ε, — β'. κεφαλή Ἀθηνᾶς) (Ε, — γ'. κεφαλή
Ἀθηνᾶς) (Κ, — δ'. κεφαλή Ἀθηνᾶς) (Ρ, — ε'. κεφαλή λέον-
τος) (Η, — ς'. ἑκατέρωθεν Ο, — ζ'. ἐτέρωθεν Κ, — η'. ἐτέ-
ρωθεν Λ, — θ'. κεφαλή νεανικὴ μετὰ πύλου θεσσαλικοῦ πρ. δ.,
ὀπίσω αὐτῆς Α.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ Τῇ ΚΟΙΤῇ
ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ

Ἡ ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ Ἰλισοῦ κατὰ τὴν λεγομένην Καλλιρρόην ὑπὸ τὴν ἐμὴν ἐπιστάσιαν ἀνασκαφὴ ἤρξατο κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουνίου 1893 καὶ ἔληξε περὶ τὰ μέσα Σεπτεμβρίου, ἐξετελέσθη δὲ μετὰ πολλῶν δυσχερειῶν ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐξαγωγῆς πλείστων ὀγκωδεστάτων λίθων ἐκ δύο βαθειῶν δεξαμενῶν, ἐν τῇ μιᾷ τῶν ὁποίων ἀνέβλυζε καὶ ἄφθονον ὕδωρ μετὰ πολλῆς δυσκολίας ἐξαντλούμενον. Βραχεῖαν ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ἐδημοσίευσεν ἤδη κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς ἐν Ἐφημερ. Ἀρχαιολ. 1893 σελ. 103.

Διὰ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης ἐπεδιώκετο ἢ κατὰ τὸ δυνατὸν διευκρίνησις τοῦ πρὸς τὸ παρὸν λίαν διαμφισθητουμένου ζητήματος περὶ τῆς τοποθεσίας τῆς Ἐννεακρούρου, προέκυψε δ' ἐξ αὐτῆς ὅτι κρήνη τις ὁπωσοῦν σπουδαία καὶ δὴ ἡ Ἐννεακρούρος ἀδύνατον εἶνε νὰ ὑπῆρξεν αὐτόθι, πάντα δὲ τὰ ἀποκαλυφθέντα ἔργα τῶν ἀρχαίων ἦσαν κατεσκευασμένα πρὸς περισυναγωγὴν τοῦ ἐκ τῶν βράχων ἀναβλύζοντος ὕδατος καὶ διοχέτευσιν αὐτοῦ πρὸς τὸν Πειραιᾶ. Τὸ σπουδαιότατον δὲ τῶν πορισμάτων τῆς ἀνασκαφῆς εἶνε ὅτι ἐπειδὴ πολλὰ τῶν ἐν τῇ κοίτῃ τοῦ Ἰλισοῦ ἔργων τῶν ἀρχαίων δὲν ἔχουσιν οὐδένα λόγον ἐντὸς κοίτης ποταμοῦ ὑπάρχοντα, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποδεδειγμένον μετὰ μεγίστης πιθανότητος τοῦλάχιστον ὅτι ὁ Ἰλισὸς ἀρχῆθεν δὲν ἔρρεεν ἐντεῦθεν, ἀλλ' ὀλίγον βορειότερον, μόλις δὲ κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους ἢ μὲν ἀρχικὴ κοίτη αὐτοῦ περιελήφθη ἐντὸς τοῦ περιβάλλου τοῦ Ὀλυμπιείου, τὸ δὲ ρεῦμα μετετρέπη πρὸς τὴν νῦν κοίτην. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο συσχετιζόμενον πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων περὶ τῆς παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον χώρας μεμαρτυρημένα ἐπι-

βάλλει νὰ δεχθῶμεν πολλὰς σπουδαίας μεταβολὰς τῆς παραδε-
δεγμένης τοπογραφίας τοῦ μέρους τούτου, περὶ ὧν διέλαβον ἐν
τῇ Ἑστία τῆς 17 Ἰουλίου 1894 σελ. 289 ἐξ. (1). Τὴν ἀπόδειξιν
τῶν ἤδη εἰρημένων θὰ παράσχη ἡ παροῦσα περιγραφή τῆς ἀνασκα-
φῆς, χάριν τῆς ὁποίας συνετάχθη καὶ ὁ ἐν Πίνακι Α'. χάρτης τῆς
παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον κοίτης τοῦ Ἰλισοῦ ἀπὸ τῆς σημερινῆς γε-
φύρας τῆς πρὸς τὸ νεκροταφεῖον ὁδοῦ μέχρι σχεδὸν τῶν προπό-
δων τοῦ Ἀρδηττοῦ, συνταχθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀρχιτέκτονος κ. W.
Wilberg (2).

Πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς μόνον οἱ ἐν τῷ βράχῳ τῆς παρὰ τὴν
Ἁγίαν Φωτεινὴν στεφάνης λελαξευμένοι ὄχαιοι Μ, μ, μ', μ'' ἦσαν
φανεροί, ἐκ τινῶν δ' ἐξ αὐτῶν καὶ ὕδωρ ἔρρεε πρὸ τινῶν δεκαε-
τηρίδων (3), τῶν δὲ ὑπὸ τὴν στεφάνην ἀποκαλυφθεισῶν δύο μεγά-
λων λαξευτῶν δεξαμενῶν Α καὶ Β οὐδὲν ἔχνος ὑπῆρχε φανερόν,
ἀλλ' ἡ μὲν πρώτη ἦτο καθ' ὀλοκληρίαν κατακεχωσμένη, ἐν δὲ τῇ
δευτέρᾳ ὑπῆρχε παρὰ τὸν βράχον τῆς στεφάνης ἱκανῶς εὐμέγεθες
τέλμα βαθύτερον τοῦ ἐνὸς μέτρου, ὅπερ πρὸ τινῶν ἐτῶν ἦτο πολὺ
εὐρύτερον καὶ βαθύτερον, γνωστὸν τοῖς ἐπιχωρίοις ὑπὸ τὸ ὄνομα
Βούθουλας. Εἰς δὲ τὰς ἐκ τῶν μνημονευθέντων ὀχετῶν καὶ ἀλλα-
χοῦ ἐκ τῶν βράχων ἐκρεοῦσας μικρὰς πηγὰς ἀπεδίδοτο ὑπὸ τῶν
ἐπιχωρίων Ἀθηναίων ἀπὸ πολλῶν ἑκατονταετηρίδων τὸ ὄνομα
Καλλιρρόη, λαμβανόμενον πολλὰκις καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς στεφά-
νης ταύτης καταρρέοντος Ἰλισοῦ (4)· αὐτόθι δ' ἐτοποθετεῖτο μέχρι

(1) Ἡ διατριβὴ αὕτη ὑπὸ τὸν τίτλον *Συμβολαὶ εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν τοπο-
γραφίαν* ἐξεδόθη καὶ εἰς ἰδιαιτέρον φυλλάδιον ἐπὶ τῇ ὀγδοηκοστῇ ἐπετείῳ τοῦ
Ἐρνέστου Κουρτίου.

(2) Χαρτογραφικὸν σχεδιάσμα τῆς κοίτης τοῦ Ἰλισοῦ ἀπὸ τῆς γεφύρας τῆς
πρὸς τὸ νεκροταφεῖον ὁδοῦ μέχρι τῆς στεφάνης τῆς Καλλιρρόης καὶ ὄλιγον πε-
ραιτέρω παρέχει καὶ ὁ Curtius, *Stadtgesch. v. Athen* σελ. 87 σχεδιασθὲν ὑπὸ
τοῦ ἀρχιτέκτονος Herzog κατὰ τὸ 1890.

(3) Πρὸς. Ziller, *Mittheil d. d. arch. Inst. Athen. II* σελ. 110.

(4) Ὁ περὶ τὴν μεσαιωνικὴν ἀρχαιολογίαν τῶν Ἀθηνῶν διατριβὴν κ. Δ. Γ.
Καμπούρογλους ἔγραψεν ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 20 Ἰουλίου 1893 τῆς ἐφημερίδος
Ἄστειος ὅτι καθὼς ἡμεῖς ἀπεδώκαμεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην τὸ ὄνομα Καλλιρρόη,
ἐνῶ τὸ δημῶδες ὄνομα αὐτῆς εἶνε *Βούθουλας*, Καλλιρρόη δὲ λέγεται ἅπας ἐν
γένει ὁ Ἰλισός. Πρὸς ἀπόδειξιν τούτου ἐπάγεται τὰ ἐξῆς· «Ὁ Ἀθηναϊκὸς λαὸς
μεταξὺ τῶν πολυπληθῶν παροιμιῶν του ἔχει καὶ τὴν ἐξῆς· *Κάθε μέρα δὲν κατε-
βάζει ἡ Καλλιρρόη κουτσούρια* ἐννοεῖ δὲ τὸ *Ῥέμμα τῆς Καλλιρρόης*, τὸν Ἰλι-

πρὸ μικροῦ ὑπὸ πάντων τῶν ἀρχαιολόγων καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ Πεισι-
στράτου κτισθεῖσα Ἐρνεάκρουτος. Μέχρι τῶν μέσων σχεδὸν τοῦ
παρόντος αἰῶνος εἶχον αὐτόθι τὰ ὑπαίθρια ἐργαστήρια αὐτῶν
βυρσοδέψαι ικανὰ ἔχνη τῆς ἐργασίας αὐτῶν καὶ μέχρι τοῦ νῦν
καταλιπόντες (βόθρους, πίθους, ἄσβεστον κ.τ.τ.).

Διὰ τῆς σκαφῆς ἐξηρευνήθη κατὰ πρῶτον ἡ κοίτη καθ' ἅπαν
τὸ πλάτος αὐτῆς ὑπὸ τὴν παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας Φω-
τεινῆς βραχώδη στεφάνην, ἐξ ἧς κατακρημνίζεται τὸ ὕδωρ τοῦ
ποταμοῦ. Τὰ ἀποκαλυφθέντα αὐτόθι ὑδραυλικά ἔργα ἀνήκουσιν
εἰς δύο περιόδους καὶ εἶνε πρὸς δύο διαφόρους ἀλλήλων σκοποὺς
πεποιημένα. Καὶ τῆς μὲν ἀρχαιοτέρας περιόδου τὰ ἔργα εἶνε
ὀχετοὶ (κ, Κ, Μ, μ, μ', μ'') σκοπὸν ἔχοντες τὴν περισυναγω-
γὴν τοῦ ἐκ τῶν βράχων πηγάζοντος ὕδατος καὶ τὴν διοχέτευσιν
αὐτοῦ εἰς τὸ κάτωθι τῆς γεφύρας τῆς πρὸς τὸ νεκροταφεῖον ὁδοῦ
διερχόμενον μέγα ὑδραγωγεῖον τὸ κοινῶς λεγόμενον τοῦ Βουνοῦ,
ὅπερ διοχετεύει τὸ ὕδωρ μεγαλυτέρων ἐκ τοῦ Ὑμηττοῦ πιθανῶς

σὸν δηλ. ὀλόκληρον, ὅστις ἐνίστε μετὰ βαγδαίαν βροχὴν, πλημμυρῶν παρασῶρει
ξύλα καὶ βίζας δένδρων (κούτσουρα), ἅτινα οἱ ἐπὶ τούτῳ προσερχόμενοι τῶν κατοί-
κων εὐρίσκουσιν ὄχι μόνον κατὰ τὸν Βούθουλαν, ἔνθα σήμερον ἐνεργοῦνται αἱ
ἀνασκαφαί, ἀλλὰ καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τῆς κοίτης τοῦ Ἰλισσοῦ.

« Εἰς τὰνωτέρω προστιθεμέν ἐκ τῶν γραπτῶν πηγῶν προχείρως καὶ τὸ παρὰ
τοῦ Ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ εἰς τὸ Περιγητικὸν αὐτοῦ τῷ 1772 σημειούμενον :
Ποταμοὶ δὲ ὁ Κηφισσὸς καὶ ὁ Εἰλισσὸς κοινῶς Καλλιρρόη, ἐφ' ἧς καὶ γέφυρα
πρὸ τῶν Κιόνων (Μνημ. Ἰστ. Ἀθ. τόμ. Β'. σελ. 7). Ἐννοεῖ δὲ τὴν κατὰ
τὸ στάδιον παλαιὰν γέφυραν τοῦ Ἰλισσοῦ σωζομένην τῷ 1772 ».

Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι οὔτε ἡ λίαν δυσεξέλεγκτος προφορικὴ παράδοσις τῶν νῦν
αὐτοχθόνων Ἀθηναίων, οὔτε ἡ ἐκ τοῦ ἔτους 1772 προερχομένη σημείωσις τοῦ
ἐπισκόπου Ναζιανζοῦ δύνανται νὰ ἀποδείξωσιν ἀληθῆ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ κ. Καμ-
πούρογλου, διότι ὄχι μόνον Εὐρωπαῖοι περιηγηταὶ παλαιότεροι τοῦ 1772, ὡς ὁ
Spon (II σελ. 209 : *le peuple l'appelle encore du même nom*) καὶ ὁ Stuart
(I σελ. 7) εἰς τοὺς ἐγγυρίους Ἀθηναίους ἀποδίδουσι τὴν ὀνομασίαν τῆς Καλ-
λιρρόης, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ἕλλην Βιενναῖος Ἀνώνυμος (ὁ ὑπὸ Leake, Το-
ποgr. v. Athen σελ. 346 καὶ ἄλλων ἐκδοθεῖς) ἤδη ἐν τῷ ΙΕ'. αἰῶνι γράφει
(§ 7) : « πρὸς νότον δὲ τούτων (δηλ. τῆς Πύλης τοῦ Ἀδριανοῦ καὶ τῶν κιόνων
τοῦ Ὀλυμπίου) ἔστι οἶκος βασιλικὸς πλὴν ὠρατος, εἰς ὃν κατερχόμενος ὁ δούξ
κατὰ καιρὸν εἰς εὐωχίαν ἐκινεῖτο· ἐκεῖ ἔστι καὶ ἡ Νεάκρουτος, πηγὴ ἡ Καλλιρ-
ρόη, εἰς ἣν λουόμενος ἀνήρχετο εἰς τέμενος τὸ τῆς Ἡρας λεγόμενον καὶ προσή-
χετο » Περὶ τῆς τοπογραφικῆς σημασίας τῆς μαρτυρίας ταύτης ἴδε ὅσα ἐγράψα-
μεν ἐν τῇ Ἐστία 1894 σελ. 290.

προερχομένων πηγῶν πρὸς τὸν Πειραιᾶ(1). Εἰς τὴν νεωτέραν περιόδον δ' ἀνήκουσιν αἱ δύο λαξευταὶ δεξαμεναὶ Α καὶ Β, αἵτινες οὐδεμίαν ἐκροὴν ἔχουσαι ἦσαν προωρισμέναι νὰ συλλέγωσιν ὕδωρ πρὸς κατανάλωσιν ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ τόπῳ, προσέτι δὲ καὶ ἄλλοι δευτερευούσης σημασίας ὄχετοι (η, γ, γ', γ''). Κρήνης τινὸς δὲ οἰασθήποτε οὐδὲν ἔχνος εὐρέθη· τούναντίον μάλιστα καὶ ἡ κατάστασις τοῦ τόπου, ὅπως ἀπεκαλύφθη διὰ τῆς ἀνασκαφῆς καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ γεωλογικὴ κατασκευὴ αὐτοῦ ἀποδεικνύει μετὰ τῆς μεγίστης βεβαιότητος ὅτι κρήνη τις ὅπως οὖν σπουδαία οὐδέποτε ὑπῆρξεν αὐτόθι οὔτε ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ οὔτε παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην ὑποκάτω τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς, ὡς ὑπετέθη ὑπὸ τινων (2). Τὸ ὕδωρ ῥεεῖ ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ἐπαφῆς τῶν δύο ἐπικρατούντων αὐτόθι γεωλογικῶν στρωμάτων, τοῦ ὑπερκειμένου ἀσβεστολίθου καὶ τοῦ ὑποκειμένου ἀδιαπύρου ἀργιλώδους ὑποστρώματος τοῦ παραχθέντος ἐξ ἀποσαθρώσεως τοῦ σχιστολίθου, τὰ στρώματα δὲ ταῦτα ἔχουσι κλίσιν ἀπότομον πρὸς τὰ ΒΔ, ὥστε ἡ ἐπιφάνεια τῆς ἐπαφῆς αὐτῶν ἐν τῇ βραχύδει στεφάνῃ κατὰ μὲν τὴν δεξαμενὴν Β κεῖται σχεδὸν εἰς ἀνδρόμηκες ὕψος ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην κοίτης τοῦ ποταμοῦ, κατὰ δὲ τὸ φρέαρ π κατέρχεται περίπου εἰς τὸ αὐτὸ δάπεδον καὶ τέλος ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς Α παρὰ μὲν τὸν ὄχετόν κ κεῖται 1,60 μ. περίπου ἀνωτέρω τοῦ πυθμένος αὐτῆς (ἢ 3,20 μ. κατωτέρω τοῦ δαπέδου τῆς κοίτης) κατὰ δὲ τὴν ἀντικρυνὴν πλευρὰν αὐτῆς κατέρχεται καὶ αὐτοῦ τοῦ πυθμένος τῆς δεξαμενῆς κατωτέρω. Ὡς ἐκ τῆς τοιαύ-

(1) Ἴδε Ziller ἐν Mittheil d. d. a. Inst. Athen II σελ. 108 ἐξ. Τὸ πρῶτον γνωστὸν τῷ Ziller φρέαρ τοῦ ὑδραγωγείου τούτου εἶνε τὸ εὐθὲς πρὸς νότον τῆς γεφύρας τοῦ νεκροταφείου κείμενον. Ἐκτὸς αὐτοῦ ὁμως σημειοὶ ἐν πίνακι VIII καὶ δύο ἕτερα φρέατα πρὸς βορρᾶν τῆς γεφύρας παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ καὶ ὄχετόν τινα διευθυνόμενον πρὸς τὴν ΝΑ γωνίαν τοῦ Ὀλυμπίου, περὶ ὧν οὐδὲν λέγει. Ἡμεῖς καίτοι δὲν ἐξηρευνήσαμεν τὸ μέρος τοῦτο καλῶς, δὲν πιστεύομεν ὅτι ὑπάρχουσι φρέατα αὐτόθι οὐδ' ὄχετός τις, πιθανῶς δὲ ὁ Ziller ἐσημείωσε ταῦτα ὄχι ἐξ αὐτοψίας, ἀλλ' ἐξ ἀνακριβοῦς ἀνακοινώσεως ἐργατῶν, ἀφορώσης τὰ ἀλλαχού εὐρεθέντα φρέατα π''' καὶ π''', ἅτινα καὶ πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς δὲν ἦσαν ἄγνωστα εἰς τοὺς χρησιμοποιοῦντας τὸ ὕδωρ κηπουροῦς. Ἐρωτηθεὶς περὶ τούτου ὁ κ. Ziller ἀπήντησεν ὅτι δὲν ἐνθυμῆται πλέον.

(2) Lolling. Topogr. v. Athen σελ. 325.

της κλίσεως τῶν γεωλογικῶν στρωμάτων τὸ ὕδωρ συρρέει πρὸς τὰ ΒΔ, ἤτοι εἰς τὴν δεξαμενὴν Α, καὶ κατὰ μὲν τὸ θέρος εὐρίσκεται μόνον ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς ταύτης κατωτέρω τοῦ δαπέδου τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ, μόλις δὲ κατὰ τὸν χειμῶνα ἀνέρχεται ἀνωτέρω τοῦ δαπέδου αὐτῆς ῥέον καὶ ἐκ τοῦ κατὰ τὴν δεξαμενὴν Β μέρους τῆς στεφάνης. Πρὸς κατασκευὴν λοιπὸν κρήνης ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους ῥεοῦσης μόνον τὸ ὕδωρ τῶν ὀχετῶν μ, μ' καὶ μ'' ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῆ, ὅπερ καὶ ὀλίγον εἶνε καὶ ἐκλείπει ὀλοσχερῶς κατὰ τὸ θέρος· βέβαιοι δὲ εἶνε ὅτι οὐδὲ ἐχρησιμοποιήθη πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων τὸ ὕδωρ τοῦτο, ἀλλὰ συλλεγόμενον ἅπαν ἐντὸς τῶν ὀχετῶν διοχετεύετο ΒΔ κατὰ τὴν κλίσιν τῶν γεωλογικῶν στρωμάτων πρὸς τὸ φρέαρ π' καὶ ἐκεῖθεν διὰ τῶν φρεάτων π''' καὶ π'''' εἰς τὸ ὕδραγωγεῖον τοῦ Βουνοῦ. Διοχετεύσεις δὲ ὕδατος ἐκ τοῦ μέρους τῆς δεξαμενῆς Α πρὸς τὴν Ἁγίαν Φωτεινὴν εἶνε παντάπασιν ἀδύνατος διὰ τὴν κλίσιν τῶν γεωλογικῶν στρωμάτων.

Οἱ συλλέγοντες τὸ ἐκ τῶν βράχων ἐκρέον ὕδωρ ὀχετοὶ κεῖνται ἐπὶ δύο ἀλλεπαλλήλων δαπέδων, ἤτοι οἱ μὲν μ καὶ μ' (πάλαι ἓνα καὶ τὸν ὀχετὸν ἀποτελοῦντες, τανῦν δὲ ἕνεκα ἀποκοπῆς μέρους τοῦ βράχου διηρημένοι) καὶ ὁ συγκοινωνῶν πρὸς αὐτοὺς Μ καὶ ὁ ἄδηλον ἔχων τὴν διεύθυνσιν μ'' εἶνε διωρυγμένοι ἐπὶ τῆς καθέτου πλευρᾶς τῆς στεφάνης μᾶλλον ἢ ἤττον ὑψηλότερον τοῦ δαπέδου τῆς ὑπ' αὐτὴν κοίτης τοῦ ποταμοῦ. Οἱ δὲ ὀχετοὶ Κ καὶ κ, κεῖνται 2-3 μ. κατωτέρω τοῦ δαπέδου τῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην κοίτης (1). Εἰς τὸ αὐτὸ δάπεδον πρὸς τοὺς πρώτους ἀνήκουσι καὶ δύο μικρότατοι φυσικοὶ ὀχετοί, ὧν ὁ μὲν ἐκβάλλει κατὰ τὸ ἀνώτατον μέρος τοῦ ἐν τῇ δεξαμενῇ Α τοίχου α'. ὑπὸ τὴν καμάραν τοῦ βυζαντινοῦ θόλου, ὁ δὲ ἐν τῇ μεταξὺ τοῦ ἀναλήμματος τοῦ προαυλίου τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς καὶ τῆς στεφάνης γωνίᾳ. Πάντες οἱ μείζονες ὀχετοὶ ὡς ἐκ τῆς καλῆς κατασκευῆς αὐτῶν φαίνονται ἔργα τῶν καλῶν τῆς Ἑλλάδος χρόνων. Ἡ διεύθυνσις αὐτῶν εἶνε πάντοτε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἤττον καμπύλη ἢ ὀφιοειδής, μόνου δὲ τοῦ Κ σχεδὸν εὐθεῖα, ἢ δὲ κατατομῇ αὐ-

(1) Τὸ παρὰ τὴν δεξαμενὴν Β στόμιον τοῦ ὀχετοῦ Κ κεῖται 2,10 μ. κατωτέρω τοῦ δαπέδου τῆς κοίτης.

τῶν διαφέρει κατὰ θέσεις οὐσα συνήθως μὲν κάτω ἐπίπεδος καὶ ἄνω καμπύλη, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ ἐλλειψοειδῆς. Καὶ τὸ μέγεθος δ' αὐτῶν εἶνε ὡσαύτως διάφορον, διότι ὁ μὲν μμ' ἔχει ὕψος 0,90 καὶ πλάτος 0,50, ὁ δὲ M ὕψος 1,10 καὶ πλάτος ἄνω μὲν καὶ κάτω 0,30 κατὰ δὲ τὸ μέσον 0,50, οἱ δὲ κ καὶ K ὕψος 0,96 καὶ πλάτος 0,65· ὁ δὲ μ' ἴλιαν ἐπιμήκους ἐλλείψεως ἔχων σχῆμα ἔχει ὕψος 1,30 πλάτος δὲ 0,20 - 0,55. Ἐκ τῶν εἰς τὸ κατώτερον δάπεδον ἀνηκόντων ὄχετῶν κ. καὶ K μόνος ὁ κ συνέλεγεν ὕδωρ ἐκρέον κατὰ τὰς πλευρὰς αὐτοῦ ἐκ τοῦ βράχου, διότι ὁ πυθμὴν αὐτοῦ εὐρίσκεται ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐπιφανείας, ἐν ἣ ὁ ἀσβεστόλιθος ἐπικάθηται τοῦ ἀργιλικοῦ σχιστολίθου (1). Ὁ δὲ K εἶνε ὀλόκληρος ἐσκαμμένος ἐντὸς τοῦ αὐτόθι ἀνύδρου στρώματος τοῦ ἀργιλικοῦ σχιστολίθου, ἐχρησίμευε δὲ ὄχι πρὸς συλλογὴν ὕδατος, ἀλλὰ μόνον πρὸς διοχέτευσιν τοῦ ὑπὸ τῶν ὄχετῶν τοῦ ἀνωτέρου δαπέδου συλλεγομένου μέχρι τοῦ φρέατος π', ἐξ οὗ διωχετεύετο περαιτέρω πρὸς νότον. Τὸ ὕδωρ τοῦ ὄχετοῦ M εἰσέρρειν εἰς τὸν ὄχετὸν K διὰ τοῦ φρέατος π κατακρημιζόμενον ἐξ ὕψους 3 μ. περίπου. Ἴνα δὲ μὴ τὸ καταπίπτον ὕδωρ βλάβη τὰς πλευρὰς τοῦ κάτω ὄχετοῦ, τὸ φρέαρ π εἶνε κατεσκευασμένον ὄχι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ὄχετοῦ ὡς πάντα τὰ ἄλλα, ἀλλ' εἰς ἀπόστασιν τινα πλαγίως, ἐν δὲ τῷ πυθμένι αὐτοῦ ὑπάρχει ἀναβαθμὸς τις κτιστὸς διὰ λίθων, ἐφ' οὗ ἔπιπτε τὸ ὕδωρ καὶ ἀποβάλλον τὴν ἐκ τῆς καταπτώσεως ὀρμὴν εἰσῆρχετο ὡς διὰ καταρράκτου εἰς τὸν ὄχετὸν K (2). Ὁ δὲ ὄχετὸς μμ' κατὰ μὲν τὸ μέρος μ' εἶνε τυφλὸς ἀπολήγων ἐντὸς τοῦ βράχου, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἄκρον αὐτοῦ ἐκβάλλει ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς B ἄδηλον ποῦ ἀπολήγων τὸ πάλαι, διότι τὸ πέρασ αὐτοῦ εἶνε κατεστραμμένον· ἀφ' ἑτέρου ὅμως συγκοινωνεῖ καὶ μετὰ τοῦ ὄχετοῦ M.

(1) Τὸ ἀρχικὸν ἄκρον αὐτοῦ ἀπεκόπη κατὰ τὴν κατασκευὴν τῆς δεξαμενῆς A, ὡστε νῦν εἶνε ἀνοικτὸς αὐτόθι, ἐπειδὴ ὅμως ὁ πυθμὴν διατηρεῖται ὀλόκληρος μέχρι τοῦ τέρματος, φαίνεται ὅτι δὲν προεχώρει πλέον τῶν 0,80 μ. ἐνδοτέρω τῆς πλευρᾶς τῆς δεξαμενῆς.

(2) Ὁ ὄχετὸς M. ἔνεκα ἀποκοπῆς τῶν βράχων εἶνε νῦν πολλαχοῦ ἀνοικτὸς καὶ ἡ ῥύσις δ' αὐτοῦ ἔνεκα τῆς καταστροφῆς τοῦ πυθμένου ἄδηλος κατὰ τὸ πλεῖστον, κατωρθώθη δ' ὅμως ὑπὸ τοῦ Wilberg νὰ ὀρισθῇ ἀσφαλίστατα δι' ὑδροσταθμικῆς καταμετρήσεως ὅτι ἔρρει πρὸς τὸ φρέαρ π. Ὁμοίως προσδιώρισθη καὶ τῶν ἄλλων ὄχετῶν ἡ ῥύσις.

Ἡ διπλῆ αὕτη ἐκβολὴ δὲν ἐξηγεῖται ἄλλως, νομίζω, ἢ ἐκ δεχθῆ τις ὅτι τὸ πρῶτον μὲν ἐξέβαλλε πρὸς τὸ μέρος τῆς δεξαμενῆς Β ἐντὸς φρέατος, ὅπως ἐκβάλλει καὶ ὁ Μ ἐντὸς τοῦ π, δι' αὐτοῦ δὲ εἰσέρρεεν εἰς τὸν ὀχετὸν Κ· μετὰ τὴν κατασκευὴν τῆς δεξαμενῆς Β ὅμως, ἐπειδὴ κατεστράφη καὶ τὸ φρέαρ καὶ τὸ παρ' αὐτὸ μέρος τοῦ Κ, ἠνοιχθῆ νέα ἐκβολὴ πρὸς τὸν ὀχετὸν Μ καὶ ἀπεφράχθη ἡ πρώτη (4). Ἄνευ τῆς ὑποθέσεως ταύτης δὲν δύναται οὐδὲ ἡ κατασκευὴ τοῦ ὀχετοῦ Κ ἀπὸ τοῦ φρέατος π μέχρι τῆς δεξαμενῆς Β νὰ ἐξηγηθῆ, διότι ὕδωρ αὐτὸς δὲν ἠδύνατο νὰ συλλέγη, ὡς εἴπομεν καὶ ἀνωτέρω, ὥστε ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἐδέχετο τὸ ὕδωρ τῶν ὀχετῶν τῶν ἀνωτέρου διαπέδου καὶ κατὰ τοῦτο τὸ μέρος (2). Ὁ δὲ ὀχετὸς μ' εἶνε νῦν ὀλόκληρος πλήρης σκληροτάτου σταλακτίτου ὅλως ἀδύνατον καθιστῶντος τὴν ἐξακριβωσιν καὶ τῆς διευθύνσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ῥύσεως· ἀναμφιβόλως ὅμως καὶ αὐτὸς ἐξέβαλλε διὰ φρέατός τινος ἐντὸς τοῦ ὀχετοῦ Κ. Πάντες λοιπὸν οἱ ὀχετοὶ οὗτοι ἀκολουθοῦντες τὴν κλίσιν τῶν γεωλογικῶν στρωμάτων ἔχουσι κλίσιν πρὸς τὸ φρέαρ π', ἐν ᾧ συναγόμενον ἅπαν τὸ ὑπ' αὐτῶν διοχετευόμενον ὕδωρ ἔρρει πρὸς τὰ φρέατα π''' καὶ π'''' καὶ τέλος ὑπὸ τὴν γέφυραν τοῦ νεκροταφείου εἰς τὸ μέγα ὑδραγωγεῖον τοῦ Βουνοῦ (3).

(1) Κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ἀμφότεραι αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ εὐρέθησαν ἀπωκοδομημέναι δι' ὀπτοπλίνθων καὶ ἀμμοκονίας, καὶ μόνον πρὸς τὴν δεξαμενὴν Β ἐξέβαλλε μικρὸς πῆλινος σωλὴν διερχόμενος διὰ τοῦ ἐξ ὀπτοπλίνθων τοιχείου. Ἡ ἀπόφραξις αὕτη ἐγένετο ἐξ ἅπαντος ἐν μεσαιωνικοῖς ἢ τουρκοῖς χρόνοις, ἀφοῦ κατεστράφη ὁ ὀχετὸς Μ.

(2) Εἰς τὸ φρέαρ π'' οὐδεὶς ὀχετὸς ἐκβάλλει.

(3) Κατὰ τὴν ἀνασκαφὴν ἐν μὲν τῇ δεξαμενῇ Α τὸ ὕδωρ ἦτο ἀφρονότατον καταστῆσαν τὴν ἐξαγωγὴν τῶν αὐτῇ λίθων καὶ χωμάτων δυσχερεστάτην. Ἐν τῇ δεξαμενῇ Β ἔνεκα τοῦ θέρους μόνον ὀλίγον ὕδωρ κατεστάλαζεν ἐκ τῶν βράχων, οἱ δὲ ὀχετοὶ τοῦ ἀνωτέρου διαπέδου ἦσαν πάντες ξηροί. Ἡ ποιότης τοῦ ὕδατος ὡς ἀπέδειξεν ἡ ἐπομένῃ ἀνάλυσις τοῦ καθηγματοῦ τῆς Χημείας κ. Χρησιμοποιήσας, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ ὕδωρ τῆς ἐν τῷ Λυκαθητιῶν κεντρικῆς δεξαμενῆς τοῦ σημερίου ὑδραγωγείου τῶν Ἀθηνῶν δὲν εἶνε πολὺ καλῆ.

« Ὑδωρ τῆς ἐν τῷ Λυκαθητιῶν δεξαμενῆς	" Ὑδωρ Καλλιρρόης	
Στερεὸν ὑπόλειμμα 1 λίτρου.....	0,3675	0,7965
" Ἀσβεστος	0,1162	0,1325

Αἱ δὲ δεξαμεναὶ Α καὶ Β εἶνε ἐσκαμμέναι ἐντὸς τοῦ βραχώδους ἐδάφους τῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην κοίτης τοῦ ποταμοῦ μηδένα ἔχουσαι τοῖχον κατὰ τὰς πλευρὰς αὐτῶν οὔτε ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους οὔτε ὑπὸ τὸ ἔδαφος· ὁ δὲ πυθμὴν αὐτῶν καὶ αἱ πλευραὶ δὲν ἔχουσι κοπῆ κανονικῶς, ἀλλ' ἀνωμάλως, πολλαχοῦ δὲ προεξέχουσι μεγάλοι ὄγκοι ἐκ τοῦ βράχου ἀκοποι καταλειφθέντες. Τὸ βάθος τῆς δεξαμενῆς Α εἶνε 4,80 - 5,80, τὸ μέγιστον δὲ μῆκος αὐτῆς ἐν τῷ πυθμένι 21 μ., τὸ μέγιστον δὲ πλάτος 11 μ. τῆς δὲ δεξαμενῆς Β τὸ μέγιστον μὲν βάθος εἶνε 6,10 μ., τὸ μέγιστον δὲ πλάτος 18,60. Ὅτι εἶνε μεταγενέστεραι τῶν ἤδη περιγραφέντων ὄχετῶν, εἶνε καὶ ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων φανερόν, ἀποδεικνύει δ' ἄλλως καὶ ὁ ὄχετὸς κ ἔχων τὸν πυθμένα 1,60 μ. ἀνωτέρω τοῦ πυθμένος τῆς δεξαμενῆς, διότι μετὰ τὴν κατασκευὴν αὐτῆς κατεστράφη ἐν μέρει. Ὅτι δὲ τὰ κοιλώματα ταῦτα δὲν ἦσαν ἄλλο τι εἰμὴ δεξαμεναὶ ὕδατος, ἀποδεικνύεται ἐκ τούτου, ὅτι εἰς τὴν Α ἐκβάλλουσι τρεῖς μικροὶ ὄχετοὶ γ, γ' καὶ γ'' διοχετεύοντες ὕδωρ πιθανῶς ἐκ μικρῶν τινῶν πηγῶν παρὰ τὴν δεξιᾶν ὄχθην· ἕτερος δ' ὄχετὸς ὁ η διωχετεύει ὕδωρ ἐκ τῆς δεξαμενῆς περαιτέρω πρὸς νότον (1).

Ὁ ὄχετὸς η εἶνε μεταγενέστερος τῶν ἄλλων διότι τέμνει τὸ ἄκρον ἐνὸς ἐξ αὐτῶν, τοῦ γ''. Ἀξίον δὲ παρατηρήσεως εἶνε ὅτι ἐκ τῶν τριῶν μικρῶν ὄχετῶν γ, γ' καὶ γ'' μόνος ὁ γ'' φαίνεται ὅτι ἐξέβαλλεν εἰς τὴν δεξαμενὴν διὰ τῆς συντομωτέρας ὁδοῦ,

<i>"Υδωρ τῆς ἐν τῷ Λυκαθητιῷ δεξαμενῆς</i>		<i>"Υδωρ Καλλιρρόης</i>
Μαγνησία.....	0,0198	0,0827
Χλώριον.....	0,0639	0,1803
Θεϊκόν δξύ.....	0,0120	0,0420
Νιτρῶδες ὄξύ.....	0	0
Ἀμμωνία.....	0	0
Ὄργανικαὶ οὐσῖαι ἐλευθεραὶ ἀζώτου.....	0,0086	0,0201
Σκληρότης.....	14,4 ^o	24,8 ^o

Καθ' ὅλου εἰπεῖν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ τὸ ὕδωρ τοῦτο ὡς ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν ὑγιάν τῶν πινόντων αὐτό, οὔτε ὡς ὀπωσδήποτε μεμολυσμένον δὲν εἶνε ὅμως καλὸν οὔτε ἀνώτερον τοῦ ὕδατος πολλῶν φρεάτων τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ κάτοικοι τοῦ Πειραιῶς πίνουσι πρὸ πολλοῦ πολὺ χειρότερον η.

(1) Παράβαλε τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ὑδροσταθμικῆς καταμετρήσεως ἐν τῷ χάρτη.

οἱ δ' ἄλλοι καίπερ παρ' αὐτὸ τὸ χεῖλος τῆς δεξαμενῆς ῥέοντες δὲν ἐκβάλλουσιν εἰς αὐτὴν εἰμὴ μετὰ διάστημά τι· ὁ γ δὲ οὐδ' ἐκβάλλει ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν μεγάλην δεξαμενὴν Α, ἀλλ' εἰς ἑτέραν μικρὰν τὴν ε, κειμένην ὀπισθεν τοῦ βυζαντινοῦ τοίχου α, ἐκβάλλουσιν δὲ εἰς τὴν μεγάλην διὰ πηλίνου σωλῆνος διερχομένου διὰ τοῦ τοίχου α. Ὁ πυθμὴν τῆς μικρᾶς δεξαμενῆς ε κείται μόλις 2 μ. κατωτέρω τοῦ δαπέδου τῆς κοίτης, αἱ δὲ πλευραὶ αὐτῆς εἶνε ἐπιμελῶς κεχρισμένοι δι' ἀμμοκονίας· ὕψος αὐτῆς μέχρι τοῦ στεγάζοντος αὐτὴν βράχου 0,95, πλάτος 0,50, τὸ δὲ μῆκος δὲν σώζεται ὀλόκληρον. Τοῦ εἰς τὴν ε ἐκβάλλοντος ὕψους τοῦ ποταμοῦ· οἱ δὲ γ' καὶ γ'' εἰς μικρὸν βάθος ἐσκαμμένοι, εἶνε κατὰ πρῶτον μὲν κλειστοὶ μικροτάτην ἔχοντες χωρητικότητα καὶ ἐπενδεδυμένοι πανταχόθεν δι' ὀπτοπλίνθων, μέχρις οὐ ἀπολήγουσιν εἰς ἐπιστόμια κτιστὰ διὰ λίθων καὶ ἀμμοκονίας εἰς μικρὸν ἀπὸ τῆς δεξαμενῆς διάστημα, ἀπὸ δὲ τῶν κτιστῶν τούτων ἐπιστομιῶν μέχρι τῆς δεξαμενῆς ἦσαν, ὡς φαίνεται, ἀνοικτοὶ ἄδηλον διατί. Ὅπωςδὴποτε βέβαιον εἶνε ὅτι οἱ μικροὶ οὗτοι ὄχετοὶ εἶνε περίπου σύγχρονοι τῶν τοίχων α καὶ α', προερχομένων, ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς εἶνε φανερὸν ἐκ τῶν βυζαντινῶν χρόνων.

Κατὰ τοὺς βυζαντινοὺς χρόνους ἡ δεξαμενὴ Α ἐπεχώσθη ἄδηλον ἐκ τίνος αἰτίας σχεδὸν ὀλόκληρος διὰ παντοίων κατειργασμένων λίθων ἐκ πολλῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων εἰλημμένων (1),

(1) Ὅτι ἡ ἐπίχουσις δὲν ἐγένετο παλαιότερον τῶν βυζαντινῶν χρόνων, εἶνε βέβαιον, διότι ἔχι μόνον νομίσματα τοῦ Τσιμισκῆ εὐρέθησαν ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πυθμῆνος, ἀλλὰ καὶ ἀρχιτεκτονικὰ τεμάχια βυζαντινῶν κτιρίων. Τὸ μέγεθος δὲ τῶν ἐν τῇ δεξαμενῇ λίθων καὶ ἡ συνήθως καλὴ διατήρησις αὐτῶν ἀποδεικνύουσιν ὅτι δὲν παρεσύρθησαν ὑπὸ τοῦ ῥέματος τοῦ Ἰλισοῦ, ἀλλ' ἐρρίφθησαν ἐπίτηδες καὶ μάλιστα ἀρτίως ἀπὸ ἀρχαίων οἰκοδομημάτων ἀποσπασθέντες, διότι μετ' αὐτῶν εὐρέθησαν καὶ σιδηροὶ δεσμοὶ μετὰ τοῦ περιεχυμένου μολύβδου. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μεγαλύτερων ἐξ αὐτῶν ἀνήρχετο εἰς 200 περίπου. Οἱ ἀξιολογώτατοι διὰ τὸ μέγεθος ἦσαν οἱ ἐξῆς· μαρμαρινὴ παραστάς θύρας σωζομένη εἰς μῆκος 3,30 μ., πᾶχος 0,60· σκληρὸς τιτανόλιθος μῆκος 2 μ. πλ. 0,90, πᾶχος 0,45· σπόνδυλος κίονος πώρινος ἀκατάξεστος διαμέτρου 1,20, ὕψους 0,80· κίων μαρμαρίνος δωρικός σωζόμενος εἰς μῆκος 2,10, διάμετρος 0,65· βάθρον μαρμάρου πεντελησίου μῆκος 1,45, πᾶχος 0,70, ὕψους 0,55· κροκαλοπαγῆς λίθος μῆκος 1,30, πᾶχ. 0,50, ὕψ. 0,70· μαρμαρινὴ παραστάς μῆκ. 2,65, πᾶχ. 0,60, ὕψ. 0,30. Ἐκ πολυγωνικῶν τοίχων μόνον ὀλίγοι λίθοι εὐρέθησαν, ὀλίγοι δ' ὠσαύτως ἦσαν καὶ οἱ

βραδύτερον δ' ὡς φαίνεται κατεσκευάσθη ὁ 1,70 μ. βάθος ἔχων ὀχετὸς ἡ πρὸς ἐξαγωγήν ὕδατος πρὸς ἄρδουσιν καὶ ἔτι βραδύτερον πιθανῶς (1) ἐκτοπισθέντων τινῶν ἐκ τῶν ὑποκάτω λίθων ἐκτίσθη θολωτῆ δεξαμενῆ, ἐξ ἧς μέχρι τοῦ νῦν ἐσώθησαν οἱ πλάγιοι τοῖχοι α καὶ α'. Ἡ κτιστὴ βυζαντινὴ δεξαμενῆ δὲν εἶχε πυθμένα στεγανόν, διότι τὸ ὕδωρ ἀνέβρουε κάτωθεν, ἦτο δὲ ἐστεγασμένη διὰ θόλου ἡμικυλινδρικοῦ, οὗ τὰ ἔχνη τῆς καμάρας εἶνε καὶ νῦν εὐδιάκριτα ἐπὶ τοῦ πλάγιου τοίχου α', τὸ στόμιον δ' αὐτῆς ὑπῆρχε πιθανῶς κατὰ τὸ πρὸς τὸν τοίχον α ἄκρον, διότι οὗτος ὁ τοίχος φαίνεται ὅτι δὲν συνδέετο μετὰ τοῦ τοίχου τῆς προσθίας μακρᾶς πλευρᾶς αὐτῆς. Ἐκ τῶν τοίχων αὐτῆς ὁ μὲν α' εἶνε τεθεμελιωμένος ἐπὶ προεξέχοντος μέρους τοῦ βράχου τῆς στεφάνης, οἱ δὲ τοῖχοι τῶν μακρῶν πλευρῶν (2) καὶ ἐν μέρει καὶ ὁ α ἐπὶ τῶν παντοίων λίθων τῆς ἐπιχώσεως. Τὸ βάθος τῆς θολωτῆς δεξαμενῆς ταύτης εἶνε 2,90 κατωτέρω τοῦ δαπέδου τῆς κοίτης, ἦτοι 2 μ. περίπου ἀνωτέρω τοῦ πυθμένος τῆς δεξαμενῆς Α, τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς σχεδὸν 2 μ. Ἡ δὲ δεξαμενῆ Β φαίνεται ὅτι οὐδέποτε ἐπεχώσθη ἐπίτηδες, διότι ἦτο πλήρης ἄμμου καὶ χαλίκων καὶ βράχων ἀποκεκομμένων ἐκ τῆς ἄνωθεν στεφάνης, ὀλίγοι δὲ σχετικῶς ἦσαν οἱ κατεργασμένοι λίθοι καὶ πολὺ μικρότεροι τῶν ἐν τῇ δεξαμενῇ Α, τινὲς δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ ρεύματος ἐφθαρμένοι.

Ἐπερὰν τῆς δεξαμενῆς Α εἶνε λελαξευμένη ἐν τῇ βράχῳ ἡ διῶρυξ Δ, ἣτις ἐξετείνεται μέχρι τοῦ πέρατος τῆς στεφάνης ὑπερὰν τοῦ φρέατος π', πιθανώτατα δὲ καὶ ὀλίγον ἐξωτερῶ, διότι μέρος τι τοῦ βράχου ἔχει ἀποκοπῆ βεβαίως. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ δεξαμενῆ Α ἐσκάφη κατὰ τὸ πλεῖστον ὑποκάτω τοῦ βρά-

ἀκατέργαστοι οἱ ἐκ τῆς ὑπερκειμένης στεφάνης ἀποκοπέντες, τινὲς ἐξ αὐτῶν ὁμως ὑπερμεγέθεις. Μία πωρίνη πλίνθος ἀνεγνωρίσθη ἐκ τῆς κάτωθεν ἡμικυκλικῆς ἐντομῆς ὡς προερχομένη ἐκ τοῦ περιόλου τοῦ Ὀλυμπίου. Οὐδὲν ὁμως τεμάχιον ἠδύνατο νὰ ἀποδειχθῆ ὡς ἀνήκον εἰς τὸν παρὰ τὴν δεξιὰν ὄχθην ἀνασκαφέντα ἀρχαῖον ναόν.

(1) Δύναται ὁμως ἐπίσης νὰ ὑποτεθῆ καὶ ὅτι ὁ ὀχετὸς ἡ κατεσκευάσθη μόλις μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς θολωτῆς δεξαμενῆς.

(2) Εἴς ἐκ τούτων ἀπεσπασμένος ἐκ τῆς ἀρχικῆς θέσεως αὐτοῦ εὐρέθη κατὰ μέγα μέρος σώος.

χου τῆς στεφάνης, ἡ ἄνευ ἐπαρκoῦς ὑποστηρίγματος μένουσα βραχῶδης ὀροφή αὐτῆς ἡ φέρουσα τὴν διώρυχα Δ κατέπεσεν, ὥστε ἤδη ὀλόκληρος ἡ δεξαμενὴ Α εἶνε ὑπαιθρος, ἐνῶ τὸ πάλαι ἦτο σχεδὸν ἅπασα ἐστεγασμένη ὑπὸ τοῦ βράχου (1). Ὁ ἐπιστεγάζων τὴν δεξαμενὴν βράχος δὲν εἶχεν ἴσως καταπέσει καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασκευῆς τῆς θολωτῆς βυζαντινῆς δεξαμενῆς, ὁ δὲ θόλος αὐτῆς κατεσκευάσθη μᾶλλον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ βράχου, διότι ἄλλως ἂν ὁ βράχος δὲν ὑπῆρχε, δυσκόλως θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντίσχη εἰς τὴν ὀρμὴν τοῦ ρεύματος ὁ κτιστὸς θόλος, ἐπ' αὐτῆς τῆς προχοῆς κείμενος. Ἡ κατασκευὴ τῆς διώρυχος Δ εἶνε περιεργοτάτη. Ἡ διεύθυνσις αὐτῆς δὲν εἶνε εὐθεῖα, ἀλλὰ καμπύλη κάμπτουσα πρὸς ἀριστερὰν μέχρι τοῦ νῦν σωζομένου τελευταίου ἄκρου αὐτῆς ὑπεράνω τοῦ φρέατος π', τὸ δὲ πλάτος αὐτῆς βαίνει στενευόμενον καθ' ὅσον προχωρεῖ τὸ ρεῦμα. Πλάτος αὐτῆς παρὰ τὸν φραγμὸν δ 4, 30, παρὰ δὲ τὴν δεξαμενὴν Α 3, 60. Τὸ δὲ κοίλον μέρος αὐτῆς δὲν εἶνε ἀπλοῦν, ἀλλ' εἰς τρία μέρη ὁ βράχος τῆς ἀριστερᾶς πλευρᾶς ἔχει ἀφεθῆ ἐπίτηδες ἄκοπος καὶ προεξέχων, ὥστε ἀποτελεῖ φραγμοὺς στενεύοντας ἔτι μᾶλλον τὴν κοίτην (δ, δ', δ'') (2). Ἄλλος φραγμὸς κατωτέρω τοῦ δ δὲν ὑπάρχει κατὰ τὸ σωζόμενον μέρος τῆς διώρυχος, οὐδαμῶς ἀπίθανον ὅμως εἶνε νὰ ὑπῆρχεν ἐν τῷ ὑπεράνω τῆς δεξαμενῆς Α κειμένῳ μέρει αὐτῆς ἀρχόμενος ἐκ τῆς ὀλοσχερῶς κατεστραμμένης δεξιᾶς πλευρᾶς, καίτοι ἴσως ἡ βαθμηδὸν προϊοῦσα στένευσις τῆς κοίτης ταύτης δυνατὸν νὰ καθίστα ἄλλον φραγμὸν περιττόν. Κατὰ τὰ σημεῖα σ ὅμως ὑπάρχουσιν ἐν ἑκα-

(1) Ἡ βραχῶδης ὀροφή τῆς δεξαμενῆς σχεδὸν δὲν θὰ ἦτο ὑψηλότερα τοῦ δαπέδου τῆς ὑπὸ τὴν στεφάνην κοίτης τοῦ Ἰλισοῦ.

(2) Ἐν τῷ φραγμῷ δ'' προεξέχει καὶ ἡ δεξιὰ πλευρὰ τῆς διώρυχος, ὥστε σχηματίζεται μεταξύ τῶν δύο προεξοχῶν στενὴ ἑλικοειδῆς διόδος, ἰκανῶς νῦν βεβλαμμένη. Μεταξὺ δὲ τῶν φραγμῶν δ καὶ δ'' στενὴ τις λωρὶς ἐκ τῆς κοίτης παρὰ τὴν δεξιὰν πλευρὰν προεξέχει κατὰ τινα ἑκατοστόμετρα τοῦ πρὸς ἀριστερὰν πυθμένος αὐτῆς. Ὅμοια δ' ἀνύψωσις ἀποτελοῦσα οἰοεὶ βαθμίδα ὑπάρχει καὶ μεταξύ τῶν φραγμῶν δ' καὶ δ'' παρὰ τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν (Σ) Καὶ ὁ μὲν φραγμὸς δ ἔχει τὸσον ὕψος, ὅσον καὶ αἱ πλευραὶ τῆς διώρυχος, οἱ δὲ δ' καὶ δ'' εἶνε ταπεινότεροι. Πόθεν ἄρχεται ἡ διώρυξ, δὲν ἐγένετο γνωστὸν, διότι δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνασκάψω αὐτὴν ὀλόκληρον. Τὸ ἀνασκαφὴν μέρος ἔχει μῆκος 46 περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς δεξαμενῆς.

τέρα πλευρᾶ τῆς τεχνητῆς κοίτης δύο μικραὶ στρογγύλαι ὅπαι ἀντικρίζουσαι πρὸς ἀλλήλας, ἄδηλον εἰς τί χρησιμεύουσαι (1).

Εἰς τί ἐχρησίμευσεν ἡ διῶρυξ Δ δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ ρῆθῃ, βεβαιότατον ὅμως εἶνε ὅτι δὲν κατεσκευάσθη πρὸς διευκόλυν-
σιν τοῦ ρεύματος τοῦ ποταμοῦ, ὅχι μόνον διότι ἡ κλίσις τοῦ
φυσικοῦ ἐδάφους τῆς κοίτης πανταχοῦ υπερέηκει, ἵνα ὁ ποταμὸς
ρέῃ ἄνευ οὐδενὸς κωλύματος, ὡς δύναται τις νὰ ἴδῃ ἐκ τῶν ἀριθ-
μῶν τῆς ὑδροσταθμικῆς καταμετρήσεως ἐν πίνακι Α', ἀλλὰ καὶ
διότι ἡ καμπύλη διεύθυνσις αὐτῆς καὶ οἱ ἐντὸς φραγμοὶ καθι-
στῶσι κατὰδηλον ὅτι ἡ διῶρυξ αὕτη δὲν ἐσκοπεῖ τὴν διευκόλυν-
σιν τοῦ ρεύματος, ἀλλὰ τοῦναντίον τὴν ἀναχαίτισιν τῆς ὀρμῆς
αὐτοῦ. Τοιοῦτου δ' ἔργου, οἷα ἡ διῶρυξ Δ, ὁ σκοπὸς ἀδύνατον
εἶνε νὰ κατανοηθῇ, ἐὰν δὲν δεχθῶμεν ὅτι ὑπὸ τὴν βραχῶδη στε-
φάνην ἐξ ἧς κατακρημνίζεται ὁ Ἴλισὸς ὑπῆρχέ τι, ὅπερ ἠδύ-
νατο νὰ βλάβῃ τὸ ρεῦμα, ἐπομένως ὅτι τὸ μέρος τοῦτο δὲν ἦτο
ἀρχῆθεν ἀπόλυτος τοῦ ποταμοῦ ἰδιοκτησία (2). Εἰς τὸ αὐτὸ δὲ
συμπέρασμα ἄγουσι καὶ τὰ ὑποκάτω τῆς στεφάνης ἔργα τῶν ἀρ-
χαίων, ἰδίως αἱ δεξαμεναὶ Α καὶ Β. Αὗται μὴ ἔχουσαι ἐκ-
ροὴν μηδεμίαν (3) καταδεικνύουσιν ὅτι τὸ ἐν αὐταῖς συλλεγόμε-
νον ὕδωρ ἦτο προωρισμένον νὰ καταναλίσκῃται ἐν αὐτῷ τούτῳ
τῷ τόπῳ. Ἀλλὰ τίς δύναται νὰ κατασκευάσῃ τοιαύτας δεξαμε-
νάς, ἵνα ἀρδεύῃ στενὴν καὶ ὑπὸ ὑψηλῶν ὄχθων περιβαλλομένην
κοίτην ποταμοῦ μὴ ἐπιτρέποντος μηδεμίαν ἐν αὐτῇ καλλιέργειαν
τοῦ ἐδάφους; Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ παλαιὸν ὕδραγωγεῖον τοῦ
Βουνοῦ κατωτέρω τῆς γεφύρας τοῦ νεκροταφείου παρακολουθεῖ

(1) Ὅτι εἰς αὐτὰς ἐστηρίζοντο τὰ ἄκρα ξυλίνου τινὸς φραγμοῦ τιθεμένου, ἵνα
κρατῇ τὰ ὑπὸ τοῦ ρεύματος φερόμενα μικρὰ ξύλα καὶ τὰ τοιαῦτα, δὲν εἶνε πιθα-
νόν, διότι πρὸς τοῦτο ἦσαν ἀπαραίτητοι καὶ ἕτεροι δύο ὅπαι κατωτέρω αὐτῶν, ἐκ-
τός ἐὰν υποθέσωμεν ὅτι ὑπῆρχον ἐν τῷ πυθμένι, καὶ ἐξηφανίσθησαν διὰ τῆς ὑπὸ
τοῦ ὕδατος ἀποτριβῆς τοῦ βράχου. Ἐτέρα ὁπὴ πολὺ μεγαλύτερα, ἀλλ' ἀβαθῆς
ὑπάρχει κατὰ τὸ πέρασ τοῦ βράχου ὑπεράνω τοῦ φρέατος π'.

(2) Πρὸς πρόληψιν πλημμυρῶν δὲν δύναται τις νὰ ὑπολάβῃ τὴν διῶρυχα ταύ-
την κατεσκευασμένην, διότι κατωτέρω τῆς στεφάνης ἀμφότεραι αἱ ὄχθαι εἶνε πολὺ
ὑψηλαὶ εἰς μακρὸν διάστημα.

(3) Ὁ ὄχετός η εἶνε πολὺ μεταγενέστερος τῆς δεξαμενῆς Α καὶ πολὺ ἀβαθέ-
στερος αὐτῆς. Ὡσαύτως καὶ τὸ παλαιὸν ὕδραγωγεῖον κεῖται πολὺ ἀνωτέρω τοῦ
πυθμένου τῶν δεξαμενῶν τούτων, ἰδίως τῆς Β.

πάντοτε τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, προδήλως ἵνα μὴ τὰ εἰς αὐτὸ ἄγοντα φρέατα βλάπτωνται ὑπὸ τοῦ ρεύματος· ἀνωτέρω τῆς γεφύρας ὁμοῦς ὁ ἀρχαῖος ὄχετός δὲν διευθύνεται ἐκ τοῦ φρέατος π' διὰ τῆς συντομωτέρας ὁδοῦ πρὸς τὴν δεξιὰν ὄχθην, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ παραμένων ἐν αὐτῷ τῷ μέσῳ τῆς κοίτης καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν προχοὴν μάλιστα τῆς διώρυχος Δ, μέχρις οὐ ἐνοῦται πρὸς τὸ ὑδραγωγεῖον τοῦ Βουνοῦ. Ὡσαύτως δὲ καὶ τινὰ λαξεύματα τοῦ βράχου παρὰ τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τῆς διώρυχος Δ καὶ πλησίον τοῦ τοίχου Γ, ἅτινα φαίνονται ὡς οἰκήματα ὁμοῖα πρὸς τὰ ἐν τοῖς παρὰ τὴν Πνύκα λόφοις ὑπάρχοντα, καὶ διακόσια περίπου μέτρα ἀνωτέρω τοῦ ρεύματος ἕτερον λάξευμα ρ, ὅπερ ἦτο πιθανῶς τάφος κατεστραμμένος νῦν κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ μήκους αὐτοῦ, οὐδεὶς βεβαίως θὰ προσεδόκα νὰ ἀπαντήσῃ ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ Ἴλισοῦ.

Ταῦτα πάντα ἡμεῖς τοῦλάχιστον νομιζομεν ὡς ἀναμφισβήτητα τεκμήρια ἀποδεικνύοντα ὅτι καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασκευῆς τοῦ παλαιοῦ ὑδραγωγείου καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατασκευῆς τῶν δεξαμενῶν Α καὶ Β ὁ ποταμὸς δὲν ἔρρεεν ἐνταῦθα, ἀλλ' ὅτι ὑπῆρχον αὐτόθι ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ἅτινα οἱ ἀρχαῖοι μὴ θέλοντες ἐγκαταλείψωσιν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ ποταμοῦ, ὅτε ἐκεῖνος ἐξ αἰτίας τινὸς ἐγένετο χρεῖα νὰ διέλθῃ ἐντεῦθεν, κατεσκευάσαν τὴν διώρυχα Δ, ἵνα ἀναστέλλῃ τὴν ὁρμὴν αὐτοῦ καὶ περιορίζῃ τὸ ρεῦμα ἐντὸς στενωπῶν ὁρίων. Ἐξ ὧσων δ' ἔγραψα ἀλλαχοῦ (1) ἐρμηνεύων τὸ προοίμιον τοῦ πλατωνικοῦ Φαίδρου νομιζῶ ὅτι ἀποδεικνύεται ἀσφαλῶς, ὅτι ἐνταῦθα ἔκειτο τὸ ἐκεῖ μνημονεύμενον ἱερὸν τῶν νυμφῶν καὶ τοῦ Ἀχελφού καὶ ἡ ποιητικώτατα περιγραφομένη σκηνὴ τοῦ διαλόγου τούτου, εὐλογώτατον δ' εἶνε νὰ ὑποτεθῇ ὅτι πρὸς προφύλαξιν τοῦ ἱεροῦ τούτου κατεσκευάσθη ἡ διώρυξ Δ.

Ἐπολείπεται νῦν νὰ δειχθῇ ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ διέρχεται δι' ἄλλης κοίτης ὁ Ἴλισός. Οὗτος σήμερον προσπίπτων εἰς τοὺς βραχώδεις πρόποδας τοῦ Ἀρδηττοῦ καὶ ἀποκρουόμενος ὑπ' αὐτῶν τρέπεται δεξιὰ πρὸς τὰ ΒΔ, μέχρις οὐ προσπίπτων εἰς τὸ παλαιὸν πρόχωμα Φ καὶ μετ' αὐτὸ εἰς τὸν βράχον Ρ ἀναγκάζεται νὰ

(1) Συμβολαὶ εἰς τὴν Ἀθ. τοπ. σελ. 13-16 (= Ἐστία, 1894 σελ. 292).

τραπή πρὸς ἀριστεράν καὶ νὰ κατακρημισθῇ ἐκ τῆς ὑπὲρ τὰς δεξαιμένας Α καὶ Β βραχίονας στεφάνης εἰς τὴν κατὰ τινα μέτρα χαμηλοτέραν κάτωθι τῆς στεφάνης κοίτην, ἀφοῦ ὀλίγον πρότερον διαιρεθῇ εἰς δύο βραχίονας, ἐξ ὧν ὁ ἀριστερός ῥέει πρὸς τὴν δεξαιμένην Β, ὁ δὲ δεξιὸς πρὸς τὴν Α. Πρὸ ὀλίγων δεκαετηρίδων ὁμοῦ ἔρρει διηρημένος εἰς δύο βραχίονας ἀπ' αὐτοῦ τοῦ Ἀρδηττοῦ, περιβάλλων δι' αὐτῶν ἐπίπεδον νησίδα, ἐν ἣ μετὰ μεγάλης πιθανότητος τοποθετεῖται τὸ ἱερὸν τῆς ἐν Κήποις Ἀφροδίτης (1), ἡ δ' ἀπεξηραμένη κοίτη τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος εἶνε καὶ νῦν εὐδιάκριτος μῆπω συγχωθεῖσα. Ὁ νῦν ἀπεξηραμένος ἀριστερός βραχίον τοῦ ποταμοῦ ὁ ἄλλοτε παρ' αὐτοὺς τοὺς πρόποδας τῶν πρὸς νότον τῆς κοίτης λόφων ῥέων ἰθεωρήθη ὑπὸ πολλῶν ὡς ἡ παλαιὰ κοίτη τοῦ ποταμοῦ, ἐξ ἧς ἐξετράπη κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους (2). Ἀλλ' ὁμοῦς ὅτι μὲν ὁ δεξιὸς βραχίον τοῦ ποταμοῦ ὑπῆρχεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι, ἀποδεικνύει τρανότατα ἡ ὑπαρξίς τοῦ ἐν ῥωμαϊκοῖς χρόνοις κατεσκευασμένου προχώματος Φ, ἕτερα δὲ τεκμήρια βεβαιοῦσιν ἀσφαλῶς ὅτι ὁ νῦν ἀπεξηραμένος ἀριστερός βραχίον ὄχι μόνον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα δὲν ὑπῆρχεν ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς τοῖς μεσαιωνικοῖς χρόνοις, καὶ μάλιστα ἐν χρόνοις τουρκικοῖς (ἴσως κατὰ τὴν παρελθούσαν ἑκατονταετηρίδα) ἐπῆλθεν ἡ διαίρεσις τοῦ ποταμοῦ εἰς δύο βραχίονας ἀπὸ τῶν προπόδων τοῦ Ἀρδηττοῦ. Περὶ τούτου ἀσφαλῆστατον τεκμήριον εἶνε ὁ νότιος μακρὸς τοῖχος τῆς ἐν τῇ νησίδι ἐκτισμένης παλαιότητας χριστιανικῆς ἐκκλησίας (3), διότι κείμενος παρ' αὐτὴν τὴν

(1) Lolling, Topogr. v. Athen ἐν Müller, Handbuch d. Kl. Alt. III σελ. 323.

(2) Ὡς οὕτω ῥέον σημειοῦται ὁ Ἰλιός ἐν τοῖς γερμανικοῖς Χάρταις τῆς Ἀττικῆς φύλλω II καὶ παρὰ Curtius Stadtgesch. πίνακι IV.

(3) Ἡ ἐκκλησία αὕτη καίπερ μέχρις ἐδάφους νῦν κατεστραμμένη, εἶνε διὰ τὸ ὄλως ἑκτακτον μέγεθος αὐτῆς καὶ τὴν ἐξάαιρετον κατασκευὴν ἐν τῶν σπουδαιότατων χριστιανικῶν μνημείων τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀσύνηθες σχῆμα τῶν βασιλικῶν, ὅπερ ἔχει, καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ὑπαρξίς κρύπτου δύνανται νὰ γενήσῃσι τὴν ὑπόνοιαν ὅτι ἐκτίσθη ὑπὸ Φράγκων. Ἀλλ' ὄχι μόνον λίαν ἀπίθανος εἶνε ἡ κατασκευὴ τοσοῦτον μεγάλης ἐκκλησίας ἐν φραγκικοῖς χρόνοις, καὶ μάλιστα ἐν τόπω λίαν ἀπομακρυσμένῳ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀνακτόρων τῶν Φράγκων δεσποτῶν, ἀλλὰ καὶ αὕτη ἡ ἐξάαιρετος κατασκευὴ τῶν θῶλων τῆς κρύπτου καὶ ἡ τέχνη τμημάτων τινῶν τοῦ ψηφιδωτοῦ ἐδάφους τῆς ἐκκλησίας,

δεξιάν ὄχθην τῆς ἀπεξηραμένης κοίτης οὐδαμοῦ καθ' ἅπαν αὐτοῦ τὸ μήκος φαίνεται ἔχων κανονικὴν πρόσοψιν· ἀπ' ἐναντίας δὲ τοσοῦτον ἀνώμαλος εἶνε κατεσκευασμένος, ὥστε οὐδεμίαν καταλείπει ἀμφιβολίαν, ὅτι κατεσκευάσθη ἀρχῆθεν ὡς θεμέλιον μέλλον νὰ εἶνε κεκαλυμμένον διὰ παντός ὑπὸ τῆς γῆς, καὶ μόλις μετὰ μακρὸν χρόνον ἀπεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ διελθόντος ἐκεῖθεν ποταμοῦ ἀπὸ τῆς καλυπτούσης αὐτὸν γῆς. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἑτέρα ἐκκλησία νεωτέρα ταύτης ἢ παλαιὰ Ἁγία Φωτεινὴ (1) ἔκειτο, ὡς ἤκουσα παρὰ τῶν πρεσβυτέρων, ἐντὸς σπηλαιῶν κάτωθι τῆς στεφάνης ἐν θέσει, ἔνθα ἔμελλεν ἀφεύκτως νὰ κατακλύζεται ὑπὸ πάσης πλημμύρας τοῦ ποταμοῦ, ἂν οὗτος ἔρρεεν ἐκ τοῦ ὑπὲρ τὴν δεξαμενὴν Β μέρους τῆς στεφάνης. Ὁ δὲ τοίχος Γ ἐν τουρκικοῖς χρόνοις προφανῶς κατεσκευασμένος δὲν δύναται νὰ εἶχεν ἄλλον σκοπὸν ἢ τὴν προφύλαξιν τῆς παλαιᾶς ταύτης ἐν τῷ σπηλαιῷ ἐκκλησίας. Ὅτε δὲ οὗτος ἀπεδείχθη ἀνίκανος νὰ ἀναχαιτίσῃ τὴν ὀρμὴν τοῦ ρεύματος καὶ κατεστράφη ὀλοσχερῶς κατὰ μέγα μέρος, ἢ παλαιὰ Ἁγία Φωτεινὴ ἐγκατελείφθη κατ' ἀνάγκην, ᾠκοδομήθη δὲ ἀντ' αὐτῆς ἄνωθεν τῆς στεφάνης ἢ νῦν σωζομένη νέα ἐκκλησία. Τὰ γεγονότα ταῦτα λοιπὸν οὐδεμίαν καταλείπουσιν ἀμφιβολίαν ὅτι μέχρις αὐτῶν τῶν χρόνων τῆς τουρκικῆς κυριαρχίας ὁ ποταμὸς δὲν εἶχε διέλθει ἐκ τοῦ ὑπὲρ τὴν δεξαμενὴν Β μέρους τῆς στεφάνης καὶ ἐκ τῆς ἀπεξηραμένης παρὰ τοὺς πρόποδας τῶν πρὸς νότον λόφων κοίτης.

Ἄφοῦ λοιπὸν ὁ Ἰλισὸς οὔτε ἐκ τούτου τοῦ μέρους διήρχετο οὔτε ἐκ τοῦ ὑπὲρ τὴν δεξαμενὴν Α μέρους τῆς στεφάνης, ὡς ἀπεδείξαμεν ἄνωτέρω, οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται ἢ νὰ δεχθῶμεν ὅτι ἔρρει δεξιώτερον τῆς νῦν κοίτης καὶ πλησιέστερον πρὸς τὸ Ὀλυμπιεῖον. Ἄλλ' ἐντεῦθεν μὲν τοῦ Ὀλυμπιεῖου καὶ οἱ βράχοι φαίνονται πανταχοῦ ἀβλαβεῖς ἀπὸ ἐπηρείας ρεύματος καὶ ὁ κατὰ τὴν δεξιάν ὄχθην ὑπάρχων βράχος Ρ ἐκώλυε τὸν ποταμὸν νὰ

ἄτινα ἔτυχε νὰ ἴδω ἀποκεκαλυμμένα φαίνονται ἀποδεικνύοντα ὅτι ὅλως τούναντίον ἢ κατασκευὴ αὐτῆς δὲν ἀπέχει πολὺ τῶν ῥωμαϊκῶν χρόνων καὶ ἐπομένως ὅτι εἶνε ἴσως ἢ παλαιότητα τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκκλησιῶν.

(1) Σήμερον ἡ ἐκκλησία αὕτη εἶνε ἀφανής, διότι ἀποκρύπτει αὐτὴν τὸ ἀνάλημμα τοῦ προαυλίου τῆς νέας ἐκκλησίας.

διέλθη έντεϋθεν. Πρέπει νά δεχθῶμεν λοιπὸν ὅτι ἐκεῖ ἔνθα ὁ ποταμὸς προσπίπτων πρὸς τὸ ῥωμαϊκὸν πρόχωμα Φ ἐξαναγκάζεται ὑπ' αὐτοῦ νά τραπῆ πρὸς ἀριστεράν, δὲν ὑπῆρχεν ἐν ἀρχῇ ἐμπόδιόν τι, ὥστε οὗτος ἐξηκολούθει ῥέων κατ' εὐθείαν πρὸς τὰ ἐμπρὸς καταλείπων ἐν τῇ ἀριστερᾷ ὄχθῃ τὸν βράχον Ρ. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν τοιαύτην πορείαν τοῦ ποταμοῦ ἐπιπροσθεῖ ὁ περιβόλος τοῦ Ὀλυμπιείου, εὐλογώτατον εἶνε νά ὑποθέσωμεν ὅτι οὗτος κεῖται ἐν μέρει ἐπὶ τῆς ἀρχαίας κοίτης τοῦ ποταμοῦ, ὅστις μετὰ τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ ἐξηναγκάσθη διὰ τεχνητῶν μέσων νά παρεκτραπῆ ἐκ τῆς ἀρχικῆς κοίτης αὐτοῦ. Ὡς ἐκ τούτων φαίνεται ὅτι τὸ Ὀλυμπιεῖον τῶν χρόνων τοῦ Πεισιστράτου καὶ τῆς μετ' αὐτὸν ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος ἦτο σημαντικῶς μικρότερον τοῦ νῦν σωζομένου, προσεξετάθη δὲ ὁ περιβόλος αὐτοῦ κατὰ τοὺς ῥωμαϊκοὺς χρόνους καὶ κατέλαθε τὴν πρότερον οὖσαν κοίτην τοῦ ποταμοῦ (1).

Τὸ παρεκτρέψαν τὸ ρεῦμα τοῦ Ἰλισοῦ πρόχωμα Φ ἀναφέρει καθ' ὅσον γνωρίζω, μόνος ὁ Lolling (2) ὅστις ζῶν ἔτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνασκαφῆς καὶ μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος παρακολουθῶν αὐτὴν μοι ἔλεγεν ὅτι ἐγνωρίζεν αὐτὸ καὶ πρὸ τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐπ' αὐτοῦ ὑκοδομημένου ἀναλήμματος τῆς σημερινῆς παροχθίου ὁδοῦ, ἦτο δὲ τότε εἰς πολὺ μεγαλύτερον μῆκος καταφανές, ἐφαινοντο δὲ καὶ ἀντηρίδες ὀπισθεν αὐτοῦ. Τὸ νῦν σωζόμενον μέρος αὐτοῦ εἶνε ὀλόκληρον κάλλιστα κατεσκευασμένον opus incertum ὁμοιον πρὸς τὸ ὀπίσθιον παραγέμισμα τοῦ περιβόλου τοῦ Ὀλυμπιείου, ἢ νῦν ἐλλείπουσα πρόσοψις αὐτοῦ ὅμως ἴσως ἀπετελεῖτο ἐκ μεγάλων λίθων. Ὁ Lolling ἐξέλαβεν αὐτὸ ὡς παρόχθιον κρηπίδωμα (Uferquai), ἀλλὰ τὸ μέγα πάχος αὐτοῦ ἐνισχυόμενον καὶ ὑπὸ τῶν ἀντηρίδων ἀποδεικνύει ὅτι ἦτο προωρισμένον νά ἀνθίσταται εἰς ὅλην τοῦ ποταμοῦ τὴν ὁρμὴν. Δὲν δύναται δὲ νά ὑποθεθῆ ὅτι κατεσκευάσθη τοσοῦτον στερεόν, ἵνα ὑποβαστάζῃ ἐπίχωσιν ἐκ τῶν ὀπισθεν, διότι ἡ παρ' αὐτὸ ὄχθη καὶ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις ἦτο μέχρι πρὸ μικροῦ λίαν ταπεινή, ἀναμφιβόλως δὲ οὐδ' ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἦτο ὑψηλότερα, ὡς ἀποδεικνύει ἢ διὰ τοῦ προχώματος διερχομένη θολωτὴ ὑπό-

(1) Ἴδε καὶ Συμβολ. σελ. 5 - 6 (= Ἑστία 1894 σελ. 289).

(2) Bäder, Griechenland² σελ. 49.

νομος φ ἔχουσα μόλις 0,65 ὕψος ὑπὲρ τὸ δάπεδον τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ.

Εἰς τὸν ῥοῦν τοῦ Ἰλισοῦ διὰ τοῦ Ὀλυμπιείου οὐδὲν κώλυμα παρέχει τὸ ἔδαφος· ἀπ' ἐναντίας μάλιστα ἡ σύστασις αὐτοῦ δεικνύει ὅτι ἐν τῷ διαστήματι τῶν αἰώνων πολλάκις κατεκλύσθη ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ εἰς μέγα πλάτος. Ἄπαν τὸ κοῖλον μέρος ἀπὸ τῶν πρὸς βορρᾶν ὑψωμάτων μέχρι τῆς νῦν κοίτης τοῦ ποταμοῦ πληροῖ στρῶμα ἀμμόδους χεράδος ἀναμειγμένης μετὰ ἐρυθροῦ ἀργιλώδους πηλοῦ, ὅπερ χαλαρὸν ὄν πρὸς τὰ ἄνω συμπήγνυται ἐπὶ μᾶλλον πρὸς τὸ βάθος, μέχρις οὐ ἀποτελεῖ μιγάδα λίθον εὐκόλως διαλυόμενον (1). Τὸ ὑπὸ τοῦ Ἰλισοῦ ἐν παναρχαίοις χρόνοις κατενεχθὲν στρῶμα τοῦτο ἐκτείνεται καὶ ὑπὸ τὸ Ὀλυμπιεῖον καὶ ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπὸ τὰ θεμέλια τοῦ ὑφ' ἡμῶν ἀνασκαφέντος κατὰ τὴν δεξιᾶν ὄχθην ῥωμαϊκοῦ ναοῦ. Τὸ πάχος αὐτοῦ κατὰ τόπους τοῦλάχιστον εἶνε ἰκανῶς μέγα, διότι ἡμεῖς σκάψαντες ὑπὸ τὸν στυλοβάτην τοῦ εὐρεθέντος ῥωμαϊκοῦ ναοῦ μέχρι 5 μ. βάθους δὲν εὕρομεν ἕτερον στρῶμα. Κατὰ τὴν ὑδροσταθμικὴν καταμέτρησιν τοῦ κ. Wilberg τὸ σημερινὸν ἔδαφος παρὰ τὴν ΒΑ γωνίαν τοῦ περιβόλου τοῦ Ὀλυμπιείου κεῖται 78,63 ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, τὸ δὲ ὑπὸ τὴν ἐπίχωσιν φυσικὸν ἔδαφος εὐρέθη κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1888 γενομένην ἀνασκαφὴν ὑπὲρ τὰ 4 μ. βαθύτερον (2), ἤτοι μόλις ὀλίγον τι ὑπὲρ τὰ 5 μ. ὑψηλότερον τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ παρὰ τὸ πρόχωμα Φ, ἐχούσης ὕψος 69,01 μ. Ἐκ τῆς ΒΑ γωνίας τοῦ Ὀλυμπιείου ὁμως μέχρι τῆς νῦν κοίτης τοῦ Ἰλισοῦ τὸ

(1) Παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον ὁ μιγάς οὗτος λίθος σχεδὸν δὲν εἶνε συμπαγέστερος τεχνητῆς ὠμῆς πλίνθου, ἀλλαχοῦ ὁμως ὡς λ. χ. ἐν τῇ δεξιᾷ ὄχθῃ ἀντικρῦ τοῦ Σταδίου εἶνε σκληρός. Ἐκ τοῦ μαλακοῦ τούτου λίθου ἦτος κατασκευασμένον καὶ τὸ παρὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον παλαιὸν τεῖχος τῆς πόλεως. Πρὸβλ. Vitruv. II, 8, 9: (latere structum) Athenis murum qui spectat ad Hymettum montem et Pentelensem. Plin. Hist. N. XXXV, 14, 172, Ross, Arcæol. Aufs. A'. σελ. 232. Ἐξ αὐτοῦ εὔρε κατασκευασμένους καὶ τοίχους τινὰς ἐντὸς τοῦ Ὀλυμπιείου ὁ Penrose.

(2) Τὴν πληροφορίαν ταύτην ὄφελω εἰς τοὺς κκ. Στέφανον Κουμανοῦδην καὶ Γ. Νικολαΐδην ἐφορεύσαντας τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1888 ἀνασκαφῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας καὶ τὸν ἐπιστάτην τῶν αὐτῶν ἀνασκαφῶν Ἐλευθέριον Καμπάνην. Πρὸβλ. καὶ Πρακτ. τῆς Ἀρχ. Ἐτ. 1888 σελ. 19.

ἔδαφος ἀποκλίνει πολύ, ὥστε οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι πολὺ πρὸ τῆς ΝΑ γωνίας τοῦ περιβόλου αὐτοῦ καθίσταται ταπεινότερον τῆς παρά τὸ πρόχωμα Φ κοίτης· ἐν δὲ τῷ ἀνακαλυφθέντι μικρῷ γὰρ ὄχι μόνον τὸ ἀρχικὸν ἔδαφος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ποταμόχωστον κεῖται κατωτέρω τοῦ δαπέδου τῆς κοίτης παρά τὸ πρόχωμα Φ, ἥτοι 68,88 μ. ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Πόσον μέρος τοῦ Ὀλυμπιεῖου κατεῖχεν ἡ κοίτη δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ εἰμὴ δι' ἐκτεταμένης ἀνασκαφῆς ἐν αὐτῷ, τὰ βαθύτατα θεμέλια ὅμως τῶν κίωνων τοῦ ναοῦ τὰ κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τοῦ Penrose ἀποκαλυφθέντα δεικνύουσιν ὅτι τὸ ἔδαφος εἶνε αὐτόθι λίαν ταπεινόν, ὥστε οὐδαμῶς ἀπίθανον φαίνεται νὰ διήρχετο τὸ ρεῦμα πλησίον αὐτῆς τῆς ΝΑ γωνίας τοῦ προνάου· βεβαίως ὅμως δὲν ἐχώρει πολὺ κατὰ μῆκος ἐντὸς τοῦ περιβόλου, διότι τὸ ὕψωμα τῆς γῆς τὸ ἐν τῷ κατὰ τὸ ἔτος 1888 ἀνακαλυφθέντι προπύλῳ μέχρι τοῦ σημερινοῦ δαπέδου φθάνον καὶ περαιτέρω πρὸς βορρᾶν ἔτι μᾶλλον ἀνυψούμενον ἐκτείνεται καὶ πρὸς Ν δι' ἅπαντος τοῦ πλάτους τοῦ ἱεροῦ, ὥστε ἐξηνάγκαζε τὸν ποταμὸν νὰ τραπῆ πρὸς ἀριστερὰν χυνόμενος εἰς τὴν νῦν κοίτην ὄχι πολὺ κατωτέρω τῆς γεφύρας τοῦ νεκροταφείου.

Τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ φαίνεται ὅτι οὐδὲ μετὰ τὴν κατασκευὴν τῆς διώρυχος Δ ἐπιπτεν ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς Α, διότι ἂν ἡ διώρυξ αὕτη ἐσώζετο μέχρι τοῦ φαινομένου πέρατος αὐτῆς ὑπὲρ τὸ φρέαρ π', τὸ ὕδωρ μόλις θὰ ἐπιπτεν ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς πληττον αὐτὸ τὸ χεῖλος αὐτῆς. Ἐὰν δεχθῶμεν ὅμως ὅτι ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὁ βράχος τῆς στεφάνης προεῖχεν ὀλίγον τι (δύο μέτρα περίπου) ἐντεῦθεν τοῦ φρέατος π', ὡς εἶνε πιθανώτατον καὶ σχεδὸν εἰπεῖν βέβαιον (1), ἡ διώρυξ Δ προεκτεινομένη καὶ ἐνταυτῷ ἀκολουθοῦσα τὴν καμπύλην διεύθυνσιν αὐτῆς ἐκβάλλει ἔξω τῆς δεξαμενῆς. Καὶ ἐκ τοῦ χείλους δὲ τῆς δεξαμενῆς ἔχουσιν ἀναμφιβόλως ἀποκοπῆ τεμάχια, ἀφ' ὅτου ὁ ποταμὸς εἰσέρρουσεν εἰς αὐτὴν καταπεσόντος μέρους τοῦ πυθμέ-

(1) Βράχοι ὑπερμεγέθεις ἐκ τῆς στεφάνης ἀποκεκομμένοι ὑπῆρχον πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς ἱκανοὶ καλύπτοντες τὰ κάτωθι ἔργα τῶν ἀρχαίων, συνετρίψαμεν δ' αὐτοὺς ἡμεῖς πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ ἔδαφους. Σημειοῦνται ἐν τῷ χαρτογραφικῷ σχεδιάσματι παρὰ Curtius Stadtgesch. σελ. 87.

νος τῆς διώρυχος. Κτίρια ὑπὸ τὴν στεφάνην δὲν εὐρέθησαν πλὴν τοῦ μακροῦ καὶ ἴσως καθ' ἅπαν τὸ πλάτος τῆς κοίτης ἐκτεινομένου τοίχου Ζ, ὅστις ἴσως εἶνε τεχνητὸς καταρράκτης ἢ κατασκευὴ αὐτοῦ εἶνε κακὴ καὶ ἴσως δὲν εἶνε παλαιός. Τὸ δὲ παρὰ τὸ φρέαρ π''' γωνιώδες ὄρυγμα Λ βάρους 1,60 μ. δὲν εἶνε φανερόν πρὸς τί ἐσκάφη ἐν τῷ βράχῳ, κεῖται ὁμως τόσον πλησίον τοῦ φρέατος π''', ὥστε πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ὁ τοῦτο ἀνορύξας ἢ δὲν ἐγνώριζε τὸ φρέαρ π''', ἢ δὲν ἐφρόντιζε νὰ μὴ καταστρέψῃ αὐτό.

Ἐν τῇ ἀριστερᾷ ὄχθῃ ἠρευνήθη διὰ σκαφῆς τὸ παρὰ τὴν ἐκλησίαν τῆς Ἀγίας Φωτεινῆς μέρος ἀνωθεν τῆς στεφάνης. Τὸ καὶ πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς γνωστὸν λαξευτὸν οἶκημα Ο καθαρισθὲν οὐδὲν ἀπεκάλυψε πλὴν τάφου ἐσκαμμένου κατὰ τὴν ΝΑ γωνίαν αὐτοῦ καὶ οὐδὲν περιέχοντος. Ἀνωτέρω τοῦ οἰκήματος τούτου ὁ βράχος εἶνε ὠμαλισμένος καὶ ἔχει τετράγωνόν τινα ὀπὴν πρὸς ἔνθεσιν ἀναθήματος πιθανῶς (1). Ἐν τισὶ δὲ μικραῖς τάφοις, ἃς ἀνωρύξαμεν κατωτέρω τοῦ οἰκήματος τούτου πρὸς τὴν γέφυραν τοῦ νεκροταφείου εὐρέθησαν μόνον τοιχία τινὰ τουρκικῶν χρόνων.

Ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ ὄχθῃ τὸ μὲν καὶ πρότερον γνωστὸν ἐντὸς τοῦ κτήματος Τσαουσοπούλου φρέαρ Θ, ὅπερ πιθανῶς εἶνε στόμιον ὑδραγωγείου παλαιοῦ πολὺ μετασκευασμένον ἐν μεταγενεστέροις χρόνοις, δὲν κατωρθώθη δυστυχῶς νὰ ἀνασκαφῇ (2).

Ὁ δὲ πλησίον τῆς διώρυχος Δ ὄχετὸς Ε εἶνε ὀλόκληρος ἐσκαμμένως ἐν τῷ βράχῳ ἐπὶ λίαν κατωφεροῦς ἐδάφους. Τὸν χρόνον τῆς κατασκευῆς αὐτοῦ δεικνύει σαφῶς μικρὸν τμήμα αὐτοῦ (ε), ὅπερ εἶνε κατεσκευασμένον κτιστὸν ἐν τοῖς ἐσχάτοις ῥωμαϊκοῖς ἢ τοῖς βυζαντινοῖς χρόνοις. Κατὰ πρῶτον ὑπέλαβον ὅτι ἡτό ὄχετὸς ἀκαθάρτου ὕδατος καὶ ὅτι ἐπίτηδες ἢ διεύθυνσις αὐτοῦ δὲν εἶνε εὐθεία, ἵνα μὴ ἐκβάλλῃ εἰς τὴν δεξιαμενὴν Α· καθαρισθεὶς ὁμως ἀπεδείχθη ὅτι ἔχει τὸν πυθμένα ἐστενωμένον διὰ μικρῶν

(1) Ἴδε καὶ τὸ παρὰ Curtius ἐνθ. ἀνωτ. σελ. 87 σχεδιαγράφημα.

(2) Ὅσα λέγει ὁ Stark (παρὰ Wachsmuth, Stadt Athen I σελ. 275) δὲν ἀρμύζουσιν εἰς τὸ φρέαρ τοῦτο, καίτοι δὲν δύναται νὰ ἐννοῇ ἄλλο, διότι τοιοῦτον τι, ὅποιον τὸ ὑπ' αὐτοῦ περιγραφόμενον δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα. Φαίνεται ὅτι ἐκ σφάλματος τῆς μνήμης συγχέει αὐτὸ πρὸς ἄλλο τι.

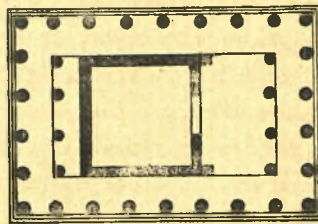
τοιχιῶν ἐκατέροθεν ἐκτισμένων, ὅπερ δὲν συμβιβάζεται πρὸς ὄχε-
τὸν ἀκαθάρτου ὕδατος. Ἐνεκα τῆς μεγάλης κλίσεως τοῦ ἐδά-
φους ὁ πυθμὴν αὐτοῦ δὲν εἶνε ἐπίπεδος, ἀλλ' ἔχει ἀκανονίστους
ἀναβαθμούς.

Ὀλίγον ἀνωτέρω τούτου ὑπῆρχον πρὸ τῆς ἀνασκαφῆς φα-
νερὰ λείψανα ἐρείπιου τινὸς ἐκ μεγάλων πωρίνων λίθων, ἅτινα
ἐνομίζοντο ὑπὸ τῶν ἀρχαιολόγων ὡς λείψανα τοῦ τείχους τῆς
πόλεως. Ταῦτα ἀνασκαφέντα ἀπεδείχθησαν ὅτι ἦτο μικρὸς ναὸς
ἐν ῥωμαϊκοῖς χρόνοις κτισθεὶς, μεταβληθεὶς δὲ εἶτα εἰς ἐκκλησίαν.
Τὸ κατὰ τὸ πρὸς δεξιὰν ἄκρον τοῦ πίνακος Α σχεδιαγράφημα
τοῦ κ. Wilberg παριστᾷ αὐτὸν ἐν μείζονι μεγέθει. Τὰ θεμέλια
αὐτοῦ εἶνε ἐκτισμένα διὰ μικρῶν λίθων μετ' ἀμμοκονίας συνδεδε-
μένων (opus incertum), ὀλόκληρον δὲ τὸ ἐμβαδὸν αὐτοῦ εἶνε
πεπληρωμένον καὶ αὐτὸ διὰ μικρῶν λίθων καὶ ἀμμοκονίας· οἱ
τοιχοὶ τῶν θεμελίων ὅμως εἶνε ἐπιμελέστερον κατεσκευασμένοι καὶ
ικανῶς εὐδιάκριτοι ἀπὸ τοῦ παραγεμίσματος τούτου πρὸ πάντων
παρὰ τὴν δυτικὴν πλευράν. Τὰ ἀνώτερα μέρη εἶνε ἐκτισμένα διὰ
πωρίνων λίθων εἰλημμένων ἐκ παλαιότερων κτιρίων (1), ὅθεν καὶ
ἡ πληθὺς τῶν τόρμων καὶ τῶν ὀπῶν τῆς ὑπομοχλεύσεως. Ἡ ὄλη
κατασκευὴ αὐτοῦ εἶνε ἡμελημένη, οἷα ἐν χρόνοις παρακμῆς. Ὁ
ναὸς ἦτο περίπτερος, ἐκ τοῦ στυλοβάτου τῆς περιστάσεως ὅμως
σώζεται μόνον ἡ πρὸς βορρᾶν μακρὰ πλευρά, καὶ αὐτῆς ὄχι ὁ
ἀνώτατος ὑπ' αὐτοὺς τοὺς κίονας κείμενος δόμος τῶν λίθων, ἀλλ'
ὁ ὑπ' αὐτὸν (Α). Ἡ περίξ στοὰ ἦτο ἐπεστρωμένη διὰ πλακῶν
πάχους 0,23 μ. περίπου, ὡς εἶνε φανερὸν ἐκ τῆς λαξεύσεως τῶν
λίθων τοῦ σηκοῦ, καίτοι οὐδὲν ἴχνος τῶν πλακῶν τούτων διε-
σώθη. Ὁπισθόδομος δὲν ὑπάρχει. Ἡ πρὸς νότον πλευρὰ τοῦ ση-
κοῦ εἶνε ὀλόκληρος κατεστραμμένη, αἱ δ' ἄλλαι σώζονται μόνον
μέχρις ἐδάφους. Ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς πλευρᾶς Β σωζομένων γραμ-
μῶν α φαίνεται ὅτι ὁ τοίχος τοῦ σηκοῦ εἶχε πάχος 0,59. Ὁ-
ποῖα ἦσαν αἱ παραστάδες τοῦ προνάου δὲν εἶνε σαφές, διότι αἱ
ἐπὶ τοῦ δαπέδου γραμμαὶ β καὶ β' εἶνε συγκεχυμένα, ὑπάρχει
δὲ πλησιέστατα τοῦ τοίχου τοῦ σηκοῦ καὶ τετράγωνος βαθεῖα

(1) Ὅχι ὅμως καὶ πολὺ παλαιότερων, ὡς εἶνε φανερὸν ἐκ τοῦ σχήματος τῶν
δεσμῶν. Τινὲς ἐκ τῶν λίθων δὲν εἶνε πώρινοι, ἀλλ' ἐκ μιγάδος πέτρας.

ὀπῆ ε πρὸς στερεώσιν ἀναθήματός τινος ἴσως, ἥτις ὅμως ἀναμφιβόλως προέρχεται ἐκ παλαιότερας χρήσεως τοῦ λίθου πρὸ τοῦ νὰ χρησιμοποιηθῆ εἰς τὴν οἰκοδομὴν τοῦ ναοῦ. Ἐὰν ἐκλάβωμεν τὰς γραμμὰς β ὡς ἀσφαλῆ ἔχνη τῆς παραστάδος, αὕτη θὰ ἦτο ἀσυμμέτρως βραχεῖα, τὸ δὲ πάχος αὐτῆς θὰ ἦτο 0,70. Πόθεν προέρχονται δὲ αἱ ἐν τῇ πλευρᾷ Η δύο γραμμαὶ δ, ἀγνοῶ.

Ἐν τῷ στυλοβάτῃ τοῦ προνάου διεσώθησαν τὰ ἔχνη τριῶν κίωνων διαμέτρου 0,80, ἡ δὲ θέσις τοῦ τετάρτου δύναται νὰ εὑρεθῆ ἐξ ἀναλογίας τῶν ἄλλων. Ὡς ἐκ τῆς πλημμελοῦς κατασκευῆς τοῦ κτιρίου τινὲς ἐκ τῶν κίωνων τούτων δὲν στηρίζονται ὀλόκληροι ἐπὶ τοῦ στυλοβάτου, ἀλλὰ καὶ ἔξω αὐτοῦ κατὰ 0,10. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ ἀντιστοίχῳ δυτικῇ πλευρᾷ μεταξὺ τοῦ τοίχου τοῦ σηκοῦ καὶ τοῦ θεμελίου τοῦ στυλοβάτου τῆς στοᾶς ἡ ἀπόστασις εἶνε μεγαλυτέρα ἢ μεταξὺ τοῦ ἔχοντος τὰ ἔχνη τῶν κίωνων στυλοβάτου τοῦ προνάου καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ στυλοβάτου τῆς στοᾶς, καὶ προσέτι ἐπειδὴ τὸ μεταξὺ τοῦ ὀπισθίου τοίχου τοῦ σηκοῦ καὶ τοῦ πρὸ αὐτοῦ στυλοβάτου τῆς στοᾶς διάστημα δὲν πληροῦται ἀπλῶς διὰ τοῦ εἰρημένου ἐκ μικρῶν λίθων καὶ ἀμμοκονίας παραγεμίσματος, ἀλλὰ διακρίνεται ἰδιαίτερος τοῖχος ἐν τῷ μεταξὺ ὁ Κ, πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὅτι καὶ ἐν τῷ ὀπισθίῳ μέρει τοῦ σηκοῦ ὑπῆρχε δευτέρα ἐνδοτέρα κιονοστοιχία ἀντίστοιχος τῇ ἐν τῷ προνάῳ. Ὁ δὲ κίων, οὗ τὰ ἔχνη φαίνονται ἐν τῷ δαπέδῳ τοῦ ὀπισθίου τοίχου τοῦ σηκοῦ ἐστήθη αὐτόθι ἀναμφιβόλως καθ' οὓς χρόνους ὁ ναὸς μετεβλήθη εἰς χριστιανικὴν ἐκκλησίαν. Τῆς θύρας τοῦ σηκοῦ τὸ πλάτος δὲν δύναται νὰ ὀρισθῆ ἀκριβῶς, καίτοι εὐδιάκριτοι εἶνε οἱ τόρμοι τῶν παραστάδων αὐτῆς ἐν τῷ τοίχῳ Ζ. Ἐξαιρουμένων λοιπὸν τῶν παραστάδων τοῦ προνάου καὶ τοῦ πλάτους τῆς θύρας τοῦ σηκοῦ ἡ κατὰ δάπεδον κατατομὴ τοῦ ναοῦ δύναται νὰ ὀρισθῆ κατὰ τὰ λοιπὰ ἀσφαλῶς, ὡς δεικνύει τὸ ἄνωθεν διάγραμμα.

0 5 10μ

Περὶ τῆς καθ' ὕψος κατασκευῆς αὐτοῦ οὐδὲν δύναται νὰ ρηθῆ ἀσφαλῶς, διότι οὐδὲν βέβαιον λείψανον διεσώθη. Μικρότατά τινα τεμάχια μαρμαρίνου δωρικοῦ γείσου μετὰ σταγόνων εὐρεθέντα ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐφαινόοντο δεικνύοντα ὅτι ἦτο δωρικοῦ ρυθμοῦ, ἐνόμισα μάλιστα κατὰ πρῶτον ὅτι ἠδύναντο νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτὸν καὶ τεμάχια τινα μικρῶν δωρικῶν κίωνων μετὰ εἰκοσι βραδῶσεων εὐρεθέντα ἐντὸς τῆς δεξαμενῆς Α μετὰ τῶν ἄλλων λίθων, καίτοι οὐδενὸς αὐτῶν ἡ διάμετρος ὑπερβαίνει τὰ 0,65, καθ' ὅσον σώζονται. Βραδύτερον ὅμως παρετήρησα ὅτι τὰ εὐρεθέντα τεμάχια δωρικοῦ γείσου προέρχονται ἐκ δύο διαφόρων οἰκοδομημάτων, ὥστε δὲν δύναται μετ' ἀποχρώσεως πιθανότητος νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τοῦτον τὸν ναόν.

Ὅτε ὁ ναὸς μετεβλήθη εἰς ἐκκλησίαν, ἡ στοὰ τοῦ προνάου φαίνεται ὅτι ἀπικοδομήθη μεταβληθεῖσα εἰς ἅγιον βῆμα, διότι ὁ βόθρος Γ, ἐν ᾧ ἀναμφιβόλως ὑπῆρχον τὰ ὑπὸ τὴν ἁγίαν τράπεζαν κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῶν ἐκκλησιῶν κατατιθέμενα ἅγια λείψανα, ὑπάρχει ἐν τῷ προνάῳ. Τὰ ἅγια λείψανα ὑπῆρχον κατατεθειμένα ἐντὸς παλαιᾶς ἐλληνικῆς νεκροδόχου κάλπης γ ἐκ λίθου μέλανος ἐχούσης τέσσαρα ὄτα. Λείψανά τινα κάκιστα ὠκοδημένων τοίχων Β. καὶ Β' ἴσως ἀνῆκον εἰς τὰς ἀψίδας τοῦ ἁγίου βήματος. Ἡ ἐξωτερικὴ κιονοστοιχία ἐν μέρει τοῦλάχιστον θὰ ἦτο ἔκτοτε κατεστραμμένη, διότι ἀδύνατον θὰ ἦτο νὰ ἀνορυχθῆ ὁ κατὰ τὴν μεσημβρινὴν μακρὰν πλευρὰν τάφος ὡς ἀνωρύχθη, ἂν ὑπεράνω ἴσταντο κίονες. Τάφοι χριστιανικοὶ ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ σχεδιαγραφῆματι σημειουμένων εὐρέθησαν καὶ ἄλλοι, ἦτοι τρεῖς μὲν πρὸς βορρᾶν τοῦ στυλοβάτου Α δύο δὲ κατὰ τὴν νοτιὰν πλευρὰν. Πάντες οὐδὲν ἄλλο περιεῖχον πλὴν ὀστέων· μόνον ἐν τῷ ἐντὸς τοῦ σηκοῦ εὐρισκομένῳ εὐρισκομένῳ εὐρέθησαν δύο ἀργυρᾶ ἐνώτια καὶ δύο μικροὶ ὀστέϊνοι σταυροί.

Εἰς τίνα θεὸν ἀνῆκεν ὁ ναὸς οὗτος, δὲν δύναται νὰ γνωσθῆ, διότι οὔτε ὑπὸ τινος τῶν ἀρχαίων μνημονεύεται, οὔτε ἡ ἀνασκαφὴ παρέσχε τεκμήριόν τι. Μετὰ τινος μόνον πιθανότητος ἠδύνατό τις νὰ ἀναφέρῃ εἰς αὐτὸν τὴν μαρτυρίαν τοῦ ὑπὸ Leake (1) καὶ ἄλλων ἐκδεδομένου Βιενναίου Ἀωνύμου, ὅτι πρὸς *νότον* τοῦ

(1) Topogr. von Athen σελ. 346 ἐξ.

Ὀλυμπιεῖου «ἔστιν οἶκος βασιλικὸς πλὴν ὠραῖος, εἰς ὃν κατερχόμενος ὁ δούξ εἰς εὐαχλίαν ἐκινεῖτο· ἐκεῖ ἐστὶ καὶ ἡ Νεάκρουτος πηγὴ, ἡ Καλλιρρόη, εἰς ἣν λουόμενος ἀνήρχετο εἰς τέμενος τὸ τῆς Ἥρας λεγόμενον καὶ προσήχετο». Ὑπὸ τὰ θεμέλια αὐτοῦ παρὰ τὴν ΝΑ γωνίαν ὑπάρχει ἱκανῶς εὐρεῖα ὑπόνομος διωρυγμένη ἐντὸς τοῦ ἐξ ἀμμώδους χεράδος στρώματος, περὶ οὗ ἐγένετο λόγος ἀνωτέρω. Διευθύνεται πρὸς ἀνατολάς, ἡ δὲ χρῆσις αὐτῆς εἶνε ἄδηλος· ὀχετὸς ὕδατος ὅμως δὲν ἦτο, διότι τὸ στρῶμα τῆς χεράδος, ἐν ᾧ εἶνε διωρυγμένη, καίπερ ἱκανῶς συμπαγὲς διαλύεται εὐκολώτατα ὑπὸ τοῦ ὕδατος. Φαίνεται δὲ ὅτι εἶνε παλαιότερα τοῦ ναοῦ, διότι ὑπ' αὐτὰ τὰ θεμέλια εἶνε κατεστραμμένη.

Κάτωθι τοῦ ναοῦ τούτου εὐρέθη τμημὰ τι τοῦ ῥωμαϊκοῦ τείχους τῆς πόλεως. Εἶνε ὠκοδομημένον στερεώτατα ἐκ παντοίων λίθων καὶ ἀμμοκονίας· ἐν αὐτῷ δὲ εὐρέθη ἐνφοδομημένον καὶ τεμάχιον ἐκ γέισου δωρικοῦ οἰκοδομήματος πολὺ παλαιοῦ, οὗ παρέχονεν ἀπεικόνισιν ἐν πίνακι Α'. Εἶνε κατεσκευασμένον ἐκ μαλακοῦ πωρίνου λίθου καὶ σώζει εἰσέτι καὶ χρώματα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ λίθου ἄνευ ἐπιχρίσματος ἐπιβεβλημένα, ἧτοι βαθέος μὲν κυανοῦ ἐπὶ τῶν ἔχουσῶν τὰς σταγόνας πινακίδων, ἀλλαχοῦ δὲ ἐρυθροῦ. Αἱ σταγόνες εἶνε ἐκ τοῦ αὐτοῦ λίθου πεποιημέναι (1).

Ἡ πρόσοψις τοῦ τείχους φαίνεται ὅτι ἦτο ἐκ μεγάλων λίθων, οἵτινες ἔχουσιν ἀφαιρεθῆ, φαίνεται ὅμως τὸ ὑπ' αὐτοὺς βραχῶδες ἔδαφος ὠμαλισμένον. Προέχει δὲ τοῦ τείχους πύργος τις οὗ σώζονται μόνον αἱ πλάγαι πλευραὶ, ἔχουσαι παραδόξως πάχος πολὺ μικρότερον τοῦ τείχους (2). Τοῦτο προέρχεται πιθανῶς ἐκ τούτου, ὅτι οἱ τὴν πρόσοψιν ἀποτελοῦντες λίθοι ἴσως ἐν μὲν τῷ πύργῳ ἦσαν τεθειμένοι *φορητῶν* (γερμανιστὶ Binder), ἐνᾶ ἐν τῷ τείχει παρὰ μῆκος (γερμ. Läufer). Ὅπισθεν τοῦ πύργου ὑπάρχει κοιλὸς τις χῶρος ἄδηλος εἰς τί χρησιμεύων, παρὰ δὲ τὴν δυτικὴν πλευρὰν αὐτοῦ καὶ λεπτόν τι τοιχίον π' ἐπίσης ἀνεξήγητον.

(1) Καὶ τοῦτο καὶ πάντα τὰ παρὰ τὸν ναὸν εὐρεθέντα ἀρχιτεκτονικὰ τεμάχια κατεχώσαμεν μετὰ τὴν ἀνασκαφὴν ἐν τῷ βόθρῳ Γ, ἄλλα δὲ τινὰ τεμάχια ἀνάξια λόγου ἐν τῷ ὀρύγματι Δ ἐντὸς τῆς κοίτης.

(2) Νὰ ὑποτεθῆ ὅτι δὲν ἦτο πύργος δὲν φαίνεται πιθανόν.

Κινητὰ ἀρχαῖα ἐκτός τινων ἀναξίων λόγου ἀρχιτεκτονικῶν καὶ γλυπτῶν τεμαχίων εὐρέθησαν τὰ ἐξῆς·

Τέσσαρα ἀνάγλυφα καλῆς τέχνης ἐκδοθέντα ἤδη ἐν τῇ Ἀρχαιολογικῇ Ἐφημερίδι (1894, σελ. 133 ἐξ.)· τὰ δύο εἶνε ἀναθηματικά καὶ καλῶς ὅπως οὖν διατηρούμενα, τὰ δ' ἕτερα δύο ἀνήκουσιν εἰς βάρθρα καὶ εἶνε λίαν ἐφθαρμένα.

Δύο εὐμεγέθη τεμάχια λίαν ἐκτύπων ἀναγλύφων καλῆς τέχνης τὸ μὲν ἐκ τῶν σκελῶν νεανίου, τὸ δὲ ἐκ τοῦ ὤμου γυναιγείας μορφῆς ἐνδεδυμένης.

Εἰκονικὴ κεφαλὴ ῥωμαϊκοῦ ἀνδριάντος.

Ἐπιγραφαὶ αἱ ἐξῆς·

1. Μάρμαρον ἀνήκον εἰς μεγάλην βάσιν φέρον ἄνωθεν τὰ ἔχον τῶν ποδῶν δύο ἀνδριάντων τοῦ μὲν μεγαλυτέρου πρὸς δεξιάν, τοῦ δὲ μικροῦ πρὸς ἀριστεράν. Πλάτος αὐτοῦ 1,72, ὕψος 0,29, πάχος μέχρι 0,82. Ἀμφότεραι αἱ πρὸς τὰ ὀπισθεν γωνία εἶνε ἀποκεκομμένοι, φέρει δὲ καὶ ἄλλας βλάβας. Πρὸς δεξιάν ὁ λίθος ἔχει ἀναθύρωσιν, ἂν δὲ καὶ πρὸς ἀριστεράν εἶχεν ἀναθύρωσιν ἢ ὄχι, δὲν εἶνε φανερόν. Ἡ ἐπιγραφὴ ὑπάρχει ἐπὶ τῆς μακρᾶς πλευρᾶς ἱκανῶς οὕσα ἀποτετριμμένη καὶ λίαν δυσανάγνωστος πολλαχοῦ.

ΔΙΟΚΛ. ΣΔΙ. ΛΛ.	Ι. ΟΙΙΙΛΙ. Μ.ΙΕΞΕΝΙΙΑ.Σ.	ΙΙ. ΔΙΟ
ΣΥΠΑΛΗΤΤΙΟΣ	ΟΛΙΛΙΣΔΙΟΚΛΗΝΔΙΟΚΛΕΟΥ. . .	ΣΥΠΑ
ΤΟΝΥΟΝΔΙΟΚΛΗΝ	ΣΥΠΑΛΗΤΤΙΟΝΝΛΥΑΡΧΗΣΑ. . . .	ΛΥΤΟ
ΑΙ. ΟΗΚΕΝ	ΑΝΕΘΗ. ΑΝ	ΟΝΕ.
		ΟΑΣ. .

Ἐν τῇ βάσει ὑπῆρχον ὡς φαίνεται, τρεῖς ἐπιγραφαὶ ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τρία ἀγάλματα, ἰστάμενα ἐπ' αὐτῆς. Τὰ χάσματα ἐπληρώσαμεν διὰ στιγμῶν πρὸς δήλωσιν τῆς μεταξὺ τῶν σωζομένων γραμμάτων ἀποστάσεως καὶ διότι ἐνιαχοῦ δὲν εἶνε φανερόν πόσα γράμματα ὑπῆρχον καὶ ἠφανίσθησαν. Ἀναμφιβόλως ὁμως θέσεις τινὲς μεταξὺ τῶν τριῶν ἐπιγραφῶν ἦσαν κεναί. Ἐν τῷ πρώτῳ στίχῳ ἐπειδὴ τὰ γράμματα τῆς πρώτης ἐπιγραφῆς πλησιάζουσι πολὺ πρὸς τὰ τῆς δευτέρας, φαίνεται ὅτι ἐτέθη κάθετος γραμμὴ πρὸς χωρισμὸν αὐτῶν, διότι αὕτη δὲν φαίνεται νὰ εἶνε γράμμα.

Στ. 1. Ἐν ἀρχῇ τῆς δευτέρας ἐπιγραφῆς δὲν δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ Ἡ Βουλῆ, ἀμφίβολος δὲ θὰ ἦτο καὶ ἡ ἀνάγνωσις [Ἄ]- (θηγαί)[ω](r) διὰ τὴν δυσκολίαν τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐπομένων. Μετὰ τὴν κάθετον γραμμὴν δύναται νὰ ὑπῆρχον δύο γράμματα, διακρίνεται ὅμως πρὸ τοῦ Ο ἓν μόνον ἀμφίβολον ἔχον ὡς Λ. Τὸ Μ λίαν ἀμφίβολον. ΕΞΕΝ βέβαια. Ἐπειτα δύναται νὰ ἀναγνωσθῇ ὄχι ἀπιθάνως παῖς ἢ πιθανώτερον ὁ σύνδεσμος καί

α'.

β'.

γ'.

Διοκλ[ῆ]ς Δ[ιοκ]λέ[ους]	- - - - -	- - - Διο[κλ. .
Συπαλήττιος	- - Διοκλῆν Διοκλέου[ς]	Συπα[λήττ. .
τόν υἱόν Διοκλῆν	Συπαλήττιον ν(α)υ(αρ)χῆσ[αντα]	- -
ἀ[νέ]θηκεν	ἀνέθηκ[α]ν	- -

2. Τεμάχιον ἐπιτυμβίου κιονίσκου, ὕψους 0,50, διαμέτρου 0,42

Φ Λ Α Β Ι Ο Σ
Λ Α Μ Η Δ Η Σ

Φλάβιος
[Πα](λ)αμήδης

Ι Μ Ο Σ

- ιμος

Ο Υ

- ου

Ι Ο Σ

- ιος

Οἱ τρεῖς τελευταῖοι στίχοι εἶνε μεταγενέστεροι τῶν ἄλλων τὰ δὲ γράμματα αὐτῶν πολὺ μικρότερα.

3. Τεμάχιον εὐμεγέθους ἐπιτυμβίου κιονίσκου ὕψους 0,50.

Α Λ / Ο Σ
Ο Λ Λ Ο . Α Ν Ο Υ
Ι Ο Ρ Α . . Ο Σ

- αλ[λ]ος

[Ἄπ]ολλοφάνου

[Τε]ιβράσιος

Τὸ πρῶτον γράμμα πιθανῶς ἦτο Ε.

4. Ἐπιτύμβιος κιονίσκος ὕψους 1,10, διαμέτρου 0,35

ἸΕΟΚΡΑΤΕΙΑ	[Κλ]εοκράτεια
ΥΚΛΕΟΥΣ	[Ε]ύκλέους
ἸΝΕΜΕΕΩΣ	[Τρι]νεμεέως
ΘΥΓΑΤΗΡ	θυγάτηρ
ΑΜΦΙΟΥ	Ἀμφίου
ΑΦΙΔΝΑΙΟΥ	Ἀφιδναίου
ΓΥΝΗ	γυνή.

5. Τεμάχιον μαρμαρίνης πλακὸς ἐκ δεξιῶν μὲν φαινόμενον ἀκέραιον, τὰ δ' ἄλλοθεν ἑλλιπές. Ὑψος μέχρι 0,15, πλάτος μέχρι 0,12. Τὰ γράμματα ὑπάρχουσι πρὸς τὸ ἄνω μέρος, τὸ δὲ κατώτερον ἄγραφον.

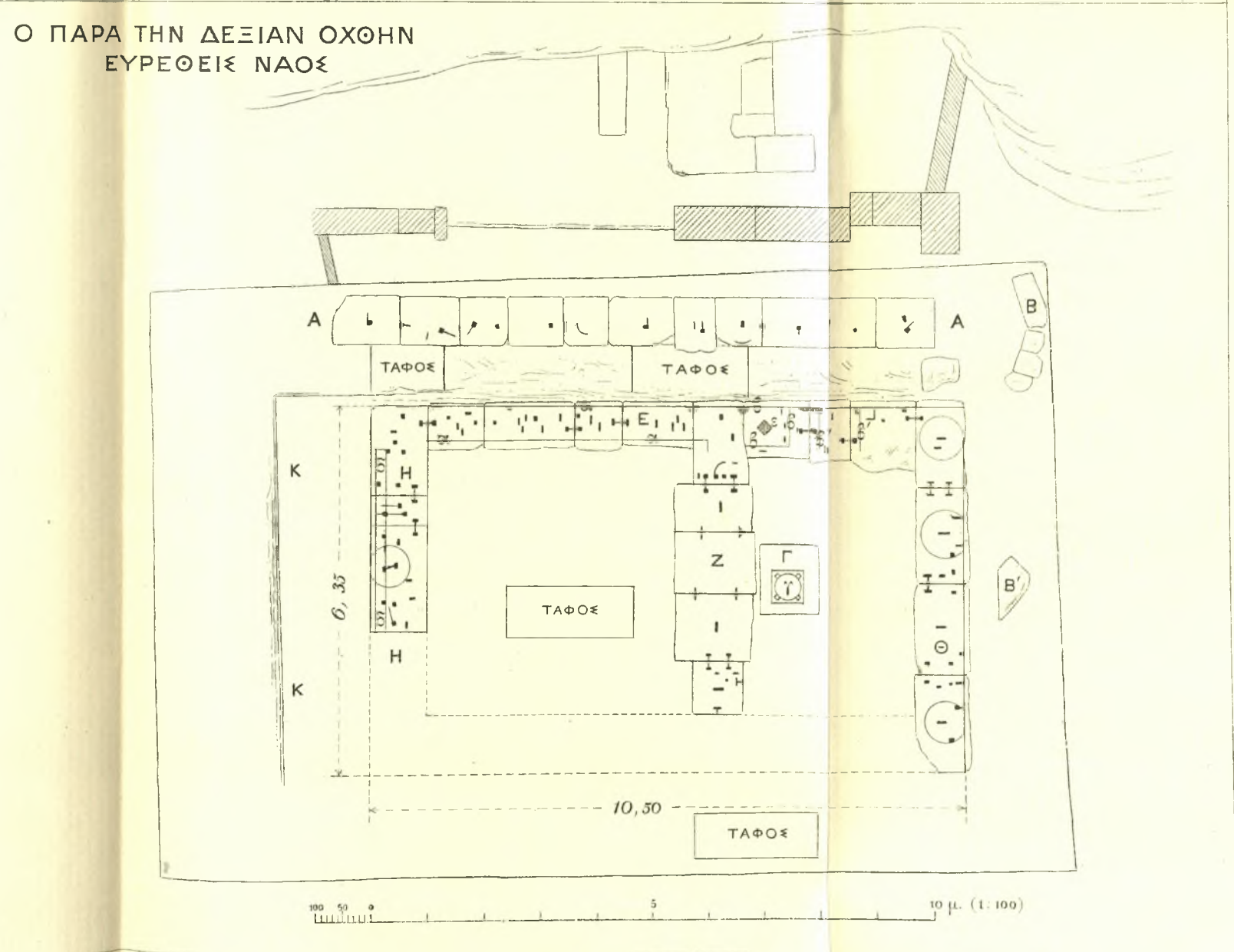
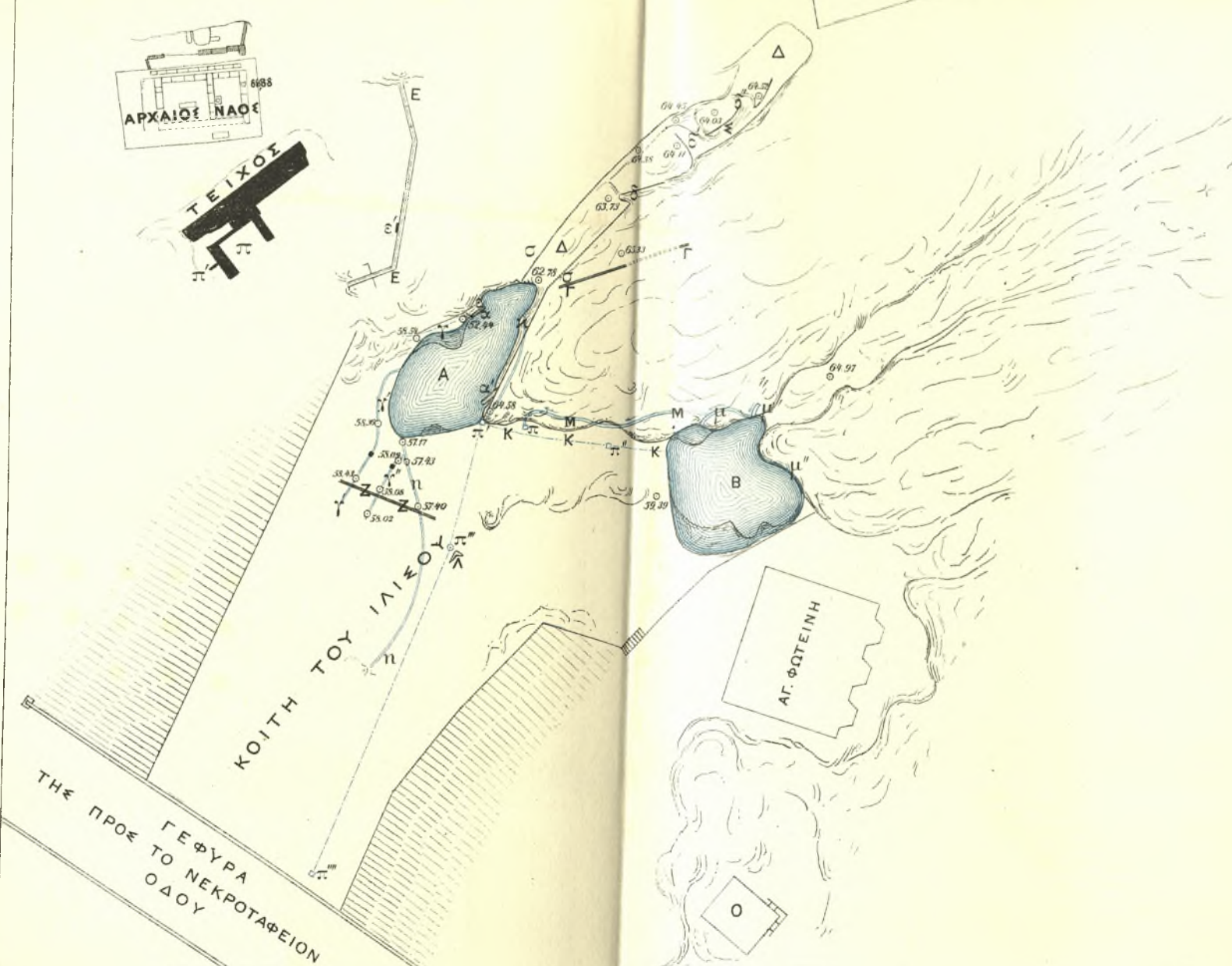
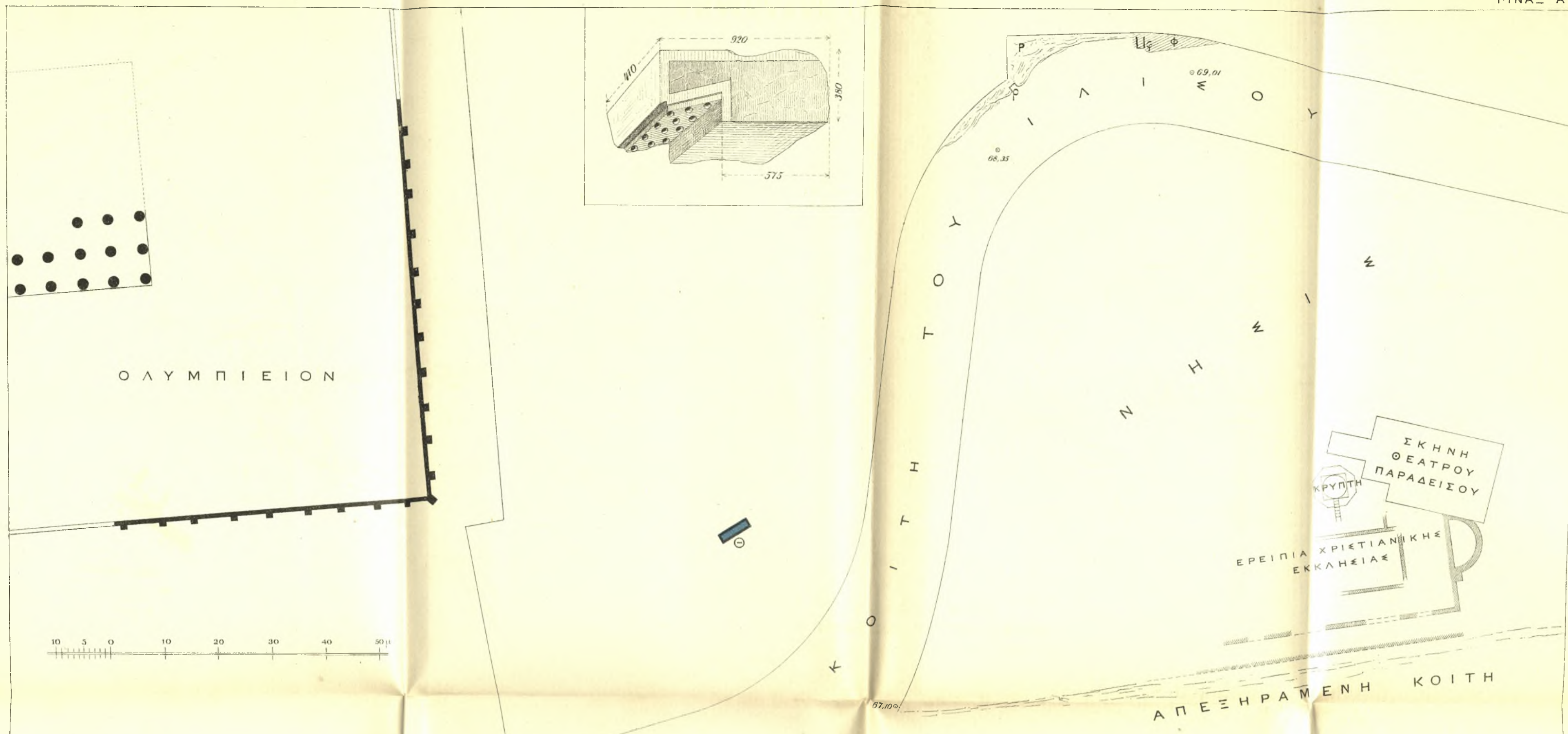
ἸΝΩΟ	- (α)νώ(Θ). . .
ἸΠΙΩ	[Ἀσκλη]πιῶ (;).

6. Μάρμαρον ἐκ τῆς γωνίας βάσεως βάρου ἑλληνικῶν χρόνων. Πλάτος μέχρι 1 μ. ὕψος μέχρι 0,25, πάχος μέχρι 0,57. Ἐπὶ τῆς μικρᾶς πλευρᾶς ὑπάρχουσι τὰ ἐξῆς σημεῖα μεγέθους 0,09 - 0,10 ἐν χριστιανικοῖς χρόνοις προστεθειμένα :

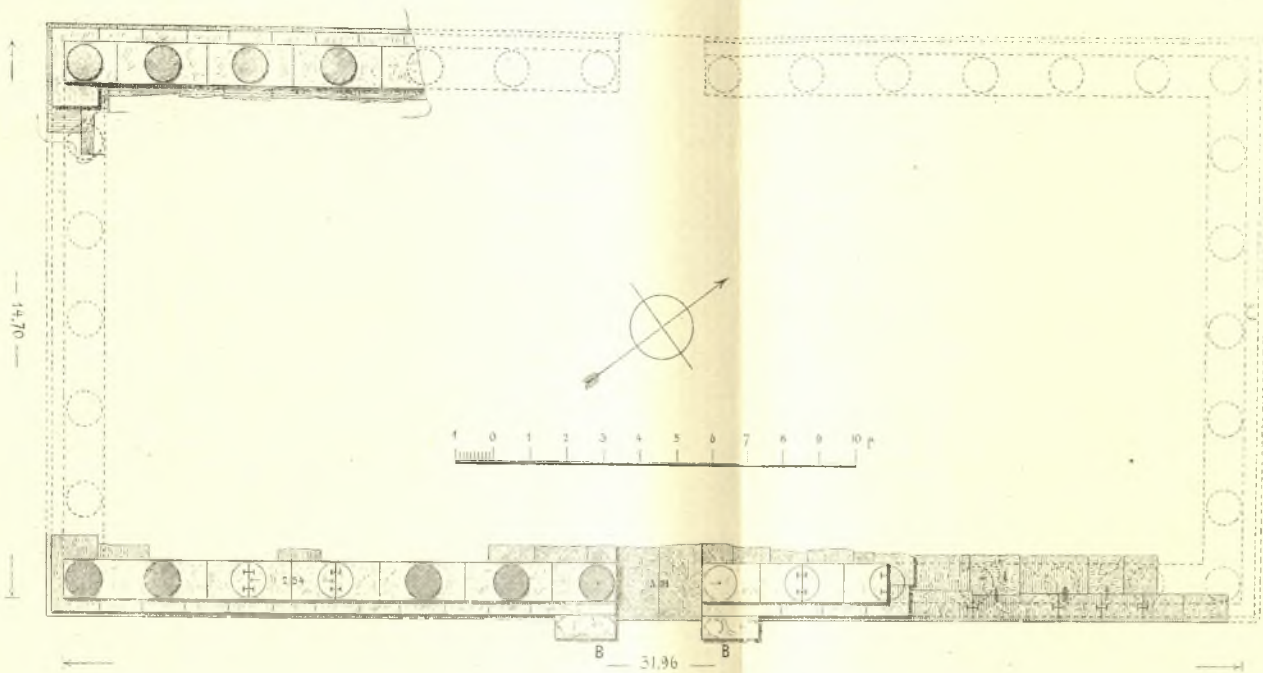
С Ϝ Α

Ἄξιον ἀναγραφῆς εὕρημα εἶνε προσέτι καὶ πρόσθιον ἡμίτομον κεφαλῆς πηλίνου εἰδωλίου ἐξ ἐρυθρᾶς γῆς ἄνευ γανώσεως παριστῶντος αἰθίοπα.

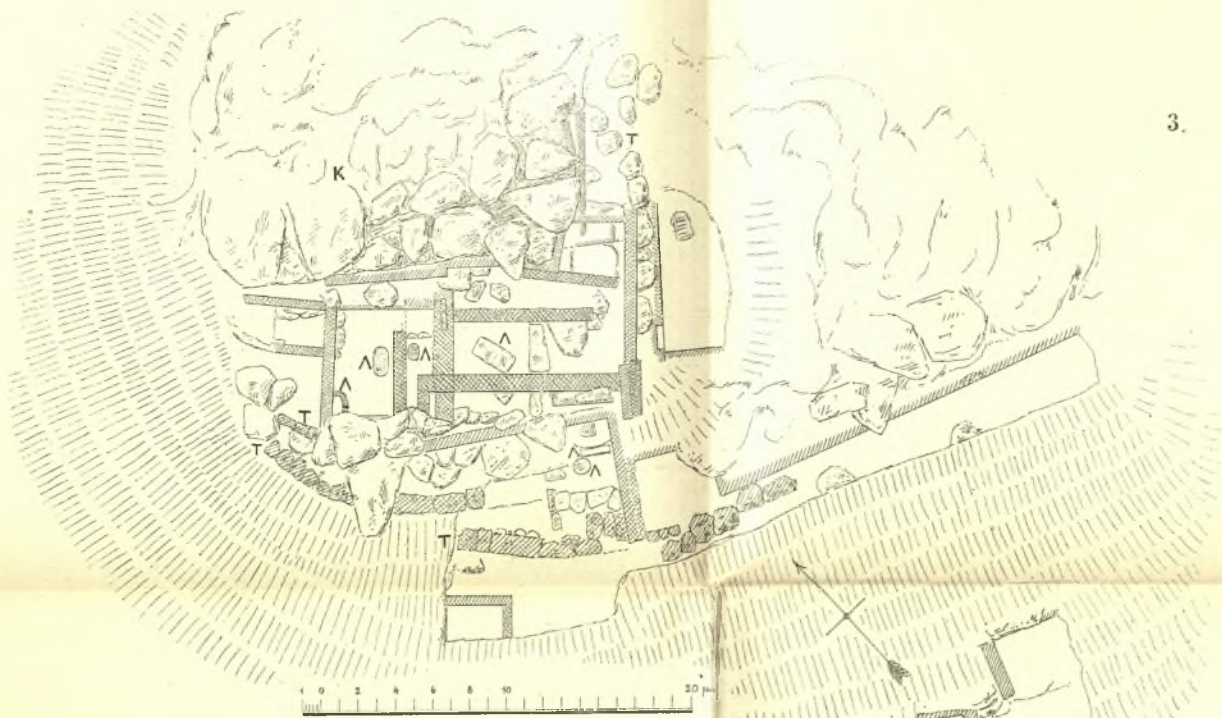
ΑΝΔΡΕΑΣ Ν. ΣΚΙΑΣ

ΑΝΑΞΚΑΦΑΙ ΙΛΙΣΣΟΥ

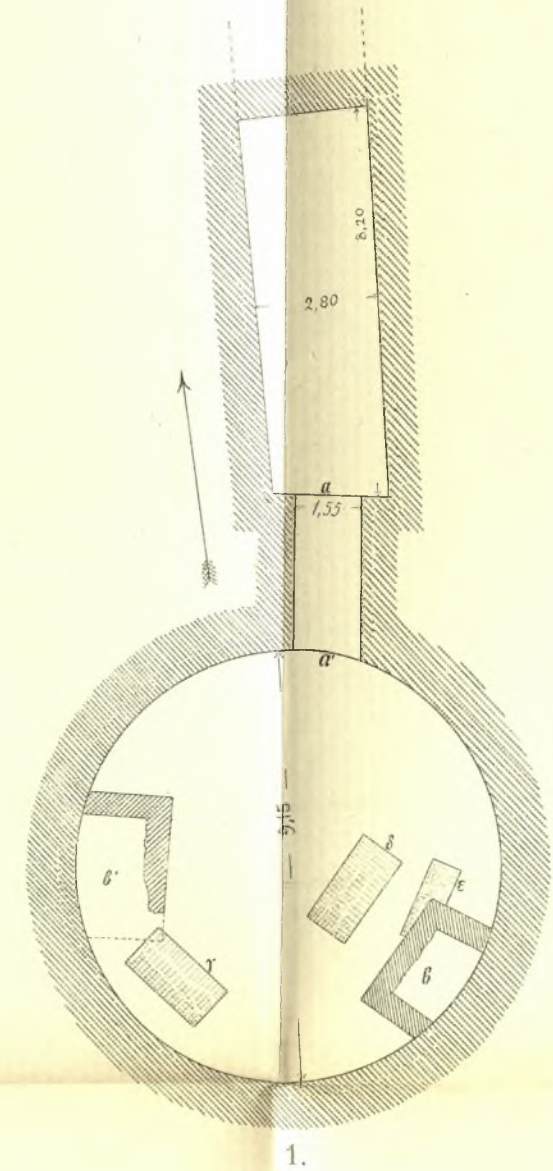
2.

3.

— αρχαιότερα περίοδον οικόδομήματα.
— νεωτέρα περίοδον οικόδομήματα (μνημεία).

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΘΟΡΙΚΩΙ

1.

0 5 10 μ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ

ΥΠΟ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ

Τῆς ἐφημερίδος ἐκδίδεται κατὰ τριμηνίαν ἐν τεύχῳ σχήματος τετάρτου, περιέχον τρία τοῦλάχιστον τυπογραφικὰ φύλλα καὶ τρεῖς πίνακας.

Μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν :

Τόμος Α^{ος} 1883, ἐκ 18 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 4 διπλοῖ, καὶ 9 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος Β^{ος} 1884, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 7 διπλοῖ, καὶ 7 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Γ^{ος} 1885, ἐκ 17 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 8 διπλοῖ, καὶ 14 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Δ^{ος} 1886, ἐκ 17 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 4 διπλοῖ, καὶ 10 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Ε^{ος} 1887, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 6 διπλοῖ, καὶ 38 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Σ^{ος} 1888, ἐκ 13 τυπ. φύλ. μετὰ 12 πινάκων, ὧν 5 διπλοῖ, καὶ 20 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Ζ^{ος} 1889, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 12 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος Η^{ος} 1890, ἐκ 15 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 11 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος Θ^{ος} 1891, ἐκ 12 τυπ. φύλ. μετὰ 15 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 4 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτου πίνακος.

Τόμος Ι^{ος} 1892, ἐκ 16 τυπ. φύλ. μετὰ 13 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 13 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ.

Τόμος ΙΑ^{ος} 1893, ἐκ 14 τυπ. φύλ. μετὰ 15 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 11 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτων πινάκων.

Τόμος ΙΒ^{ος} 1894, ἐκ 17 τυπ. φύλ. μετὰ 14 πινάκων, ὧν 1 διπλοῦς, καὶ 8 ἀπεικονισμάτων ἐν τῷ κειμένῳ καὶ παρενθέτου πίνακος.

ΕΝ ΤΩ ΓΡΑΦΕΙΩ
ΤΗΣ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ

'Εφημερίς 'Αρχαιολογική, ἀφορῶσα τὰς ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος ἀνευρισκομένας ἀρ- χαιότητας. Ἐν Ἀθήναις, 1837-1860. Τεύχη μοναδικά, 1-4, 11-29 (14 ^{ον} καὶ 16 ^{ον} δὲν ἐξεδόθη), 50-55. Ἐκαστον τεῦχος Δρ. 1	1
'Αρχαιολογικὴ Ἐφημερίς, ἐκδιδομένη ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιο- λογικῆς Ἐταιρίας. Περίοδος δευτέρα, 1862. Ἐν Ἀθήναις, 1862. Τεύχη Α' - Β'. » 12	12
— 1869-1874. Τεύχη Γ' - ΙΖ'. Ἐκαστον τεῦχος. » 3	3
Ἐπιγραφαὶ ἀνέκδοτοι ἀνακαλυφθεῖσαι καὶ ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ἀρχαιο- λογικοῦ Συλλόγου. Ἐν Ἀθήναις, 1851-1855. Φυλλάδιον 2.3. (τὸ 1 ^{ον} φυλλ. 1851 δὲν ὑπάρχει) εἰς 4 ^{ον} . Ἐκαστον τεῦχος » 1	1
Πρακτικὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἑρεθείου Ἐπιτροπῆς. Ἐν Ἀθήναις 1853. εἰς 4 ^{ον} μετὰ 8 πινάκων » 1	1
Ἐπιγραφαὶ ἑλληνικαὶ κατὰ τὸ πλεῖστον ἀνέκδοτοι, ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας. Φυλλάδιον Α ^{ον} (ἄλλο δὲν ἐξεδόθη). Ἐν Ἀθήναις 1860. εἰς 4 ^{ον} » 1	1
Γενικαὶ συνελύσεις τῶν ἐταίρων τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐ- ταιρίας, 1860 - 1870. Ἐν Ἀθήναις 1860 - 1870. Τεύχη 11 εἰς 4 ^{ον} . Ἐκαστον τεῦχος » 1	1
Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας, 1872-1881 (τὸ τεῦχος τοῦ 1871 δὲν ὑπάρχει). Ἐν Ἀθήναις, 1872 - 1882. Τεύχη 10 εἰς 8 ^{ον} . Ἐκαστον τεῦχος » 1	1
— 1882-1893. Ἐν Ἀθήναις, 1883-1895. Τεύχη 12 εἰς 8 ^{ον} . Ἐκαστον τεῦχος » 3	3

